URZĄD STATYSTYCZNY W KIELCACH
STATISTICAL OFFICE IN KIELCE

ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

STATISTICAL YEARBOOK OF THE ŚWIĘTOKRZYSKIE VOIVODSHIP

2011

ROK XXXVII KIELCE

YEAR XXXVII KIELCE

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO

EDITORIAL BOARD OF STATISTICAL OFFICE

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Lidia Jarosz

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Beata Bielewicz-Kosińska

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Teresa Wójcik, Edyta Wojtasik, Anna Rudnicka, Zofia Włoch, Małgorzata Sobieraj, Olga Szymocha, Iwona Boksa-Nowak, Aneta Królik

SEKRETARZ *SECRETARY*

Anna Drecka

REDAKCJA MERYTORYCZNA I TECHNICZNA

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Kielcach

EDITORS AND TECHNICAL SUPERVISION

Team of the Statistical Office in Kielce

PROJEKT OKŁADKI *COVER DESIGN*

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 1640-0100

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US

When publishing SO data please indicate source

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Kielcach przekazuje Państwu kolejną edycję „Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego 2011", który jest kompleksowym opracowaniem charakteryzującym sytuację społeczno-gospodarczą naszego województwa. Jego dopełnienie stanowi publikacja zatytułowana „Województwo Świętokrzyskie 2011 - Podregiony, Powiaty, Gminy".

„Rocznik Statystyczny Województwa Świętokrzyskiego 2011" w 23 działach tematycznych zawiera informacje m. in. z zakresu: demografii, rynku pracy, gospodarki, finansów publicznych, kultury i oświaty, poziomu życia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego. Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacony został ilustracją graficzną w postaci wykresów ukazujących wybrane tendencje rozwojowe poprzez dynamiczne ujęcie zjawisk.

Oddając do rąk Państwa niniejszą publikację, dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje oraz wnioski, które stanowią cenną inspirację w kształtowaniu i wzbogacaniu jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Kielcach

Lidia Jarosz

Kielce, grudzień 2011 r.

PREFACE

T*he Statistical Office in Kielce is pleased to present the next edition of the „Statistical Yearbook of Świętokrzyskie Voivodship 2011", which is the complex elaboration characterizing the social – economic situation of our voivodship. It constitutes the addition to the publication „Świętokrzyskie Voivodship 2011 – Subregions, Powiats, Gminas".*

The „Yearbook of Świętokrzyskie Voivodship 2011" contains in 23 subject matter chapters, i. a., information concerning: population, labour market, economy, public finance, culture and education, living standard of the population and public safety. Statistical material has been enriched with graphical illustrations in the form of charts depicting selected development trends by means of the dynamic presentation of the phenomena.

In presenting You this very publication, I would like to express our gratitude to all persons and institutions for their assistance in providing information and suggestions, which are a valuable inspiration in shaping and enriching its contents.

Director
of the Statistical Office in Kielce

Lidia Jarosz

Kielce, December 2011

SPIS RZECZY

CONTENTS

		Strona *Page*
Przedmowa	***Preface***	3
Spis tablic	***List of tables***	5 - 20
Spis wykresów	***List of charts***	21
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	***Symbols. Abbreviations***	22 - 23
Uwagi ogólne	***General notes***	24 - 30
TABLICE PRZEGLĄDOWE	***REVIEW TABLES***	
I. Województwo na tle kraju w 2010 r.	*Voivodship against the background of the country in 2010*	31 - 37
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010)	*Major data on the voivodship (2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010)*	38 - 67
DZIAŁY	***CHAPTERS***	
I. Geografia	*Geography*	68 - 71
II. Stan i ochrona środowiska	*Environmental protection*	72 - 95
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny	*Administrative division and territorial self-government*	96 - 101
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	*Public safety. Justice*	102 - 105
V. Ludność. Wyznania religijne	*Population. Religious denominations*	106 - 125
VI. Rynek pracy	*Labour market*	126 - 166
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	*Wages and salaries. Social security benefits*	167 - 180
VIII. Budżety gospodarstw domowych	*Household budgets*	181 - 187
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania	*Municipal infrastructure. Dwellings*	188 - 199
X. Edukacja i wychowanie	*Education*	200 - 230
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	*Health care and social welfare*	231 - 242
XII. Kultura. Turystyka	*Culture. Tourism*	243 - 251
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	*Science and technology. Information society*	252 - 262
XIV. Ceny	*Prices*	263 - 267
XV. Rolnictwo i leśnictwo	*Agriculture and forestry*	268 - 296
XVI. Przemysł i budownictwo	*Industry and construction*	297 - 312
XVII. Transport i łączność	*Transport and communications*	313 - 318
XVIII. Handel i gastronomia	*Trade and catering*	319 - 324
XIX. Finanse przedsiębiorstw	*Finances of enterprises*	325 - 338
XX. Finanse publiczne	*Public finance*	339 - 345
XXI. Inwestycje. Środki trwałe	*Investments. Fixed assets*	346 - 362
XXII. Rachunki regionalne	*Regional accounts*	363 - 367
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej	*Privatization. Entities of the national economy*	368 - 377

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tablica *Table*	Strona *Page*
DZIAŁ I. **GEOGRAFIA**	*CHAPTER I.* ***GEOGRAPHY***		
Położenie geograficzne województwa	*Geographic location of the voivodship*	1	68
Powierzchnia i granice	*Area and borders*	2	68
Układ pionowy powierzchni	*Elevations*	3	69
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	*Meteorological data (2000, 2005, 2009, 2010)*	4	69
Wybrane rzeki	*Selected rivers*	5	70
Zbiorniki wodne	*Reservoirs*	6	71
DZIAŁ II. **STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA**	*CHAPTER II.* ***ENVIRONMENTAL PROTECTION***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	72
Powierzchnia geodezyjna województwa według kierunków wykorzystania (2006, 2010, 2011)	*Geodetic area of the voivodship by direction of use (2006, 2010, 2011)*	1 (7)	79
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej (2000, 2005, 2009, 2010)	*Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non--forest purposes (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (8)	81
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2009, 2010)	*Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (9)	81
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	*Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (10)	82
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	*Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (11)	82
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (12)	83
Stan ekologiczny większych rzek w 2010 r.	*Ecological condition of major rivers in 2010*	7 (13)	83
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów w 2010 r.	*Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2010*	8 (14)	84
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2009, 2010)	*Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2009, 2010)*	9 (15)	85
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	*Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2009, 2010)*	10 (16)	85
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	*Waste water treatment plants (2000, 2005, 2009, 2010)*	11 (17)	86

		Tablica *Table*	Strona *Page*
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2009, 2010)	*Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2009, 2010)*	12 (18)	87
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2009, 2010)*	13 (19)	88
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2009, 2010)	*Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2009, 2010)*	14 (20)	89
Odpady według rodzajów w 2010 r.	*Waste by type in 2010*	15 (21)	90
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2009, 2010)	*Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2009, 2010)*	16 (22)	90
Świętokrzyski Park Narodowy (2000, 2005, 2009, 2010)	*Świętokrzyski National Park (2000, 2005, 2009, 2010)*	17 (23)	91
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2009, 2010)	*Scenic parks (2000, 2005, 2009, 2010)*	18 (24)	91
Rezerwaty przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	*Nature reserves (2000, 2005, 2009, 2010)*	19 (25)	92
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	*Nature monuments (2000, 2005, 2009, 2010)*	20 (26)	92
Wymiar i wpływy z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	*Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2009, 2010)*	21 (27)	93
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2009, 2010)	*Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2009, 2010)*	22 (28)	93
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) (2000, 2005, 2009, 2010)	*Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) (2000, 2005, 2009, 2010)*	23 (29)	94
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2009, 2010)	*Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2009, 2010)*	24 (30)	95
DZIAŁ III. **PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY**	*CHAPTER III.* ***ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	96
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2009, 2010)	*Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (31)	98
Gminy w 2010 r.	*Gminas in 2010*	2 (32)	98
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2010 r.	*Powiats and cities with powiat status in 2010*	3 (33)	99
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.	*Councillors of organs of local self-government entities in 2010*	4 (34)	99
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2009, 2010)	*Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2009, 2010)*	5 (35)	101

		Tablica *Table*	Strona *Page*
DZIAŁ IV. **BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI**	*CHAPTER IV.* ***PUBLIC SAFETY. JUSTICE***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	102
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2009, 2010)	*Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (36)	103
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (37)	104
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2010)	*Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation (2000, 2005, 2010)*	3 (38)	104
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2009, 2010)	*Registered activity of the State Fire Department (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (39)	105
Pożary zarejestrowane przez Państwową Straż Pożarną (2000, 2005, 2009, 2010)	*Fires registered by the State Fire Department (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (40)	105
DZIAŁ V. **LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE**	*CHAPTER V.* ***POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	106
Ludność (2000, 2005, 2009, 2010)	*Population (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (41)	109
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2009, 2010)	*Population by sex and age (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (42)	109
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2009, 2010)	*Working and non-working age population (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (43)	110
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r. (2015, 2020, 2025, 2030, 2035)	*Working and non-working age population projection until 2035 (2015, 2020, 2025, 2030, 2035)*	4 (44)	111
Miasta i ludność w miastach (2000, 2005, 2009, 2010)	*Towns and urban population (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (45)	112
Gminy zamieszkane przez ludność wiejską (2000, 2005, 2009, 2010)	*Gminas and rural population (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (46)	112
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	*Vital statistics (2000, 2005, 2009, 2010)*	7 (47)	113
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2000, 2005, 2009, 2010)	*Marriages contracted and dissolved (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (48)	114
Małżeństwa według wieku nowożeńców zawarte w 2010 r.	*Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2010*	9 (49)	114
Małżeństwa według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców zawarte w 2010 r.	*Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2010*	10 (50)	115
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2000, 2005, 2009, 2010)	*Divorces by the number of underage children in the marriage (2000, 2005, 2009, 2010)*	11 (51)	116

		Tablica *Table*	Strona *Page*
Urodzenia (2000, 2005, 2009, 2010)	*Births (2000, 2005, 2009, 2010)*	12 (52)	116
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2000, 2005, 2009, 2010)	*Live births by birth order and age of mother (2000, 2005, 2009, 2010)*	13 (53)	117
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	*Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2009, 2010)*	14 (54)	118
Zgony według płci i wieku zmarłych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Deaths by sex and age of deceased (2000, 2005, 2009, 2010)*	15 (55)	118
Zgony według przyczyn (2000, 2005, 2008, 2009)	*Deaths by causes (2000, 2005, 2008, 2009)*	16 (56)	119
Zgony niemowląt według płci i wieku (2000, 2005, 2009, 2010)	*Infant deaths by sex and age (2000, 2005, 2009, 2010)*	17 (57)	120
Zgony niemowląt według przyczyn (2000, 2005, 2008, 2009)	*Infant deaths by causes (2000, 2005, 2008, 2009)*	18 (58)	120
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2009, 2010)	*Suicides registered by police (2000, 2005, 2009, 2010)*	19 (59)	121
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2009, 2010)	*Life expectancy (2000, 2005, 2009, 2010)*	20 (60)	121
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2000, 2005, 2009, 2010)	*Internal and international migration of population for permanent residence (2000, 2005, 2009, 2010)*	21 (61)	122
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2000, 2005, 2009, 2010)	*Internal migration of population for permanent residence by direction (2000, 2005, 2009, 2010)*	22 (62)	123
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2009, 2010)	*Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2009, 2010)*	23 (63)	124
Wyznawcy niektórych wyznań religijnych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Adherents of selected religious denominations (2000, 2005, 2009, 2010)*	24 (64)	125
DZIAŁ VI. **RYNEK PRACY**	*CHAPTER VI.* ***LABOUR MARKET***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	126
Aktywność ekonomiczna ludności	***Economic activity of the population***		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2005, 2009, 2010)	*Economic activity of the population aged 15 and more (2005, 2009, 2010)*	1 (65)	135
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2010 r.	*Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2010*	2 (66)	136
Pracujący	***Employment***		
Pracujący (2009, 2010)	*Employed persons (2009, 2010)*	3 (67)	137
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2005, 2009, 2010)	*Employed persons by employment status (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (68)	138

		Tablica *Table*	Strona *Page*
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2009, 2010)	*Average paid employment (2005, 2009, 2010)*	5 (69)	140
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2005, 2009, 2010)	*Full- and part-time employment (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (70)	141
Pracownicy pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni według płci, sektorów własności oraz poziomu wykształcenia, wieku, stażu pracy i wielkości zakładów w październiku 2010 r.	*Full-time and part-time paid employees by sex, ownership sectors as well as educational level, work seniority and establishments size in October 2010*	7 (71)	143
Pracownicy pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni według płci, sektorów własności oraz grup zawodów w październiku 2010 r.	*Full-time and part-time paid employees by sex, ownership sectors and occupational groups in October 2010*	8 (72)	145
Przyjęcia do pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	*Hires (2000, 2005, 2009, 2010)*	9 (73)	147
Zwolnienia z pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	*Terminations (2000, 2005, 2009, 2010)*	10 (74)	149
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2010 r.	*Job vacancies, newly created and liquidated jobs in 2010*	11 (75)	151
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2005, 2009, 2010)	*School leavers starting work for the first time (2000, 2005, 2009, 2010)*	12 (76)	153
Bezrobocie	***Unemployment***		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	*Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2009, 2010)*	13 (77)	155
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2009, 2010)	*Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2009, 2010)*	14 (78)	155
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	*Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2009, 2010)*	15 (79)	156
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2005, 2009, 2010)	*Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2000, 2005, 2009, 2010)*	16 (80)	157
Wydatki Funduszu Pracy w 2010 r.	*Labour Fund expenditures in 2010*	17 (81)	158
Warunki pracy	***Work conditions***		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (2000, 2005, 2009, 2010)	*Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) (2000, 2005, 2009, 2010)*	18 (82)	159
Wydarzenia powodujące uraz u osoby poszkodowanej w wypadkach przy pracy w 2010 r.	*Contact mode of injury for person injured in accidents at work in 2010*	19 (83)	160
Przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (2005, 2009, 2010)	*Causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) (2005, 2009, 2010)*	20 (84)	161
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	*Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2009, 2010)*	21 (85)	162
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2009, 2010)	*Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2009, 2010)*	22 (86)	162
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2009, 2010)	*Occupational diseases (2000, 2005, 2009, 2010)*	23 (87)	164
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2009, 2010)*	24 (88)	165
Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Compensations of occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2009, 2010)*	25 (89)	166

		Tablica *Table*	Strona *Page*
DZIAŁ VII. **WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH**	*CHAPTER VII.* ***WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	167
Wynagrodzenia	***Wages and salaries***		
Wynagrodzenia brutto (2009, 2010)	*Gross wages and salaries (2009, 2010)*	1 (90)	170
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	*Gross wages and salaries by sections (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (91)	171
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2009, 2010)	*Average monthly gross wages and salaries (2005, 2009, 2010)*	3 (92)	173
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2009, 2010)	*Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2009, 2010)*	4 (93)	174
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych według płci, sektorów własności oraz poziomu wykształcenia, wieku, stażu pracy i wielkości zakładów w październiku 2010 r.	*Average monthly gross wages and salaries of full-time and part-time paid employees by sex, ownership sectors as well as by educational level, age, work seniority and size of establishments in October 2010*	5 (94)	175
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych według płci, sektorów własności oraz grup zawodów w październiku 2010 r.	*Average monthly gross wages and salaries of full-time and part-time paid employees by sex, ownership sectors and occupational groups in October 2010*	6 (95)	177
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	***Social security benefits***		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2009, 2010)	*Retirees and pensioners (2000, 2005, 2009, 2010)*	7 (96)	179
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2009, 2010)	*Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (97)	180
DZIAŁ VIII. **BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH**	*CHAPTER VIII.* ***HOUSEHOLD BUDGETS***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	181
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2009, 2010)	*Households (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (98)	185
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Average monthly per capita available income of households (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (99)	185
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (100)	186
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (101)	186
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	*Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (102)	187

		Tablica *Table*	Strona *Page*
DZIAŁ IX. **INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA**	*CHAPTER IX.* ***MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	188
Infrastruktura komunalna	***Municipal infrastructure***		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2009, 2010)	*Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (103)	192
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (104)	193
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2009, 2010).	*Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2009, 2010)*	3 (105)	193
Ogrzewnictwo (2005, 2009, 2010).	*House-heating (2005, 2009, 2010)*	4 (106)	194
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2009, 2010).	*Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2009, 2010)*	5 (107)	194
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2009, 2010)	*Urban transport (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (108)	195
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2009, 2010).	*Municipal waste and liquid waste (2005, 2009, 2010)*	7 (109)	195
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2009, 2010)	*Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (110)	196
Mieszkania	***Dwellings***		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2009, 2010)	*Dwelling stocks (2005, 2009, 2010)*	9 (111)	196
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2009, 2010)	*Dwellings fitted with installations (2005, 2009, 2010)*	10 (112)	197
Mieszkania oddane do użytku (2000, 2005, 2009, 2010)	*Dwellings completed (2000, 2005, 2009, 2010)*	11 (113)	197
Mieszkania oddane do użytku według liczby izb (2000, 2005, 2009, 2010)	*Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2009, 2010)*	12 (114)	199
DZIAŁ X. **EDUKACJA I WYCHOWANIE**	*CHAPTER X.* ***EDUCATION***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	200
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 20010/11)	*Education by level (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	1 (115)	205
Szkoły według organów prowadzących (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Schools by school governing authority (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	2 (116)	207
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	3 (117)	211
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Pupils and students studying foreign languages in schools for adults (2005/06, 2009/10, 2010/11)*	4 (118)	213
Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Pupils and students with special educational needs (2005/06, 2009/10, 2010/11)*	5 (119)	213
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2009, 2010)	*Special education centres, youth social therapy centres, youth education centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (120)	214

		Tablica *Table*	Strona *Page*
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	*Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]*	7 (121)	215
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	8 (122)	216
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2009/10, 2010/11)*	9 (123)	216
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2009, 2010)	*Extracurricular education (2000, 2005, 2009, 2010)*	10 (124)	217
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	*Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]*	11 (125)	218
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	*Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]*	12 (126)	220
Szkoły zasadnicze zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	*Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2009/10, 2010/11]*	13 (127)	222
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2009/10, 2010/11)*	14 (128)	222
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	*General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2009/10, 2010/11]*	15 (129)	223
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	*Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2009/10, 2010/11]*	16 (130)	223
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	*Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2009/10, 2010/11]*	17 (131)	223
Uczniowie techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10 2010/11)	*Students of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2009/10, 2010/11)*	18 (132)	224
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	*Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]*	19 (133)	224
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2009/10, 2010/11)*	20 (134)	225

		Tablica *Table*	Strona *Page*
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	21 (135)	225
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	22 (136)	226
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10)	*Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10)*	23 (137)	227
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Foreigners — students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	24 (138)	227
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	25 (139)	228
Domy i stołówki studenckie ((2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	26 (140)	228
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	27 (141)	229
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	*Pre-primary education (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)*	28 (142)	230
DZIAŁ XI. **OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA**	*CHAPTER XI.* ***HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	231
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2009, 2010)	*Medical personnel (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (143)	235
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010)	*Out-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (144)	235
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010)	*In-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (145)	236
Szpitale ogólne (2000, 2005, 2009, 2010)	*General hospitals (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (146)	237
Apteki i punkty apteczne (2000, 2005, 2009, 2010)	*Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (147)	238
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2009, 2010)	*Blood donation (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (148)	238
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2009, 2010)	*Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2009, 2010)*	7 (149)	239
Żłobki (2000, 2005, 2009, 2010)	*Nurseries (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (150)	240
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2009, 2010)	*Round-the-clock care and education centres for children and young people (2005, 2009, 2010)*	9 (151)	240

		Tablica *Table*	Strona *Page*
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2009, 2010)	*Foster families (2000, 2005, 2009, 2010)*	10 (152)	240
Pomoc społeczna (2009, 2010)	*Social welfare (2009, 2010)*	11 (153)	241
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2009, 2010)	*Social assistance benefits (2000, 2005, 2009, 2010)*	12 (154)	242
DZIAŁ XII. **KULTURA. TURYSTYKA**	*CHAPTER XII.* ***CULTURE. TOURISM***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	243
Kultura	***Culture***		
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2009, 2010]*	1 (155)	245
Muzea (2000, 2005, 2009, 2010)	*Museums (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (156)	245
Galerie sztuki (2000, 2005, 2009, 2010)	*Art galleries (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (157)	246
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2009, 2010)	*Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (158)	246
Kina stałe (2000, 2005, 2009, 2010)	*Fixed cinemas (2000, 2005, 2009, 2010)*	5(159)	247
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2009, 2010)	*Radio and television subscribers (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (160)	247
Turystyka	***Tourism***		
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	*Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)*	7 (161)	248
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	*Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (162)	250
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	*Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)*	9 (163)	251
DZIAŁ XIII. **NAUKA I TECHNIKA SPOŁECZEŃTWO INFORMACYJNE**	*CHAPTER XIII.* ***SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	252
Nauka i technika	***Science and technology***		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2009, 2010)	*Units and employment in research and development activity (2005, 2009, 2010)*	1 (164)	257
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2009, 2010)	*Employment in research and development activity by educational level (2005, 2009, 2010)*	2 (165)	257

		Tablica Table	Strona Page
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	*Intramural expenditures on research and development activity (current prices) [2005, 2009, 2010]*	3 (166)	258
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	*Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2005, 2009, 2010]*	4 (167)	258
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2009, 2010)	*Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (168)	259
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych i media elektroniczne w przemyśle (2000, 2005, 2009, 2010)	*Means for automating production processes and electronic media in (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (169)	259
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Expenditures on innovation activities in industry by type of innovation activity (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	7 (170)	260
Produkcja sprzedana oraz przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2010 r.	*Sold production or net revenues from sales of new or significantly improved products in industrial enterprises in 2010*	8 (171)	261
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2009, 2010)	*Domestic inventions and utility (2000, 2005, 2009, 2010)*	9 (172)	261
Społeczeństwo informacyjne	***Information society***		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w 2010 r.	*Enterprises using Internet in 2010*	10 (173)	262
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne w 2010 r.	*Enterprises using selected ICT systems in 2010*	11 (174)	262
DZIAŁ XIV. **CENY**	*CHAPTER XIV.* ***PRICES***		
Uwagi ogólne	General notes	x	263
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2009, 2010)	Price indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (175)	264
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2009, 2010)	*Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (176)	264
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (177)	267
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2009, 2010)	*Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (178)	267
DZIAŁ XV. **ROLNICTWO I LEŚNICTWO**	*CHAPTER XV.* ***AGRICULTURE AND FORESTRY***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	268
Rolnictwo	***Agriculture***		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	*Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (179)	274
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	*Labour input on agricultural holdings in 2009/10*	2 (180)	276

		Tablica *Table*	Strona *Page*
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	*Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010*	3 (181)	277
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2009, 2010)	*Agricultural land area by land type (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (182)	278
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009]	*Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2008, 2009]*	5 (183)	278
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009]	*Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2008, 2009]*	6 (184)	279
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2009, 2010)	*Sown area (2000, 2005, 2009, 2010)*	7 (185)	280
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2009, 2010)	*Selected crop production and yields (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (186)	281
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Area, production and yields of field vegetables (2000, 2005, 2009, 2010)*	9 (187)	282
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2009, 2010)	*Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2009, 2010)*	10 (188)	283
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Area, production and yields of berry fruit (2000, 2005, 2009, 2010)*	11 (189)	284
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2009, 2010)	*Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2009, 2010)*	12 (190)	285
Drób (2000, 2005, 2009, 2010)	*Poultry (2000, 2005, 2009, 2010)*	13 (191)	287
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2009, 2010)	*Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2009, 2010)*	14 (192)	287
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2009, 2010)	*Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2009, 2010)*	15 (193)	288
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2009, 2010)	*Production of milk and eggs (2000, 2005, 2009, 2010)*	16 (194)	288
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2009, 2010)*	17 (195)	289
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010)	*Agricultural tractors(2000, 2005, 2009, 2010)*	18 (196)	289
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze (2002, 2010)	*Agricultural tractors and selected agricultural machines and equipment (2002, 2010)*	19 (197)	290
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10)	*Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10)*	20 (198)	291
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	21 (199)	291
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010)*	22 (200)	292
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	23 (201)	293
Leśnictwo	***Forestry***		
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Forest land (2000, 2005, 2009, 2010)*	24 (202)	294
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2009, 2010)	*Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2009, 2010)*	25 (203)	295
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2009, 2010)	*Removals (2000, 2005, 2009, 2010)*	26 (204)	296
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2009, 2010)	*Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2009, 2010)*	27 (205)	296

		Tablica *Table*	Strona *Page*
DZIAŁ XVI. **PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO**	*CHAPTER XVI.* ***INDUSTRY AND CONSTRUCTION***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	297
Przemysł	***Industry***		
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2009, 2010)	*Basic data on industry (2005, 2009, 2010)*	1 (206)	300
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	*Sold production of industry (current prices) [2005, 2009, 2010]*	2 (207)	300
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle w 2010 r.	*Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry in 2010*	3 (208)	303
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2005, 2009, 2010)	*Production of major products (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (209)	304
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2009, 2010)	*Average paid employment in industry (2009, 2010)*	5 (210)	305
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2009, 2010).	*Average monthly gross wages and salaries in industry (2009, 2010)*	6 (211)	306
Budownictwo	***Construction***		
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	*Construction and assembly production by groups (current prices) [2005, 2009, 2010]*	7 (212)	307
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	8 (213)	307
Budynki oddane do użytku (2000, 2005, 2009, 2010)	*Buildings completed (2000, 2005, 2009, 2010)*	9 (214)	309
Budynki oddane do użytku według rodzajów budynków (2000, 2005, 2009, 2010)	*Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2009, 2010)*	10 (215)	310
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2005, 2009, 2010)	*Average paid employment in construction (2005, 2009, 2010)*	11 (216)	312
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2009, 2010)	*Average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2009, 2010)*	12 (217)	312
DZIAŁ XVII. **TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ**	*CHAPTER XVII.* ***TRANSPORT AND COMMUNICATIONS***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	313
Transport	***Transport***		
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2009, 2010)	*Railway lines operated (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (218)	315
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2009, 2010)	*Hard surface public roads (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (219)	315
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2009, 2010)	*Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (220)	316
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2009, 2010)	*Regular bus communication lines (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (221)	316
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2009, 2010)	*Hire or reward road transport (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (222)	317
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2009, 2010)	*Road traffic accidents (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (223)	317

		Tablica *Table*	Strona *Page*
Łączność	***Communications***		
Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2009, 2010)	*Basic communication services (2000, 2005, 2009, 2010)*	7 (224)	318
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2009, 2010)	*Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (225)	318
DZIAŁ XVIII. **HANDEL I GASTRONOMIA**	*CHAPTER XVIII.* ***TRADE AND CATERING***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	319
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	*Retail sales (current prices) [2005, 2009, 2010]*	1 (226)	322
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Structure of retail sales (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	2 (227)	322
Struktura sprzedaży hurtowej towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Structure of wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	3 (228)	323
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Shops and petrol stations by organizational forms (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (229)	323
Gastronomia (2000, 2005, 2009, 2010)	*Catering (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (230)	324
Targowiska (2000, 2005, 2009, 2010)	*Marketplaces (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (231)	324
DZIAŁ XIX. **FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW**	*CHAPTER XIX.* ***FINANCES OF ENTERPRISES***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	325
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2000, 2005, 2009, 2010)	*Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (232)	330
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	*Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2000, 2005, 2009, 2010)*	2 (233)	331
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Enterprises by obtained financial results (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (234)	332
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2000, 2005, 2009, 2010)	*Economic relations in enterprises (2000, 2005, 2009, 2010)*	4 (235)	333
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2000, 2005, 2009, 2010)	*Current assets of enterprises (2000, 2005, 2009, 2010)*	5 (236)	334
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2000, 2005, 2009, 2010)	*Share equity (funds) of enterprises (2000, 2005, 2009, 2010)*	6 (237)	336
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2000, 2005, 2009, 2010)	*Initial capital (share) of enterprises (2000, 2005, 2009, 2010)*	7 (238)	337
Zobowiązania przedsiębiorstw (2000, 2005, 2009, 2010)	*Liabilities of enterprises (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (239)	338

		Tablica *Table*	Strona *Page*
DZIAŁ XX. **FINANSE PUBLICZNE**	*CHAPTER XX.* ***PUBLIC FINANCE***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	339
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	*Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2009, 2010)*	1 (240)	341
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	*Revenue of local self-government entities budgets by division in 2010*	2 (241)	343
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	*Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2009, 2010)*	3 (242)	344
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	*Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2010*	4 (243)	345
DZIAŁ XXI. **INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE**	*CHAPTER XXI.* ***INVESTMENTS. FIXED ASSETS***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	346
Inwestycje	***Investments***		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2009, 2010]	*Investment outlays (current prices) [2009, 2010]*	1 (244)	350
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	*Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2009, 2010]*	2 (245)	352
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	3 (246)	354
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	4 (247)	356
Środki trwałe	***Fixed assets***		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2009, 2010]	*Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2009, 2010]*	5 (248)	357
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010]	*Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2009, 2010]*	6 (249)	359
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2009, 2010]	*Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2000, 2005, 2009, 2010]*	7 (250)	361
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2000, 2005, 2009, 2010)	*Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (251)	362
DZIAŁ XXII. **RACHUNKI REGIONALNE**	*CHAPTER XXII.* ***REGIONAL ACCOUNTS***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	363
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009]	*Gross domestic product (current prices) [2007, 2008, 2009]*	1 (252)	366
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009]	*Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2007, 2008, 2009]*	2 (253)	367
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2007, 2008, 2009)	*Nominal income in the households sector (2007, 2008, 2009)*	3 (254)	367

		Tablica *Table*	Strona *Page*
DZIAŁ XXIII. **PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ**	*CHAPTER XXIII.* ***PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY***		
Uwagi ogólne	*General notes*	x	368
Prywatyzacja	***Privatization***		
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2010 r.	*State owned enterprises by legal and organizational status in 2010*	1 (255)	370
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	*State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010*	2 (256)	370
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	*State owned enterprises privatized by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010*	3 (257)	371
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	*Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010*	4 (258)	371
Pracujący w prywatyzowanych podmiotach gospodarczych w 2010 r.	*Employment in economic entities involved in the privatization process in 2010*	5 (259)	372
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	*Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010*	6 (260)	372
Podmioty gospodarki narodowej	***Entities of the national economy***		
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2009, 2010)	*Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2009, 2010)*	7 (261)	373
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	*Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2000, 2005, 2009, 2010)*	8 (262)	374
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	*Commercial companies by legal status and sections (2000, 2005, 2009, 2010)*	9 (263)	376
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2009, 2010)	*Natural persons conducting economic activity by sections (2009, 2010)*	10 (264)	377

SPIS WYKRESÓW

LIST OF CHARTS

		Strona *Page*
Podział administracyjny województwa świętokrzyskiego w 2010 r.	*Administrative division of Świętokrzyskie voivodship in 2010*	30
Województwo świętokrzyskie na tle kraju w 2010 r.	*Świętokrzyskie voivodship against the background of Poland in 2010*	31
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	*Water consumption for needs of the national economy and population*	94
Kierunki finansowania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska	*Directions of financing of the voivodship environmental protection and water management funds*	94
Ludność według płci i wieku w 2010 r.	*Population by sex and age in 2010*	95
Małżeństwa według wieku nowożeńców zawarte w 2010 r.	*Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2010*	95
Małżeństwa rozwiązane według przyczyn	*Marriages dissolved by cause*	124
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję w 2010 r.	*Suicides registered by police in 2010*	124
Wskaźnik zatrudnienia według wieku w IV kwartale 2010 r.	*Employment rate by age in IV quarter 2010*	125
Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia w 2010 r.	*Registered unemployed persons by educational level in 2010*	125
Wydarzenia powodujące uraz u osoby poszkodowanej wypadkach przy pracy w 2010 r.	*Contact mode of injury for person injured in accidents at work in 2010*	166
Średni koszt 1 świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w 2010 r.	*Average cost per benefit due to occupational accidents and occupational diseases in 2010*	166
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto wybranych sekcji od przeciętnego w województwie w 2010 r.	*Relative deviations of average monthly gross wages and salaries of selected sections from average in voivodship in 2010*	167
Mieszkania oddane do użytku według inwestorów	*Dwellings completed by inwestor*	167
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2010/11	*Education by educational level in 2010/11 school year*	230
Szkoły dla dzieci i młodzieży oraz policealne posiadające komputery	*Schools for children and youth and post-secondary schools possessing personal computers*	231
Uczniowie szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	*Students of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education*	231
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zakwaterowania w 2010 r.	*Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments in 2010*	296
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne w 2010 r.	*Enterprises using selected ICT systems in 2010*	296
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	*Registered motor vehicles and tractors*	297
Długość linii regularnej komunikacji autobusowej w 2010 r.	*Length of regular bus communications lines in 2010*	297
Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych	*State owned enterprises' privatization*	370
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	*Institutional sectors and their relationships*	371

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH
SYMBOLS

Kreska	(—)	–	zjawisko nie wystąpiło. *magnitude zero.*
Zero:	(0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; *magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;*
	(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. *magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.*
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. *data not available or not reliable.*
Znak	x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. *not applicable.*
Znak	Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 28. *categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 28.*
Znak	#	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. *data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.*
„W tym” *„Of which”*		–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. *indicates that not all elements of the sum are given.*
Comma	*(,)*	–	*used in figures represents the decimal point.*

SKRÓTY
ABBREVIATIONS

tys. *thous.*	= tysiąc = *thousand*	kg	= kilogram *kilogram*
mln	= milion *million*	dt	= decytona *deciton*
zł *zl*	= złoty = *zloty*	t	= tona *tonne*
szt *pcs*	= sztuka = *piece*	mm	= milimetr *millimetre*
egz	= egzemplarz	cm	= centymetr *centimetre*
kpl	= komplet	m	= metr *metre*
wol. *vol.*	= wolumin = *volume*	km	= kilometr *kilometre*
μg	= mikrogram *microgram*	m^2	= metr kwadratowy *square metre*
g	= gram *gram*		

ha = hektar
hectare

km^2 = kilometr kwadratowy
square kilometre

l = litr
litre

hl = hektolitr
hectolitre

dm^3 = decymetr sześcienny
cubic decimetre

m^3 = metr sześcienny
cubic metre

dam^3 = dekametr sześcienny
cubic decametre

hm^3 = hektometr sześcienny
cubic hectometre

kW·h = kilowatogodzina
kilowatt·hour

MW·h = megawatogodzina
megawatt·hour

GW·h = gigawatogodzina
gigawatt·hour

GJ = gigadżul
gigajoule

PJ = petadżul
petajoule

°C = stopień Celsjusza
centigrade

h = godzina
hour

d = doba
24h = 24 hours

r. = rok

ceg = cegła przeliczeniowa materiałów ściennych
brick = standard brick unit expressing the quantity of wall building materials

t/r = ton rocznie
t/y = tonnes per year

art. = artykuł
article

cd. = ciąg dalszy
cont. = continued

dok. = dokończenie
cont. = continued

Lp. = liczba porządkowa
No. = number

Kk = Kodeks karny

kl. = klasa

m.st. = miasto stołeczne

nr (Nr) = numer
No. = number

poz. = pozycja

pkt = punkt

tabl. = tablica
table

ust. = ustęp

Dz. U. = Dziennik Ustaw

i in. = i inni

itp. = i tym podobne
etc. = and the rest

m.in. = między innymi
i.a. = among others

np. = na przykład
e.g. = for example

tj. = to jest
i.e. = that is

tzn. = to znaczy
i.e. = that is

tzw. = tak zwany

ww. = wyżej wymieniony

PKP = Polskie Koleje Państwowe

S.A. = Spółka Akcyjna
Joint stock company

ZOZ = Zakład Opieki Zdrowotnej
Health Care Institution

NTS = Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
NUTS = Nomenclature of Territorial Units for Statistics

EKG = Europejska Komisja Gospodarcza
ECE = Economic Commission for Europe

EUROSTAT = Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich
Office Statistique des Communautes Européennes

ONZ = Organizacja Narodów Zjednoczonych
UN = United Nations

UNESCO = Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej.**

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007,** opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej — Statatistical Classification of Economic Activities in the European community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

   PKD 2007 w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004 wprowadziła zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. Zmiany te powodowały również brak porównywalności danych przy niezmienionych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

   W ramach PKD 2007 wyodrębniono **„Przemysł**" jako dodatkowe grupowanie, który obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie", „Przetwórstwo przemysłowe", „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych" oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją".

   Pod pojęciem **„Pozostałe usługi"** ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca", „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne", „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa";

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

GENERAL NOTES

1. *Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the* ***entire national economy.***

2. *Data are presented:*

1) according to the ***Polish Classification of Activities – PKD*** *2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced Polish Classification of Activities – PKD 2004.*

   PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the fact it introduced scope-related changes, i. e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

   The item ***"Industry"*** *was introduced as an additional grouping, including sections "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas, steam and air conditioning supply as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".*

   The item ***"Other services"*** *was introduced including sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities";*

2) according to ***institutional sectors*** *— exclusively within the scope of regional accounts;*

3) according to ***ownership sectors:***

3) według **sektorów własności:**
   — sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną" z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
   — sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną" z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

   „Własność mieszana" określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:
— do 9 osób,
— od 10 do 49 osób,
— powyżej 49 osób.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.**

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:
1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności,** na

— public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as "mixed ownership" with a predominance of public sector entity capital (property),
— private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

"Mixed ownership" is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. *Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the* ***number of persons employed,*** *and (unless otherwise indicated) include entities employing:*
— up to 9 persons,
— from 10 to 49 persons,
— more than 49 persons.

4. *Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with* ***the respective organizational status of units of the national economy.***

5. *Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.*

In the ***enterprise (entity) method,*** *the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.*

6. *The term* ***entities of the national economy*** *is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

The term ***economic entities*** *is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.*

7. *Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:*
1) the ***Occupations and Specializations Classification,*** *on the basis of which councillors of*

podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;

2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU 2008),** na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP),** na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB),** na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT),** na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta** i **wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym, z wyjątkiem zweryfikowanej liczby ludności dla lat 2000 i 2001, którą podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. (patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne", ust. 1 na str. 106). Przez „miasta" rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś" — pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają

organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537) replacing the classification valid until 30 VI 2010;

2) *the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008),** on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293), replacing the classification used until 31 XII 2008;*
3) *the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP),** on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*
4) *the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB),** on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;*
5) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT),** on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.*

***8.** Information on voivodship as well as by **urban** and **rural area** is presented according to administrative division in a given period, excluding the verified number of population for years 2000 and 2001, which was given according to administrative division as of 31 XII 2002 (see general notes to the chapter "Population. Religious denominations", item 1 on page 106). The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area is understood as the remaining territory of the voivodship.*

***9.** Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which*

uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **ceny bazowej.**

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
2) produkcji sprzedanej przemysłu:
   — ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
   — ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) dla lat 2001–2005,
   — ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000**

prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the ***basic price*** *category was implemented.*

Basic price *is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Taxes on products include: the value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

10. Constant prices *were adopted as follows:*

1) *agricultural output — current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
2) *sold production of industry:*
— *1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,*
— *2000 constant prices (2000 average current prices) for 2001–2005,*
— *2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006,*

11. Relative numbers (indices, percentages) *are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.*

Indices *— in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.*

12. *When* ***computing per capita data (1000 population, etc.)*** *as of the end of a year (e.g., the number of doctors), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magni-*

ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Dane za lata 2000 i 2001 obliczono przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem".

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzono odpowiednimi notami.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

tude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.

N o t e. Data for 2000 and 2001 are calculated assuming the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

***13.** Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

***14.** Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.*

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total".

***16.** Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note.*

***17.** The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót ***abbreviation***	**pełna nazwa** ***full name***
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) *INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)*	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
Diseases of blood and blood-forming organs	*Diseases of the blond and blond-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism*
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital anomalies	*Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities*
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
Symptoms and ill-defined conditions	*Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified*

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 2

	sekcje ***sections***
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę *X*	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja *X*	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją *Water supply, sewerage, waste management and remediation activities*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych *Trade; repair of motor vehicles*	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*
Zakwaterowanie i gastronomia *Accommodation and catering*	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi *Accomodation and food service activities*
Obsługa rynku nieruchomości *X*	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości *Real estate activities*
Administrowanie i działalność wspierająca *X*	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca *Administrative and support service activities*
	działy ***divisions***
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny *Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker*	Produkcja wyrobów z drewna oraz z korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials*
Produkcja wyrobów z metali *Manufacture of metal products*	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*
Produkcja maszyn i urządzeń *X*	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*

skrót ***abbreviation***	**pełna nazwa** ***full name***
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.) *NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 2 (cont.)*	
	działy (dok) ***divisions (cont.)***
Produkcja wyrobów z metali *Manufacture of metal products*	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*
Produkcja maszyn i urządzeń *X*	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep *X*	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*
Gospodarka odpadami; odzysk surowców *X*	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców *Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery.*
Budowa budynków *X*	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków *Construction of buildings*
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej *X*	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej *Civil engineering*

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje".

Methodological explanations *concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje" (Methodological Papers and Classifications).*

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R.
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska *Poland*	Województwo *Voivodship*		*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		Polska = 100 *Poland = 100*	
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII *AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII*				
Powierzchnia w km^2	312679	11711	3,7	*Area in km^2*
Powiaty	314	13	4,1	*Powiats*
Miasta na prawach powiatu	65	1	1,5	*Cities with powiat status*
Gminy	2479	102	4,1	*Gminas*
Miasta	903	31	3,4	*Towns*
Miejscowości wiejskie	53812	2821	5,2	*Rural localities*
Sołectwa	40475	2131	5,3	*Village administrator's offices*
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA *ENVIRONMENTAL PROTECTION*				
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				*Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:*
pyłowych	62,5	2,8	4,5	*particulates*
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1703,8	78,1	4,6	*gases (excluding carbon dioxide)*
Komunalne oczyszczalnie ścieków [a] (stan w dniu 31 XII)	3136	108	3,4	*Municipal waste water treatment plants [a] (as of 31 XII)*
w tym: biologiczne	2263	71	3,1	*of which: biological*
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	37	4,5	*with increased biogene removal (disposal)*
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	113478,8	1963,8	1,7	*Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t*
Odpady komunalne zebrane [b] (w ciągu roku) w tys. t	10044,2	199,5	2,0	*Municipal waste collected [b] (during the year) in thous. t*
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące:				*Outlays on fixed assets (current prices) in:*
ochronie środowiska:				*environmental protection:*
w mln zł	10926,2	584,3	5,3	*in mln zl*
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	8,7	x	*in % of total investment outlays*
gospodarce wodnej:				*water management:*
w mln zł	3565,4	122,2	3,4	*in mln zl*
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,6	1,8	x	*in % of total investment outlays*
BEZPIECZEŃSWO PUBLICZNE *PUBLIC SAFETY*				
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				*Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:*
w liczbach bezwzględnych	1138523	33382	2,9	*in absolute numbers*
na 10 tys. ludności	298,1	263,2	88,3	*per 10 thous. population*
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	67,9	78,4	x	*Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %*

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. *b* Dane szacunkowe.
a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska *Poland*	Województwo *Voivodship*		*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		Polska = 100 *Poland = 100*	
LUDNOŚĆ *POPULATION*				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38200,0	1266,0	3,3	*Population (as of 31 XII) in thous.*
miasta	23264,4	570,3	2,5	*urban areas*
wieś	14935,7	695,8	4,7	*rural areas*
w tym kobiety	19755,7	649,6	3,3	*of which females*
Ludność na 1 km^2 powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122,2	108,1	88,5	*Population per 1 km^2 of total area (as of 31 XII)*
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55,2	57,3	103,9	*Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)*
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,9	-1,2	x	*Natural increase per 1000 population*
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,1	-2,0	x	*Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population*
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA *LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES*				
Pracujący [a] (stan w dniu 31 XII) w tys.	13778,2	458,4	3,3	*Employed persons [a] (as of 31 XII) in thous.*
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3224,13	2793,23	86,6	*Average monthly gross wages and salaries in zl*
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1954,7	82,1	4,2	*Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.*
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,4	15,2	x	*Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %*
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA *MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS*				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				*Network (as of 31 XII) in km:*
rozdzielczej:				*distribution:*
wodociągowej	272888,0	12425,6	4,6	*water-line*
kanalizacyjnej [b]	107509,1	3383,8	3,1	*sewerage [b]*
gazowej	133127,4	3935,4	3,0	*gas-line*

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. *b* Łącznie z kolektorami.
a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010. b Including collectors.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska *Poland*	Województwo *Voivodship*		*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		Polska = 100 *Poland = 100*	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) *MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)*				
Zasoby mieszkaniowe [a] (stan w dniu 31 XII):				*Dwellings stocks [a] (as of 31 XII):*
mieszkania: w tys.	13422,0	424,0	3,2	*dwellings: in thous.*
na 1000 ludności	351,4	334,9	95,3	*per 1000 population*
izby: w tys.	49835,7	1553,0	3,1	*rooms: in thous.*
na 1000 ludności	1304,6	1226,7	94,0	*per 1000 population*
powierzchnia użytkowa mieszkań:				*usable floor space of dwellings:*
w tys. m^2	951184,3	30383,4	3,2	*in thous. m^2*
na 1000 ludności w m^2	24900,1	23999,3	96,4	*per 1000 population in m^2*
Mieszkania oddane do użytku:				*Dwellings completed:*
w tys.	135,8	2,3	1,7	*in thous.*
na 1000 ludności:				*per 1000 population:*
mieszkania	3,6	1,8	50,5	*dwellings*
izby	15,3	8,4	55,1	*rooms*
powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	377,4	192,3	51,0	*usable floor space of dwellings in m^2*
EDUKACJA [b] I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego *EDUCATION [b] — as of beginning of the school year*				
Uczniowie w szkołach [c] w tys.:				*Pupils and students in schools [c] in thous.:*
podstawowych	2191,7	71,6	3,3	*primary*
gimnazjalnych	1261,4	43,3	3,4	*lower secondary*
specjalnych przysposabiających do pracy	9,8	0,4	4,1	*special job-training*
zasadniczych zawodowych	224,9	7,2	3,2	*basic vocational*
liceach ogólnokształcących	632,3	22,6	3,6	*general secondary*
uzupełniających liceach ogólnokształcących	2,1	0,1	4,8	*supplementary general secondary*
liceach profilowanych	34,3	0,7	1,9	*specialized secondary*
technikach	545,1	22,5	4,1	*technical secondary*
technikach uzupełniających	3,6	0,2	4,6	*supplementary technical secondary*
artystycznych ogólnokształcących [d]	12,8 [e]	0,2 [f]	1,8	*general art [d]*
policealnych	298,8	8,8	3,0	*post-secondary*
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego [g]				*Children attending pre-primary education establishments [g]*
w tys.	1059,3	29,9	2,8	*in thous.*
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	718	664	92,4	*per 1000 children aged 3—6*

a Patrz uwaga do tablic 9-10 na str. 196 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania". *b* Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie", ust. 1 i 2 na str. 200. *c* Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *d* Dające uprawnienia zawodowe. *e, f* Ponadto uczniowie w szkołach realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne: *e* – 10,0 tys., *f* – 0,1 tys. *g* W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

a See note to tables 9-10 on page 196 to the chapter "Municipal infrastructure. Dwellings". b See general notes to the chapter "Education", item 1 and 2 on page 200. c Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. d Leading to professional certification. e, f Furthermore students in schools giving only artistic education: e – 10,0 thous., f – 0,1 thous. g In nursery school, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points .

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska *Poland*	Województwo *Voivodship*		*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		Polska = 100 *Poland = 100*	
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII *HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII*				
Pracownicy medyczni [a]:				*Medical personnel [a]:*
lekarze	79337	2692	3,4	*doctors*
lekarze dentyści	12326	436	3,5	*dentists*
pielęgniarki [b]	184748	6755	3,7	*nurses [b]*
Zakłady opieki zdrowotnej	16608	497	3,0	*Health care institutions*
Szpitale ogólne	795	22	2,8	*General hospitals*
Łóżka w szpitalach ogólnych [cd] w tys.	181,1	6,4	3,6	*Beds of general hospitals [cd] in thous.*
Apteki [e]	11297	403	3,6	*Pharmacies [e]*
KULTURA. TURYSTYKA *CULTURE. TOURISM*				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8342	291	3,5	*Public libraries (including branches; as of 31 XII)*
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w mln wol.	133,2	4,4	3,3	*Public library collections (as of 31 XII) in mln vol.*
Muzea (stan w dniu 31 XII)	782	24	3,1	*Museums (as of 31 XII)*
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	22215,7	400,4	1,8	*Museum and exhibition visitors in thous.*
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	438	10	2,3	*Fixed cinemas (as of 31 XII)*
Widzowie w kinach stałych w mln	37,5	0,5	1,5	*Audience in fixed cinemas in mln*
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) w tys.	7,2	0,2	2,2	*Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII) in thous.*
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	610,1	12,3	2,0	*number of beds (as of 31 VII)*
korzystający z noclegów	20461,5	406,6	2,0	*tourists accommodated*
ROLNICTWO I LEŚNICTWO *AGRICULTURE AND FORESTRY*				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej [f] w tys. ha:	14603,2	502,8	3,4	*Agricultural land in good agricultural condition [f] in thous. ha:*
pod zasiewami [g]	10427,7	326,3	3,1	*sown area [g]*
grunty ugorowane	449,8	25,3	5,6	*fallow land*
uprawy trwałe	398,0	34,6	8,7	*permanent crops*
w tym sady	374,2	34,1	9,1	*of which orchards*
łąki i pastwiska trwałe	3283,5	114,6	3,5	*permanent meadows and pastures*
Powierzchnia zasiewów [f] w tys. ha:				*Sown area in thous. ha:*
zboża ogółem	6086,5	243,9	4,0	*total cereals*
ziemniaki	388,3	20,2	5,2	*potatoes*
warzywa gruntowe [g]	163,6	12,3	7,5	*field vegetables [g]*

a Łącznie z lekarzami i pielęgniarkami odbywającymi staż. *b* Łącznie z pielęgniarkami z wyższym wykształceniem oraz magistrami pielęgniarstwa. *c* Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna", ust. 6 na str. 232. *d* Łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami). *e* Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej działających na potrzeby tych zakładów. *f* Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *g* Dane nieostateczne.

a Including interns. b Including nurses with completed tertiary education and masters of nursing. c See general notes to the chapter "Health care and social welfare", item 6 on page 232. d Including places/beds for children and incubators. e Excluding pharmacies in in-patient health care facilities operating for the needs of these facilities. f Data of the Agricultural Census. g Provisional data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska *Poland*	Województwo *Voivodship*		*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		Polska = 100 *Poland = 100*	
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) *AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)*				
Zbiory w tys. t:				*Production in thous. t:*
zboża ogółem	27228,1	632,4	2,3	*total cereals*
ziemniaki	8187,7	330,8	4,0	*potatoes*
warzywa gruntowe [a]	4877,9	284,8	5,8	*field vegetables* [a]
Plony z 1 ha w dt:				*Yields per 1 ha in dt:*
zboża ogółem	35,6	25,9	72,8	*total cereals*
ziemniaki	211	164	77,7	*potatoes*
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9121,4	327,1	3,6	*Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha*
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO *INDUSTRY AND CONSTRUCTION*				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				*Sold production of industry (current prices):*
w mln zł	985715,9	20769,9	2,1	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	25813	16377	63,4	*per capita in zl*
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej [b] (ceny bieżące):				*Sales of construction and assembly production* [b] *(current prices):*
w mln zł	160857,6	4662,5	2,9	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	4212	3676	87,3	*per capita in zl*
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII *TRANSPORT. COMMUNICATIONS — as of 31 XII*				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	273759,8	13066,5	4,8	*Hard surface public roads (urban and non-urban) in km*
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,3	83,2	x	*of which improved in %*
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				*Registered cars in thous. units:*
osobowe	17239,8	539,7	3,1	*passenger cars*
ciężarowe i ciągniki siodłowe	2981,6	114,7	3,8	*lorries and road tractors*
Placówki pocztowe	8365	308	3,7	*Post offices*
Telefoniczne łącza główne:				*Fixed main line:*
w tys.	8244,8	224,7	2,7	*in thous.*
na 1000 ludności	215,8	177,5	82,2	*per 1000 population*
w tym standardowe łącza główne	7037,1	203,0	2,9	*of which standard main line*
HANDEL — stan w dniu 31 XII *TRADE — as of 31 XII*				
Sklepy	346058	11169	3,2	*Shops*
Liczba ludności na 1 sklep	110	113	102,7	*Population per shop*

a Dane nieostateczne. b Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.
a Provisional data. b Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska *Poland*	Województwo *Voivodship*		*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		Polska = 100 *Poland = 100*	
	FINANSE PUBLICZNE *PUBLIC FINANCE*			
Budżety gmin [a]				***Budgets of gminas*** [a]
Dochody:				*Revenue:*
w mln zł	72310,5	3179,1	4,4	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	2833,72	2988,39	105,5	*per capita in zl*
Wydatki:				*Expenditure:*
w mln zł	79740,6	3644,2	4,6	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	3124,89	3425,60	109,6	*per capita in zl*
Budżety miast na prawach powiatu				***Budgets of cities with powiat status***
Dochody:				*Revenue:*
w mln zł	53885,6	918,2	1,7	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	4253,34	4491,31	105,6	*per capita in zl*
Wydatki:				*Expenditure:*
w mln zł	58954,1	982,9	1,7	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	4653,42	4807,85	103,3	*per capita in zl*
Budżety powiatów				***Budgets of powiats***
Dochody:				*Revenue:*
w mln zł	22496,5	1003,1	4,5	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	881,60	942,90	107,0	*per capita in zl*
Wydatki:				*Expenditure:*
w mln zł	23826,4	1076,0	4,5	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	933,71	1011,48	108,3	*per capita in zl*
Budżety województw				***Budgets of voivodships***
Dochody:				*Revenue:*
w mln zł	14104,0	520,8	3,7	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	369,34	410,61	111,2	*per capita in zl*
Wydatki:				*Expenditure:*
w mln zł	15245,0	560,9	3,7	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	399,22	442,26	110,8	*per capita in zl*
	INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE *INVESTMENTS. FIXED ASSETS*			
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				*Investment outlays (current prices):*
w mln zł	217287,3	6745,4	3,1	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	5690	5319	93,5	*per capita in zl*
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				*Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):*
w mln zł	2520940,2	65481,3	2,6	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł	65993	51722	78,4	*per capita in zl*

a Bez dochodów i wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue and expenditure of gminas which are cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (dok.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska *Poland*	Województwo *Voivodship*		*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		Polska = 100 *Poland = 100*	
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ *PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY*				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji [a]:	5880	183	3,1	*State owned enterprises included in the privatization process [a]:*
skomercjalizowane.....	1750	61	3,5	*commercialized*
objęte prywatyzacją bezpośrednią ..	2193	58	2,6	*included in direct privatization*
w tym sprywatyzowane.....	2115	57	2,7	*of which privatized*
poddane likwidacji.....	1937	64	3,3	*subject to liquidation*
w tym zlikwidowane	1110	29	2,6	*of which liquidated*
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	3909802	108715	2,8	*Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)*
sektor publiczny	121948	3317	2,7	*public sector*
sektor prywatny.....	3787854	105398	2,8	*private sector*
RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R. *REGIONAL ACCOUNTS IN 2009*				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				*Gross domestic product (current prices):*
w mln zł.....	1343366	34747	2,6	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł.....	35210	27333	77,6	*per capita in zl*
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				*Gross value added (current prices):*
w mln zł.....	1193691	30875	2,6	*in mln zl*
na 1 pracującego w zł	84895	65368	77,0	*per 1 employed person in zl*
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				*Gross nominal disposable income in the households sector:*
w mln zł.....	860625	24568	2,9	*in mln zl*
na 1 mieszkańca w zł.....	22557	19326	85,7	*per capita in zl*

a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2010; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu
Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							POWIERZCHNIA *AREA*
1	Powierzchnia w km^2 (stan w dniu 31 XII)	11691	11691	11691	11691	11708	11708
							STAN I OCHRONA *ENVIRONMENTAL*
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:						
2	produkcyjne [a] (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem).....	91,3	92,1	87,0	89,1	86,8	83,9
3	eksploatacji sieci wodociągowej [b] .	5,3	5,0	5,0	5,7	5,9	7,2
	Zużycie wody na 1 km^2 w dam^3						
4	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności.....	94	96	97	98	93	78
	w tym:						
5	do produkcji przemysłowej.....	87	88	85	88	82	67
6	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania [c]	95,0	95,4	95,4	86,2	85,1	94,6
7	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km^2 w dam^3.	0,3	0,2	0,2	0,7	0,7	0,2
8	Ludność korzystająca [d] z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	41,2	41,9	44,2	45,2	45,3	47,4
	Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km^2 w t:						
9	pyłowych.....	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	7,3	6,9	6,4	6,5	6,3	5,2

a Z ujęć własnych. *b* Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. *c* Odprowadzone do wód (do 2002 r. —
a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Discharged into waters

skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.
of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

2006	2007	2008	2009	2010	*SPECIFICATION*	L.p.
11710	11710	11710	11711	11711	*Area in km^2 (as of 31 XII)*	1
ŚRODOWISKA *PROTECTION*						
					Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
87,7	87,2	87,0	88,6	90,7	*production [a] (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)*	2
5,0	5,1	5,3	4,5	4,0	*exploitation of water-line system [b]*	3
					Consumption of water per 1 km^2 in dam^3:	
103	99	91	106	118	*for needs of the national economy and population*	4
					of which:	
90	86	80	95	108	*for industrial production*	5
92,7	82,0	84,3	77,4	67,8	*Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment [c]*	6
0,3	0,8	0,7	.	2,1	*Industrial and municipal waste water untreated per 1 km^2 in dam^3*	7
49,4	50,4	52,4	52,7	49,5	*Population using [d] waste water treatment plants in % of total population*	8
					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km^2 in t:	
0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	*particulates*	9
6,5	7,0	7,2	6,8	6,7	*gases (excluding carbon dioxide)*	10

do wód powierzchniowych) lub do ziemi. *d* Na podstawie szacunków.
(until 2002 — into surface waters) or into the ground. d Estimated data.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							STAN I OCHRONA *ENVIRONMENTAL*
	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
11	pyłowych	99,4	99,6	99,6	99,5	99,5	99,7
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	25,4	28,6	27,2	33,8	29,0	32,3
13	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) [a] wytworzone (w ciągu roku) na 1 km^2 w t	164,0	146,3	118,6	120,1	150,4	136,5
14	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) [bc] na 1 mieszkańca w kg	180	177	162	141	139	144
	Nakłady na środki trwałe [d] (ceny bieżące) — w % nakładów ogółem — służące:						
15	ochronie środowiska	5,9	5,1	3,9	3,9	4,9	5,2
16	gospodarce wodnej	2,5	2,5	2,9	4,5	4,5	2,7
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
17	w % powierzchni ogólnej	50,2	61,3	62,0	62,0	61,9	61,9
18	na 1 mieszkańca w m^2	4501	5517	5597	5615	5628	5644
							BEZPIECZEŃSTWO *PUBLIC*
	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						
19	w liczbach bezwzględnych	33160	36356	39063	42565	42462	39944
20	na 10 tys. ludności	254,4	279,4	301,1	329,1	329,1	310,5
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	61,3	63,5	65,8	67,6	67,4	68,5
							LUDNOŚĆ *POPULATION*
22	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	1302,7	1299,4	1295,9	1291,6	1288,7	1285,0
23	1999 = 100	100,0	99,8	99,5	99,2	98,9	98,7
24	miasta	599,4	596,6	593,0	589,6	586,7	583,5
25	wieś	703,3	702,8	702,9	702,0	702,0	701,5
26	w tym kobiety	666,4	664,6	663,0	660,9	659,6	658,1

a Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska", ust. 8 na str. 76. *b* Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpadów. *d* Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

a See general notes to the chapter "Environmental protection", item 8 on page 76. b Estimated data; until 2001 catalogue of waste. d Until 2001 defined as investment outlays. e Data for 2000 and 2001 have been revised; see general

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
ŚRODOWISKA (dok.) *PROTECTION (cont.)*						
					Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
99,7	99,8	99,8	99,8	99,8	*particulates*	11
31,4	38,8	36,1	39,5	46,5	*gases (excluding carbon dioxide)*	12
134,9	139,9	182,3	212,1	167,7	*Waste (excluding municipal waste) [a] generated (during the year) per 1 km² in t*	13
156	162	162	163	157	*Municipal waste collected (during the year) [bc] per capita in kg*	14
					Outlays on fixed assets [d] (current prices) — in % of total outlays — in:	
5,0	3,3	4,4	5,4	8,7	*environmental protection*	15
1,8	1,0	1,1	1,2	1,8	*water management*	16
					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
62,6	63,0	63,9	64,6	64,5	*in % of total area*	17
5726	5786	5882	5952	5970	*per capita in m²*	18
PUBLICZNE *SAFETY*						
					Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:	
41074	40561	34606	35619	33382	*in absolute numbers*	19
320,4	317,5	271,7	280,2	263,2	*per 10 thous. population*	20
73,1	77,8	77,3	79,1	78,4	*Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %*	21
1279,8	1275,6	1272,8	1270,1	1266,0	*Population (as of 31 XII) In thous.*	22
98,3	97,9	97,7	97,5	97,2	*1999 = 100*	23
579,8	579,0	576,2	573,7	570,3	*urban areas*	24
700,0	696,6	696,6	696,4	695,8	*rural areas*	25
656,0	654,1	653,1	651,8	649,6	*of which females*	26

odpady stałe wywiezione. *c* Od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu

as solid waste removed. c Since 2003 data not comparable with data for previous years due to change in the notes to the chapter "Population. Religious denominations", item 1 on page 106.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							LUDNOŚĆ *(dok.)*
							POPULATION (cont.)
27	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	105	105	105	105	105	105
28	Ludność na 1 km^2 powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	111	111	111	110	110	110
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:						
29	produkcyjnym	767,0	775,8	784,7	792,4	798,2	802,4
30	poprodukcyjnym	216,0	216,8	216,7	216,5	217,7	218,3
31	Małżeństwa na 1000 ludności	5,7	5,3	5,5	5,4	5,3	5,5
32	Rozwody na 1000 ludności	0,5	0,5	0,4	0,4	0,2	0,7
33	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,6	9,4	9,0	8,9	8,7	8,9
34	Zgony [a] na 1000 ludności	10,2	10,3	10,3	10,5	10,3	10,5
35	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,6	-0,8	-1,3	-1,6	-1,6	-1,7
36	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	8,6	7,8	8,0	6,5	5,5	5,9
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
37	mężczyźni	70,5	70,5	70,5	70,5	70,9	70,6
38	kobiety	78,6	78,9	79,3	79,5	80,3	80,2
39	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,6	-1,8	-1,9	-2,0	-1,8	-1,7
							RYNEK
							LABOUR
	Pracujący [b] (stan w dniu 31 XII):						
40	w tys.	594,2	580,4	432,4	430,7	429,6	434,8
41	w tym kobiety	289,3	285,2	203,6	201,8	199,7	202,9
42	1999 = 100	97,6	95,3	71,0	70,7	70,5	71,4
43	na 1000 ludności	456,2	446,7	333,7	333,5	333,3	338,4

a Łącznie ze zgonami niemowląt. *b* Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. –
a Including infant deaths. b By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable).

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
105	105	105	105	105	*Females per 100 males (as of 31 XII)*	27
109	109	109	108	108	*Population per 1 km^2 of total area (as of 31 XII)*	28
					Population of age (as of 31 XII) in thous.:	
804,3	805,4	806,5	806,9	804,7	*working*	29
219,9	222,1	224,8	227,8	231,5	*post-working*	30
6,1	6,6	6,7	6,5	6,1	*Marriages per 1000 population*	31
0,7	0,9	1,0	0,8	1,2	*Divorces per 1000 population*	32
8,8	9,3	9,9	10,0	9,8	*Live births per 1000 population*	33
10,7	10,7	10,8	10,8	11,0	*Deaths[a] per 1000 population*	34
-1,9	-1,4	-0,9	-0,8	-1,2	*Natural increase per 1000 population*	35
5,0	5,0	4,7	4,2	6,3	*Infant deaths per 1000 live births*	36
					Life expectancy at the moment of birth:	
70,9	71,0	71,2	71,7	71,8	*males*	37
80,3	80,6	80,7	81,1	80,9	*females*	38
-2,7	-2,3	-1,8	-1,7	-2,0	*Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population*	39
PRACY *MARKET*						
					Employed persons[b] (as of 31 XII):	
443,2	457,1	468,9	451,7	458,4	*in thous.*	40
205,5	209,1	214,1	207,4	215,5	*of which women*	41
72,8	75,0	77,0	74,2	75,3	*1999 = 100*	42
346,3	358,4	368,4	355,6	362,1	*per 1000 population*	43

w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2005 r. na podstawie Narodowego Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne)
agriculture – estimated data (for 2005 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							RYNEK *LABOUR*
	Pracujący [a] (stan w dniu 31 XII) (dok.):						
	z liczby ogółem w %:						
44	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	.	.	.	.
45	przemysł i budownictwo	.	.	.	.	.	.
46	handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia [Δ], informacja i komunikacja	.	.	.	.	.	.
47	działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku, nieruchomości [Δ]	.	.	.	.	.	.
48	pozostałe usługi [b]	.	.	.	.	.	.
49	pracujący w sektorze prywatnym	.	.	.	.	.	76,7
	Przeciętne zatrudnienie:						
	w przemyśle:						
50	w tys. .	.	.	.	.	.	69,4
51	na 1000 ludności	.	.	.	.	.	53,9
	w budownictwie:						
52	w tys. .	.	.	.	.	.	13,5
53	na 1000 ludności	.	.	.	.	.	10,5
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):						
54	w tys.	118,5	131,1	131,3	126,5	126,3	117,8
55	1999 = 100	110,2	122,0	122,1	117,7	117,5	109,6
	z liczby ogółem w %:						
56	kobiety	53,0	51,1	49,3	48,8	49,7	51,3
57	w wieku do 24 lat	30,1	29,8	28,2	26,7	25,4	23,9
58	pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	49,4	52,5	54,2	55,3	53,0	53,2
59	Stopa bezrobocia rejestrowanego [c] (stan w dniu 31 XII) w %	16,6	22,4	22,5	22,0	22,0	20,6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]; Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia Pozostała działalność usługowa. *c* Dane za 2000 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata następne; patrz uwagi

a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data while 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable). b The term "Other services" is Public administration and defence, compulsory social security; Education; Human health and social work activities; Arts, years; see general notes to the chapter "Labour market", item 2 on page 132.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
PRACY (dok.) *MARKET (cont.)*						
					Employed persons[a] *(as of 31 XII) (cont.):*	
					of total number in %:	
.	.	.	31,7	32,7	*agriculture, forestry and fishing*	44
.	.	.	23,7	23,6	*industry and construction*	45
.	.	.	19,3	18,8	*trade; repair of motor vehicles*[Δ]*, transportation and storage, accommodation and catering*[Δ]*, information and communication*	46
.	.	.	2,1	2,1	*financial and insurance activities, real estate activities*	47
.	.	.	23,1	22,9	*other services*[b]	48
77,9	78,6	78,5	77,8	78,6	*employed persons in private sector*	49
					Average paid employment:	
					in industry:	
69,7	74,6	76,0	70,5	67,3	*in thous.*	50
54,4	58,4	59,7	55,4	53,1	*per 1000 population*	51
					in construction:	
14,2	16,0	19,2	20,5	19,8	*in thous.*	52
11,1	12,5	15,1	16,1	15,6	*per 1000 population*	53
					Registered unemployed persons (as of 31 XII):	
99,4	83,3	77,7	83,8	82,1	*in thous.*	54
92,5	77,5	72,3	78,0	76,4	*1999 = 100*	55
					of total number in %:	
53,7	55,2	54,9	50,0	50,2	*women*	56
21,7	19,7	20,9	21,9	22,3	*up to age 24*	57
52,9	49,7	43,2	31,7	30,7	*staying out of work for 12 months and more*	58
17,7	14,9	13,7	15,1	15,2	*Registered unemployment rate*[c] *(as of 31 XII) in %*	59

w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2005 r. na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 porównywalne). *b* Pod pojęciem "Pozostałe usługi" rozumie się sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; społeczne; Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność. związana z kulturą rozrywką i rekreacją oraz ogólne działu „Rynek pracy", ust. 2 na str. 132.

(for 2005 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, understood as the following sections: Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service; entertainment and recreation and Other service activities. c Data for 2000 are not fully comparable with data for following

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA *WAGES AND SALARIES.*						
60	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1717,85	1815,12	1852,35	1912,25	1991,63	2042,43
61	1999 = 100	113,5	119,9	122,3	126,3	131,5	134,9
62	w tym: przemysł	.	.	.	.	.	2126,97
63	budownictwo	.	.	.	.	.	1655,24
64	Przeciętna liczba emerytów i rencistów [a] w tys.	336,0	329,7	326,8	324,4	321,9	318,4
65	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	229,0	226,4	226,2	226,5	227,7	227,3
66	rolników indywidualnych	107,2	103,3	100,7	97,9	94,2	91,1
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto [b] w zł:						
67	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	764,69	837,75	895,23	939,82	980,95	1010,88
68	rolników indywidualnych [c]	575,32	657,23	676,37	702,95	720,54	736,04
	INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. *MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.*						
	Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						
	rozdzielczej:						
69	wodociągowej	9289,1	9702,3	10218,5	10725,6	10977,5	11195,0
70	kanalizacyjnej [d]	1476,8	1675,2	1687,6	2071,0	2292,8	2689,0
71	gazowej	x	x	x	3515,1	3580,5	3624,4
	Zużycie w gospodarstwach domowych:						
	wody z wodociągów:						
72	w hm^3	38,0	36,0	35,2	41,4	39,1	31,4
73	na 1 mieszkańca w m^3	29,1	27,7	27,1	32,0	30,3	24,4
	energii elektrycznej w miastach:						
74	w GW·h	314,6	317,1	314,2	315,8	319,4	332,7
75	na 1 mieszkańca w kW·h	523,7	529,9	527,8	534,1	543,5	568,6
	gazu z sieci:						
76	w hm^3	86,5	91,5	87,1	82,2	81,6	80,3
77	na 1 odbiorcę w m^3	621,6	667,9	638,1	521,5	506,6	497,0

a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. *b* Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. *c* Łącznie z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem

a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry on the basis of international agreements. b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National pension executed under international agreements; excluding family and nursing benefits. c Including payments from the in 2001 including a one-off valorisation payment for 2000. d Including collectors.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.) *SOCIAL SECURITY BENEFITS (cont.)*						
2118,00	2289,82	2548,80	2681,61	2793,23	*Average monthly gross wages and salaries in zl*	60
139,9	151,2	168,3	177,1	184,5	*1999 = 100*	61
2220,31	2413,69	2677,07	2754,89	2813,80	*of which: industry*	62
1744,40	1930,42	2178,43	2258,00	2348,52	*construction*	63
316,5	316,1	317,2	317,0	310,9	*Average number of retirees and pensioners [a] in thous.:*	64
228,9	231,9	236,1	238,9	235,8	*from non-agricultural system of social insurance*	65
87,6	84,1	81,1	78,1	75,1	*farmers*	66
					Average monthly gross retirement pay and pension [b] in zl:	
1085,24	1118,41	1225,89	1328,03	1416,62	*from non-agricultural social security system*	67
779,49	790,61	835,31	887,94	930,42	*farmers [c]*	68
MIESZKANIA *DWELLINGS*						
					Network (as of 31 XII) in km:	
					distribution:	
11557,8	11734,2	11902,1	12143,1	12425,6	*water-line*	69
2702,1	2909,5	2953,2	3040,7	3383,8	*sewerage [d]*	70
3674,9	3741,9	3801,1	3848,8	3935,4	*gas-line*	71
					Consumption in households:	
					water from water-line systems:	
31,3	31,1	31,2	31,3	31,4	*in hm^3*	72
24,4	24,4	24,5	24,6	24,7	*per capita in m^3*	73
					electricity in urban areas:	
341,0	340,0	353,4	355,5	362,5	*in GW·h*	74
586,5	585,1	611,9	618,3	633,6	*per capita in kW·h*	75
					gas from gas-line system:	
79,4	82,2	77,5	76,4	82,8	*in hm^3*	76
485,2	517,7	485,5	476,3	513,8	*per consumer in m^3*	77

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu waloryzacji za 2000 r. *d* Łącznie z kolektorami.

of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund;

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. *MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.*						
	Zasoby mieszkaniowe [a] (stan w dniu 31 XII):						
	mieszkania:						
78	w tys.	395,2	397,0	406,3	410,6	412,6	414,5
79	na 1000 ludności	303,4	305,5	313,5	317,9	320,2	322,5
80	izby na 1000 ludności	1000,7	1009,8	1127,5	1149,9	1160,5	1176,0
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2:						
81	na 1000 ludności	18127	18320	21812	22336	22567	22777
82	przeciętna 1 mieszkania	59,7	60,0	69,6	70,3	70,5	70,6
	Mieszkania oddane do użytku:						
	mieszkania:						
83	w tys.	1,8	1,8	2,8	4,5	2,0	2,1
84	na 1000 ludności	1,4	1,4	2,1	3,5	1,5	1,6
85	izby na 1000 ludności	6,5	6,8	10,5	18,9	7,9	7,7
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2:						
86	na 1000 ludności	143,8	151,9	250,8	456,5	179,7	172,2
87	przeciętna 1 mieszkania	102,2	108,3	118,1	131,6	117,1	104,4
	EDUKACJA [b] *EDUCATION* [b]						
	Uczniowie w szkołach [c] (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						
88	podstawowych	111,1	107,0	102,8	98,0	93,6	89,0
89	gimnazjach	40,8	60,1	58,8	57,8	56,9	55,6
90	specjalnych przysposabiających do pracy	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2
91	zasadniczych szkołach zawodowych	18,5	11,8	8,2	5,5	7,0	6,7
92	liceach ogólnokształcących	32,1	24,4	25,5	25,8	26,2 [d]	25,7 [d]
93	liceach profilowanych	x	x	3,1	5,6	7,7	6,5
94	technikach	37,9	30,3	27,4	27,8	23,7 [d]	22,2 [d]
95	artystycznych ogólnokształcących [e]	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
96	policealnych	4,3	4,1	4,3	4,4	5,0	6,7

a Patrz uwaga do tablic 9-10 na str. 196 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania". *b* Patrz uwagi ogólne działu z uzupełniającymi. *e* Dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/2003 zaliczane do ponadpodstawowych *f* – 0,1 tys., *g* – 0,2 tys. uczniów.

a See note to tables 9-10 on page 196 to the chapter "Municipal infrastructure. Dwellings". b See general notes to the d Including supplementary. e Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
MIESZKANIA (dok.) *DWELLINGS (cont.)*						
					Dwellings stocks [a] *(as of 31 XII):*	
					dwellings:	
415,8	417,6	420,2	422,0	424,0	*in thous.*	78
324,9	327,4	330,1	332,3	334,9	*per 1000 population*	79
1180,8	1192,2	1205,4	1215,0	1226,7	*rooms per 1000 population*	80
					usable floor space of dwellings in m^2*:*	
22997	23237	23528	23743	23999	*per 1000 population*	81
70,8	71,0	71,3	71,5	71,7	*average per dwelling*	82
					Dwellings completed:	
					dwellings:	
1,6	2,3	2,7	1,9	2,3	*in thous.*	83
1,3	1,8	2,1	1,5	1,8	*per 1000 population*	84
6,7	9,2	10,8	7,2	8,4	*rooms per 1000 population*	85
					usable floor space of dwellings in m^2*:*	
150,1	204,1	243,5	168,7	192,3	*per 1000 population*	86
119,2	114,4	116,3	113,3	107,1	*average per dwelling*	87
I WYCHOWANIE						
					Pupils and students in schools [c] *(as of beginning of the school year) in thous.:*	
84,1	79,6	76,4	73,8	71,6	*primary*	88
53,5	50,8	48,1	45,6	43,3	*lower secondary*	89
						90
0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	*special job-training*	
7,0	7,2	7,6	7,6	7,2	*basic vocational*	91
25,6 [d]	24,9 [d]	24,2 [d]	23,5 [d]	22,7 [d]	*general secondary*	92
4,8	2,8	1,4	0,8	0,7	*specialized secondary*	93
22,5 [d]	23,5 [d]	23,9 [d]	23,5 [d]	22,7 [d]	*technical secondary*	94
0,3	0,3 [f]	0,3 [f]	0,2 [g]	0,2 [f]	*general art schools* [e]	95
8,7	8,9	10,8	9,0	8,8	*post-secondary*	96

„Edukacja i wychowanie", ust. 1 i 2 na str. 200. *c* Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *d* Łącznie średnich szkół zawodowych). *f, g* Ponadto szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne:

chapter "Education", item 1 and 2 on page 200. c Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. (post-primary) schools. f ,g Furthermore of art schools giving only artistic education: f – 0,1 thous. g – 0,2 thous. pupils.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							EDUKACJA [a]
							EDUCATION [a] (cont.)
	Absolwenci szkół [b] w tys.:						
97	podstawowych	19,4	18,9	18,5	18,4	17,5	16,7
98	gimnazjów	x	20,2	19,4	19,2	18,6	18,5
99	specjalnych przysposabiających do pracy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
100	zasadniczych zawodowych	6,0 [c]	5,6	5,2	0,6	2,2	2,2
101	liceów ogólnokształcących	7,2	7,7	7,9	8,0	8,7	8,2 [d]
102	liceów profilowanych	x	x	x	x	2,7	2,4
103	techników	8,0 [c]	8,5	5,4	8,7	6,9	4,8
104	artystycznych ogólnokształcących [e]	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
105	policealnych	1,8	1,5	1,6	1,7	1,6	2,0
106	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych [f] na 1000 ludności	16,4	16,9	14,4	13,5	16,0	13,7
107	Studenci szkół wyższych [g] (stan w dniu 30 XI) w tys.	53,9	62,9	65,1	65,4	65,1	64,0
108	Absolwenci szkół wyższych [gh] w tys.	9,5	14,4	14,3	16,9	16,6	15,5
109	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	14,6	14,8	14,4	14,2	11,4	10,0
110	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	3,7 [c]	4,3	4,1	4,4	4,0	4,3
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
111	miejsca w przedszkolach w tys.	18,2	17,5	17,4	16,8	16,5	16,3
	dzieci w tys.:						
	w tym:						
112	w przedszkolach	18,2	17,0	16,6	16,1	15,7	15,7
113	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	8,4	8,0	8,1	7,9	7,7	7,4
114	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	300	295	300	311	310	322

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie", ust. 1 i 2 na str. 200. *b* Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych). *f* Bez szkół dla oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. *h* W roku akademickim 2000/01 - z roku

a See general notes to the chapter "Education", item 1 and 2 on page 200. b Excluding schools for adults, excluding to professional certification (until 2002/03 school tear rate to upper secondary (post-primary) vocational schools. the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. h In 2000/01

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
I WYCHOWANIE (dok.)						
					Graduates in schools [b] in thous.:	
16,8	15,3	14,0	13,5	.	*primary*	97
18,7	17,5	16,5	15,6	.	*lower secondary*	98
0,0	0,0	0,1	0,1	.	*special job-training*	99
2,1	2,0	2,3	2,4	.	*basic vocational*	100
8,4 [d]	8,2 [d]	8,1 [d]	7,8 [d]	.	*general secondary*	101
2,0	1,5	0,8	0,5	.	*specialized secondary*	102
4,4 [d]	4,5 [d]	4,7 [d]	5,2 [d]	.	*technical secondary*	103
0,1	0,1	0,1	0,1	.	*general art [e]*	104
2,3	2,8	2,6	2,5	.	*post-secondary*	105
13,3	12,8	12,6	12,6	.	*Graduates of upper secondary and upper secondary (post-primary) schools [f] per 1000 population*	106
60,9	56,7	54,5	53,0	50,9	*Students of higher education institutions [g] (as of 30 XI) in thous.*	107
15,5	14,0	13,5	14,1	.	*Graduates of higher education institutions [gh] in thous.*	108
8,7	8,3	8,8	8,2	8,2	*Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.*	109
1,8	2,3	2,2	2,2	.	*Graduates of schools for adults in thous.*	110
					Pre-primary education (as of beginning of the school year):	
16,5	16,9	17,3	18,1	19,8	*places in nursery schools in thous.*	111
					children in thous.:	
					of which:	
16,4	17,1	17,7	18,3	19,8	*in nursery schools*	112
7,5	6,9	7,3	7,8	8,1	*in pre-primary sections of primary schools*	113
346	368	389	406	432	*Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6*	114

szkół policealnych. *c* W szkolnictwie zawodowym - bez eksternów. *d* Łącznie z uzupełniającymi. *e* Dające uprawnienia dorosłych. *g* Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „ Edukacja i wychowanie", ust. 17 na str. 204.
post-secondary schools. c In vocational schools –excluding extramural students. d Including supplementary. e Leading f Excluding schools for adults. g Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of school year – the calendar year; see general notes to the chapter "Education", item 17 on page 204.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							OCHRONA ZDROWIA *HEALTH CARE*
	Pracownicy medyczni [ab] (stan w dniu 31 XII):						
115	lekarze	2685	2677	2678	2646	2618	2559
116	lekarze dentyści	387	383	390	319	364	312
117	pielęgniarki [c]	6952	6809	6699	6447	6270	6385
118	Łóżka w szpitalach ogólnych [d] (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	46,7	45,7	46,2	46,4	45,8	45,0
119	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1507,0	1610,1	1721,3	1752,8	1815,0	1884,5
120	Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	342	342	330	387	396	449
121	Apteki [e] (stan w dniu 31 XII)	297	293	310	329	353	331
122	Liczba ludności na 1 aptekę	4386	4435	4180	3926	3651	3882
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
123	lekarskie	5,5	5,6	5,7	5,6	5,7	6,0
124	stomatologiczne	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
125	Dzieci w żłobkach [f] (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	11,7	8,6	7,8	7,7	7,5	9,1
							KULTURA. *CULTURE.*
126	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	318	307	304	304	304	300
127	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3442	3392	3391	3394	3394	3435
128	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	170	169	171	170	168	165
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						
129	na 1000 ludności	3188	3137	3182	3160	3108	2964
130	na 1 czytelnika	18,7	18,6	18,6	18,5	18,5	18,0
131	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0
132	Widzowie i słuchacze w teatrach, instytucjach muzycznych i przedsiębiorstwach estradowych na 1000 ludności	214	214	205	202	266	241

a Od 2001 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. oraz z magistrami pielęgniarstwa. *d* Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami).
a Since 2001 including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians; since 2005 self-government administration and National Health Fund. b Including interns. c Including nurses with completed tertiary pharmacies in in-patient health care facilities. f Including nursery wards.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
I OPIEKA SPOŁECZNA *AND SOCIAL WELFARE*						
					Medical personnel [ab] *(as of 31 XII):*	
2597	2615	2603	2644	2692	*doctors*	115
348	344	353	377	436	*dentists*	116
6438	6486	6503	6721	6755	*nurses* [c]	117
44,8	44,4	49,0	49,7	50,9	*Beds in general hospitals* [d] *(as of 31 XII) per 10 thous. population*	118
1903,2	1933,2	2100,3	2037,4	2035,8	*In-patients in general hospitals per 10 thous. population*	119
438	515	473	475	497	*Health care institutions (as of 31 XII)*	120
386	402	393	396	403	*Pharmacies* [e] *(as of 31 XII)*	121
3316	3173	3239	3207	3141	*Population per 1 pharmacy*	122
					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	
5,7	6,2	6,7	6,5	6,2	*doctors*	123
0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	*dentists*	124
10,4	12,7	12,8	13,6	13,8	*Children in nurseries* [f] *(as of 31 XII) per 1000 children up to age 3*	125
TURYSTYKA *TOURISM*						
297	298	296	296	291	*Public libraries (including branches; as of 31 XII)*	126
3456	3500	3512	3510	3510	*Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.*	127
155	147	141	140	139	*Public library borrowers per 1000 population*	128
					Public library loans in vol.:	
2827	2730	2542	2632	2658	*per 1000 population*	129
18,2	18,5	18,0	18,8	19,1	*per borrower*	130
1,0	1,0	1,0	1,0	1,6	*Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population*	131
254	228	242	240	247	*Audience in theatres, music institutions and entertainment enterprises per 1000 population*	132

i Izbach Pielęgniarskich; od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem *b* Łącznie z lekarzami i pielęgniarkami odbywającymi staż. *c* Łącznie z pielęgniarkami z wyższym wykształceniem *e* Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej. *f* Łącznie z oddziałami żłobkowymi.
working directly with a patient, i. e. excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local education and masters of nursing. d Since 2008 including places/beds for children and incubators. e Excluding

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							KULTURA. *CULTURE.*
133	Muzea (stan w dniu 31 XII)	20	20	21	22	22	22
134	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	303	262	252	320	292	419
135	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	24	24	23	22	17	14
136	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,5	5,7	5,6	6,4	5,0	4,5
137	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	259	380	327	285	500	351
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
138	radiowi	225	226	231	234	225	216
139	telewizyjni	215	217	223	226	217	207
140	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	162	153	163	131	124	119
141	w tym hotele	18	21	26	28	29	31
142	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	75,6	72,2	74,9	65,6	64,4	64,8
143	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	202,9	218,5	225,0	225,6	234,9	229,8
							ROLNICTWO *AGRICULTURE*
144	Użytki rolne [a] (stan w czerwcu) w tys. ha	710,3	709,6	650,2 [b]	653,7	653,0	574,8
145	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	.	.	.	.	.
146	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	485,8	485,9	377,7 [b]	391,6	393,4	377,1
	w tym w %:						
147	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	64,1	63,6	71,0	69,8	70,1	71,4
148	w tym: pszenica	20,4	19,8	22,0	21,3	20,8	19,4
149	żyto	15,2	14,9	13,5	11,5	11,7	10,4
150	ziemniaki	15,1	15,1	12,1	11,4	11,3	8,0
151	buraki cukrowe	2,3	2,4	2,6	2,6	2,6	2,4
	Zbiory w tys. t:						
152	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	685,5	736,3	735,4	697,1	773,8	729,6
153	w tym: pszenica	255,4	262,5	259,9	235,1	260,7	219,2
154	żyto	134,7	147,3	120,1	91,4	106,1	89,4
155	ziemniaki	1283,7	992,5	771,4	762,0	774,7	515,3
156	buraki cukrowe	412,9	306,7	421,6	407,2	441,6	383,5

a Według granic administracyjnych; bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych; w 2010 r. według siedziby
a By administrative borders; excluding non-farm land; in 2010 by the land user's. b Data of agricultural censuses as of

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
TURYSTYKA (dok.) *TOURISM (cont.)*						
22	24	27	24	24	*Museums (as of 31 XII)*	133
361	466	542	661	316	*Museum and exhibition visitors per 1000 population*	134
12	10	11	11	10	*Fixed cinemas (as of 31 XII)*	135
4,2	3,7	4,0	4,2	4,1	*Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population*	136
466	440	455	524	433	*Audience in fixed cinemas per 1000 population*	137
					Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:	
185	175	161	152	150	*radio*	138
179	169	155	147	145	*television*	139
111	129	123	143	162	*Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)*	140
36	43	41	52	66	*of which hotels*	141
61,3	77,0	74,5	86,1	96,6	*Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population*	142
261,0	306,5	277,9	302,0	320,6	*Tourists accommodated per 1000 population*	143
I LEŚNICTWO *AND FORESTRY*						
584,8	614,1	596,0	596,6	550,6 [b]	*Agricultural land [a] (as of June) in thous. ha*	144
.	.	.	.	91,3 [b]	*of which in good agricultural condition in %*	145
391,6	392,0	392,6	374,4	326,3 [b]	*Sown area (as of June) in thous. ha*	146
					of which in %:	
70,0	71,6	73,2	72,7	72,2 [b]	*basic cereals (including cereal mixed)*	147
18,9	17,9	18,4	20,6	21,1 [b]	*of which: wheat*	148
9,6	9,3	9,8	8,9	7,1 [b]	*rye*	149
7,7	7,6	7,7	6,9	6,3 [bc]	*potatoes*	150
2,2	1,9	1,5	1,6	1,6 [b]	*sugar beets*	151
					Crop production in thous. t:	
546,7	790,2	889,6	776,1	605,9	*basic cereals (including cereal mixed)*	152
161,8	224,9	258,7	253,1	193,2	*of which: wheat*	153
61,5	85,2	93,6	76,9	50,5	*rye*	154
451,4	520,7	544,3	446,2	339,7 [c]	*potatoes*	155
355,7	366,8	239,6	276,1	263,7	*sugar beets*	156

użytkownika. *b* Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. *c* Łącznie z działkami.
20 V 2002 and 30 VI 2010. c Including kitchen garden.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	ROLNICTWO *AGRICULTURE*						
	Plony z 1 ha w dt:						
157	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	22,0	23,8	27,4	25,5	28,1	27,1
158	w tym: pszenica	25,7	27,3	31,3	28,2	31,8	30,0
159	żyto	18,2	20,3	23,6	20,3	23,0	22,7
160	ziemniaki	175	135	168	170	175	170
161	buraki cukrowe	378	267	436	396	439	417
	Zwierzęta gospodarskie:						
	bydło (stan w czerwcu):						
162	w tys. szt	259,1	248,2	203,7 [b]	206,5	198,4	193,3
163	na 100 ha użytków rolnych [c] w szt	36,5	34,0	32,4 [b]	32,6	31,3	34,7
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
164	w tys. szt	402,6	387,4	483,9 [b]	398,3	392,7	454,2
165	na 100 ha użytków rolnych [c] w szt	56,7	53,0	76,9 [b]	62,8	62,0	81,6
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych [c]:						
166	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) [d] w kg	100,6	99,6	123,7	153,9	159,0	172,2
167	mleka krowiego w l	746,5	698,6	709,8	726,2	683,2	667,4
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych [c]:						
168	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	51,5	40,0	115,1	64,3	57,4	56,9
169	ziemniaki w kg	7,7	3,7	5,7	4,7	9,1	2,7
170	buraki cukrowe w kg	581,9	432,6	670,0	642,5	697,0	689,1
171	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) [e] w kg	36,3	46,6	68,1	92,3	99,6	100,5
172	mleko krowie w l	250,1	244,4	264,4	271,0	272,5	328,3
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych [cf] w kg:						
173	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	66,8	67,4	72,9	69,6	73,0	84,2
174	wapniowych	37,2	46,0	70,7	66,8	59,4	82,1

a Łącznie z działkami. *b* Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. *c* Do rolnych. *d* Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i drobiowego; w wadze poubojowej ciepłej. *f* W roku gospodarczym.

a Including kitchen garden. b Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. c Calculations are horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. e Concerns meat: beef, veal, pork, mutton,

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
I LEŚNICTWO (cd.) *AND FORESTRY (cont.)*						
					Yields per 1 ha in dt:	
19,9	28,2	31,0	28,5	25,7	*basic cereals (including cereal mixed)*	157
21,9	32,0	35,7	32,8	28,0	*of which: wheat*	158
16,4	23,4	24,3	23,1	21,9	*rye*	159
150	176	181	173	164 [a]	*potatoes*	160
407	506	419	475	516	*sugar beets*	161
					Livestock:	
					cattle (as of June):	
194,8	188,9	178,8	171,6	182,0 [b]	*in thous. heads*	162
34,4	31,8	31,0	29,7	33,1 [b]	*per 100 ha of agricultural land [c] in heads*	163
					pigs (end of July):	
488,9	504,9	420,2	389,3	383,1 [b]	*in thous. heads*	164
86,3	84,9	72,8	67,3	69,6 [b]	*per 100 ha of agricultural land [c] in heads*	165
					Production per 1 ha of agricultural land [c]:	
185,2	177,9	174,1	181,9	184,4	*animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) [d] in kg*	166
623,2	596,6	612,8	618,7	665,0	*cows' milk in l*	167
					Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land [d]:	
50,1	56,0	72,7	142,1	101,9	*basic cereal grains (including cereal mixed) in kg*	168
1,8	3,1	2,6	3,2	6,5	*potatoes in kg*	169
627,6	616,8	415,1	477,4	479,0	*sugar beets in kg*	170
112,3	104,8	108,5	123,6	142,5	*animals for slaughter in terms of meat (including fats) [e] in kg*	171
310,0	280,0	297,2	292,5	292,6	*cows' milk in l*	172
					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land [cf] in kg:	
109,8	104,3	105,7	83,1	81,0 [b]	*mineral or chemical (including mixed fertilizers)*	173
19,6	9,7	9,9	4,8	9,5 [b]	*lime*	174

przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów nie stanowiących gospodarstw i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. *e* Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego

based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. d Concerns meat: beef, veal, horseflesh and poultry; in post-pork, mutton, slaughter warm weight. f In faming year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							ROLNICTWO *AGRICULTURE*
175	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) [a] na 100 ha użytków rolnych [b] w szt.	9,5	9,5	11,8 [c]	11,7	11,7	14,2
176	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	320,4	320,7	321,8	325,0	328,1	329,5
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						
177	w tys. hektarów	314,4	314,6	315,6	318,8	321,9	323,2
178	na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
179	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	26,9	26,9	27,0	27,3	27,5	27,6
180	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m^3	232,8	220,2	231,1	257,9	279,8	279,0
							PRZEMYSŁ *INDUSTRY*
	Produkcja sprzedana przemysłu:						
181	w mln zł (ceny bieżące)	.	.	.	.	.	15785,1
182	2005 = 100 (ceny stałe)	.	.	.	.	.	100,0
183	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	.	.	.	.	227549
184	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	.	.	.	.	12271
							BUDOWNICTWO *CONSTRUCTION*
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej [d] (ceny bieżące):						
185	w mln zł	.	.	.	.	.	.
186	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	.	.	.
							TRANSPORT. *TRANSPORT.*
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe [e]:						
187	w km	722	722	722	722	707	707
188	na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	6,2	6,2	6,2	6,2	6,0	6,0

a Do 2004 r. – stan w dniu 31 XII. *b* Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa 20 V 2002 r.i 30 VI 2010 r. *d* Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót. *e* Łącznie

a Until 2004 – as of 31 XII. b Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user, units — by place of performing works. e Including wide gauge.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
I LEŚNICTWO (dok.) *AND FORESTRY (cont.)*						
.	14,3	14,7	14,7	15,1 [c]	*Agricultural tractors (as of June) [a] per 100 ha of agricultural land [b] in units*	175
330,2	331,7	333,0	332,9	333,6	*Forest land (as of 31 XII) in thous. ha*	176
					Forest areas (as of 31 XII):	
323,8	325,2	326,5	326,4	327,1	*in thous. hectare*	177
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	*per capita in ha*	178
27,7	27,8	27,9	27,9	27,9	*Forest cover (as of 31 XII) in %*	179
281,5	313,3	289,7	309,6	321,0	*Removals (timber) per 100 ha of forest area in m^3*	180
					Sold production of industry:	
17915,4	20904,3	22821,6	19991,5	20769,9	*in mln zl (current prices)*	181
112,9	127,9	131,0	122,0	129,2	*2005 = 100 (constant prices)*	182
257124	280283	300102	283700	308557	*per employee in zl (current prices)*	183
13977	16364	17919	15726	16377	*per capita in zl (current prices)*	184
					Sales of construction and assembly production [d] (current prices):	
.	.	.	4000,9	4662,5	*in mln zl*	185
.	.	.	3147	3676	*per capita in zl*	186
ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII *COMMUNICATIONS — as of 31 XII*						
					Railway lines operated — standard gauge [e]:	
707	707	707	722	722	*in km*	187
6,0	6,0	6,0	6,2	6,2	*per 100 km^2 of total area in km*	188

bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych. *c* Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu z szerokotorowymi.

excluding non-farm land. c Data of the Agricultural Census as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, d Realized by construction

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							TRANSPORT. *TRANSPORT.*
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):						
189	w km	11332	11183	11203	11701	12129	12084
190	na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	97,1	95,7	95,8	100,1	103,6	103,2
	Samochody osobowe zarejestrowane:						
191	w tys. szt.	324	345	325	331	358	378
192	na 1000 ludności	249	265	251	256	278	294
	Placówki pocztowe:						
193	w liczbach bezwzględnych	299	304	306	308	315	312
194	na 10 tys. ludności	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4
	Telefoniczne łącza główne:						
195	w tys.	289	294	308	320	329	316
196	na 1000 ludności	218,6	222,5	237,9	248,1	255,3	246,1
							HANDEL *TRADE*
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						
197	w mln zł	7382,1	7671,0	7949,1	8553,5	10429,8	9877,3
198	na 1 mieszkańca w zł	5663	5896	6127	6614	8084	7678
199	Sklepy [a] (stan w dniu 31 XII)	14581	16111	16397	14641	13790	11968
200	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep [a]	89	81	79	88	93	107
							FINANSE *PUBLIC*
	Budżety gmin [b]						
	Dochody:						
201	w mln zl	1207,8	1296,0	1377,8	1481,7	1630,2	1837,6
202	na 1 mieszkańca w zł	1109	1191	1270	1369	1509	1706
	Wydatki:						
203	w mln zł	1256,4	1333,3	1385,0	1479,7	1681,4	1825,0
204	na 1 mieszkańca w zł	1153	1226	1276	1367	1557	1694

a Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane za lata 2004-2010 nie są w pełni dochodów i wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu.

a Due to change in the survey of shops and petrol stations methods data for 2004-2010 are not strictly comparable revenue and expenditure of gminas which are cities with powiat status.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII (dok.) *COMMUNICATIONS — as of 31 XII (cont.)*						
					Hard surface public roads (urban and non-urban):	
12189	12360	12525	12974	13067	*in km*	189
104,1	105,7	107,1	110,8	111,6	*per 100 km^2 of total area in km*	190
					Registered passenger cars:	
412	451	502	517	540	*in thous. units*	191
322	354	395	407	426	*per 1000 population*	192
					Post offices:	
314	313	311	309	308	*in absolute numbers*	193
2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	*per 10 thous. population*	194
					Fixed main line:	
303	279	257	235	225	*in thous.*	195
237,0	219	202	185	177	*per 1000 population*	196
					Retail sales (current prices):	
10242,7	11318,6	12693,9	12052,2	12681,4	*in mln zl*	197
7991	8860	9967	9481	9999	*per capita in zl*	198
14279	13138	15106	14056	11169	*Shops[a] (as of 31 XII)*	199
90	97	84	90	113	*Population (as of 31 XII) per shop[a]*	200
PUBLICZNE *FINANCE*						
					Budgets of gminas[b]	
					Revenue:	
2120,1	2209,5	2431,6	2674,0	3179,1	*in mln zl*	201
1974	2064	2277	2508	2988	*per capita in zl*	202
					Expenditure:	
2182,8	2174,5	2408,5	2918,5	3644,2	*in mln zl*	203
2032	2031	2255	2737	3426	*per capita in zl*	204

porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia", ust. 8 na str. 321. *b* Bez

with data for previous years; see general notes to the chapter "Trade and catering", item 8 on page 321. b Excluding

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							FINANSE *PUBLIC*
	Budżety miast na prawach powiatu						
	Dochody:						
205	w mln zł	388,8	422,8	421,1	414,7	446,4	507,6
206	na 1 mieszkańca w zł	1818	1982	1983	1965	2126	2428
	Wydatki:						
207	w mln zł	414,0	425,6	429,5	397,7	438,5	548,1
208	na 1 mieszkańca w zł	1936	1995	2022	1884	2089	2622
	Budżety powiatów						
	Dochody:						
209	w mln zł	556,9	635,2	555,1	508,8	566,5	612,4
210	na 1 mieszkańca w zł	511	584	512	470	524	568
	Wydatki:						
211	w mln zł	558,1	638,1	568,8	519,6	566,8	628,1
212	na 1 mieszkańca w zł	512	587	524	480	525	583
	Budżet województwa						
	Dochody:						
213	w mln zł	189,4	183,8	162,0	175,4	200,5	172,6
214	na 1 mieszkańca w zł	145	141	125	136	155	134
	Wydatki:						
215	w mln zł	189,0	198,6	162,1	172,6	179,9	171,6
216	na 1 mieszkańca w zł	145	153	125	134	139	133
							INWESTYCJE. *INVESTMENTS.*
	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						
217	w mln zł	2750,8	2288,2	2851,0	2567,2	2999,6	2987,5
218	na 1 mieszkańca w zł	2110	1759	2197	1985	2325	2322
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						
	w tym:						
219	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	.	.	.	.	.	.
220	przemysłu	.	.	.	.	.	.
221	budownictwa	.	.	.	.	.	.

a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki
a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter "Investments.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
PUBLICZNE (dok.) *FINANCE (cont.)*						
					Budgets of cities with powiat status	
					Revenue:	
580,4	646,4	745,7	806,9	918,2	*in mln zl*	205
2794	3126	3626	3938	4491	*per capita in zl*	206
					Expenditure:	
638,6	604,9	741,3	888,9	982,9	*in mln zl*	207
3074	2925	3604	4339	4808	*per capita in zl*	208
					Budgets of powiats	
					Revenue:	
659,0	721,7	815,4	938,5	1003,1	*in mln zl*	209
614	674	763	880	943	*per capita in zl*	210
					Expenditure:	
709,7	724,6	804,5	966,7	1076,0	*in mln zl*	211
661	677	753	907	1011	*per capita in zl*	212
					Budget of voivodship	
					Revenue:	
276,5	344,3	478,5	783,7	520,8	*in mln zl*	213
216	270	376	617	411	*per capita in zl*	214
					Expenditure:	
256,1	312,5	374,1	754,3	560,9	*in mln zl*	215
200	245	294	593	442	*per capita in zl*	216
ŚRODKI TRWAŁE[a] *FIXED ASSETS*[a]						
					Investment outlays (current prices):	
3099,1	4110,2	5583,4	6179,6	6745,4	*in mln zl*	217
2418	3217	4384	4861	5319	*per capita in zl*	218
					Share in investment outlays (current prices) in %:	
					of which:	
.	.	2,3	1,9	1,9	*agriculture, forestry and fishing*	219
.	.	53,2	43,3	32,7	*industry*	220
.	.	4,0	2,2	3,7	*construction*	221

trwałe", ust. 3 na str. 347 i ust. 4 na str. 348.
Fixed assets", item 3 on page 347 and item 4 on page 348.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							INWESTYCJE. *INVESTMENTS.*
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w % (dok.):						
222	handlu; naprawy pojazdów samochodowych [Δ]	.	.	.	.	.	.
223	transportu i gospodarki magazynowej	.	.	.	.	.	.
224	obsługi rynku nieruchomości [Δ]	.	.	.	.	.	.
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						
225	w mln zł	.	.	.	.	.	.
226	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	.	.	.
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						
	w tym:						
227	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	.	.	.	.	.	.
228	przemysłu	.	.	.	.	.	.
229	budownictwa	.	.	.	.	.	.
230	handlu; naprawy pojazdów samochodowych [Δ]	.	.	.	.	.	.
231	transportu i gospodarki magazynowej	.	.	.	.	.	.
232	obsługi rynku nieruchomości [Δ]	.	.	.	.	.	.
							PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ [a] *ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY* [a]
233	Ogółem: w tys.	89,1	94,6	99,5	103,7	103,1	104,4
234	na 1000 ludności	68	73	77	80	80	81
	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej:						
235	w tys.	16,6	18,1	18,6	19,2	19,6	20,1
236	1999 = 100	108,0	117,8	121,1	124,6	127,6	130,5

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
a Excluding persons tending private farms.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
ŚRODKI TRWAŁE (dok.) *FIXED ASSETS (cont.)*						
					Share in investment outlays (current prices) in % (cont.):	
.	.	5,9	6,9	5,6	*trade; repair of motor vehicles*[Δ]	222
.	.	9,2	20,1	20,6	*transportation and storage*	223
.	.	10,6	9,3	16,7	*real estate activities*	224
					Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):	
.	.	59153,9	62652,7	65481,3	*in mln zl*	225
.	.	46445	49286	51722	*per capita in zl*	226
					Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:	
					of which:	
.	.	8,3	8,0	7,8	*agriculture, forestry and fishing*	227
.	.	34,4	34,7	34,0	*industry*	228
.	.	1,5	1,6	1,9	*construction*	229
.	.	5,4	5,1	4,9	*trade; repair of motor vehicles*[Δ]	230
.	.	19,0	18,6	18,7	*transportation and storage*	231
.	.	19,1	18,4	18,4	*real estate activities*	232
W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII *IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII*						
106,3	106,9	108,4	105,7	108,7	*Total: in thous.*	233
83	84	85	83	86	*per 1000 population*	234
					Legal persons and organizational entities without legal personality:	
20,7	21,2	21,2	21,4	22,1	*in thous.*	235
134,3	137,8	137,8	138,9	143,4	*1999 = 100*	236

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
						PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ [a]	
						ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY [a]	
	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej (dok.):						
	w tym:						
237	przedsiębiorstwa państwowe	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
238	spółdzielnie	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
239	spółki handlowe	2,6	3,1	3,4	3,7	3,9	4,0
240	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
241	spółki cywilne	7,4	7,1	7,0	7,0	7,0	7,0
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:						
242	w tys.	72,5	76,5	80,9	84,5	83,5	84,4
243	1999 = 100	110,3	116,3	123,1	128,6	127,0	128,3
244	na 1000 ludności	56	59	62	65	65	66
						RACHUNKI	
						REGIONAL	
	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):						
245	w mln zł	.	.	.	.	.	.
246	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	.	.	.
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):	.	.	.	.	.	.
247	w mln zł	.	.	.	.	.	.
248	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	.	.	.
	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych [b]:						
249	w mln zł	.	.	.	.	.	.
250	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	.	.	.

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. *b* Dane za lata 2007-2008 zostały zmienione.
a Excluding persons tending private farms. b Data for the years 2007-2008 have been revised.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	L.p.
W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII (dok.) *IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII (cont.)*						
					Legal persons and organizational entities without legal personality (cont.):	
					of which:	
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	*state owned enterprises*	237
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	*co-operatives*	238
4,1	4,3	4,4	4,6	4,8	*commercial companies*	239
0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	*of which with foreign capital participation*	240
7,1	7,2	7,1	7,0	7,1	*civil law partnership*	241
					Natural persons conducting economic activity:	
85,7	85,7	87,2	84,3	86,7	*in thous.*	242
130,3	130,4	132,7	128,3	131,8	*1999 = 100*	243
67	67	69	66	68	*per 1000 population*	244
REGIONALNE *ACCOUNTS*						
					Gross domestic product (current prices):	
.	30424	34051	34747	.	*in mln zl*	245
.	23816	26736	27333	.	*per capita in zl*	246
.					*Gross value added (current prices):*	
.	26616	29807	30875	.	*in mln zl*	247
.	20834	23404	24288	.	*per capita in zl*	248
					Gross nominal disposable income in the households sector [b]*:*	
.	21939	23691	24568	.	*in mln zl*	249
.	17173	18601	19326	.	*per capita in zl*	250

DZIAŁ I

GEOGRAFIA

CHAPTER I

GEOGRAPHY

TABL. 1 **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA**
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina *Gmina*	W stopniach, minutach *In degrees, minutes*	*SPECIFICATION*
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:			*Furthest extended points of the voivodship border:*
na północ (szerokość geograficzna północna)	Gowarczów	51° 21’	*in the north (northern geographic latitude)*
na południe (szerokość geograficzna północna)	Kazimierza Wielka	50° 11’	*in the south (northern geographic latitude)*
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Secemin	19° 42’	*in the west (eastern geographic longitude)*
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Zawichost	21° 52’	*in the east (eastern geographic longitude)*
Rozciągłość:			*Extent:*
z południa na północ	x	1° 10’	*form south to north*
z zachodu na wschód	x	2° 10’	*from west to east*

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
S o u r c e: data of the Marshall’s Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 2 **POWIERZCHNIA I GRANICE**
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych *In absolute numbers*	W odsetkach *In percent*	*SPECIFICATION*
Powierzchnia w km^2	11710	x	*Area in km^2*
Długość granicy w km	782	100,0	*Length of borders in km*
z województwami:			*with voivodships:*
lubelskim	33	4,2	*Lubelskie*
łódzkim	163	20,8	*Łódzkie*
małopolskim	185	23,7	*Małopolskie*
mazowieckim	203	26,0	*Mazowieckie*
podkarpackim	82	10,5	*Podkarpackie*
śląskim	116	14,8	*Śląskie*

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
S o u r c e: data of the Marshall’s Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 3 **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina *Gmina*	Wzniesienie nad poziom morza w m *Elevation above sea level in m*	*SPECIFICATION*
Najwyżej położony punkt — Szczyt Łysica.....	Bodzentyn	611,8	*Highest point —Łysica Peak*
Najniżej położony punkt — Dolina Wisły	Tarłów	127,5	*Lowest point —Wisła Valley*
Najwyżej położona miejscowość — Huta Szklana	Bieliny	462,1	*Highest locality— Huta Szklana*
Najniżej położona miejscowość — Ostrów.....	Tarłów	128,0	*Lowest locality — Ostrów*

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
S o u r c e: data of the Marshall's Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 4 **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

L A T A *Y E A R S* STACJE METEOROLOGICZNE *METEOROLOGICAL STATIONS*	Średnia temperatura powietrza w °C *Average air temperature in °C*	Roczne sumy opadów w mm *Total annual precipitation in mm*	Średnia prędkość wiatru w m/s *Average wind velocity in m/s*	Usłonecznienie w h *Insolation in h*	Średnie zachmurzenie w oktantach [a] *Average cloudiness in octants* [a]
Kielce..... 2000	9,0	723	2,6	.	5,2
2005	7,7	579	2,9	1779	5,3
2009	8,2	642	2,9	1829	5,6
2010	**7,3**	**744**	**2,8**	**1628**	**5,7**

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).
Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).
S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5 **WYBRANE RZEKI**
SELECTED RIVERS

RZEKI *RIVERS*	Powierzchnia dorzecza w km^2 *Drainage basin area in km^2*		Długość rzeki w km *Length in km*	
	ogółem *total*	w tym na terenie województwa *of which in voivodship*	ogółem *total*	w tym na terenie województwa *of which in voivodship*
Wisła	194424,0	11672,0	1047,0	141,0
Pilica	9273,0	1646,0	319,0	7,5
Nida + Nida Biała	3865,4	3584,0	151,2	151,2
Kamienna	2007,9	1892,0	138,3	118,5
Koprzywianka	707,4	707,4	65,9	65,9
Czarna Nida	1224,1	1224,1	63,8	63,8
Nidzica	708,4	425,0	62,9	31,6
Czarna Staszowska	1358,6	1358,6	61,0	61,0
Mierzawa	563,6	563,6	59,6	59,6
Opatówka	281,5	281,5	51,5	51,5
Bobrza	378,9	378,9	48,9	48,9
Wschodnia	648,7	648,7	49,0	49,0
Czarna Włoszczowska	637,4	576,0	47,5	47,5
Łososina	313,8	313,8	37,5	37,5
Lubrzanka	252,6	252,6	36,0	36,0
Świślina	414,4	414,4	30,8	30,8

Ź r ó d ł o: dane Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.
S o u r c e: data of the Świętokrzyski Board of Melioration and Water Installations.

TABL. 6 **ZBIORNIKI WODNE**
RESERVOIRS

NAZWA ZBIORNIKA *RESERVOIR*	Rzeka *River*	Miasto, gmina *City, gmina*	Powierzchnia zbiornika w ha *Reservoir area in ha*	Pojemność w tys. m^3 *Capacity in thous.* m^3	Średnia głębokość w m *Average depth in m*
Chańcza [a]	Czarna Staszowska	Raków	342	14250	4,17
Brody [a]	Kamienna	Brody	260	7500	2,88
Cedzyna	Lubrzanka	Górno, Masłów	64	1554	2,43
Sielpia	Czarna Maleniecka	Końskie	60	620	1,03
Szymanowice	Koprzywianka	Klimontów	51	980	1,92
Starachowice	Kamienna	Starachowice	68	730	1,07
Lubianka	Lubianka	Starachowice	30	896	2,99
Borków	Czarna Nida	Daleszyce	36	686	1,91
Mostki	Żarnówka	Suchedniów	21	380	1,81
Rejów	Kamionka	Skarżysko-Kamienna	30	1165	3,88
Klekot (k. Łachowa)	ciek od Czarncy	Włoszczowa	23	508	2,21
Radzanów	ciek od Skotnik	Busko-Zdrój	11	193	1,75
Radzanów	ciek od Owczar	Busko-Zdrój	12	152	1,27
Maleniec	Czarna Konecka	Ruda Maleniecka	10	106	1,06
Suchedniów	Kamionka	Suchedniów	21	303	1,44
Cegielnia – zalew	Koprzywianka	Koprzywnica	18	305	1,69
Mójcza	Lubrzanka	Daleszyce	12,5	25	0,20
Piachy	wyrobisko	Starachowice	14	.	.
Bolmin	Hutka	Chęciny	11	333	3,03
Brzezie – zalew	ciek od Emilianowa	Wodzisław	11	189	1,72
Wojciechów	Pierzchnianka	Daleszyce	11	105	0,95
Bliżyn – zalew	Kamienna	Bliżyn	zbiornik planowany do odbudowy		
Kielce – zalew	Silnica	Kielce	11	167	1,52
Solec Zdrój	Rzoska	Solec Zdrój	5	106	2,12
Piachy	Kamienna	Skarżysko-Kamienna	5	.	.
Pińczów – zalew	Nida	Pińczów	12	164	1,37
Janów	Czarna Konecka	Stąporków	10	120	1,20
Stopnica	Stopniczanka	Stopnica	4	46	1,15
Małogoszcz	Łososina	Małogoszcz	28	450	1,61

a Zbiorniki będące pod zarządem Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej.
Ź r ó d ł o: dane Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

a Reservoirs under management of Regional Boards of Water Management.
S o u r c e: data of the Świętokrzyski Board of Melioration and Water Installations.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Nowa ewidencja gruntów wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V—VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne — RZ; pastwiska — PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. *Information regarding the* ***status and use of voivodship land*** *is classified according to ownership ship and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).*

A new land register introduced differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding ***agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes*** *concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text in the Journal of Laws No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V—VI quality classes, originating from mineral-derived soils.*

Quality classes of agricultural land *describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ — for arable land and PsZ — for pastures.*

2. *Data regarding* ***devastated and degraded land requiring reclamation and management*** *concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).*

Reclamation *of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.*

Development of reclaimed land *is based on*

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem)" — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam^3 i więcej wody podziemnej albo 20 dam^3 i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam^3 i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych" — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej" — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki badań monitoringowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 II 2004 r. (Dz. U. Nr 32, poz. 284) klasyfikacja dla prezentowania stanu wód powierzchniowych obejmuje 5 klas jakości tych wód:

klasa I – wody o bardzo dobrej jakości; spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,

klasa II - wody dobrej jakości; spełniają w odniesieniu do większości wskaźników jakości wody wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,

klasa III – wody zadowalającej jakości; mogą być wykorzystane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia po jej uzdatnieniu,

klasa IV – wody niezadowalającej jakości; mogą być wykorzystane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia po jej uzdatnieniu,

klasa V – wody złej jakości; nie spełniają wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Określenia jakości wód dokonuje się dla poszczególnych punktów pomiarowych.

5. Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów** *undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.*

3. *Information regarding* ***water withdrawal*** *concerns:*

1) *in the item "for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)" — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam^3 or more of underground water, or 20 dam^3 or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam^3 or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;*
2) *in the item "irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds" — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;*
3) *in the item "exploitation water-line system" — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).*

4. Purity for the surface rivers *is specified according to the results of monitoring surveys.*

According to the decree of the Minister of the Environment dated 11 II 2004 (Journal of Laws No. 32, item 284) classification for presentation the condition of surface waters includes 5 quality classes:

class I *– waters of very good quality which meet the requirements specified for the surface waters used to supply population with water for consumption,*

class II *– waters of good quality which meet the requirements in respect of the majority of water quality indicators specified for the surface waters used to supply population with water for consumption,*

class III *– waters of satisfactory quality which can be used to supply population with water designated for consumption after its treatment,*

class IV *– waters of usatisfactory quality which can be used to supply population with water for consumption after its treatment,*

class V *– waters of bad quality which do not meet the requirements for surface waters used to supply population with water for consumption.*

The quality of water has been defined for specific control points.

5. *Information concerning the* ***sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the***

gów oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417). Dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń - dostarczających wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

6. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzaniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje

water *drawn from these facilities are compiled in accordance with the Decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the requirements quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417). Data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of physical-chemical analyses and bacteriological tests two following categories of facilities of water withdrawal are distinguished: supplying good quality water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad quality water (i.e. not meeting sanitary standards).*

6. *Data regarding* ***waste water*** *concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding* ***equipment of waste water treatment plants*** *concerns the same entities.*

Waste water requiring treatment *is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewerage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.*

Cooling water *comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.*

Cooling water not requiring treatment *is water which meets the following conditions:*

- *is discharged in surface waters by a separate sewerage system,*
- *the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,*
- *the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.*

Data regarding ***treated waste water*** *concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.*

Mechanical treatment of waste water *is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.*

Chemical treatment of waste water *consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.*

Biological treatment of waste water *occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofil-*

w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

7. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych w uzgodnieniu z Ministrem Środowiska na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

ters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

***Increased biogene removal from sewage** occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.*

***Graduated** mechanical and biological or mechanical and chemical **treatment**, of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).*

*Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the from of ownership of the plants or sewerage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewerage network).*

***Data concerning the population using waste treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.*

***7.** Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established in the agreement the Minister of the Ministry of Environment on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.*

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

*Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.*

Data regarding particulate and gas emission include organized and disorganized emission.

*Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon***

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględnymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla.**

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

8. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów (wprowadzonym w życie 1 I 2002 r.) opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje **o ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów na składowiskach.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały

dioxide emission.

The emission volumes of different pollutant types from various sources *were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.*

8. Waste *shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (uniform text in Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder there of discards or intends or is required to discard.*

Information regarding waste for the years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste (introduced 1 I 2002), based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002.

Information regarding the ***quantity and type of waste*** *concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).*

Recovery of waste *shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.*

Treatment of waste *shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste on landfill areas is also a method of rendering waste harmless.*

Waste storage *shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.*

Landfilled waste *is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.*

Data regarding ***landfilled up to now (accumulated) waste*** *concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.*

Reclaimed waste disposal sites *are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.*

9. *Data on* ***municipal waste*** *concern waste*

przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

9. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

10.Ochrona przyrody i krajobrazu polega na tworzeniu parków narodowych i rezerwatów przyrody, uznaniu za pomniki przyrody poszczególnych tworów przyrody i ich skupień, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych w swym bycie lub rzadko występujących, tworzeniu parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony, jak: stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne.

Parki narodowe są najwyższą formą ochrony przyrody tworzoną w celu zachowania w niezmienionym stanie najbardziej cennych fragmentów przyrody.

Rezerwat przyrody jest obszarem, na którym zachowane są w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych lub krajobrazowych.

Parki krajobrazowe są przestrzennie wydzielonymi obszarami o ściśle określonych granicach, poddanymi ochronie ze względu na nieprzeciętne właściwości naturalne środowiska przyrodniczego oraz wysokie walory estetyczne i turystyczne krajobrazu. Na terenie parku obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji, które powodują degradację środowiska.

Obszar chronionego krajobrazu jest przestrzennie wydzieloną jednostką o ściśle określonych granicach, poddaną ochronie ze względu na mało zniekształcone środowisko przyrodnicze, zachowujące zdolności równowagi biologicznej. Na obszarach chronionego krajobrazu zabronione jest fizyczne i chemiczne zanieczyszczanie środowiska.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla

generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.

Information on municipal waste is issued in accordance with the regulation of Minister of Environment of 27 IX 2001 concerning catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

***10.Nature and landscape protection** consists in creating national parks and nature reserves, acknowledging individual natural objects or their clusters as natural monuments, introducing protection for endangered or rare species of flora and fauna, creating scenic parks, protected landscape areas and other forms of protection such as: documentation sities, natural and scenic complexes and ecological areas.*

***National parks** are the highest form of environmental protection, created for the purpose of maintaining the most valuable natural areas.*

*A **nature reserve** is an area in which defined species of flora and fauna and elements of inanimate nature, having a significant scientific, natural, cultural or scenic value, are maintained in their natural or insignificantly altered ecosystems.*

***Scenic parks** are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the outstanding properties of their natural environment as well as the high aesthetic and tourist value of the landscape. Investment activities which result in a degradation of the natural environment are prohibited in these parks.*

***Area of protected landscape** are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the relatively unchanged natural environment and capable of maintaining a biological balance. Physical and chemical pollution of the natural environment is prohibited in these areas.*

***Documentation sites** are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons.*

***Natural and scenic complexes** are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.*

***Ecological areas** comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significance in maintaining unique gene pools and settlement typology, such as: natural water basins, field and forest ponds, tree and*

zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne", kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody lub ich skupiska chronione ze względu na szczególne wartości naukowe, kulturowe, historyczno-pamiątkowe oraz swoiste cechy krajobrazu.

11. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z **opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian**, tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz z **kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska**, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej. Środki funduszów przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

12. Dane o **wydatkach inwestycyjnych i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską (EUROSTAT).

bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, etc.

***Nature monuments** are individual natural objects, or their clusters, protected due to their scientific, cultural, historic and commemorative values as well as due to their unique landscape characteristics.*

***11. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund)** are funds created from income originating from **fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it**, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, storing waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing sewage into water or the ground, payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes, **fines for violating the requirements of environmental protection** as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration. These funds are used to finance, in part or in full, activity connected with environmental protection and water management.*

***12.** Data regarding **investment expenditures and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union (EUROSTAT).*

TABL. 1 (7) **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA[a] WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 I
GEODETIC AREA[a] OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTION OF USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2010		2011			SPECIFICATION
	w ha *in ha*	na 1 mieszkańca w ha *per capita in ha*	w ha *in ha*	na 1 mieszkańca w ha *per capita in ha*	w ha *in ha*	na 1 mieszkańca[b] w ha *per capita[b] in ha*	przyrost (+) lub ubytek (–) w ha w stosunku do roku 2010 *increase (+) or decrease (–) in ha in relation to 2010*	
POWIERZCHNIA OGÓLNA[c]	**1170995**	**0,91**	**1171050**	**0,92**	**1171050**	**0,92**	**0**	***TOTAL AREA[c]***
Użytki rolne	760895	0,59	756171	0,60	754466	0,00	-1705	*Agricultural land*
grunty orne	568823	0,44	552475	0,43	547925	0,60	-4550	*arable land*
sady	18812	0,01	28986	0,02	31493	0,43	2507	*orchards*
łąki trwałe	96002	0,07	95349	0,08	95353	0,02	4	*permanent meadows*
pastwiska trwałe	45101	0,04	44036	0,03	43942	0,08	-94	*permanent pastures*
grunty rolne zabudowane	25238	0,02	27958	0,02	28292	0,03	334	*agricultural built-up land*
grunty pod stawami	3202	0,00	3772	0,00	3873	0,02	101	*land under ponds*
grunty pod rowami	3717	0,00	3595	0,00	3588	0,00	-7	*land under ditches*
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	340034	0,26	344510	0,27	345452	0,00	942	*Forest land as well as woody and bushy land*
lasy	328956	0,26	332089	0,26	332487	0,27	398	*forests*
grunty zadrzewione i zakrzewione	11078	0,01	12421	0,01	12965	0,26	544	*woody and bushy land*
Grunty pod wodami powierzchniowymi	8137	0,01	8148	0,01	8689	0,01	541	*Lands under surface waters*
płynącymi	6669	0,01	6987	0,01	7511	0,01	524	*flowing*
stojącymi	1468	0,00	1161	0,00	1178	0,01	17	*standing*

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 72. *b* Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2005, 2009 i 2010. *c* Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 72. b Population as of 31 XII for the years 2005, 2009 and 2010 respectively. c Land area (including inland waters).

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 1 (7) **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA[a] WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA (dok.)**
Stan w dniu 1 I
GEODETIC AREA[a] OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTION OF USE (cont.)
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2010		2011			*SPECIFICATION*
	w ha *in ha*	na 1 mieszkańca w ha *per capita in ha*	w ha *in ha*	na 1 mieszkańca w ha *per capita in ha*	w ha *in ha*	na 1 mieszkańca[b] w ha *per capita[b] in ha*	przyrost (+) lub ubytek (–) w ha w stosunku do roku 2010 *increase (+) or decrease (–) in ha in relation to 2010*	
Grunty zabudowane i zurbanizowane	50044	0,04	51834	0,04	52204	0,04	370	*Built-up and urbanized areas*
tereny mieszkaniowe	6879	0,01	7567	0,01	7910	0,01	343	*residential areas*
tereny przemysłowe	3533	0,00	3709	0,00	3670	0,00	-39	*industrial areas*
inne zabudowane	3686	0,00	4115	0,00	4267	0,00	152	*other built-up*
zurbanizowane niezabudowane	882	0,00	920	0,00	915	0,00	-5	*urbanized built-up*
rekreacji i wypoczynku	1618	0,00	1552	0,00	1546	0,00	-6	*recreational and rest*
tereny komunikacyjne	13245	0,02	31696	0,02	31652	0,03	-44	*transport areas*
drogi	26223	0,02	26641	0,02	26595	0,02	-46	*roads*
kolejowe	4822	0,00	4861	0,00	4857	0,00	-4	*railway*
inne	200	0,00	194	0,00	200	0,00	6	*other*
użytki kopalne	2201	0,00	2275	0,00	2244	0,00	-31	*minerals*
Użytki ekologiczne	320	0,00	325	0,00	332	0,00	7	*Ecological areas*
Nieużytki	9058	0,01	8855	0,01	8666	0,01	-189	*Wasteland*
Tereny różne	2507	0,00	1207	0,00	1241	0,00	34	*Miscellaneous land*

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 72. *b* Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2005, 2009 i 2010.
Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 72. b Population as of 31 XII for the years 2005, 2009 and 2010 respectively.
S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (8) **GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ** [a]
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST [a] *PURPOSES*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w ha *in ha*				
O G Ó Ł E M	**168**	**649**	**73**	**59**	***G R A N D T O T A L***
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW *BY TYPE OF LAND*					
Grunty rolne	150	637	58	41	*Agricultural land*
Grunty leśne	18	12	15	18	*Forest land*
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA *BY DIRECTIONS OF DESIGNATION*					
wyłączone:					*designated for:*
Na tereny osiedlowe	64	45	37	29	*Residential areas*
Na tereny przemysłowe	67	10	2	2	*Industrial areas*
Na tereny komunikacyjne	11	3	2	1	*Transport land*
Pod użytki kopalne	16	11	26	17	*Minerals*
Pod zbiorniki wodne	-	558	-	-	*Water reservoirs*
Inne	10	22	6	11	*Other*

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (9) **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w ha *in ha*				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2964	2926	3074	3383	*Land requiring reclamation (as of 31 XII)*
zdewastowane	2904	2862	3017	3326	*devastated*
zdegradowane	60	64	57	57	*degraded*
Grunty (w ciągu roku):					*Land (during the year):*
zrekultywowane	13	34	1	29	*reclaimed*
w tym na cele:					*of which for purposes:*
rolnicze	5	-	-	17	*agricultural*
leśne	1	34	1	12	*forest*
zagospodarowane	-	32	-	-	*managed*

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (10) **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm^3 *in hm^3*				w odsetkach *in percent*	
O G Ó Ł E M	**1118,5**	**941,1**	**1254,8**	**1403,5**	**100,0**	***T O T A L***
na cele:						*for purposes of:*
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybactwem) — z ujęć własnych	1020,7	789,3	1111,6	1272,7	90,7	*Production (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing) — from own intakes*
w tym wody:						*of which waters:*
powierzchniowe	1007,0	777,5	1101,9	1263,5	90,0	*surface*
podziemne	10,0	6,9	7,2	6,6	0,5	*underground*
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	38,5	84,0	86,8	75,0	5,3	*Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds*
Eksploatacji sieci wodociągowej [a]	59,3	67,8	56,4	55,8	4,0	*Exploitation water-line system* [a]
wody: powierzchniowe	2,2	11,0	1,5	0,7	0,0	*waters: surface*
podziemne	57,1	56,9	54,9	55,2	3,9	*underground*

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.
a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (11) **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm^3 *in hm^3*				w odsetkach *in percent*	
O G Ó Ł E M	**1102,9**	**914,3**	**1238,0**	**1385,6**	**100,0**	***T O T A L***
Przemysł	1016,6	787,6	1109,0	1269,5	91,6	*Industry*
w tym na cele produkcyjne	1010,8	787,6	1107,8	1268,2	91,5	*of which for purposes of production*
Rolnictwo i leśnictwo [a]	38,5	84,0	86,8	75,0	5,4	*Agriculture and forestry* [a]
Eksploatacja sieci wodociągowej [b]	47,8	42,7	42,2	41,1	3,0	*Exploitation water-line system* [b]

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.
a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (12) **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych [a] w ha	40	-	-	-	*Area of irrigated agricultural land and forest land [a] in ha*
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych [b] w ha	1950	2532	2851	2927	*Area of filled fish ponds [b] in ha*
Pobór wody [c] w dam^3	38476	84030	86810	75031	*Water withdrawal [c] in dam^3*
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	2	-	-	-	*for irrigation of agricultural and forest lands*
na 1 ha	0,1	-	-	-	*per 1 ha*
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych	38474	84030	86810	75031	*for filling and completing fish ponds*
na 1 ha	19,7	33,2	30,4	25,6	*per 1 ha*

a O powierzchni co najmniej 20 ha. *b* O powierzchni co najmniej 10 ha. *c* Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (13) **STAN EKOLOGICZNY WIĘKSZYCH RZEK W 2010 R.**
ECOLOGICAL CONDITION OF MAJOR RIVERS IN 2010

Rzeki [a] *Rivers [a]*	Punkt pomiarowo kontrolny *Control point*	Km biegu rzeki [b] *Km of the river [b]*	Stan ekologiczny *Ecological condition*
ZLEWNIA NIDY			
Bobrza	Radkowice	4,5	III
Brzeźnica	Borszowice	0,5	III
Chodcza	Zastawie	2,0	III
Czarna Nida	Tokarnia	5,8	IV
Grabówka	Grabówka	0,3	III
Jedlnica	Rudka	1,3	III
Nida	Nowy Korczyn	6,1	III
Nida	Żerniki	99,0	III
Warkocz	Suków-Daleszyce (droga)	1,7	IV
ZLEWNIA NIDZICY			
Nidzica	Piotrowice	3,6	III
ZLEWNIA KOPRZYWIANKI			
Koprzywianka	Andruszkowice	2,1	IV
ZLEWNIA WISŁY			
Strzegomka	Połaniec-Osiek (droga)	3,8	III
Wisła	Opatowiec	160,0	III
	Sandomierz	268,4	II

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. *b* Od ujścia rzeki.
Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach.
a Listed according to hydrographic order. b From the estuary of the river.
S o u r c e: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Kielce.

TABL. 7 (13) **STAN EKOLOGICZNY WIĘKSZYCH RZEK W 2010 R. (dok.)**
PURITY OF MAJOR RIVERS IN 2010 (cont.)

Rzeki [a] *Rivers* [a]	Punkt pomiarowo kontrolny *Control point*	Km biegu rzeki [b] *Km of the river* [b]	Stwierdzona klasa czystości *Ascertained quality class*
	ZLEWNIA KAMIENNEJ		
Kamienna	Bzin	112,3	III
	Michałów	85,0	IV
	Nietulisko	67,7	IV
	Krasków	48,0	IV
Kamionka	Ostrowiec Św.	0,5	IV
Lubianka	Uj. do Kamiennej	0,8	III
	ZLEWNIA PILICY		
Czarna Włoszczowska	Ciemiętniki	1,5	III

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. *b* Od ujścia rzeki.
Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach.

a Listed according to hydrographic order. b From the estuary of the river.
S o u r c e: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Kielce.

TABL. 8 (14) **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2010 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność [a] — w % ludności korzystającej z urządzeń — zaopatrywana w wodę *Population* [a] *— in % of population using facilities — supplied with water*		*SPECIFICATION*
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym *meeting sanitary requirements*	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym *not meeting sanitary requirements*	
Wodociągi o wydajności w m^3/d:			***Waterworks with a capacity of m^3/24h:***
poniżej 100	97,8	2,1	*below 100*
100 — 1000	93,7	6,3	*100 — 1000*
1001 — 10000	97,4	2,6	*1001 — 10000*
10001 i więcej	100,0	-	*10001 and more*

a Według szacunków.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.
S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 9 (15) **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		*SPECIFICATION*
	w hm^3 *in hm^3*				w odsetkach *in percent*	
O G Ó Ł E M	**1062,3**	**825,9**	**1159,0**	**1334,2**	**100,0**	***T O T A L***
odprowadzone bezpośrednio z zakładów [a]	1024,5	795,2	1129,8	1301,3	97,5	*discharged directly by plants* [a]
w tym wody chłodnicze	1001,9	774,0	1098,6	1258,5	94,3	*of which cooling water*
odprowadzone siecią kanalizacyjną	37,8	30,6	29,2	32,9	2,5	*discharged through sewerage system*
W tym ścieki wymagające oczyszczania	60,5	51,9	60,5	75,7	5,7	*Of which waste water requiring treatment*
oczyszczane	57,5	49,1	46,8	51,4	3,9	*treated*
mechanicznie	19,0	15,4	12,1	14,8	1,1	*mechanically*
chemicznie	0,4	0,2 [b]	2,3 [b]	3,0 [b]	0,2	*chemically*
biologicznie	22,0	19,0	19,0	20,2	1,5	*biologically*
z podwyższonym usuwaniem biogenów	16,1	14,4	13,4	13,3	1,0	*with increased biogene removal (disposal)*
nieoczyszczane	3,0	2,8	.	24,4	1,8	*untreated*
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	2,1	2,8	16,1	24,3	1,8	*discharged directly by plants*
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1,9	-	.	0,0	0,0	*discharged through sewerage system*

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. *b* Dotyczy tylko ścieków przemysłowych. *c* Mniejsza ilość ścieków nieoczyszczanych ogółem od odprowadzonych wynika z szacunkowych metod określania ilości ścieków komunalnych odprowadzonych siecią kanalizacyjną.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions and waste water basins. b Refers only to industrial waste water. c The lesser amount of total untreated than discharged waste water is a result of estimate method of measurement of municipal waste water discharged through sewerage system.

TABL. 10 (16) **JEDNOSTKI [a] ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES [a] DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2009	2010	*ENTITIES*
O G Ó Ł E M	**86**	**70**	**76**	**69**	***T O T A L***
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	53	40	40	34	*Discharging waste water directly into waters or into the ground*
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	47	37	32	27	*possessing waste water treatment plants*
o wystarczającej przepustowości	44	35	25	22	*with sufficient capacity*
o niewystarczającej przepustowości	3	2	7	5	*with insufficient capacity*
bez oczyszczalni ścieków	6	3	8	7	*not possessing waste water treatment plants*
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	33	30	36	35	*Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)*

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 11 (17) **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem *Total*	Mechaniczne *Mechanical*	Chemiczne *Chemical*	Biologiczne *Biological*	Z podwyższonym usuwaniem biogenów *With increased biogene removal (disposal)*	*SPECIFICATION*
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							***Industrial waste water treatment plants***
Liczba	2000	50	24	2	23	1	*Number*
	2005	41	18	1	19	3	
	2009	39	19	2	16	2	
	2010	**41**	**24**	**2**	**14**	**1**	
Przepustowość w dam^3/d	2000	103,0	87,2	2,0	13,7	0,1	*Capacity in dam^3/24h*
	2005	108,4	86,1	1,9	18,2	2,2	
	2009	203,3	188,7	6,8	5,9	1,8	
	2010	**211,2**	**198,7**	**6,8**	**5,6**	**0,0**	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych [a]							***Municipal*** [a] ***waste water treatment plants***
Liczba	2000	63	4	2	39	18	*Number*
	2005	93	-	x	60	33	
	2009	105	-	x	69	36	
	2010	**108**	**-**	**x**	**71**	**37**	
Przepustowość w dam^3/d	2000	248,2	0,8	0,6	106,5 [b]	140,3	*Capacity in dam^3/24h*
	2005	229,3	-	x	109,3 [b]	120,0	
	2009	230,3	-	x	116,0 [b]	114,3	
	2010	**231,0**	**-**	**x**	**116,4** [b]	**114,7**	
Ludność korzystająca [c] z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	41,2	0,4	0,4	20,8	19,7	*Population using* [c] *waste water treatment plants in % of total population*
	2005	47,4	-	x	23,8	23,6	
	2009	52,7	-	x	27,7	25,1	
	2010	**49,5**	**-**	**x**	**25,8**	**23,7**	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi ogólne ust. 6 na str. 74. *b* Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. *c* Na podstawie szacunków.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; see general notes item 6 on page 74. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data.

TABL. 12 (18) **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza [a] (stan w dniu 31 XII)	**59**	**64**	**72**	**77**	***Plants generating substantial air pollution [a] (as of 31 XII)***
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					*of which possessing systems to reduce the emission of:*
pyłowych	55	55	62	64	*particulates*
gazowych	6	7	7	6	*gases*
nieposiadające wyników pomiarów:					*without the results of measurements of:*
emisji:					*emission:*
pyłów	11	12	9	10	*particulates*
gazów	12	15	10	11	*gases*
imisji	45	55	58	63	*imission*
Emisja zanieczyszczeń:					***Emission of pollutants:***
w tysiącach ton:					*in thousand tonnes:*
pyłowych	8,8	4,5	3,2	2,8	*particulates*
w tym pyły ze spalania paliw.	6,5	3,5	2,1	1,8	*of which particulates from the combustion of fuels*
gazowych (bez dwutlenku węgla)	85,5	60,7	79,5	78,1	*gases (excluding carbon dioxide)*
w tym: dwutlenek siarki	48,7	22,4	17,9	17,2	*of which: sulphur dioxide*
tlenek węgla	12,1	20,4	41,2	40,5	*carbon monoxide*
tlenki azotu	23,7	17,3	19,6	19,4	*nitrogen oxides*
na 1 km^2 w t/r:					*per 1 km^2 t/y:*
pyłowych	0,8	0,4	0,3	0,2	*particulates*
gazowych (bez dwutlenku węgla)	7,3	5,2	6,8	6,7	*gases (excluding carbon dioxide)*
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					***Pollutants retained in pollutant reduction systems:***
w tysiącach ton:					*in thousand tonnes:*
pyłowe	1554,0	1330,4	1681,7	1499,6	*particulates*
gazowe (bez dwutlenku węgla)	29,1	29,0	51,9	67,9	*gases (excluding carbon dioxide)*
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					*in % of pollutants produced:*
pyłowych	99,4	99,7	99,8	99,8	*particulates*
gazowych (bez dwutlenku węgla)	25,4	32,3	39,5	46,5	*gases (excluding carbon dioxide)*

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 13 (19) **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIĄŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Cyklony *Cyclones*	Multicyklony *Multicy-clones*	Filtry tkaninowe *Fabric filters*	Elektrofiltry *Electrofil-ters*	Urządzenia mokre *Wet air cleaners*	Inne *Others*
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII *EQUIPMENT — as of 31 XII*							
OGÓŁEM *TOTAL*	2000	208	48	363	36	38	19
	2005	161	40	431	29	50	21
	2009	170	48	445	30	15	23
	2010	**158**	**56**	**480**	**26**	**24**	**19**
Skuteczność: *Efficiency:*							
niska *low*	2000	7	8	20	-	7	x
	2005	8	7	23	-	2	x
	2009	27	7	28	-	1	x
	2010	**19**	**6**	**37**	**-**	**-**	**x**
średnia *moderate*	2000	89	18	55	-	12	x
	2005	40	11	68	-	31	x
	2009	42	11	50	-	6	x
	2010	**41**	**16**	**55**	**-**	**6**	**x**
wysoka *high*	2000	112	22	288	36	19	x
	2005	113	22	340	29	17	x
	2009	101	30	367	30	8	x
	2010	**98**	**34**	**388**	**26**	**18**	**x**
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam^3/h *WASTE GAS FLOW in dam^3/h*							
OGÓŁEM *TOTAL*	2000	5177	1083	7380	10138	496	4662
	2005	3474	1338	16297	8591	622	4595
	2009	3197	1321	9825	8879	116	4641
	2010	**3125**	**1925**	**10364**	**8763**	**236**	**4631**
Skuteczność: *Efficiency:*							
niska *low*	2000	271	172	822	-	72	x
	2005	229	125	201	-	33	x
	2009	482	145	307	-	4	x
	2010	**239**	**104**	**304**	**-**	**-**	**x**
średnia *moderate*	2000	1812	187	1425	-	207	x
	2005	618	641	1756	-	434	x
	2009	668	128	811	-	82	x
	2010	**677**	**377**	**1034**	**-**	**82**	**x**
wysoka *high*	2000	3094	724	5133	10138	217	x
	2005	2627	572	14340	8591	155	x
	2009	2047	1048	8707	8879	30	x
	2010	**2209**	**1444**	**9026**	**8763**	**154**	**x**

TABL. 14 (20) **ODPADY [a] WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE [a] AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	37	51	69	64	*Plants generating waste (as of 31 XII)*
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	1913,9	1598,6	2483,9	1963,8	*Waste generated (during the year) in thous. t*
poddane odzyskowi [b]	1255,1	1136,0	2111,8	1902,9	*recovered [b]*
unieszkodliwione	480,3	426,3	354,4	15,6	*treated*
w tym składowane [c]	404,5	245,5	343,7	13,5	*of which landfilled [c]*
magazynowane czasowo [d]	178,5	36,3	17,7	45,3	*temporarily stored [d]*
W % wytworzonych:					*In % of generated:*
poddane odzyskowi [b]	65,6	71,1	85,0	96,9	*recovered [b]*
unieszkodliwione	25,1	26,7	14,3	0,8	*treated*
w tym składowane [c]	21,1	15,4	13,8	0,7	*of which landfilled [c]*
magazynowane czasowo [d]	9,3	2,3	0,7	2,3	*temporarily stored [d]*
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone [e]; stan w końcu roku) w tys. t	44413,4	17753,8	16279,7	14778,1	*Waste landfilled up to now (accumulated [e]; end of year) in thous. t*
Odpady poddane odzyskowi [b] z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	371,0	257,0	284,5	1506,6	*Waste recovered [b] from accumulated by 1st January of reporting year in thous. t*
Tereny składowania odpadów w ha:					*Area of storage yards in ha:*
nie zrekultywowane (stan w końcu roku)	217,3	122,9	112,2	110,2	*non-reclaimed (end of year)*
zrekultywowane (w ciągu roku)	3,8	0,3	3,2	2,0	*reclaimed (during the year)*

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 76. *b* Do 2001 r. — wykorzystane. *c* Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. *d* Do 2001 r. — gromadzone przejściowo. *e* Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 76. b Until 2001 — utilized. c On own plant grounds and other land. d Until 2001 — accumulated temporarily. e On own plant grounds.

TABL. 15 (21) **ODPADY[a] WEDŁUG RODZAJÓW W 2010 R.**
WASTE[a] BY TYPE IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone[b] *Waste generated[b]*		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone[c]; stan w końcu roku) *Waste landfilled up to now (accumulated[c]; end of year)*	*SPECIFICATION*
	ogółem *total*	w tym poddane odzyskowi *of which recovered*		
	w tys. t *in thous. t*			
O G Ó Ł E M	**1963,8**	**1902,9**	**14778,1**	***T O T A L***
w tym:				*of which:*
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	43,9	37,6	13770,0	*Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste*
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	519,9	519,4	0,6	*Slag, furnace ash and particulates from boilers*
Cząstki i pyły żelaza oraz jego stopów	6,2	6,2	-	*Particles as well as iron and its alloys dust*

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 76. *b* W ciągu roku. *c* Na terenach własnych zakładów.
a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 76. b During the year. c On own plant grounds.

TABL. 16 (22) **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			*SPECIFICATION*
	w ha *in ha*				w % powierzchni ogólnej województwa *in % of total area of the voivodship*	na 1 mieszkańca w m^2 *per capita in m^2*	
O G Ó Ł E M[a]	**586319,3**	**725285,9**	**755972,0**	**755759,1**	**64,5**	**5969,6**	***T O T A L***[a]
Parki narodowe[b]	7626,4	7626,4	7626,4	7626,4	0,7	60,2	*National parks*[b]
Rezerwaty przyrody[b]	2431,0	2882,6	3817,7	3820,8	0,3	30,2	*Nature reserves*[b]
Parki krajobrazowe[bc]	127167,3	126808,9	128536,9	126539,1	10,8	999,5	*Scenic parks*[bc]
Obszary chronionego krajobrazu[c]	448545,5	587572,1	617145,1	617100,4	52,7	4874,4	*Areas of protected landscape*[c]
Stanowiska dokumentacyjne	95,0	24,1	49,2	25,3	0,0	0,2	*Documentation sites*
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	67,8	53,8	159,2	103,9	0,0	0,8	*Natural and scenic complexes*
Użytki ekologiczne	386,3	318,0	637,5	543,2	0,0	4,3	*Ecological areas*

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. *b* Bez otuliny. *c* Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.
a Including those created on the basis of gmina resolutions. b Excluding buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 17 (23) **ŚWIĘTOKRZYSKI PARK NARODOWY**
Stan w dniu 31 XII
ŚWIĘTOKRZYSKI NATIONAL PARK
As of 31 XII

LATA *YEARS* PARKI NARODOWE *NATIONAL PARKS*		Powierzchnia [a] w ha *Area [a] in ha*				
		parków narodowych *national parks*				otuliny (strefy ochronnej) *buffer zones (of the protected areas)*
		ogółem *grand total*	w tym lasów *of which forests*	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą *of grand total number — strictly protected*		
				razem *total*	w tym lasów *of which forests*	
OGÓŁEM *TOTAL*	2000	7626,4	7212,1	1731,3	1710,0	20780,4
	2005	7626,4	7212,0	1715,2	1696,6	20780,4
	2009	7626,4	7221,7	1715,2	1696,6	20780,4
	2010	**7626,4**	**7221,7**	**1715,2**	**1696,6**	**20780,4**

a Powierzchnia parków w granicach województwa.
a Area of parks on the area of voivodship.

TABL. 18 (24) **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
SCENIC PARKS
As of 31 XII

LATA *YEARS* PARKI KRAJOBRAZOWE *SCENIC PARKS*		Powierzchnia [ab] *Area [ab]*			
		ogółem *total*	w tym *of which*		
			lasów *forest*	użytków rolnych *agricultural land*	wód *water*
		w ha *in ha*			
OGÓŁEM *TOTAL*	2000	128870,0	62586,1	56170,7	2472,7
	2005	128876,1	64638,5	54959,7	2435,1
	2009	128876,1	64638,5	54959,7	2435,1
	2010	**128876,1**	**64638,5**	**54959,7**	**2435,1**
Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych		**119711,0**	**58922,5**	**51590,7**	**2380,7**
Nadnidziański Park Krajobrazowy		23164,0	2270,0	18253,2	347,5
Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy		21407,0	19513,0	1664,0	230,0
Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy		20706,0	13214,0	6246,0	1066,0
Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy		20505,0	7423,0	9652,2	157,0
Sieradowicki Park Krajobrazowy		12106,0	9803,0	1890,0	413,0
Szaniecki Park Krajobrazowy		10915,0	1091,5	8830,2	54,6
Kozubowski Park Krajobrazowy		6613,0	2513,0	4047,1	16,6
Jeleniowski Park Krajobrazowy		4295,0	3095,0	1008,0	96,0
Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych		**9165,1**	**5716,0**	**3369,0**	**54,4**
Przedborski Park Krajobrazowy		9165,1	5716,0	3369,0	54,4

a Powierzchnia parków w granicach województwa. *b* Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.
a Area of parks on the area of voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

TABL. 19 (25) **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty *Number*	Powierzchnia *Area*			*SPECIFICATION*
		ogółem *total*	rezerwatów *reserves*		
			ścisłych [a] *strictly protected* [a]	częściowych [b] *partially protected* [b]	
		w ha *in ha*			
O G Ó Ł E M 2000	67	2431,0	50,8	2380,2	***T O T A L***
2005	69	2882,6	50,8	2831,8	
2009	71	3817,7	50,8	3766,9	
2010	**72**	**3820,8**	**-**	**3820,8**	
Faunistyczne	2	766,4	-	766,4	*Fauna*
Krajobrazowe	2	64,5	-	64,5	*Scenic*
Leśne	22	1170,0	-	1170,0	*Forest*
Torfowiskowe	3	457,4	-	457,4	*Peat-bog*
Florystyczne	4	40,0	-	40,0	*Flora*
Wodne	1	413,0		413,0	
Przyrody nieożywionej	28	816,0	-	816,0	*Inanimate nature*
Stepowe	9	92,9	-	92,9	*Steppe*
Słonoroślowe	1	0,6	-	0,6	*Halophyte*

a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. *b* Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.
a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 20 (26) **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Pojedyncze drzewa *Individual trees*	Grupy drzew *Tree clusters*	Głazy narzutowe *Erratic boulders*	Skałki, groty, jaskinie i inne *Stones, grottos, caves and others*	Aleje *Alleys*
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2000	689	429	98	36	111	15
	2005	460	233	82	36	104	5
	2009	747	523	82	37	88	17
	2010	**713**	**501**	**69**	**37**	**76**	**16**

TABL. 21 (27) **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wymierzono *Administered*	Wpłynęło *Income*	*SPECIFICATION*
		w tys. zł *in thous. zl*		
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ *ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS*				
Opłaty [a]	2000	49116,6	46984,3	***Payments*** [a]
	2005	.	30646,9	
	2009	.	63437,9	
	2010	.	**59164,3**	
w tym za:				*of which for:*
Gospodarkę ściekową i ochronę wód		.	11256,1	*Waste water management and protection of waters*
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu		.	31862,7	*Protection of ambient air and climate*
Gospodarkę odpadami		.	15585,2	*Waste management*
Kary [b] **za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska**	2000	492,9	492,9	***Fines*** [b] ***for not meeting environmental protection norms***
	2005	5556,0	231,8	
	2009	22122,0	28,1	
	2010	**7763,6**	**285,4**	
w tym za przekroczenie:				*of which for exceeding:*
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		7392,6	0,2	*Norms of discharging waste water into waters and into the ground*
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza		-	31,5	*Permissible emission of air pollutants*
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH *AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND*				
O G Ó Ł E M — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	464,8	486,7	***T O T A L — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes***
	2005	1130,4	1186,8	
	2009	1322,3	1344,6	
	2010	**1077,0**	**978,3**	
w tym:				*of which:*
Roczne		898,1	731,5	*Annual*
Jednorazowe należności		178,9	227,1	*One-time payments*

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. *b* W zakresie wymierzonych kar - dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. b In regard to inflicted fines - data of the Inspection of Environmental Protection.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 22 (28) **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		*SPECIFICATION*
	w tys. zł *in thous. zl*			w odsetkach *in percent*	
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	3798,1	5100,8	6934,4	10,1	*Protection of ambient air and climate*
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	25212,7	29114,6	57340,0	83,8	*Waste water management and protection of waters*
Gospodarka odpadami	2004,0	4730,5	2109,2	3,1	*Waste management*
Pozostałe	3110,4	2465,1	2012,9	2,9	*Others*

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 23 (29) **NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE [a] SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS [a] IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł		*in thous. zl*		
Ochrona środowiska	**162242,1**	**154823,6**	**335103,4**	**584296,4**	***Environmental protection***
w tym:					*of which:*
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	68910,2	23164,1	142597,3	93090,1	*Protection of air and climate*
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	12780,0	7227,8	45663,6	31980,5	*of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants*
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	81234,5	117558,2	165958,3	461776,7	*Waste water management and protection of waters*
w tym wydatki na:					*of which expenditures on:*
oczyszczanie ścieków komunalnych	27104,7	17194,0	46598,5	251018,9	*municipal waste water treatment*
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	49065,4	95268,0	112704,3	202104,3	*sewerage system for the transport of waste water and waste water basins*
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	10610,0	9916,1	18894,7	15883,3	*Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters*
w tym wydatki na:					*of which expenditures on:*
zbieranie odpadów [b] i ich transport	2251,3	901,4	8726,5	1604,0	*waste collection [b] and transport*
w tym selektywne zbieranie odpadów	771,1	-	221,8	164,0	*of which selective waste collection*
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów [b]	8136,1	2402,8	5974,3	3142,0	*removal and treatment of waste [b]*
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	139,1	565,4	25,3	9172,0	*reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas*
Zmniejszanie hałasu i wibracji	242,0	1987,4	3134,6	2898,8	*Noise and vibration reduction*
Gospodarka wodna	**68428,4**	**79548,2**	**76959,1**	**122191,9**	***Water management***
wydatki na:					*expenditures on:*
Ujęcia i doprowadzenia wody	43212,4	30275,9	42932,8	53084,1	*Water intakes and systems*
Stacje uzdatniania wody	1777,5	3145,9	2047,2	1368,7	*Water treatment plants*
Zbiorniki i stopnie wodne	16591,0	35570,9	5832,3	4515,6	*Reservoirs and falls*
Regulację i zabudowę rzek i potoków	1344,0	4287,3	1067,9	66,3	*Regulation and management of rivers and streams*
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	5503,5	6268,2	25078,9	63157,2	*Flood embankments and pump stations*

a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. *b* Przemysłowych i komunalnych.

a Until 2001 defined as investment outlays; by investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 24 (30) **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
OCHRONA ŚRODOWISKA *ENVIRONMENTAL PROTECTION*					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					***Protection of air and climate***
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					*Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:*
pyłowych	889	406	100	-	*particulates*
gazowych	29	401	-	-	*gases*
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					***Waste water management and protection of waters***
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					*Sewerage system in km for the transport of:*
ścieki	150,4	336,0	116,9	420,0	*waste water*
wody (ścieki) opadowe	8,0	5,7	12,0	16,3	*precipitation water (waste water)*
Oczyszczalnie ścieków:					*Waste water treatment plants:*
obiekty	12	5	1	4	*facilities*
w tym:					*of which:*
oczyszczalnie komunalne	11	5	1	4	*municipal*
mechaniczne	4	2	-	2	*mechanical*
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	8	3	1	2	*biological (excluding fermentation tanks)*
o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne)	-	-	-	-	*with increased level of treatment (including chemical)*
przepustowość oczyszczalni w m^3/d	28663	2899	2241	3173	*capacity of treatment plants in m^3/24h*
w tym:					*of which:*
oczyszczalni komunalnych	28365	2799	1581	3173	*municipal*
mechanicznych	24722	2080	1281	1995	*mechanical*
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	3941	719	960	1178	*biological (excluding fermentation tanks)*
o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne)	-	100	-	-	*with increased level of treatment (including chemical)*
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					*Industrial waste pre-treatment plants:*
obiekty	1	1	-	-	*facilities*
przepustowość w m^3/d	120	50	-	-	*capacity in m^3/24h*
Gospodarka odpadami					***Waste management***
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					*Treatment systems of waste:*
obiekty	1	1	-	-	*facilities*
wydajność w t/r	62300	72150	-	-	*capacity in t/y*
Składowiska dla odpadów komunalnych:					*Landfills of municipal waste:*
obiekty	1	-	-	-	*facilities*
powierzchnia w ha	4,6	-	8,2	-	*area in ha*
wydajność w t/r	655552	-	236	-	*capacity in t/y*
GOSPODARKA WODNA *WATER MANAGEMENT*					
Wydajność ujęć wodnych [b] w m^3/d	24064	465	2982	1591	*Capacity of water intakes [b] in m^3/24h*
Uzdatnianie wody w m^3/d	25	1577	80	1200	*Water treatment in m^3/24h*
Sieć wodociągowa w km	427,9	241,0	247,7	360,9	*Water-line system in km*
Zbiorniki wodne:					*Water reservoirs:*
obiekty	3	2	-	-	*facilities*
pojemność w tys. m^3	51,1	374,0	-	-	*capacity in thous. m^3*

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2005, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 27 X 2002 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 XII 2002 r. (Dz. U. Nr 222, poz. 1868).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:
   a) naczelne i centralne organy administracji:
- instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
- terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

   b) terenowe organy rządowej administracji

General notes

1. *On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.*

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. *Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.*

3. *The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2005, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 27 X 2002 elections.*

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by a decree of the ministry of Labour and Social Policy, dated 10 XII 2002 (Journal of Laws No. 222, item 1868).

4. *Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.*

*1) State **administration** comprises:*
   a) principle and central organs of administration:
- *principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),*
- *foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,*
- *territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);*

   b) territorial organs of general government

ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urządzeń wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
   a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
- urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
   b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
   c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne np. zarządy melioracji i urządzeń wodnych).
3) **Samorządowe kolegia odwoławcze**.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).

2) ***Local self-government administration*** *comprises:*
   a) gminas and cities with powiat status:
- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
- *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
   b) powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);
   c) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).

3) ***Self-government appeal councils****.*

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (31) **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Powiaty	13	13	13	13	*Powiats*
Miasta na prawach powiatu	1	1	1	1	*Cities with powiat status*
Gminy	102	102	102	102	*Gminas*
miejskie	5	5	5	5	*urban*
miejsko-wiejskie	24	25	26	26	*urban-rural*
wiejskie	73	72	71	71	*rural*
Miasta	29	30	31	31	*Towns*

TABL. 2 (32) **GMINY W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2010
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI *GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION*	Ogółem *Total*	O powierzchni *Area*					
		poniżej *below* 50,0 km^2	50,0 - - 99,9	100,0 - - 149,9	150,0 - - 199,9	200,0 - - 249,9	250,0 km^2 i więcej *and more*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**102**[a]	**4**	**39**	**42**	**9**	**6**	**2**
Poniżej 5000 *Below*	29	-	17	11	1	-	-
5000 — 7499	22	1	9	9	3	-	-
7500 — 9999	17	-	6	10	1	-	-
10000 — 14999	18	-	6	8	4	-	-
15000 — 19999	5	-	-	3	-	2	-
20000 — 39999	7	1	-	-	-	4	2
40000 — 99999	3	2	1	-	-	-	-
100000 i więcej *and more*	1	-	-	1	-	-	-

a W tym 1 gmina mająca status miasta na prawach powiatu.
a Of which 1 gmina that is city with powiat status.

TABL. 3 (33) **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2010
As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI *GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION*	Ogółem *Total*	O powierzchni *Area*				
		poniżej *below* 300,0 km^2	300,0 - - 499,9	500,0 - - 999,9	1000,0 - - 1999,9	2000,0 km^2 i więcej *and more*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**14**	**1**	**2**	**8**	**2**	**1**
Poniżej 50000 *Below*	3	-	1	2	-	-
50000 — 74999	3	-	-	3	-	-
75000 — 99999	5	-	1	2	2	-
100000 — 149999	1	-	-	1	-	-
150000 — 199999	-	-	-	-	-	-
200000 i więcej *and more*	2	1	-	-	-	1

TABL. 4 (34) **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni *Councillors of*				*SPECIFICATION*
	rad gmin [a] *gmina councils* [a]	rad miast w miastach na prawach powiatu *city councils in cities with powiat status*	rad powiatów *powiat councils*	sejmiku województwa *voivodship regional council*	
	O G Ó Ł E M *T O T A L*				
O G Ó Ł E M	**1572**	**25**	**257**	**30**	***T O T A L***
W tym kobiety	354	7	44	4	*Of which women*
	WEDŁUG WIEKU *BY AGE*				
29 lat i mniej	71	2	6	-	*29 and less*
30—39	283	5	32	4	*30—39*
40—59	1015	16	181	20	*40—59*
60 lat i więcej	203	2	38	6	*60 and more*

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (34) **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2010 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni *Councillors of*				*SPECIFICATION*
	rad gmin [a] *gmina councils* [a]	rad miast w miastach na prawach powiatu *city councils in cities with powiat status*	rad powiatów *powiat councils*	sejmiku województwa *voivodship regional council*	
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA *BY EDUCATIONAL LEVEL*					
Wyższe	518	24	201	27	*Tertiary*
Policealne	26	-	4	-	*Post-secondary*
Średnie	602	1	44	1	*Secondary*
Zasadnicze (zawodowe)	372	-	8	2	*Basic vocational*
Gimnazjalne	1	-	-	-	*Lower secondary*
Podstawowe	53	-	-	-	*Primary*
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW *BY OCCUPATIONAL GROUPS*					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	78	9	111	25	*Public government representatives, senior officials and managers*
Specjaliści	297	15	79	4	*Professionals*
Technicy i inny średni personel	230	1	14	-	*Technicians and associate professionals*
Pracownicy biurowi	96	-	17	-	*Clerks*
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	123	-	6	-	*Service workers and shop and market sales workers*
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	431	-	20	-	*Skilled agricultural and fishery workers*
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	134	-	3	-	*Craft and related trades workers*
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	89	-	-	-	*Plant and machine operators and assemblers*
Pracownicy przy pracach prostych	36	-	-	-	*Elementary occupations*
Siły zbrojne	4	-	-	-	*Armed forces*
Pozostali niesklasyfikowani	54	-	7	1	*Others unclassified*

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (35) **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE *AVERAGE EMPLOYMENT*				
O G Ó Ł E M	**11518**	**13164**	**13843**	***T O T A L***
w tym:				*of which:*
Administracja państwowa	3455	3697	3718	*State administration*
Administracja samorządu terytorial - nego	8042	9440	10102	*Local self-government administra- tion*
gminy i miasta na prawach powia- tu	5420	6234	6707	*gminas and cities with powiat status*
powiaty	2227	2370	2483	*powiats*
województwo	395	836	912	*voivodship*
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł *AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in zl*				
O G Ó Ł E M	**2581,18**	**3401,15**	**3487,23**	***T O T A L***
w tym:				*of which:*
Administracja państwowa	3020,87	3917,17	3978,91	*State administration*
Administracja samorządu terytorial - nego	2382,96	3189,71	3295,37	*Local self-government administra- tion*
gminy i miasta na prawach powiatu	2448,00	3115,31	3150,30	*gminas and cities with powiat status*
powiaty	2146,07	3063,87	3252,52	*powiats*
województwo	2826,12	4101,21	4478,97	*voivodship*

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji i sądownictwa.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930) lub innych ustaw szczególnych.

3. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występek ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występek skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

General notes

1. *The chapter presents data concerning the activity of the police and the courts of law.*

2. *Data concerning ascertained crimes and adults convicted according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930) or other specific laws.*

3. *An* ***ascertained crime*** *is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, coming into force on 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.*

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. The rate of detectability of delinquents *is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.*

5. Adult convicts *are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.*

TABL. 1 (36) **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW** [a]
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**33160**	**39944**	**35619**	**33382**	***T O T A L***
Na 10 tys. ludności	**254,4**	**310,5**	**280,2**	**263,2**	***Per 10 thous. population***
Z liczby ogółem:					*Of total:*
miasta	23529	27095	24044	22988	*urban areas*
wieś	9631	12849	11575	10394	*rural areas*
w tym przestępstwa o charakterze:					*of which type of crime:*
kryminalnym	27759	25058	18725	17953	*criminal*
gospodarczym	3888	6590	9108	7227	*economic*
w tym:					*of which:*
Przeciwko życiu i zdrowiu	1496	1051	879	794	*Against life and health*
w tym:					*of which:*
zabójstwo	46	24	19	21	*homicide*
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1397	973	767	730	*damage to health, participation in violence or assault*
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	x	6947	6224	6221	*Against public safety and safety of transport*
w tym drogowe	6301	6860	6180	6184	*of which traffic*
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1737	1223	813	796	*Against freedom, freedom conscience and religion*
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		102	108	114	*Against sexual freedom and morals*
w tym zgwałcenie	47	60	49	57	*of which rape*
Przeciwko rodzinie i opiece	2291	1332	1267	1314	*Against the family and custody*
Przeciwko mieniu	21242	21687	16267	13395	*Against property*

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 102.
a See general notes, item 2 and 3 on page 102.

TABL. 2 (37) **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH** [a]
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % *in %*				
O G Ó Ł E M	**61,3**	**68,5**	**79,1**	**78,4**	***T O T A L***
w tym:					*of which:*
Przeciwko życiu i zdrowiu	89,6	85,8	81,7	84,5	*Against life and health*
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	83,9	98,8	98,8	98,9	*Against public safety and safety of transport*
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	.	93,7	92,5	93,6	*Against freedom, freedom conscience and religion*
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	94,0	88,2	87,0	75,4	*Against sexual freedom and morals*
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	99,9	100,0	*Against the family and custody*
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	100,0	93,2	83,0	69,7	*Against good name and personal integrity*
Przeciwko mieniu	44,1	47,1	60,8	53,5	*Against property*

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 102.
Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.

a See general notes, item 4 on page 102.
S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

TABL. 3 (38) **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**7627**	**14934**	**14082**	***T O T A L***
w tym mężczyźni	7079	13925	13171	*of which males*
W tym rodzaje przestępstw:				***Of which type of crime:***
Przeciwko życiu i zdrowiu	1017	1206	1248	*Against life and health*
w tym:				*of which:*
zabójstwo	18	9	9	*homicide*
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	821	811	652	*damage to health, participation in violence or assault*
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	.	6076	5334	*Against safety in transport*
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	.	5616	4977	*of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant*
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	393	427	351	*Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals*
w tym zgwałcenie	23	36	38	*of which rape*
Przeciwko rodzinie i opiece	1708	1089	1118	*Against the family and custody*
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	607	555	494	*of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code*
Przeciwko mieniu	2854	4007	3121	*Against property*
w tym:				*of which:*
kradzież rzeczy — art. 278 Kk	810	1245	915	*property theft — Art. 278 Criminal Code*
kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	828	521	425	*burglary — Art. 279 Criminal Code*
rozbój — art. 280 Kk	248	330	211	*robbery — Art. 280 Criminal Code*

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (39) **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Liczba zdarzeń	8094	13587	13112	15470	*Number of events*
pożary	4465	7791	5777	4134	*fires*
miejscowe zagrożenia [a]	3429	5482	7057	11086	*local threats* [a]
wyjazdy do fałszywych alarmów	200	314	278	250	*false alarms*
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:					*Rescue personnel participating in rescue operations:*
pożary	17979	48621	48190	34492	*fires*
miejscowe zagrożenia [a]	14583	30880	41615	76769	*local threats* [a]
Wypadki z ludźmi	546	836	2086	2507	*Casualties*
ofiary śmiertelne	111	131	178	226	*fatalities*
w tym ratownicy	-	-	-	-	*of which rescue personnel*
ranni i poparzeni	435	705	1908	2281	*injured or burn victims*
w tym ratownicy	7	15	12	22	*of which rescue personnel*

a Klęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia.
Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.

a Natural disasters, catastrophes, accidents, malfunctions and other threats to life and property.
S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Kielce.

TABL. 5 (40) **POŻARY ZAREJESTROWANE PRZEZ PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ**
FIRES REGISTERED BY THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
POŻARY OGÓŁEM	**4465**	**7791**	**5777**	**4134**	***FIRES***
w tym lasów	611	895	738	251	*of which of forests*
Budynki dotknięte pożarami	1155	923	1043	1041	*Burned buildings*
mieszkalne	529	717	673	708	*residential*
niemieszkalne	626	206	370	333	*non-residential*
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	488	690	367	101	*Woods being subject to fire in ha*
Straty materialne [a] (ceny bieżące) w tys. zł	17377,3	16252,5	31202,8	538216,2	*Material losses* [a] *(current prices) in thous. zl*
w tym:					*of which:*
lasy	868,3	534,3	709,7	105,5	*forests*
budynki	8816,4	8960,5	11293,3	12870,2	*buildings*
indywidualne gospodarstwa rolne	7692,6	6757,7	6014,9	1336,1	*individual farms*

a Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji gaszenia, obejmujących wartość strat w mieniu ruchomym i nieruchomym.
Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.

a According to estimation conducted immediately after extinguishing operation including losses of personal property and real estate.
S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Kielce.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
   a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
   b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do roku 2005 na ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
4) sprawozdawczości sądów okręgowych — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Począwszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne są opracowywane przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18 - 64 lata, dla kobiet 18 - 59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym,** tj. w wieku 18 - 44 lata i **niemobilnym,** tj. mężczyźni — 45 - 64 lata, kobiety — 45 - 59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym,** tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym,** tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w po-

General notes

1. *Chapter tables were compiled on the basis of:*

*1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:*
   a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
   b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
4) documentation of regional courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Since 2000 the data regarding the population and its structure as well as all demographic indices are compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002.

2. *The **working age population** refers to males, aged 18—64, and females, aged 18 - 59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18 - 44) and **non-mobility** (i.e. 45 - 64 for males and 45 - 59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population,** i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population,** i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.*

3. *Data regarding the **vital statistics** according*

dziale terytorialnym opracowano:
- małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siómego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15 - 49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15 - 19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45 - 49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

to territorial division were compiled as follows:
- *marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);*
- *separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used);*
- *divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken);*
- *births — according to the mother's place of permanent residence;*
- *deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.*

*The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.*

The religious marriages may by contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siómego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

***Female fertility rate** is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15 - 49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15 - 19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45 - 49.*

Reproduction rates:
- ***total fertility rate** refers to the number of chil-*

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15 - 49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmienne,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

4. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

5. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

6. Dane o **migracjach zagranicznych** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

7. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

dren which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15 - 49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,

- ***gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),*
- ***demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.*

***Natural increase of the population** accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.*

***Infant** is a child under the age of 1.*

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

***4. Life expectancy** is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.*

***5.** Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.*

***6.** Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).*

***7.** Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).*

TABL. 1 (41) **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
			STAN W DNIU 30 VI *AS OF 30 VI*		
O G Ó Ł E M	**1303490**	**1286384**	**1271213**	**1268271**	***T O T A L***
mężczyźni	636697	627757	618869	617488	*males*
kobiety	666793	658627	652344	650783	*females*
Miasta	600744	585029	574903	572156	*Urban areas*
Wieś	702746	701355	696310	696115	*Rural areas*
			STAN W DNIU 31 XII *AS OF 31 XII*		
O G Ó Ł E M	**1302650**	**1285007**	**1270120**	**1266014**	***T O T A L***
mężczyźni	636282	626859	618330	616462	*Males*
kobiety	666368	658148	651790	649552	*females*
miasta	599358	583488	573726	570257	*urban areas*
wieś	703292	701519	696394	695757	*rural areas*
Kobiety na 100 mężczyzn	105	105	105	105	*Females per 100 males*
Ludność w miastach w % ogółu ludności	46,0	45,4	45,2	45,0	*Urban population in % of total population*
Ludność na 1 km^2 powierzchni ogólnej	111	110	108	108	*Population per 1 km^2 of total area*

TABL. 2 (42) **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

W I E K *A G E*	2000	2005	2009	2010					
				ogółem *grand total*	w tym mężczyźni *of which males*	miasta *urban areas*		wieś *rural areas*	
						razem *total*	w tym mężczyźni *of which males*	razem *total*	w tym mężczyźni *of which males*
O G Ó Ł E M. *T O T A L*	**1302650**	**1285007**	**1270120**	**1266014**	**616462**	**570257**	**270799**	**695757**	**345663**
0— 2 lata	38309	33808	37093	37490	19320	16055	8323	21435	10997
3— 6	59351	47758	44491	45034	23097	18593	9602	26441	13495
7—12	110448	89106	74291	71742	36870	28079	14547	43663	22323
13—15	63530	55015	45309	43135	21859	16527	8388	26608	13471
16—18	70604	58259	52705	49864	25429	20152	10141	29712	15288
19—24	119590	129182	116150	111991	57597	47308	24224	64683	33373
25—29	89209	98709	106751	107897	55804	49347	25296	58550	30508
30—34	77374	86442	92847	94222	49074	44838	22930	49384	26144
35—39	82930	76335	82324	84209	43381	37914	19231	46295	24150
40—44	102898	82033	75055	75306	38267	33110	16316	42196	21951
45—49	104177	101129	84204	80575	40670	36577	17273	43998	23397
50—54	87749	101458	101121	98440	49013	47916	22063	50524	26950
55—59	53317	84369	95684	97323	47162	49824	22458	47499	24704
60—64	60364	50357	73063	79388	37269	41041	18428	38347	18841
65—69	58846	55285	46953	46393	20360	22644	9756	23749	10604
70—74	53492	51467	49691	49059	19686	22623	8828	26436	10858
75—79	38017	43162	43214	42618	15839	18616	7082	24002	8757
80 lat i więcej *and more*	32445	41133	49174	51328	15765	19093	5913	32235	9852

TABL. 3 (43) **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**1302650**	**1285007**	**1270120**	**1266014**	***T O T A L***
W wieku przedprodukcyjnym	**319649**	**264275**	**235371**	**229821**	***Pre-working age***
mężczyźni	163071	135009	120398	117777	*males*
kobiety	156578	129266	114973	112044	*females*
Miasta	136706	106336	94421	92407	*Urban areas*
mężczyźni	69798	54386	48431	47555	*males*
kobiety	66908	51950	45990	44852	*females*
Wieś	182943	157939	140950	137414	*Rural areas*
mężczyźni	93273	80623	71967	70222	*males*
kobiety	89670	77316	68983	67192	*females*
W wieku produkcyjnym	**766994**	**802420**	**806925**	**804676**	***Working age***
mężczyźni	402678	418962	426495	427035	*males*
kobiety	364316	383458	380430	377641	*females*
Miasta	377726	385382	377042	372261	*Urban areas*
mężczyźni	189720	193794	193070	191665	*males*
kobiety	188006	191588	183972	180596	*females*
Wieś	389268	417038	429883	432415	*Rural areas*
mężczyźni	212958	225168	233425	235370	*males*
kobiety	176310	191870	196458	197045	*females*
W wieku poprodukcyjnym	**216007**	**218312**	**227824**	**231517**	***Post-working age***
mężczyźni	70533	72888	71437	71650	*males*
kobiety	145474	145424	156387	159867	*females*
Miasta	84926	91770	102263	105589	*Urban areas*
mężczyźni	26732	29853	30929	31579	*males*
kobiety	58194	61917	71334	74010	*females*
Wieś	131081	126542	125561	125928	*Rural areas*
mężczyźni	43801	43035	40508	40071	*males*
kobiety	87280	83507	85053	85857	*females*
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	**70**	**60**	**57**	**57**	***NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE***
Mężczyźni	58	50	45	44	*Males*
Kobiety	83	72	71	72	*Females*

TABL. 4 (44) **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	*SPECIFICATION*
	w tys. *in thous.*					
O G Ó Ł E M	**1232,3**	**1202,6**	**1167,8**	**1125,2**	**1076,9**	***T O T A L***
mężczyźni	599,1	584,6	567,5	546,4	522,8	*males*
kobiety	633,1	618,1	600,3	578,8	554,1	*females*
Miasta	544,0	522,5	498,9	471,3	441,0	*Urban areas*
mężczyźni	256,9	245,9	234,2	220,8	206,6	*males*
kobiety	287,1	276,6	264,6	250,4	234,5	*females*
Wieś	688,2	680,1	668,9	653,9	635,8	*Rural areas*
mężczyźni	342,3	338,7	333,3	325,5	316,2	*males*
kobiety	346,0	341,4	335,6	328,4	319,6	*females*
W wieku przedprodukcyjnym	**212,2**	**206,3**	**197,4**	**176,8**	**154,3**	***Pre-working age***
mężczyźni	109,0	105,9	101,4	90,8	79,3	*males*
kobiety	103,2	100,4	96,0	86,0	75,0	*females*
Miasta	85,5	82,8	77,9	68,5	58,9	*Urban areas*
mężczyźni	44,0	42,5	39,9	35,1	30,2	*males*
kobiety	41,5	40,3	38,0	33,4	28,8	*females*
Wieś	126,7	123,6	119,5	108,3	95,4	*Rural areas*
mężczyźni	65,0	63,4	61,5	55,7	49,1	*males*
kobiety	61,7	60,1	58,0	52,5	46,3	*females*
W wieku produkcyjnym	**760,4**	**705,9**	**661,0**	**632,8**	**601,8**	***Working age***
mężczyźni	407,8	380,7	354,3	339,5	326,7	*males*
kobiety	352,5	325,2	306,6	293,2	275,1	*females*
Miasta	332,9	296,7	270,8	254,3	236,3	*Urban areas*
mężczyźni	174,5	157,4	143,1	134,6	126,7	*males*
kobiety	158,4	139,4	127,7	119,7	109,6	*females*
Wieś	427,5	409,2	390,1	378,5	365,5	*Rural areas*
mężczyźni	233,3	223,3	211,2	204,9	199,9	*males*
kobiety	194,2	185,9	178,9	173,6	165,6	*females*
W wieku poprodukcyjnym	**259,6**	**290,4**	**309,4**	**315,6**	**320,7**	***Post-working age***
mężczyźni	82,3	98,0	111,7	116,0	116,8	*males*
kobiety	177,4	192,4	197,7	199,6	203,9	*females*
Miasta	125,7	143,0	150,1	148,5	145,8	*Urban areas*
mężczyźni	38,3	46,1	51,2	51,1	49,7	*males*
kobiety	87,3	97,0	98,9	97,3	96,1	*females*
Wieś	134,0	147,4	159,3	167,2	175,0	*Rural areas*
mężczyźni	43,9	51,9	60,5	64,9	67,2	*males*
kobiety	90,0	95,4	98,8	102,3	107,8	*females*
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	**62,1**	**70,4**	**76,7**	**77,8**	**78,9**	***NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE***
Mężczyźni	46,9	53,6	60,1	60,9	60,0	*Males*
Kobiety	79,6	90,0	95,8	97,4	101,4	*Females*

Źródło: Prognoza demograficzna na lata 2008 – 2035, GUS, Warszawa 2008.
Source: Demographic projection of Poland 2008 – 2035, Central Statistical Office, Warsaw 2008.

TABL. 5 (45) **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI *GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION*		Miasta *Towns*	Ludność w miastach *Urban population*	
		w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*		w % ogółu ludności *in % of total population*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	29	599358	46,0
	2005	30	583488	45,4
	2009	31	573726	45,2
	2010	**31**	**570257**	**45,0**
Poniżej 2000 *Below*		3	4114	0,3
2000 — 4999		11	35382	2,8
5000 — 9999		6	41582	3,3
10000 — 19999		6	89911	7,1
20000 — 49999		2	71900	5,7
50000 — 99999		2	123564	9,8
100000 i więcej *and more*		1	203804	16,1

TABL. 6 (46) **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ *GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION*		Gminy [a] *Gminas* [a]	Ludność na wsi *Rural population*	
		w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*		w % ogółu ludności *in % of total population*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	97	703292	54,0
	2005	97	701519	54,6
	2009	97	696394	54,8
	2010	**97**	**695757**	**55,0**
Poniżej 2000 *Below*		1	1878	0,1
2000 — 4999		34	141155	11,1
5000 — 6999		20	118599	9,4
7000 — 9999		22	185277	14,6
10000 i więcej *and more*		20	248848	19,7

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 7 (47) **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Małżeństwa *Marriages*		Rozwody *Divorces*	Urodzenia żywe *Live births*	Zgony *Deaths*		Przyrost naturalny *Natural increase*
		ogółem *total*	w tym wyznaniowe [a] *of which religious* [a]			ogółem *total*	w tym niemowląt *of which infants*	
		W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH *IN ABSOLUTE NUMBERS*						
O G Ó Ł E M *TOTAL*	2000	7540	5824	707	12612	13377	108	-765
	2005	7154	5577	893	11477	13620	68	-2143
	2009	8287	6244	1041	12741	13797	53	-1056
	2010	**7833**	**5806**	**1536**	**12445**	**14006**	**78**	**-1561**
Miasta *Urban areas*	2000	3531	2542	518	5069	5243	35	-174
	2005	3285	2391	623	4700	5427	32	-727
	2009	3912	2788	727	5452	5633	25	-181
	2010	**3668**	**2537**	**1017**	**5323**	**5607**	**25**	**-284**
Wieś *Rural* areas	2000	4009	3282	189	7543	8134	73	-591
	2005	3869	3186	270	6777	8193	36	-1416
	2009	4375	3456	314	7289	8164	28	-875
	2010	**4165**	**3269**	**519**	**7122**	**8399**	**53**	**-1277**
		NA 1000 LUDNOŚCI *PER 1000 POPULATION*						
O G Ó Ł E M *TOTAL*	2000	5,7	4,4	0,5	9,6	10,2	8,6 [b]	-0,6
	2005	5,5	4,3	0,7	8,9	10,5	5,9 [b]	-1,7
	2009	6,5	4,9	0,8	10,0	10,8	4,2 [b]	-0,8
	2010	**6,1**	**4,6**	**1,2**	**9,8**	**11,0**	**6,3 [b]**	**-1,2**
Miasta *Urban areas*	2000	5,9	4,2	0,9	8,4	8,7	6,9 [b]	-0,3
	2005	5,6	4,1	1,1	8,0	9,2	6,8 [b]	-1,2
	2009	6,8	4,8	1,3	9,5	9,8	4,6 [b]	-0,3
	2010	**6,4**	**4,4**	**1,8**	**9,3**	**9,8**	**4,7 [b]**	**-0,5**
Wieś *Rural* areas	2000	5,6	4,6	0,3	10,6	11,4	9,7 [b]	-0,8
	2005	5,5	4,5	0,4	9,6	11,6	5,3 [b]	-2,0
	2009	6,2	4,9	0,4	10,4	11,6	3,8 [b]	-1,2
	2010	**5,9**	**4,7**	**0,7**	**10,2**	**12,0**	**7,4 [b]**	**-1,8**

a Ze skutkami cywilnymi. *b* Na 1000 urodzeń żywych.
a With civil law consequences. b Per 1000 live births.

TABL. 8 (48) **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Małżeństwa zawarte *Marriages contracted*	Małżeństwa rozwiązane *Marriages dissolved*						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi [a] *Difference between contracted and dissolved marriages* [a]
			ogółem *total*		przez śmierć *by death*		przez rozwód *by divorce*		
			w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*	na 1000 istniejących małżeństw *per 1000 existing marriages*	męża *husband*	żony *wife*	w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*	na 1000 istniejących małżeństw *per 1000 existing marriages*	
O G Ó Ł E M	2000	7540	6941	21,8	4671	1563	707	2,1	595
T O T A L	2005	7154	6906	22,0	4628	1385	893	2,8	-316
	2009	8287	6924	21,9	4459	1424	1041	3,3	679
	2010	**7833**	**7423**	**23,5**	**4416**	**1471**	**1536**	**4,9**	**-402**
Miasta	2000	3531	3034	20,5	1887	629	518	3,3	495
Urban areas	2005	3285	3129	21,5	1926	580	623	4,3	-587
	2009	3912	3235	22,4	1877	631	727	5,0	-135
	2010	**3668**	**3511**	**24,4**	**1829**	**665**	**1017**	**7,1**	**-732**
Wieś	2000	4009	3907	22,9	2784	934	189	1,0	101
Rural areas	2005	3869	3777	22,4	2702	805	270	1,6	271
	2009	4375	3689	21,5	2582	793	314	1,8	814
	2010	**4165**	**3912**	**22,8**	**2587**	**806**	**519**	**3,0**	**330**

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
a After considering net international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (49) **MAŁŻEŃSTWA WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW ZAWARTE W 2010 R.**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2010

MĘŻCZYŹNI W WIEKU *MALES AT AGE*	Ogółem *Total*	Kobiety w wieku *Females at age*							
		19 lat i mniej *under 20 years*	20-24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40-49	50-59	60 lat i więcej *and more*
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**7833**	**429**	**3085**	**3047**	**747**	**223**	**152**	**104**	**46**
19 lat i mniej ..... *Under 20 years*	56	43	11	2	-	-	-	-	-
20 – 24	1606	266	1100	225	14	1	-	-	-
25 – 29	3860	102	1629	1944	173	10	2	-	-
30 – 34	1465	14	303	751	332	58	7	-	-
35 – 39	408	4	33	100	161	87	21	2	-
40 – 49	233	-	7	22	55	54	70	22	3
50 – 59	132	-	2	2	10	12	49	50	7
60 lat i więcej ..... *and more*	73	-	-	1	2	1	3	30	36

TABL. 10 (50) **MAŁŻEŃSTWA WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW ZAWARTE W 2010 R.**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2010

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN *PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES*	Ogółem *Total*	Poprzedni stan cywilny kobiet *Previous marital status of females*		
		panny *single*	wdowy *widows*	rozwiedzione *divorced*
	O G Ó Ł E M *T O T A L*			
O G Ó Ł E M ***G R A N D T O T A L***	**7833**	**7272**	**106**	**455**
Kawalerowie *Single*	7292	7015	41	236
Wdowcy *Widowers*	63	13	31	19
Rozwiedzeni *Divorced*	478	244	34	200
	MIASTA *URBAN AREAS*			
RAZEM ***TOTAL***	**3668**	**3336**	**60**	**272**
Kawalerowie *Single*	3315	3168	17	130
Wdowcy *Widowers*	38	7	19	12
Rozwiedzeni *Divorced*	315	161	24	130
	WIEŚ *RURAL AREAS*			
RAZEM ***TOTAL***	**4165**	**3936**	**46**	**183**
Kawalerowie *Single*	3977	3847	24	106
Wdowcy *Widowers*	25	6	12	7
Rozwiedzeni *Divorced*	163	83	10	70

TABL. 11 (51) **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI [a] W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN [a] IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**707**	**893**	**1041**	**1536**	***T O T A L***
rozwody małżeństw:					*divorces:*
Bez dzieci	249	245	419	663	*Marriages without children*
Z dziećmi	458	648	622	873	*Marriages with children*
o liczbie dzieci:					*by number of children:*
1	290	368	407	588	*1*
2	131	207	180	245	*2*
3	28	44	33	29	*3*
4 i więcej	9	29	2	11	*4 and more*

a Poniżej 18 lat.
a Below age 18.

TABL. 12 (52) **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			*SPECIFICATION*
				ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	
Urodzenia żywe	**12612**	**11477**	**12741**	**12445**	**5323**	**7122**	***Live births***
Małżeńskie	11763	10279	11143	10713	4402	6311	*Legitimate*
chłopcy	6009	5299	5747	5534	2300	3234	*males*
dziewczęta	5754	4980	5396	5179	2102	3077	*females*
Pozamałżeńskie	849	1198	1598	1732	921	811	*Illegitimate*
chłopcy	406	588	826	928	502	426	*males*
dziewczęta	443	610	772	804	419	385	*females*
Urodzenia martwe	**57**	**61**	**71**	**63**	**21**	**42**	***Still births***

TABL. 13 (53) **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA[a] ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER[a] AND AGE OF MOTHER

LATA *YEARS* / WIEK MATKI *AGE OF MOTHER*		Ogółem *Total*	Kolejność urodzenia dziecka *Birth order*					
			1	2	3	4	*5*	*6* i dalsze *and over*
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH *IN ABSOLUTE NUMBERS*								
OGÓŁEM *TOTAL*	2000	12612	6004	3953	1590	543	277	245
	2005	11477	5837	3793	1148	383	152	164
	2009	12741	6451	4515	1188	336	113	133
	2010	**12445**	**6375**	**4363**	**1149**	**333**	**120**	**104**
19 lat i mniej *Under 20 years*		563	518	41	3	1	-	-
20—24		2546	1919	538	75	13	-	-
25—29		4794	2758	1673	283	60	16	4
30—34		3199	957	1608	438	133	37	26
35—39		1144	200	452	293	103	54	42
40—44		194	21	51	55	22	13	32
45 lat i więcej *and more*		5	2	-	2	1	-	-
W ODSETKACH *IN PERCENT*								
OGÓŁEM *TOTAL*	2000	100,0	47,6	31,3	12,6	4,3	2,2	1,9
	2005	100,0	50,9	33,0	10,0	3,3	1,3	1,4
	2009	100,0	50,6	35,4	9,3	2,6	0,9	1,0
	2010	**100,0**	**51,2**	**35,1**	**9,2**	**2,7**	**1,0**	**0,8**
19 lat i mniej *Under 20 years*		4,5	4,2	0,3	0,0	0,0	-	-
20—24		20,5	15,4	4,3	0,6	0,1	-	-
25—29		38,5	22,2	13,4	2,3	0,5	0,1	0,0
30—34		25,7	7,7	12,9	3,5	1,1	0,3	0,2
35—39		9,2	1,6	3,6	2,4	0,8	0,4	0,3
40—44		1,6	0,2	0,4	0,4	0,2	0,1	0,3
45 lat i więcej *and more*		0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	-

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 14 (54) **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000	2005	2009	2010		
				ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat:						
***Fertility** — live births per 1000 women aged:*						
15—49	38,0	35,5	41,1	40,6	38,4	42,5
15—19	15,9	11,2	12,7	13,4	13,0	13,7
20—24	91,9	60,6	58,0	52,6	40,6	61,6
25—29	95,8	91,6	95,6	91,4	84,6	97,4
30—34	48,9	55,0	69,6	70,9	71,5	70,4
35—39	19,9	19,8	25,6	28,1	29,7	26,8
40—44	4,3	3,9	5,4	5,3	5,3	5,2
45—49	0,3	0,2	0,3	0,1	-	0,2
Współczynniki:						
Rates:						
Dzietności ogólnej *Total fertility*	1,389	1,209	1,328	1,302	1,212	1,371
Reprodukcji brutto *Gross reproduction*	0,682	0,589	0,643	0,626	0,574	0,667
Dynamiki demograficznej *Demographic dynamics*	0,943	0,843	0,924	0,889	0,949	0,848

TABL. 15 (55) **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA *YEARS* / WIEK ZMARŁYCH *AGE OF DECEASED*	Ogółem *Grand total*	Mężczyźni *Males*	Kobiety *Females*	Miasta *Urban areas*			Wieś *Rural areas*		
				razem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*	razem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*
OGÓŁEM *TOTAL* 2000	13377	7139	6238	5243	2815	2428	8134	4324	3810
2005	13620	7449	6171	5427	3009	2418	8193	4440	3753
2009	13797	7437	6360	5633	3022	2611	8164	4415	3749
2010	14006	7384	6622	5607	2955	2652	8399	4429	3970
0— 4 lata	91	50	41	28	15	13	63	35	28
5—14	9	3	6	3	-	3	6	3	3
15—19	41	27	14	13	9	4	28	18	10
20—24	84	72	12	30	24	6	54	48	6
25—29	93	85	8	43	39	4	50	46	4
30—34	87	70	17	38	33	5	49	37	12
35—39	159	119	40	66	48	18	93	71	22
40—44	207	174	33	73	59	14	134	115	19
45—49	334	253	81	143	100	43	191	153	38
50—54	651	481	170	289	197	92	362	284	78
55—59	991	729	262	454	309	145	537	420	117
60—64	1063	753	310	528	351	177	535	402	133
65—69	958	633	325	442	283	159	516	350	166
70—74	1392	817	575	616	337	279	776	480	296
75—79	1926	1054	872	796	455	341	1130	599	531
80—84	2461	1045	1416	923	394	529	1538	651	887
85 lat i więcej *and more*	3459	1019	2440	1122	302	820	2337	717	1620

TABL. 16 (56) **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN**
DEATHS BY CAUSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	na 100 tys. ludności *per 100 thous. population*				
O G Ó Ł E M	**1017,3**	**1051,4**	**1087,2**	**1079,8**	***T O T A L***
Przyczyny zgonów: [a]					***Causes of deaths:*** [a]
Choroby zakaźne i pasożytnicze	7,5	6,7	4,8	5,6	*Infectious and parasitic diseases*
Nowotwory	218,7	235,2	252,6	244,2	*Neoplasms*
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych [Δ]	2,1	2,2	1,3	1,3	*Diseases of blood and blood-forming organs* [Δ]
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	15,1	18,4	20,2	8,1	*Endocrine, nutritional and metabolic diseases*
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	4,6	7,7	6,3	1,0	*Mental and behavioural disorders*
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	9,7	12,8	12,9	8,5	*Diseases of the nervous system and sense organs*
Choroby układu krążenia	508,1	502,2	524,6	604,5	*Diseases of the circulatory system*
Choroby układu oddechowego	59,1	61,3	56,2	55,6	*Diseases of the respiratory system*
Choroby układu trawiennego	33,0	38,4	41,6	35,5	*Diseases of the digestive system*
Choroby skóry i tkanki podskórnej	0,1	-	0,1	-	*Diseases of the skin and subcutaneous tissue*
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	0,5	0,5	0,5	1,2	*Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue*
Choroby układu moczowo-płciowego	15,1	17,0	19,0	16,6	*Diseases of the genitourinary system*
Ciąża, poród i połóg	-	0,1	0,1	-	*Pregnancy, childbirth and the puerperium*
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	3,4	2,7	2,2	2,1	*Conditions originating in the perinatal period*
Wady rozwojowe wrodzone [Δ]	3,7	2,2	2,3	1,8	*Congenital anomalies* [Δ]
Objawy i stany niedokładnie określone [Δ]	71,3	71,8	73,4	48,5	*Symptoms and ill-defined conditions*
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	64,6	72,3	69,1	45,1	*Injuries and poisonings by external cause*

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).
a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 17 (57) **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

LATA *YEARS* / WIEK ZMARŁYCH *AGE OF DECEASED*	Ogółem *Total*	Na 1000 urodzeń żywych *Per 1000 live births*	Z liczby ogółem *Of total number*			
			chłopcy *males*	dziewczęta *females*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
OGÓŁEM ..... 2000 ***TOTAL***	108	8,6	49	59	35	73
2005	68	5,9	41	27	32	36
2009	53	4,2	29	24	25	28
2010	**78**	**6,3**	**45**	**33**	**25**	**53**

TABL. 18 (58) **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN**
INFANT DEATHS BY CAUSES

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000	2005	2008	2009			
				ogółem *total*	na 1000 urodzeń żywych *per 1000 live births*	z liczby ogółem *of total number*	
						miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
OGÓŁEM ..... ***TOTAL***	**108**	**68**	**60**	**53**	**4,3**	**25**	**28**
Z orzeczoną przyczyną zgonu [a] ..... ***With stated cause of death*** [a]	**108**	**68**	**60**	**53**	**4,3**	**25**	**28**
w tym: *of which:*							
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... *Conditions originating in the perinatal period*	45	35	28	27	2,2	15	12
Wady rozwojowe wrodzone [Δ] ..... *Congenital anomalies* [Δ]	37	18	22	17	1,4	6	11
w tym wrodzone wady serca ..... *of which congenital anomalies of heart*	12	8	9	6	0,5	3	3
Objawy i stany niedokładnie określone [Δ] ..... *Symptoms and ill-defined conditions* [Δ]	7	-	1	3	0,2	-	3

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).
a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 19 (59) **ZAMACHY SAMOBÓJCZE [a] ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES [a] REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem *Total*	W tym mężczyźni *Of which males*	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	2000	197	166	***T O T A L***
	2005	174	153	
	2009	155	132	
	2010	**208**	**179**	
w tym dokonane	2000	184	154	*of which committed*
	2005	157	140	
	2009	127	113	
	2010	**184**	**163**	
Miasta	2000	82	66	*Urban areas*
	2005	88	77	
	2009	66	56	
	2010	**90**	**72**	
Wieś	2000	115	100	*Rural areas*
	2005	86	76	
	2009	89	76	
	2010	**118**	**107**	
Wiek samobójców:				***Age of suicidal persons:***
19 lat i mniej		8	7	*19 and less*
20—29		43	41	*20—29*
30—49		70	60	*30—49*
50—69		72	58	*50—69*
70 lat i więcej		15	13	*70 and more*

a Usiłowane i dokonane.
Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej w Kielcach.
a Attempted and committed.
S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

TABL. 20 (60) **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat *Life expectancy at age specified*				
		0	15	30	45	60
		MĘŻCZYŹNI *MALES*				
O G Ó Ł E M	2000	70,5	56,2	41,9	28,5	17,0
T O T A L	2005	70,6	56,3	42,2	28,8	17,6
	2009	71,7	57,2	42,9	29,4	18,0
	2010	**71,8**	**57,4**	**43,2**	**29,7**	**18,2**
Miasta *Urban areas*		72,9	58,4	44,1	30,5	18,7
Wieś *Rural areas*		70,8	56,6	42,5	29,1	17,8
		KOBIETY *FEMALES*				
O G Ó Ł E M	2000	78,6	64,6	49,9	35,4	22,0
T O T A L	2005	80,2	65,8	51,0	36,5	23,1
	2009	81,1	66,5	51,7	37,2	23,8
	2010	**80,9**	**66,5**	**51,8**	**37,3**	**23,8**
Miasta *Urban areas*		81,0	66,5	51,7	37,2	23,7
Wieś *Rural areas*		80,8	66,6	51,8	37,3	23,8

TABL. 21 (61) **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Napływ [a] *Inflow* [a]				Odpływ [b] *Outflow* [b]				Saldo migracji *Net migration*
		ogółem *total*	z miast *from urban areas*	ze wsi *from rural areas*	z zagranicy *from abroad*	ogółem *total*	do miast *to urban areas*	na wieś *to rural areas*	za granicę *to abroad*	
		W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH *IN ABSOLUTE NUMBERS*								
O G Ó Ł E M	2000	12343	5976	6219	148	14459	7687	6569	203	-2116
T O T A L	2005	11785	6439	5233	113	14034	7398	6508	128	-2249
	2009	11109	5780	4938	391	13228	6564	6338	326	-2119
	2010	**11373**	**6099**	**4945**	**329**	**13918**	**7190**	**6421**	**307**	**-2545**
Miasta	2000	5128	1960	3075	93	6610	3123	3340	147	-1482
Urban areas	2005	4567	1934	2571	62	7360	3467	3786	107	-2793
	2009	4286	1718	2335	233	6943	3098	3576	269	-2657
	2010	**4381**	**1783**	**2433**	**165**	**7566**	**3485**	**3825**	**256**	**-3185**
Wieś	2000	7215	4016	3144	55	7849	4564	3229	56	-634
Rural areas	2005	7218	4505	2662	51	6674	3931	2722	21	544
	2009	6823	4062	2603	158	6285	3466	2762	57	538
	2010	**6992**	**4316**	**2512**	**164**	**6352**	**3705**	**2596**	**51**	**640**
		NA 1000 LUDNOŚCI *PER 1000 POPULATION*								
O G Ó Ł E M	2000	9,4	4,5	4,7	0,1	11,0	5,8	5,0	0,2	-1,6
T O T A L	2005	9,1	5,0	4,0	0,1	10,8	5,7	5,0	0,1	-1,7
	2009	8,7	4,5	3,9	0,3	10,4	5,1	5,0	0,3	-1,7
	2010	**8,9**	**4,8**	**3,9**	**0,3**	**10,9**	**5,6**	**5,0**	**0,2**	**-2,0**
Miasta	2000	8,5	3,3	5,1	0,2	11,0	5,2	5,6	0,2	-2,5
Urban areas	2005	7,8	3,3	4,4	0,1	12,5	5,9	6,4	0,2	-4,8
	2009	7,4	3,0	4,1	0,4	12,0	5,4	6,2	0,5	-4,6
	2010	**7,6**	**3,1**	**4,2**	**0,3**	**13,2**	**6,1**	**6,7**	**0,4**	**-5,6**
Wieś	2000	10,1	5,6	4,4	0,1	11,0	6,4	4,5	0,1	-0,9
Rural areas	2005	10,2	6,4	3,8	0,1	9,4	5,6	3,8	0,0	0,8
	2009	9,7	5,8	3,7	0,2	9,0	4,9	3,9	0,1	0,8
	2010	**10,0**	**6,2**	**3,6**	**0,2**	**9,1**	**5,3**	**3,7**	**0,1**	**0,9**

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 22 (62) **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Napływ[a] *Inflow*[a]			Odpływ[b] *Outflow*[b]		
		ogółem *total*	z tego samego województwa *from the same voivodship*	z innego województwa *from other voivodship*	ogółem *total*	do tego samego województwa *to the same voivodship*	do innego województwa *to other voivodship*
		W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH *IN ABSOLUTE NUMBERS*					
O G Ó Ł E M	2000	12195	8750	3445	14256	8750	5506
T O T A L	2005	11672	8361	3311	13906	8361	5545
	2009	10718	7953	2765	12902	7953	4949
	2010	**11044**	**8199**	**2845**	**13611**	**8199**	**5412**
Miasta	2000	5035	3446	1589	6463	3721	2742
Urban areas	2005	4505	3008	1497	7253	4066	3187
	2009	4053	2780	1273	6674	3836	2838
	2010	**4216**	**2907**	**1309**	**7310**	**4107**	**3203**
Wieś	2000	7160	5304	1856	7793	5029	2764
Rural areas	2005	7167	5353	1814	6653	4295	2358
	2009	6665	5173	1492	6228	4117	2111
	2010	**6828**	**5292**	**1536**	**6301**	**4092**	**2209**
		NA 1000 LUDNOŚCI *PER 1000 POPULATION*					
O G Ó Ł E M	2000	9,3	6,7	2,6	10,8	6,7	4,2
T O T A L	2005	9,0	6,5	2,6	10,7	6,5	4,3
	2009	8,4	6,2	2,2	10,1	6,2	3,9
	2010	**8,7**	**6,4**	**2,2**	**10,7**	**6,4**	**4,2**
Miasta	2000	8,4	5,7	2,6	10,8	6,2	4,6
Urban areas	2005	7,7	5,1	2,5	12,3	6,9	5,4
	2009	7,0	4,8	2,2	11,6	6,7	4,9
	2010	**7,4**	**5,1**	**2,3**	**12,7**	**7,2**	**5,6**
Wieś	2000	10,1	7,4	2,6	10,9	7,0	3,9
Rural areas	2005	10,1	7,6	2,6	9,4	6,1	3,3
	2009	9,5	7,4	2,1	8,9	5,9	3,0
	2010	**9,7**	**7,6**	**2,2**	**9,0**	**5,8**	**3,2**

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 23 (63) **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW *AGE OF MIGRANTS*	Napływ [a] *Inflow* [a]			Odpływ [b] *Outflow* [b]			Saldo migracji *Net migration*		
	ogółem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*	ogółem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*	ogółem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*
O G Ó Ł E M ... 2000 *T O T A L*	12195	5903	6292	14256	6922	7334	-2061	-1019	-1042
2005	11672	5525	6147	13906	6415	7491	-2234	-890	-1344
2009	10718	4888	5830	12902	5686	7216	-2184	-798	-1386
2010	**11044**	**5151**	**5893**	**13611**	**6184**	**7427**	**-2567**	**-1033**	**-1534**
0— 4 lata	1089	562	527	1288	669	619	-199	-107	-92
5— 9	687	337	350	755	386	369	-68	-49	-19
10—14	490	255	235	565	286	279	-75	-31	-44
15—19	550	249	301	584	261	323	-34	-12	-22
20—24	1254	385	869	1555	467	1088	-301	-82	-219
25—29	2080	887	1193	3166	1265	1901	-1086	-378	-708
30—34	1424	703	721	2075	1022	1053	-651	-319	-332
35—39	850	439	411	1028	529	499	-178	-90	-88
40—44	472	255	217	503	267	236	-31	-12	-19
45—49	435	240	195	432	235	197	3	5	-2
50—54	458	253	205	422	236	186	36	17	19
55—59	405	194	211	393	198	195	12	-4	16
60—64	335	178	157	323	161	162	12	17	-5
65 lat i więcej *and more*	515	214	301	522	202	320	-7	12	-19

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 24 (64) **WYZNAWCY NIEKTÓRYCH WYZNAŃ RELIGIJNYCH**
Stan w końcu roku
ADHERENTS OF SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE *CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS*	Wierni, wyznawcy *Adherents, faithful*			
	2000	2005	2009	2010
Kościół Katolicki ***Catholic Church***				
Kościół Rzymskokatolicki [a]	793239	774142	1478743	1455346
Starokatolickie ***Old Catholic***				
Kościół Polskokatolicki	1340	1350	1350	1411
Protestanckie i tradycji protestanckiej ***Protestant and Protestant-tradition***				
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	53	55	.	55
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	126	142	143	136
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	.	.	197	203
Kościół Zielonoświątkowy	109	114	154	158
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	51	47	47	35
Nowoapostolski Kościół w Polsce	16	15	14	14
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	63	41	.	32
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	.	.	120	125
Dalekiego Wschodu ***Far Eastern Religions***				
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtzang	60	52	65	60
Związek Taoistów Tao Te King	.	.	200	200
Inne ***Other***				
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	150	150	.	150
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce	.	.	.	10

a Dane dla lat 2000 i 2005 dotyczą diecezji kieleckiej, a 2009 i 2010 r. diecezji kieleckiej i sandomierskiej.
a Data for 2000 and 2005 concern diocese of Kielce and 2009 as well as 2010 dioceses of Kielce and Sandomierz.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

Uwagi ogólne

General notes

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL),** przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikła z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
- wykonywały pracę przez co najmniej 1 godzinę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej,
- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła 3 miesiące, dodatkowym kryterium od I kwartału 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia;

Economic activity of the population

1. *Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the* ***Labour Force Survey (LFS),*** *a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers* ***persons aged 15 and more****, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months except for persons whose absence results from the type of their job. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. The survey does not include institutional households.*

Since I quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the Population ad Housing Census 2002.

2. *The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.*

Economically active persons *include employed and unemployed persons:*

1) ***employed*** *persons are persons, who during the reference week:*
- *performed for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business,*
- *did not perform work (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion since the I quarter of 2006 in case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) has been the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration;*

2) ***unemployed persons*** *are persons aged*

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15 - 74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie
3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem".

15—74, who simultaneously fulfill three conditions:
- *within the reference week were not employed,*
- *within a four week period (the last week being the reference week) actively sought work,*
- *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period as well as persons, who were available for that work.

Since the I quarter of 2008 the duration of job search has been calculated since the moment of ending the break in a job search providing that it happened and lasted at least 4 weeks. Therefore these data are not comparable with the results of the previous years.

***Economically inactive persons** are persons who are not classified either as employed or unemployed.*

***3.** The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.*

*The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.*

*The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population as well as to a given group.*

***4.** Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item "total".*

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:
1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
   a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie

Employment

***1.** Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:*
1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
2) employers and own-account workers, i.e.:
   a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including con-

(łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009; patrz ust. 4 na str. 128;

b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie

c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;

3) osoby wykonujące pracę nakładczą;

4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);

5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);

6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorcy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu** w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu:

1) dla lat 2000 i 2001 wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.;

2) dla lat 2002 - 2009 na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

W latach 2002-2009 do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie **nie zaliczono** osób, które:

tributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land with some exceptions in 2002-2009; see item 4 on page 128,

b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture.

c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;

3) outworkers;

4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);

5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);

6) clergy fulfilling priestly obligations.

2. ***Full-time paid employees*** *are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.* ***Part-time paid employees*** *are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

3. *Data concerning* ***employment on a given day*** *as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the* ***main job****.*

4. *Data concerning* ***persons employed on private farms in agriculture*** *on a given day:*

1) for 2000 and 2001 estimated with the use of the results of Agricultural Census conducted in June 1996;

2) for 2002 - 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agriculural Census 2002.

In the years 2002-2009 the following employed persons are not included in the employed on private farms:

cza się osób pracujących:
1) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
2) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

W 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

5. Dane dotyczące **przeciętnego zatrudnienia** ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Dane grupowane według sekcji i działów opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących wg stanu w dniu 31 XII, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

9. Dane w tablicach 4 – 6, 9 – 10 i 12 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji spo-

*1) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;*
*2) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not posses agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs.*

*In 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to those for previous year.

***5.** Data concerning **average paid employment** include exclusively employees hired on the basis of an employment contract. Information concerns full- and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

***6.** **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.*

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

***7.** Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

***8.** Data grouped according to sections and divisions were compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day as of 31 XII, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.*

***9.** Data in tables 4 – 6, 9 – 10 and 12 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as*

łecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

10. Dane dotyczące struktury pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w październiku 2010 r. opracowano na podstawie badania reprezentacyjnego.

11. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

12. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

13. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy,** a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

14. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

economic entities employing up to 9 persons.

10. *Data concerning structure of full-time and part-time employees in October 2010 was compiled on basis of sample survey.*

11. Vacancies *are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:*

1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

12. Newly created jobs *are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.*

13. *Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern* ***the number of hires and the number of terminations*** *and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate *is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31 XII the previous year.*

14. *Data regarding* ***school leavers starting work for the first time*** *concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).*

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r., (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych –zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

1) ukończyła 18 lat,
2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;
3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia za pracę z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;

Unemployment

1. *Data regarding* ***registered unemployed persons*** *include persons who, in accordance with the Law on Promotion Employment and Labour Market Institutions, dated 20 IV 2004, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws 2004 No. 99, item 1001, with later amendments) are classified as unemployed.*

An ***unemployed person*** *is understood as a person not employed and not performing any other income-generating work, able to work and ready to accept full-time employment (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part–time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in the powiat labour office appropriate to the person's permanent or temporary place of residence, if the person:*

1) is aged 18 or more;
2) is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);
3) did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social-welfare pension, does not receive: a pre-retirement benefit, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit;
4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
5) is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
6) did not entered in the register rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security, excluding social insurance of farmers;
7) is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;
8) is not earning a monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;
9) is not receiving, on the basis of social welfare regulations, a permanent benefit, a permanent compensatory benefit;
10) does not receive on the basis of regulations

10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
11) nie pobiera, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996; dla lat 2001-2009– na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla la2010 r. Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Dane za 2000 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata następne, a dane za 2010 r. z danymi za lata poprzednie.

concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;
11) does not receive, after termination of employment, training benefit.

2. *The* ***registered unemployment rate*** *is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: for 2000 – on he basis of the results of the Agricultural Census 1996; for 2001 - 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.*

Data for 2000 year are not fully comparable with data for following yearsa and data for 2010 with data for previous years.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Each accident, regardless whether the per-

Za **jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.**

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje, np. zawodowe.

2. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach**

son injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

Accident at work *is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:*

1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Accidents considered equivalent to accidents at work *include accidents which occur:*

- *during a business trip,*
- *during the training within the scope of public self-defence,*
- *while performing tasks for organizations operating in the company, e.g., trade unions.*

2. A serious accident at work *is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.*

3. A fatal accident at work *is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.*

4. *Accidents at work are classified, i.a., according to* ***contact-mode of injury*** *which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their* ***causes*** *(all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.*

5. *Information regarding* ***persons working in hazardous conditions i.e.,*** *with substances*

zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne" — „Wypadki przy pracy" oraz „Warunki pracy".

hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

1) employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);
2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;

6. *A disease is deemed an* ***occupational disease*** *if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

7. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności
Economic activity of the population

TABL. 1 (65) **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010				SPECIFICATION
	Przeciętne roczne Annual averages		Kwartały Quarters				
			I	II	III	IV	
LUDNOŚĆ w tys.	**1154**	**1169**	**1247**	**1262**	**1262**	**1226**	**1236**	***POPULATION in thous.***
Mężczyźni	562	561	612	616	620	603	608	*Men*
Kobiety	591	607	635	647	642	623	628	*Women*
Aktywni zawodowo	**627**	**654**	**711**	**726**	**715**	**692**	**710**	***Economically active persons***
mężczyźni	348	359	395	405	396	383	397	*men*
kobiety	279	295	315	321	320	308	312	*women*
Pracujący	508	583	625	630	627	616	627	*Employed persons*
mężczyźni	281	318	348	353	349	339	350	*men*
kobiety	227	265	278	277	279	277	277	*women*
Bezrobotni	119	71	85	96	88	75	83	*Unemployed persons*
mężczyźni	67	41	48	52	47	44	48	*men*
kobiety	52	30	38	43	41	31	35	*women*
Bierni zawodowo	**527**	**515**	**536**	**537**	**547**	**534**	**527**	***Economically inactive persons***
Mężczyźni	214	202	216	211	224	220	211	*Men*
Kobiety	313	312	320	326	323	315	316	*Women*
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	**54,3**	**55,9**	**57,0**	**57,5**	**56,7**	**56,4**	**57,4**	***ACTIVITY RATE in %***
mężczyźni	61,9	64,0	64,5	65,7	63,9	63,5	65,3	*men*
kobiety	47,2	48,6	49,6	49,6	49,8	49,4	49,7	*women*
Miasta	52,5	53,8	55,8	57,2	55,8	54,7	55,0	*Urban areas*
Wieś	55,9	57,8	58,1	57,6	57,4	57,8	59,1	*Rural areas*
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	**44,0**	**49,9**	**50,1**	**49,9**	**49,7**	**50,2**	**50,7**	***EMPLOYMENT RATE in %***
mężczyźni	50,0	56,7	56,9	57,3	56,3	56,2	57,6	*men*
kobiety	38,4	43,7	43,8	42,8	43,5	44,5	44,1	*women*
Miasta	39,5	46,6	47,8	48,6	47,7	47,7	47,0	*Urban areas*
Wieś	47,8	52,7	52,1	51,0	51,3	52,4	53,5	*Rural areas*
STOPA BEZROBOCIA w %	**19,0**	**10,9**	**12,0**	**13,2**	**12,3**	**10,8**	**11,7**	***UNEMPLOYMENT RATE in %***
mężczyźni	19,3	11,4	12,2	12,8	11,9	11,5	12,1	*men*
kobiety	18,6	10,2	12,1	13,4	12,8	10,1	11,2	*women*
Miasta	24,7	13,4	14,4	15,1	14,5	12,8	14,6	*Urban areas*
Wieś	14,4	8,8	10,3	11,5	10,6	9,3	9,6	*Rural areas*

TABL. 2 (66) **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2010 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ludność *Population*	Aktywni zawodowo *Economically active persons*			Bierni zawodowo *Economically inactive persons*	Współczynnik aktywności zawodowej *Activity rate*	Wskaźnik zatrudnienia *Employment rate*	Stopa bezrobocia *Unemployment rate*
		ogółem *total*	pracujący *employed*	bezrobotni *unemployed*				
	w tys. *in thous.*					w % *in %*		
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	1236	710	627	83	527	57,4	50,7	11,7
Według wieku: ***By age:***								
w tym w wieku produkcyjnym [a] *of which of working age* [a]	927	689	606	83	239	74,3	65,4	12,0
15—24 lata	202	64	44	19	138	31,7	21,8	29,7
25—34	235	204	178	26	32	86,8	75,7	12,7
35—44	180	158	143	14	22	87,8	79,4	8,9
45—54	218	184	169	15	34	84,4	77,5	8,2
55 lat i więcej *and more*	401	100	92	8	301	24,9	22,9	8,0
Według poziomu wykształcenia: ***By educational level:***								
Wyższe *Tertiary*	219	181	166	14	38	82,6	75,8	7,7
Policealne i średnie zawodowe *Post-secondary and vocational secondary*	281	193	171	21	89	68,7	60,9	10,9
Średnie ogólnokształcące *General secondary*	123	51	41	10	71	41,5	33,3	19,6
Zasadnicze (zawodowe) *Basic vocational*	303	215	191	24	88	71,0	63,0	11,2
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe *Lower secondary, primary and incomplete primary*	310	69	57	12	240	22,3	18,4	17,4

a Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.
a Men aged 18-64, women aged 18-59.

Pracujący
Employment

TABL. 3 (67) **PRACUJĄCY** [a]
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**451713**	**458414**	***T O T A L***
sektor publiczny	100083	97985	*public sector*
sektor prywatny	351630	360429	*private sector*
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	143348	149706	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	80100	81539	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	2666	2651	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	68545	69839	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	4824	4713	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	4065	4336	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	27121	26596	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	59313	59099	*Trade; repair of motor vehicles* [Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	19559	19376	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]	5264	4715	*Accommodation and catering* [Δ]
Informacja i komunikacja	2847	2792	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6155	6173	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]	3542	3402	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8640	8376	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]	8475	7779	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19146	20031	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	32959	32698	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	26494	27238	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3753	3955	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	4997	4939	*Other service activities*

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010); dane nie są w pełni porównywalne.

a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data (for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010); data are not strictly comparable.

Tabl. 4 (68) **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym *Of which*		
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy *employees hired on the basis of an employment contract*	agenci *agents*	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin *owners, co-owners including contributing family workers*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	228502	225233	490	2129
	2005	195004	192381	314	1995
	2009	204534	202111	266	1977
	2010	**206808**	**204313**	**223**	**2090**
sektor publiczny *public sector*		88418	88418	-	-
sektor prywatny *private sector*		118390	115895	223	2090
w tym: *of which:*					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		1873	1691	-	28
Przemysł *Industry*		64175	63450	5	709
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		2372	2370	-	2
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		55777	55067	5	694
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		1690	1690	-	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		4336	4323	-	13
Budownictwo *Construction*		14816	14483	-	330

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 4 (68) **PRACUJĄCY [a] WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS [a] BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W tym *Of which*		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy *employees hired on the basis of an employment contract*	agenci *agents*	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin *owners, co-owners including contributing family workers*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ... *Trade; repair of motor vehicles [Δ]*	25599	24955	16	614
Transport i gospodarka magazynowa ... *Transportation and storage*	6648	6545	-	103
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ... *Accommodation and catering [Δ]*	2536	2460	-	76
Informacja i komunikacja ... *Information and communication*	952	948	-	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ... *Financial and insurance activities*	2828	2612	202	14
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] ... *Real estate activities*	2545	2539	-	6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ... *Professional, scientific and technical activities*	2971	2928	-	43
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ... *Administrative and support service activities*	3476	3442	-	34
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... *Public administration and defence; compulsory social security*	19239	19239	-	-
Edukacja ... *Education*	31405	31390	-	15
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ... *Human health and social work activities*	24178	24088	-	90
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ... *Arts, entertainment and recreation*	3240	3238	-	2
Pozostała działalność usługowa ... *Other service activities*	305	283	-	22

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 5 (69) **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE** [a]
AVERAGE PAID EMPLOYMENT [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. *in thous.*			
O G Ó Ł E M	**184,7**	**198,8**	**198,2**	*T O T A L*
sektor publiczny	92,3	89,6	86,7	*public sector*
sektor prywatny	92,4	109,2	111,5	*private sector*
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,2	1,2	1,2	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	62,5	63,3	61,1	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	2,0	2,5	2,4	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	52,6	52,5	52,9	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	4,3	4,2	1,7	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	3,6	4,0	4,2	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	8,8	13,6	14,1	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	19,9	24,8	24,6	*Trade; repair of motor vehicles* [Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	6,7	5,9	6,4	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]	1,3	2,2	2,3	*Accommodation and catering* [Δ]
Informacja i komunikacja	1,2	0,8	0,9	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3,1	2,7	2,6	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]	2,8	2,8	2,5	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,4	2,8	2,8	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]	2,0	2,6	3,1	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16,7	18,7	19,3	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	30,1	30,7	30,2	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22,5	23,7	23,8	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,3	2,7	3,0	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	0,2	0,2	0,3	*Other service activities*

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 9 on page 130.

TABL. 6 (70) **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI** [a]
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Pełnozatrudnieni [b] *Full-time employees* [b]		Niepełnozatrudnieni *Part-time employees*	
		Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2000	213950	100646	15807	8795
	2005	178423	86041	13958	8227
	2009	188141	90262	13970	8839
	2010	**190296**	**91089**	**14017**	**8698**
sektor publiczny *public sector*		80823	53958	7595	5403
sektor prywatny *private sector*		109473	37131	6422	3295
w tym: *of which:*					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		1177	252	514	158
Przemysł *Industry*		61491	17019	1959	894
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		2318	348	52	16
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		53304	15355	1763	813
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		1675	306	15	10
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		4194	1010	129	55
Budownictwo *Construction*		14030	1333	453	156
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		23556	11799	1399	911

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki. *b* Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 6 (70) **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI [a] (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT [a] (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Pełnozatrudnieni [b] *Full-time employees [b]*		Niepełnozatrudnieni *Part-time employees*	
	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	6352	837	193	52
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ..... *Accommodation and catering [Δ]*	2058	1437	402	270
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	776	331	172	92
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ... *Financial and insurance activities*	2506	1913	106	82
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] ..... *Real estate activities*	2323	1075	216	89
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	2723	1535	205	120
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	2783	923	659	273
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	18593	11630	646	361
Edukacja ..... *Education*	26193	20804	5197	3828
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	22795	18480	1293	975
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... *Arts, entertainment and recreation*	2709	1613	529	394
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	231	108	52	32

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki. *b* Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (71) **PRACOWNICY PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, WIEKU, STAŻU PRACY I WIELKOŚCI ZAKŁADÓW W PAŹDZIERNIKU [a] 2010 R.**
FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AS WELL AS EDUCATIONAL LEVEL, WORK SENIORITY AND ESTABLISHMENTS SIZE IN OCTOBER [a] 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem *Of total*	
				sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w % *in %*				
O G Ó Ł E M ..... *T O T A L*	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
z tego według: *of which by:*					
Poziomu wykształcenia: ***Educational level:***					
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym ..... *Tertiary with scientific degree of at least doctor (PhD)as well as degree of master, medicine doctor or equivalent*	31,8	20,4	43,8	53,5	15,2
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym ..... *Tertiary with a degree of bachelor, certified economist or equivalent*	5,5	5,2	5,8	5,3	5,6
Policealne ..... *Post-secondary*	6,7	4,9	8,5	5,1	7,8
Średnie zawodowe Secondary vocational	19,8	23,5	16,0	14,3	24,0
Średnie ogólnokształcące ..... *General secondary*	7,2	7,8	6,5	3,6	10,0
Zasadnicze zawodowe..... *Basic vocational*	24,0	32,3	15,3	13,9	31,9
Gimnazjalne,..... *Lower secondary*	0,1	0,1	-	0,0	0,1
Podstawowe i niepełne podstawowe..... *Primary and incomplete primary*	4,9	5,8	4,1	4,3	5,4
Wieku: ***Age:***					
24 lata i mniej..... *and less*	4,7	6,4	2,9	1,2	7,4
25-34	24,7	27,1	22,1	17,2	30,4
35-44	27,7	24,8	30,8	30,4	25,7
45-54	31,4	27,7	35,3	39,0	25,6
55-59	9,2	10,6	7,8	10,2	8,4
60-64	2,1	3,2	1,0	1,8	2,4
65 lat i więcej ..... *and more*	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 130.
a See general notes, item 10 on page 130.

TABL. 7 (71) **PRACOWNICY PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZARUDNIENI WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, WIEKU, STAŻU PRACY I WIELKOŚCI ZAKŁADÓW W PAŹDZIERNIKU [a] 2010 R. (dok.)**
FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AS WELL AS EDUCATIONAL LEVEL, WORK SENIORITY AND ESTABLISHMENTS SIZE IN OCTOBER [a] 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem *Of total*	
				sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w % *in %*				
Stażu pracy: ***Work seniority:***					
2 lata i mniej *and less*	6,0	7,0	5,0	3,4	8,0
3-4	10,9	12,2	9,6	6,5	14,3
5-9	13,8	14,8	12,8	10,4	16,4
10-14	13,0	12,6	13,4	10,9	14,6
15-19	10,3	9,9	10,8	11,2	9,7
20 lat i więcej *and more*	46,0	43,5	48,4	57,6	37,0
Wielkości zakładów: ***Size of establishment:***					
Do 19 osób pracujących *Up to 19 employed persons*	11,8	10,8	12,9	8,2	14,6
20-49	21,6	19,3	24,1	25,8	18,5
50-99	19,1	14,0	24,4	27,3	12,8
100-249	21,5	24,3	18,5	11,9	28,8
250-499	9,0	13,4	4,3	3,8	12,9
500-999	8,1	6,8	9,5	13,9	3,6
1000-1999	8,0	9,8	6,0	9,1	7,1
2000 i więcej osób *employed persons and more*	0,9	1,6	0,3	-	1,7

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 130.
a See general notes, item 10 on page 130.

TABL. 8 (72) **PRACOWNICY PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ GRUP ZAWODÓW W PAŹDZIERNIKU [a] 2010 R.**
FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AND OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER [a] 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem *Of total*	
				sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w % *in %*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym: *of which:*					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy ***Public officials, senior officials and managers***	**6,4**	**6,9**	**5,8**	**6,4**	**6,4**
Specjaliści ***Professionals***	27,2	15,4	39,7	47,8	11,7
w tym: *of which:*					
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych *Physical, mathematical and engineering science professionals*	2,1	3,1	1,1	1,4	2,7
Specjaliści do spraw zdrowia *Health professionals*	4,3	1,3	7,6	6,2	2,9
Specjaliści nauczania i wychowania *Education professionals*	15,7	7,5	24,3	34,8	1,3
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania *Economic affairs and management proffesionals*	3,8	2,4	5,2	3,4	4,1
Technicy i inny średni personel ***Technicians and associate professionals***	**11,4**	**8,4**	**14,6**	**13,3**	**9,9**
w tym: *of which:*					
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych *Physical and engineering science associate professionals*	3,0	4,5	1,4	2,3	3,5
Średni personel do spraw biznesu i administracji *Business and administration associate professionals*	4,4	2,3	6,8	5,8	3,5
Pracownicy biurowi ***Clerks***	**5,7**	**4,1**	**7,4**	**5,6**	**5,7**
w tym: *of which:*					
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni *Secretaries, keyboard operating clerks and relatives*	2,3	1,0	3,7	3,3	1,4
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej *Financial-statistical and material evidence clerks*	2,4	2,7	2,1	1,3	3,2

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 130.
a See general notes, item 10 on page 130.

TABL. 8 (72) **PRACOWNICY PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ GRUP ZAWODÓW W PAŹDZIERNIKU [a] 2010 R. (dok.)**
FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AND OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER [a] 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem *Of total*	
				sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w % *in %*				
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy..... *Service workers and shop and market sales workers*	**8,6**	**5,5**	**11,8**	**5,5**	**10,9**
w tym: *of which:*					
Pracownicy usług osobistych ..... *Personal services workers*	2,2	1,5	2,9	3,2	1,4
Sprzedawcy i pokrewni ..... *Salespersons and related trades workers*	5,2	2,7	7,8	0,5	8,8
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy..... *Craft and related trades workers*	**19,0**	**30,4**	**7,0**	**5,2**	**29,6**
w tym: *of which:*					
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)..... *Building trades workers and related trades workers (excluding electricians)*	4,4	8,2	0,4	1,2	6,9
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni ..... *Metal, machinery and related trades workers*	6,8	13,1	0,3	1,9	10,7
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni ..... *Food manufacturing, wood treatment, manufacturing of textiles and related trades workers*	4,2	3,6	4,9	0,2	7,2
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń..... *Plant and machine operators and assemblers*	**11,1**	**19,8**	**2,0**	**5,1**	**15,7**
w tym: *of which*:					
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych ..... *Stationary plant and related operators*	4,5	8,0	0,9	0,9	7,3
Monterzy..... *Assemblers*	1,0	1,7	0,4	0,0	1,8
Kierowcy i operatorzy pojazdów..... *Drivers and mobile plant operators*	5,6	10,1	0,7	4,2	6,6
Pracownicy przy pracach prostych..... *Elementary occupations*	10,4	9,1	11,7	11,1	9,8
w tym: *of which:*					
Pomoce domowe i sprzątaczki..... *House helpers and cleaners*	4,0	0,4	7,9	6,1	2,4
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie ..... *Labourers in mining, construction, manufacturing and transport*	4,2	6,6	1,5	1,1	6,5

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 130.
a See general notes, item 10 on page 130.

TABL. 9 (73) **PRZYJĘCIA DO PRACY** [a]
HIRES [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Z liczby ogółem *Of total number*				Współczynnik przyjęć w % *Hire rate in %*
			kobiety *women*	podejmujący pierwszą pracę *persons starting work for the first time*	zmieniający pracę *changing work*	powracający z urlopów wychowawczych i bezpłatnych *persons returning from child-care leaves and unpaid leaves*	
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	42884	15260	5209	19920	1293	18,8
	2005	38413	12745	5765	16723	607	21,6
	2009	36366	14195	5189	17558	614	18,6
	2010	**42143**	**15363**	**5061**	**23072**	**599**	**22,3**
sektor publiczny *public sector*		10478	6005	1494	5986	172	12,9
sektor prywatny *private sector*		31665	9358	3567	17086	427	29,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		140	27	36	70	1	11,7
Przemysł *Industry*		13235	3567	1571	7478	216	21,5
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		244	35	18	145	14	9,7
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		12184	3299	1455	6961	198	22,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		142	25	17	99	-	8,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		665	208	81	273	4	16,2
Budownictwo *Construction*		5263	305	569	3066	19	37,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		8464	3903	877	3847	145	37,1

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 9 (73) **PRZYJĘCIA DO PRACY** [a] **(dok.)**
HIRES [a] *(cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Z liczby ogółem *Of total number*				Współczynnik przyjęć w % *Hire rate in %*
		kobiety *women*	podejmujący pierwszą pracę *persons starting work for the first time*	zmieniający pracę *changing work*	powracający z urlopów wychowawczych i bezpłatnych *persons returning from child-care leaves and unpaid leaves*	
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	2297	322	122	1609	9	39,8
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	676	416	166	277	21	33,9
Informacja i komunikacja *Information and communication*	162	67	34	81	7	19,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	250	157	41	136	11	9,3
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	477	223	43	384	3	19,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	547	243	116	285	9	20,4
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	1152	271	72	613	5	42,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	5311	2836	689	2988	43	29,1
Edukacja *Education*	1890	1382	214	1020	26	7,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	1854	1427	423	1054	66	7,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	388	196	78	144	18	14,5
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	37	21	10	20	-	15,9

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 10 (74) **ZWOLNIENIA Z PRACY** [a]
TERMINATIONS [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Z liczby ogółem *Of total number*					Współczynnik zwolnień w % *Termination rate in %*
			kobiety *women*	zwolnieni w drodze wypowiedzenia *terminated due to dissolution of an employment contract*		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację *retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation*	korzystający z urlopów wychowawczych i bezpłatnych *taking child-care and unpaid leaves*	
				przez zakład pracy *by employer*	przez pracownika *by employee*			
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	2000	52138	19484	13060	3657	2049	1709	22,8
	2005	35622	11663	4559	2922	2293	1114	19,7
	2009	39023	13851	6951	2851	1819	877	19,8
	2010	**38257**	**13522**	**5326**	**2515**	**1365**	**682**	**20,2**
sektor publiczny ..... *public sector*		9739	5298	978	173	630	169	11,9
sektor prywatny ..... *private sector*		28518	8224	4348	2342	735	513	26,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		147	33	18	1	21	2	12,2
Przemysł ..... *Industry*		12446	3405	2135	909	567	275	20,1
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*		298	37	86	8	57	2	12,5
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*		11494	3218	1956	852	449	267	21,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		115	31	9	6	26	1	6,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		539	119	84	43	35	5	13,1
Budownictwo ..... *Construction*		5173	336	611	284	76	30	36,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		7340	3193	1215	697	79	133	32,2

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 10 (74) **ZWOLNIENIA Z PRACY** [a] **(dok.)**
TERMINATIONS [a] *(cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Z liczby ogółem *Of total number*					Współczynnik zwolnień w % *Termination rate in %*
		kobiety *women*	zwolnieni w drodze wypowiedzenia *terminated due to dissolution of an employment contract*		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację *retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation*	korzystający z urlopów wychowawczych i bezpłatnych *taking child-care and unpaid leaves*	
			przez zakład pracy *by employer*	przez pracownika *by employee*			
Transport i gospodarka magazynowa .. *Transportation and storage*	1697	131	337	167	87	9	29,4
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ..... *Accommodation and catering* [Δ]	578	363	78	87	5	19	28,9
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	199	93	21	17	-	6	23,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... *Financial and insurance activities*	314	201	81	27	18	14	11,7
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] ..... *Real estate activities*	579	237	13	8	21	7	23,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*	464	206	76	44	34	17	17,0
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	1048	285	155	111	17	9	38,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	4763	2541	77	40	148	49	26,0
Edukacja..... *Education*	1683	1182	170	42	166	28	6,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . *Human health and social work activities*	1552	1183	311	62	107	79	6,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*	229	110	24	17	19	5	8,8
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	45	23	4	2	-	-	19,3

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 11 (75) **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2010 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miejsca pracy *Jobs*					
	wolne (stan w dniu 31 XII) *vacancies (as of 31 XII)*			nowo utworzone [a] *vacancies – newly created jobs* [a]		zlikwidowane [a] w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *liquidated* [a] *in entities employing more than 9 persons*
	ogółem total	w tym nowo utworzone *of which vacancies – newly created jobs*	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *of total number in entities employing more than 9 persons*	ogółem *total*	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *of which in entities employing more than 9 persons*	
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**1121**	**424**	**511**	**14679**	**7417**	**7551**
w tym: *of which:*						
Przemysł *Industry*	124	13	123	3371	2418	2945
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	1	1	1	86	69	125
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	114	10	114	3035	2170	2726
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	3	-	3	7	7	14
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	6	2	5	243	172	80
Budownictwo *Construction*	254	70	65	3795	1816	1946
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]	294	254	66	3362	1031	766
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	43	-	15	445	103	502
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	39	31	11	840	223	170

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 11 (75) **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2010 R. (dok.)**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miejsca pracy *Jobs*					
	wolne (stan w dniu 31 XII) *vacancies (as of 31 XII)*			nowo utworzone [a] *vacancies – newly created jobs* [a]		zlikwidowane [a] w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *liquidated* [a] *in entities employing more than 9 persons*
	ogółem total	w tym nowo utworzone *of which vacancies – newly created jobs*	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *of total number in entities employing more than 9 persons*	ogółem *total*	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *of which in entities employing more than 9 persons*	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... *Financial and insurance activities*	3	2	3	81	66	41
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*	65	23	5	370	74	50
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	26	13	14	352	86	62
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	125	15	123	598	595	357
Edukacja..... *Education*	44	1	13	498	426	343
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	63	-	55	320	239	129
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*	13	2	10	281	162	38
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	2	-	2	113	67	59

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 12 (76) **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ** [a]
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym kobiety *Of which women*	Z liczby ogółem — absolwenci szkół *Of total number — school leavers*			
				wyższych *tertiary*	policealnych i średnich zawodowych *post-secondary and secondary vocational*	liceów ogólnokształcących *general secondary*	zasadniczych (zawodowych) *basic vocational*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	4604	2071	1275	1690	437	1202
	2005	5111	2027	1792	1634	609	1076
	2009	4209	2134	1665	1085	652	807
	2010	**4106**	**1817**	**1535**	**1130**	**556**	**885**
sektor publiczny *public sector*		1285	850	753	218	162	152
sektor prywatny *private sector*		2821	967	782	912	394	733
w tym: *of which:*							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		33	10	18	4	7	4
Przemysł *Industry*		1179	314	276	396	135	372
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		16	4	8	5	1	2
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		1092	289	241	379	127	345
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		10	5	5	2	-	3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		61	16	22	10	7	22
Budownictwo *Construction*		456	56	111	123	28	194
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		757	379	219	298	127	113
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		117	23	28	28	19	42

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 12 (76) **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ** [a] **(dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME [a] *(cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W tym kobiety *Of which women*	Z liczby ogółem — absolwenci szkół *Of total number — school leavers*			
			wyższych *tertiary*	policealnych i średnich zawodowych *post-secondary and secondary vocational*	liceów ogólnokształcących *general secondary*	zasadniczych (zawodowych) *basic vocational*
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	116	53	18	33	59	6
Informacja i komunikacja *Information and communication*	24	10	13	7	3	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	34	21	27	4	3	-
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	32	18	14	7	7	4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	101	63	62	18	13	8
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	35	15	20	8	3	4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	588	385	263	120	95	110
Edukacja *Education*	178	136	143	15	13	7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	388	291	274	62	33	19
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	64	42	48	5	10	1

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

Bezrobocie
Unemployment

TABL. 13 (77) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
		W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH *IN ABSOLUTE NUMBERS*			
Bezrobotni zarejestrowani	118469	117754	83819	82141	*Registered unemployed persons*
mężczyźni	55649	57367	41931	40942	*men*
kobiety	62820	60387	41888	41199	*women*
Oferty pracy	57	110	469	432	*Job offers*
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	2078	1070	179	190	*Unemployed persons per job offer*
		W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH *IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS*			
Dotychczas niepracujący	26,5	29,1	25,1	24,9	*Previously not employed*
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5,5	2,3	2,6	2,0	*Terminated for company reasons*
Posiadający prawo do zasiłku	19,9	11,4	18,4	16,7	*Possessing benefit rights*
Pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	49,4	53,2	31,7	30,7	*Staying out of work for 12 months and more*
		W % *IN %*			
Stopa bezrobocia rejestrowanego[a]	16,6	20,6	15,1	15,2	*Registered unemployment rate*[a]

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 131.
a See general notes, item 2 on page 131.

TABL. 14 (78) **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI**[a]
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Bezrobotni nowo zarejestrowani	**94206**	**104700**	**121195**	**125030**	***Newly registered unemployed persons***
z liczby bezrobotnych:					*of number of unemployed persons:*
Kobiety	40657	47502	56906	60238	*Women*
Dotychczas niepracujący	30333	23970	23851	22348	*Previously not employed*
Absolwenci	17061	.	.	.	*School leavers*
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5392	988	2356	.	*Terminated for company reasons*
Bezrobotni wyrejestrowani	**83209**	**113268**	**115092**	**126708**	***Persons removed from unemployment rolls***
z liczby bezrobotnych:					*of number of unemployed persons:*
Kobiety	34819	49954	57681	60927	*Women*
Z tytułu podjęcia pracy	42315	49704	39796	49598	*Received jobs*

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 15 (79) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000		2005		2009		2010	
	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*
OGÓŁEM *TOTAL*								
OGÓŁEM *TOTAL*	**118469**	**62820**	**117754**	**60387**	**83819**	**41888**	**82141**	**41199**
WEDŁUG WIEKU *BY AGE*								
24 lata i mniej *and less*	35634	18757	28162	14918	18384	9277	18280	9403
25 — 34	33644	19499	35288	19879	25615	14080	25623	14358
35 — 44	28236	15110	23454	12371	15483	8291	14888	7861
45 — 54	19014	9057	25606	11943	17345	8360	15722	7391
55 lat i więcej *and more*	1941	397	5244	1276	6992	1880	7628	2186
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA *BY EDUCATIONAL LEVEL*								
Wyższe *Tertiary*	4093	2895	9233	6451	9795	6518	10906	7502
Policealne oraz średnie zawodowe *Post-secondary as well as vocational secondary*	27314	17562	29087	16935	20730	11092	20434	10919
Średnie ogólnokształcące *General secondary*	8348	6946	10131	7610	9448	6400	9235	6242
Zasadnicze (zawodowe) *Basic vocational*	45378	19872	39234	16555	24708	9918	23662	9275
Gimnazjalne [a], podstawowe i niepełne podstawowe *Lower secondary [a], primary and incomplete primary*	33336	15545	30069	12836	19138	7960	17904	7261
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY [bc] *BY DURATION OF UNEMPLOYMENT [bc]*								
3 miesiące i mniej *months and less*	23417	8725	24422	10340	25563	11038	25329	11030
3 — 6	16180	8373	15193	7867	15348	7732	15426	8053
6 — 12	20376	9968	15468	7481	16356	7772	16159	8324
12 — 24	28455	14838	19366	9835	11580	6372	13861	7181
Powyżej 24 miesięcy *More than 24 months*	30041	20916	43305	24864	14972	8974	11366	6611

a Od 2002 r. *b* Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. *c* Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. b From the date of registering in a labour office. c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 15 (79) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000		2005		2009		2010	
	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*
	WEDŁUG STAŻU PRACY[d] *BY WORK SENIORITY*[d]							
Bez stażu pracy ..... *No work seniority*	31407	18171	34307	19210	21080	11967	20450	11561
Ze stażem pracy: *With work seniority:*								
1 rok i mniej..... *and less*	17187	9809	14938	8270	11850	6519	12435	6932
1 — 5	24750	12169	22430	11073	18070	8370	17965	8660
5 — 10	15305	7838	15522	7921	10826	5358	10565	5226
10 — 20	19322	10692	17600	9265	11796	5945	11137	5461
20 — 30	9914	4087	11418	4406	8137	3214	7526	2815
powyżej 30 lat ..... *more than 30 years*	584	54	1539	242	2060	515	2063	544

d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1—5 uwzględniono osoby ze stażem pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.
d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1—5 persons with work seniority from 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 16 (80) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU**[a]
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	4821	4183	2779	2768	*Persons undertaking employment in intervention works*
w tym kobiety	2267	1982	1796	1741	*of which women*
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	2868	1633	2327	3674	*Persons undertaking employment in public works*
w tym kobiety	1149	925	1040	1859	*of which women*
Rozpoczynający szkolenie.....	5307	4906	5147	5510	*Persons starting training*
w tym kobiety	2603	1976	1729	2199	*of which women*

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 17 (81) **WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2010 R.**
LABOUR FUND EXPENDITURES IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wydatki *Expenditures*		*SPECIFICATION*
	w mln zł *in mln zl*	W odsetkach *in percent*	
O G Ó Ł E M	**427,3**	**100,0**	***T O T A L***
w tym:			*of which:*
Zasiłki dla bezrobotnych	132,4	31,0	*Unemployment benefits*
Szkolenia	9,5	2,2	*Training*
Prace interwencyjne	11,0	2,6	*Intervention works*
Roboty publiczne	19,5	4,6	*Public works*
Wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy	40,1	9,4	*Furnishing of work post, credits for unemployed and other entitled*
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	63,0	14,7	*Funds for economic activity*
Stypendia za okres stażu i przygotowania zawodowego	124,6	29,2	*Scholarships for the period of the internship and vocational training*
Dodatki aktywizacyjne	3,0	0,7	*Stimulation bonuses*

Warunki pracy
Work conditions

TABL. 18 (82) **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY [a] (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK [a] (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem *Total*	W tym w wypadkach *Of which in accidents*			Liczba dni niezdolności do pracy [b] *Number of days of inability to work [b]*		*SPECIFICATION*
		śmiertelnych *fatal*	ciężkich *serious*	lżejszych *lighter*	w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*	na jednego poszkodowanego *per one person injured*	
O G Ó Ł E M 2000	2356	10	44	2302	111289	47,4	***T O T A L***
2005	1899	15	22	1862	93846	49,4	
2009	1857	10	39	1808	90203	48,8	
2010	**2231**	**15**	**12**	**2204**	**110177**	**49,7**	
w tym:							*of which:*
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10	1	1	8	766	85,1	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	1021	2	8	1011	54254	53,2	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	36	-	-	36	2271	63,1	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	919	1	8	910	47977	52,3	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	28	-	-	28	1601	57,2	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	38	1	-	37	2405	65,0	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	201	6	3	192	12314	63,1	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	286	3	-	283	11714	41,4	*Trade; repair of motor vehicles [Δ]*
Transport i gospodarka magazynowa	97	3	-	94	5767	61,4	*Transportation and storage*
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]	23	-	-	23	1365	59,3	*Real estate activities*
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]	39	-	-	39	1582	40,6	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	123	-	-	123	5400	43,9	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	114	-	-	114	4517	39,6	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	249	-	-	249	9213	37,0	*Human health and social work activities*

a Zgłoszone w danym roku. *b* Bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Without persons injured In fatal accidents.

TABL. 19 (83) **WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZ U OSOBY POSZKODOWANEJ W WYPADKACH PRZY PRACY W 2010 R.**
CONTACT MODE OF INJURY FOR PERSON INJURED IN ACCIDENTS AT WORK IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	W tym *Of which*							
		przemysł *industry*		budownictwo *construction*	handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *trade; repair of motor vehicles* [Δ]	transport i gospodarka magazynowa *transportation and storage*	obsługa rynku nieruchomości [Δ] *real estate activities*	edukacja *education*	opieka zdrowotna i pomoc społeczna *human health and social work activities*
		razem *total*	w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*						
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	**2231**	**1021**	**919**	**201**	**286**	**97**	**23**	**114**	**249**
w tym *of which*									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi ..... *Contact with electricity, temperature, dangerous substances, and chemical substances*	75	41	34	8	10	-	2	3	4
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie..... *Drowning, burying, closing*	3	1	1	2	-	-	-	-	-
Zderzenie z/ uderzenie w nieruchomy obiekt .... *Persons colliding with or hit with stationary object*	630	200	170	55	95	34	9	61	86
Uderzenie przez obiekt w ruchu..... *Persons hit by moving object*	461	262	237	56	48	20	4	11	26
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym ..... *Contact with sharp, rough item*	421	261	249	36	54	5	2	6	39
Uwięzienie, zmiażdżenie..... *Persons caged or crushed*	152	86	79	19	18	8	1	1	7
Obciążenie fizyczne lub psychiczne ..... *Physical or psychical burden*	243	92	87	15	34	7	2	19	40
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia ..... *Result o the human or animal aggression*	25	3	2	-	2	6	1	1	4
Inne wydarzenia ..... *Other events*	215	73	59	9	24	17	2	12	43

TABL. 20 (84) **PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY** [a] **(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK [a] *(excluding private farms in agriculture)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	W tym *Of which*						
			przemysł *industry*		budownictwo *construction*	handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *trade; repair of motor vehicles* [Δ]	transport i gospodarka magazynowa *transportation and storage*	edukacja *education*	opieka zdrowotna i pomoc społeczna *human health and social work activities*
			razem *total*	w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*					
O G Ó Ł E M ..... *T O T A L*	2005	3482	1637	1490	360	337	207	173	404
	2009	3696	1712	1513	411	493	189	143	382
	2010	**4334**	**2128**	**1867**	**413**	**563**	**181**	**183**	**419**
Niewłaściwy stan czynnika materialnego ..... *Inappropriate condition of material objects/agents*		411	236	206	37	50	13	9	34
Niewłaściwa organizacja: *Inappropriate organization of:*									
pracy ..... *work*		270	172	155	35	29	7	4	12
stanowiska pracy ..... *work post*		239	140	117	18	34	14	12	12
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym ..... *Absence or inappropriate use of material objects/agents*		369	221	204	35	40	11	7	27
Nieużywanie sprzętu ochronnego ..... *Not using protective equipment*		55	38	34	3	6	1	4	3
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika ..... *Inappropriate wilful employee action*		322	195	164	31	40	7	8	16
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika [b] ..... *Inappropriate mental-physical condition of employee* [b]		89	29	22	6	19	4	3	14
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika ..... *Incorrect employee action*		2294	1008	895	224	312	104	124	238
Inna przyczyna *Other cause*		285	89	70	24	33	20	12	63

a Zgłoszone w danym roku. *b* Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.
a Registered in a given year. b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 21 (85) **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**1690**	**1087**	**956**	**897**	***T O T A L***
w tym wypadki śmiertelne	9	10	5	14	*of which fatal accidents*
Wydarzenia powodujące urazy:					*Events causing injury:*
upadek osób	1013	557	529	471	*persons falling*
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	67	52	56	56	*persons hit or crushed by falling objects*
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	46	25	18	28	*persons run over, hit or caught by moving means of transport*
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	251	133	119	118	*persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment*
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	114	134	104	90	*persons hit, crushed or bitten by animals*
działanie: skrajnych temperatur	15	10	4	6	*influence of: extreme temperatures*
materiałów szkodliwych	6	-	1	-	*hazardous materials*
inne wydarzenia	178	176	125	128	*other events*

TABL. 22 (86) **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA**[a]
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS[a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*		Zagrożenie związane *Hazard connected with*					
				ze środowiskiem pracy *work environment*		z uciążliwością pracy *strenuous conditions*		z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*	
		ogółem *grand total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group of factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group of factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group of factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group of factors*
		na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości *per 1000 paid employees of total surveyed*							
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2000	122,1	87,7	78,6	55,4	34,3	24,7	9,1	7,6
	2005	110,1	79,7	68,4	43,4	29,8	26,9	11,9	9,4
	2009	107,0	86,1	70,6	53,9	25,3	23,4	11,1	8,7
	2010	**109,9**	**86,8**	**73,7**	**55,4**	**22,7**	**21,2**	**13,5**	**10,2**
sektor publiczny *public sector*		81,2	81,2	73,6	27,7	23,9	43,2	41,2	10,3
sektor prywatny *private sector*		119,8	119,8	91,3	89,5	66,2	15,7	14,3	14,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		87,6	73,9	85,1	71,3	2,6	2,6	-	-

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (86) **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA [a] (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS [a] (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*		Zagrożenie związane *Hazard connected with*					
			ze środowiskiem pracy *work environment*		z uciążliwością pracy *strenuous conditions*		z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*	
	ogółem *grand total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group of factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group of factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group of factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group of factors*
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości *per 1000 paid employees of total surveyed*							
Przemysł *Industry*	166,1	126,1	127,8	94,7	14,1	13,1	24,3	18,4
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	101,5	86,3	77,6	68,6	20,5	17,7	3,3	-
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	176,6	130,2	142,2	103,6	15,1	14,1	19,3	12,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	124,6	121,5	29,5	26,4	1,8	1,8	93,2	93,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	113,4	97,9	89,1	78,7	13,2	11,7	11,1	7,5
Budownictwo *Construction*	134,3	119,0	72,4	60,0	51,9	50,1	10,1	9,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]	11,6	7,8	6,6	4,6	3,7	2,8	1,3	0,5
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	151,0	138,2	12,0	10,2	136,3	126,2	2,7	1,8
Informacja i komunikacja *Information and communication*	20,3	20,3	20,3	20,3	-	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	75,5	41,2	58,3	24,0	-	-	17,2	17,2
Edukacja *Education*	1,9	1,9	1,3	1,3	-	-	0,6	0,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	11,5	10,7	5,1	5,0	5,7	5,7	0,6	0,1
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	131,1	-	131,1	-	-	-	-	-

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 (87) **CHOROBY ZAWODOWE** [a]
OCCUPATIONAL DISEASES [a]

CHOROBY		Liczba przypadków *Number of cases*	*DISEASES*
OGÓŁEM	2000	256	***TOTAL***
	2005	92	
	2009	102	
	2010	**80**	
w tym:			*of which:*
Pylice płuc		11	*Pneumoconioses*
Astma oskrzelowa		3	*Bronchit asthma*
Alergiczny nieżyt nosa		2	*Allergic rhinitis*
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		6	*Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort*
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		4	*Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment*
Choroby skóry		16	*Skin diseases*
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		5	*Chronic diseases of locomotive system related to the way the job is performed*
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem		3	*Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type*
Zespół wibracyjny		3	*Vibration syndrome*
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		20	*Infectious and parasitic diseases or their sequels*

a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.; dane według rodzajów chorób od 2003 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

a Occupational diseases are given in accordance with the decree of the Council of Ministers dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of diseases came into force 2 IX 2002; data by the type of diseases from 2003 are not comparable with the data for previous years.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 24 (88) **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIĄŻLIWYCH** [ab]
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS [ab]
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Posiłki profilaktyczne *Preventive food*	Napoje *Drinks*	Inne środki odżywcze *Other nutrition*	Dodatki pieniężne *Special pay*	Skrócony czas pracy *Short-time work*	Dodatkowe urlopy *Extra leaves*	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze *Entitlements arising from work in particular conditions*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	23834	49580	8693	28287	2072	5609	26716
	2005	18515	41600	3228	17840	1637	4171	14957
	2009	16797	31764	2438	12784	1165	3840	241
	2010	**17516**	**35679**	**2115**	**14331**	**1165**	**4085**	**554**
sektor publiczny *public sector*		4961	6046	1075	5813	664	3385	408
sektor prywatny *private sector*		12555	29633	1040	8518	501	700	146
w tym: *of which:*								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		494	407	-	36	-	-	-
Przemysł *Industry*		12658	26566	1518	11646	440	870	150
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		1303	913	205	1092	-	-	17
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		9190	23497	888	7775	440	388	88
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		1181	1115	167	2167	-	482	32
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		984	1041	258	612	-	-	13
Budownictwo *Construction*		2290	3746	123	215	3	2	18
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		385	1421	2	118	18	19	6
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		1358	2028	472	1988	16	2432	128
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		154	1146	-	5	688	762	251

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 25 (89) **ODSZKODOWANIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH**[a]
COMPENSATIONS OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Średni koszt w zł na 1 świadczenie *Average cost in zl per benefit*	
			w tym z tytułu wypadków przy pracy *of which occupational accidents compensations*	ogółem *total*	w tym z tytułu wypadków przy pracy *of which occupational accidents compensations*
O G Ó Ł E M ..... *T O T A L*	2000	907	784	3434,18	2573,34
	2005	511	488	2504,31	2334,02
	2009	689	656	3089,99	2950,00
	2010	**632**	**607**	**3252,37**	**3232,13**
sektor publiczny ..... *public sector*		179	168	3945,81	3838,69
sektor prywatny ..... *private sector*		453	439	2978,37	3000,00
w tym: *of which:*					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		7	6	28442,86	32700,00
Przemysł ..... *Industry*		363	344	2854,82	2825,00
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*		21	21	3638,10	3638,10
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*		323	304	2801,86	2764,80
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		7	7	4057,14	4057,14
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		12	12	2208,33	2208,33
Budownictwo ..... *Construction*		52	52	4890,38	4890,38
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		58	58	2477,59	2477,59
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		37	36	3921,62	3916,67
Edukacja ..... *Education*		10	10	3830,00	3830,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . *Human health and social work activities*		101	97	2260,40	2125,77

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy niezależnie od źródeł ich finansowania (ze środków własnych lub refundowanych) oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca lub pełniona służba.

Częściowe spełnienie wynagrodzenia w innej formie (w postaci papierów wartościowych oraz świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów) jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy przewidują to ustawowe przepisy prawa pracy lub układ zbiorowy pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Wynagrodzenia osobowe obejmują w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki za staż pracy oraz inne dodatki za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz nie wynikające z zakresu czynności, wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, wyrównanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy wypłacane ze środków pracodawców, nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe i parlamentarne posłów i senatorów, odprawy

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

***1. Wages and salaries** include monetary payments paid to employees or other natural persons accounting for expenses incurred by employers for paying for the work performed regardless of the sources of its financing (own or refunded sources) as well as the basis of the employment contract or other legal contract or law transaction on the basis of which the work is performed or the service is rendered.*

Partly payment of wages and salaries in different form (securities or benefits in kind as well as their equivalents) could be permited only by Labour Law or collective labour contracts.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

***Personal wages and salaries** include: basic wages and salaries, bonuses for seniority and other bonuses for special work properties, special qualifications or work conditions, premiums and statutory as well as in recognition bonuses, bonuses for working overtime, extra wages and salaries for work done within the compulsory working time, not resulting from the scope of duties, wages and salaries for duties which should be made outside normal working hours in the facility or other place appointed by the employer, compensation to minimum wage and salary fixed by the regulations on minimum wages and salaries, wages and salaries for time off paid by employers, jubilee bonuses, retirenment and pension payments, monetary equivalents for recreational vacation, pays of Deputies and Senators including extra pays, retirenment and pension payments of Deputies and Senators, redundancy payments of employees of deputy clubs, senate factions and deputy and senator groups, bureaus, parliamentary teams due to*

pracowników biur, klubów, kół poselskich i senatorskich oraz zespołów parlamentarnych w związku z zakończeniem kadencji Sejmu i Senatu, a także odprawy dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji, świadczenia o charakterze deputatowym lub ich ekwiwalenty pieniężne, a także ekwiwalenty za umundurowanie, jeśli obowiązek ich noszenia wynika z obowiązujących ustaw, świadczenia odszkodowawcze, dodatek wyrównawczy wypłacany pracownikom, których wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane dotyczące struktury wynagrodzeń pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w październiku 2010 r. opracowano na podstawie badania reprezentacyjnego. Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc.

4. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

completion of Sejm and Senate term as well as redundancy payments of local Self-government employees employed on the basis of elections with who the emplyment contract was terminated because of the end of the term, allowances and their monetary equivalents as well as equivalents for uniforms if the obligation of its wearing results from the binding Laws, claim benefits, compensatory benefit paid to employees whose wages and salaries were decreased due to accident at work or occupational disease.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries *per paid employee were calculated assuming:*

- *personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,*
- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data concerning structure of wages and salaries of full-time and part-time employees in October 2010 was compiled on basis of sample survey. Data concern full-time and part-time paid employees, who received wages and salaries for the whole month.*

4. *Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych**

Social security benefits

1. *Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.*

*Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits*

i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

1) pracownicy;
2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
6) duchowni;
7) żołnierze zawodowi;
8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
9) rolnicy indywidualni;
10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

1) emerytury;
2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenie m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

1) employed persons;
2) outworkers;
3) members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;
4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
6) clergy;
7) professional soldiers;
8) the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;
9) farmers;
10) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons

3. Retirement pay and pension benefits *(also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:*

1) retirement pay;
2) pensions resulting from an inability to work;
3) family pensions.

4. Retirement pay and pension benefits *include the amount of benefits due (current and compensatory), since 2007 taking into account the decrease i. a. due to achieving income from work. Benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.*

5. *Data regarding the* ***average monthly retirement pay and pension*** *are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.*

6. *Data regarding benefits are given* ***in gross terms****, i.e., including deductions for personal income taxes.*

Wynagrodzenia
Wages and salaries

TABL. 1 (90) **WYNAGRODZENIA BRUTTO** [a]
GROSS WAGES AND SALARIES [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł	*in thous. zl*	
O G Ó Ł E M	**7632694,3**	**7810790,4**	***T O T A L***
sektor publiczny	3452412,1	3494065,8	*public sector*
sektor prywatny	4180282,2	4316724,6	*private sector*
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	62057,1	68504,7	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	2285282,0	2233842,6	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	119463,3	120683,2	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	1764146,4	1849176,8	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	254886,1	105750,2	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	146786,2	158232,4	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	549950,2	553254,7	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	966560,4	972504	*Trade; repair of motor vehicles* [Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	209352,1	226926,9	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]	70632,5	70523,9	*Accommodation and catering* [Δ]
Informacja i komunikacja	47318,7	53653,5	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	145362,2	145236,9	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]	111224,8	104484,8	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	141917,0	143355,3	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]	73274,6	82681,7	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	813087,9	862254,9	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	1132932,1	1220166,4	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	887181,7	921644,3	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	95405,9	108982,4	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	41155,1	42773,4	*Other service activities*

a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 1 uwag ogólnych na str. 167.
a Data include only components of wages and salaries mentioned in item 1 of general notes on page 167.

TABL. 2 (91) **WYNAGRODZENIA BRUTTO [a] WEDŁUG SEKCJI**
GROSS WAGES AND SALARIES [a] BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Osobowe [b] *Personal [b]*	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach *Payments from profit and balance surplus in co-operatives*	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej *Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities*	Pozostałe [c] *Other [c]*	Uczniów *Apprentices*
		w tys. zł *in thous. zl*					
O G Ó Ł E M	2000	4589200,8	4286315,4	22513,8	81856,4	247624,2	2647,2
T O T A L	2005	5006614,5	4719540,6	6503,1	96415,6	182938,4	1216,8
	2009	7123248,9	6720669,5	12076,3	130308,7	258336,9	1857,5
	2010	**7441329,7**	**6934023,8**	**13858,8**	**143617,5**	**347852,3**	**1977,3**
sektor publiczny ..... *public sector*		3603541,0	3346611,2	1508,1	143617,5	111708,2	96,0
sektor prywatny ..... *private sector*		3837788,7	3587412,6	12350,7	-	236144,1	1881,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . *Agriculture, forestry and fishing*		64258,9	63067,8	17,2	-	1173,9	-
Przemysł ..... *Industry*		2207563,4	2134716,3	12528,0	2350,7	57217,2	751,2
górnictwo i wydobywanie..... *mining and quarrying*		120930,5	118447,4	289,7	-	2193,4	-
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*		1819598,3	1764657,5	6912,2	-	47279,5	749,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		106606,8	99884,0	5156,9	245,8	1320,1	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		160427,8	151727,4	169,2	2104,9	6424,2	2,1
Budownictwo..... *Construction*		521069,4	450218,1	586,3	27,2	69996,3	241,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles [Δ]*		726226,7	690088,8	-	-	35554,2	583,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. *b* Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. *c* Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (91) **WYNAGRODZENIA BRUTTO [a] WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES [a] BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Osobowe [b] *Personal [b]*	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach *Payments from profit and balance surplus in co-operatives*	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej *Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities*	Pozostałe [c] *Other [c]*	Uczniów *Apprentices*
	w tys. zł *in thous. zl*					
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	182297,2	174505,1	-	141,8	7517,9	132,4
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering [Δ]*	53838,9	50493,3	-	406,0	2729,2	210,4
Informacja i komunikacja *Information and communication*	59929,6	37491,2	189,0	-	22249,4	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	139688,1	135094,2	435,7	549,2	3609,0	-
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	95719,9	89817,3	44,2	1032,9	4825,5	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	102972,3	94427,2	-	1524,0	7020,3	0,8
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	82593,9	71740,5	-	-	10836,7	16,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	900064,0	811485,6	-	50848,5	37729,9	-
Edukacja *Education*	1251480,7	1140830,1	-	71926,4	38709,1	15,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	931317,6	887550,3	58,4	12866,8	30836,3	5,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	114677,7	95254,7	-	1944,0	17479,0	-
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	7631,4	7243,3	-	-	368,4	19,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. *b* Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. *c* Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (92) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w zł *in zl*			
O G Ó Ł E M	**2042,43**	**2681,61**	**2793,23**	***T O T A L***
sektor publiczny	2328,67	3212,75	3358,19	*public sector*
sektor prywatny	1834,91	2359,45	2458,46	*private sector*
w tym:				*of which:*
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2828,03	3271,19	3773,86	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	2126,97	2754,89	2813,80	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	2615,20	3909,09	4112,59	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	2002,29	2529,83	2673,16	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	3437,96	4969,35	5197,90	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	2264,12	2915,55	3017,26	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	1655,24	2258,00	2348,52	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	1448,61	2034,25	2117,95	*Trade; repair of motor vehicles* [Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	1814,85	2017,67	2067,72	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]	1266,17	1635,33	1742,11	*Accommodation and catering* [Δ]
Informacja i komunikacja	3061,65	3276,19	3432,46	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3017,69	3931,94	3954,09	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]	2323,14	2853,15	2958,27	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1780,61	2477,62	2564,24	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]	1643,42	1966,13	1937,77	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2724,04	3626,37	3715,39	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	2349,38	3048,83	3344,16	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2010,00	3018,02	3117,80	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2054,57	2582,50	2733,94	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	1819,89	2007,84	2072,23	*Other service activities*

TABL. 4 (93) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES[a] BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w zł *in zl*			
O G Ó Ł E M	**2173,15**	**2868,09**	**2971,58**	***T O T A L***
sektor publiczny	2328,67	3212,74	3358,19	*public sector*
sektor prywatny	2017,87	2585,47	2670,91	*private sector*
w tym:				*of which:*
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3177,94	3820,43	4348,29	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	2202,81	2857,45	2902,35	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	2649,86	3979,45	4173,24	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	2078,14	2625,61	2758,75	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	3445,10	4984,16	5231,52	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	2290,36	2949,92	3068,16	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	1830,10	2578,38	2635,88	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	1585,89	2264,50	2330,82	*Trade; repair of motor vehicles* [Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	2016,58	2209,10	2278,33	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]	1475,26	1755,67	1825,04	*Accommodation and catering* [Δ]
Informacja i komunikacja	3448,60	3658,85	3812,15	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3210,02	4201,12	4333,15	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]	2356,56	2895,55	3021,34	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1749,17	2735,59	2841,34	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]	1634,65	1973,44	1943,55	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2724,18	3626,52	3715,56	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	2355,47	3056,42	3353,36	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2029,56	3047,06	3155,52	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1959,28	2533,56	2711,72	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	1655,26	1834,21	2179,09	*Other service activities*

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

TABL. 5 (94) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH I NIEPEŁNOZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, WIEKU, STAŻU PRACY I WIELKOŚCI ZAKŁADÓW W PAŹDZIERNIKU [a] 2010 R.**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AS WELL AS BY EDUCATIONAL LEVEL, AGE, WORK SENIORITY AND SIZE OF ESTABLISHMENTS IN OCTOBER [a] 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem *Of total*	
				sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w zł *in zl*				
OGÓŁEM *TOTAL*					
OGÓŁEM *TOTAL*	**3037,20**	**3082,20**	**2989,46**	**3442,52**	**2729,24**
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA: *BY EDUCATIONAL LEVEL:*					
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym *Tertiary with scientific degree of at least doctor (PhD) as well as degree of master, medicine doctor or equivalent*	4085,62	4515,05	3873,59	4089,74	4074,63
Wyższe ze stopniem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym *Tertiary with a degree of bachelor, certified economist or equivalent*	3476,67	4072,16	2903,43	3357,09	3562,22
Policealne *Post - secondary*	2730,52	2798,00	2689,31	2919,07	2637,56
Średnie zawodowe *Vocational secondary*	2724,21	2898,71	2451,58	2972,55	2611,98
Średnie ogólnokształcące *General secondary*	2400,85	2510,26	2261,51	2527,03	2366,39
Zasadnicze zawodowe *Basic vocational*	2271,58	2467,19	1834,99	2315,68	2256,96
Gimnazjalne *Lower secondary*	1965,30	1965,30	-	2399,14	1962,07
Podstawowe i niepełne podstawowe *Primary and incomplete primary*	2142,98	2346,03	1837,93	2067,56	2188,71
WEDŁUG WIEKU: *BY AGE:*					
Do 24 lat *and less*	1973,29	2014,94	1877,74	2235,30	1940,77
25-34	2637,13	2670,41	2593,85	2957,36	2499,34
35-44	3114,19	3213,75	3029,42	3544,28	2727,08
45-54	3204,00	3258,42	3158,54	3490,37	2873,10
55-59	3419,13	3430,53	3402,65	3537,19	3310,52
60-64	4782,66	4823,04	4646,27	5412,94	4417,81
65 lat i więcej *and more*	4580,43	5269,34	2211,71	5044,04	4160,45

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 168.
a See general notes, item 3 on page 168.

TABL. 5 (94) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH I NIEPEŁNOZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, WIEKU, STAŻU PRACY I WIELKOŚCI ZAKŁADÓW W PAŹDZIERNIKU [a] 2010 R. (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AS WELL AS BY EDUCATIONAL LEVEL, AGE, WORK SENIORITY AND SIZE OF ESTABLISHMENTS IN OCTOBER [a] 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem *Of total*	
				sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w zł *in zl*				
WEDŁUG STAŻU PRACY: *BY WORK SENIORITY:*					
do 1 roku *up to 1 year*	2024,28	2030,69	2014,66	2391,62	1904,71
2 – 4	2355,45	2377,83	2325,18	2587,66	2275,22
5 – 9	2766,19	2884,59	2620,62	3140,67	2585,29
10 – 14	2950,70	3040,15	2861,69	3446,72	2670,27
15 – 19	3241,31	3280,11	3203,76	3726,84	2817,53
20 lat i więcej *and more*	3392,50	3483,95	3305,35	3600,14	3146,82
WEDŁUG WIELKOŚCI ZAKŁADÓW: *BY SIZE OF ESTABLISHMENTS:*					
do 19 osób pracujących *up to 9 employed pesons*	2408,72	2174,51	2616,92	3235,76	2058,41
20 – 49	2944,87	2824,34	3047,43	3464,23	2392,82
50 – 99	3218,61	3127,47	3273,82	3424,36	2886,00
100 – 249	2967,19	3235,53	2591,25	3350,81	2846,79
250 – 499	3060,34	2927,99	3499,43	3852,28	2884,87
500 – 999	3277,14	3726,94	2937,24	3493,51	2644,90
1000 – 1999	3509,81	3652,86	3262,39	3492,24	3527,05
2000 i więcej osób *employed persons and more*	4697,94	4709,72	4629,01	-	4697,94

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 168.
a See general notes, item 3 on page 168.

TABL. 6 (95) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH I NIEPEŁNOZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ GRUP ZAWODÓW W PAŹDZIERNIKU [a] 2010 R.**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AND OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER [a] 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem *Of total*	
				sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w zł *in zl*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**3037,20**	**3082,20**	**2989,46**	**3442,52**	**2729,24**
w tym: *of which:*					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy ***Public officials, senior officials and managers***	**5967,31**	**6617,38**	**5146,51**	**5644,02**	**6213,35**
Specjaliści ***Professionals***	**3841,37**	**4028,39**	**3764,27**	**3946,43**	**3514,73**
w tym: *of which:*					
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych *Physical, mathematical and engineering science professionals*	4001,92	4143,55	3560,23	4231,61	3912,62
Specjaliści do spraw zdrowia *Health professionals*	3871,70	5589,46	3565,35	3911,41	3806,10
Specjaliści nauczania i wychowania *Education professionals*	3861,93	3795,96	3883,68	3907,02	2915,24
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania *Economic affairs and management proffesionals*	3459,95	3651,77	3368,23	3836,28	3224,46
Technicy i inny średni personel ***Technicians and associate professionals***	**3017,85**	**3463,81**	**2747,13**	**3108,21**	**2925,64**
w tym: *of which:*					
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych *Physical and engineering science associate professionals*	3527,26	3724,38	2866,47	3879,85	3354,25
Średni personel do spraw biznesu i administracji *Business and administration associate professionals*	3092,35	3553,83	2926,28	3306,65	2822,47
Pracownicy biurowi ***Clerks***	**2630,58**	**2704,23**	**2587,39**	**2860,22**	**2458,06**
w tym: *of which:*					
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni *Secretaries, keyboard operating clerks and relatives*	2797,79	3066,13	2716,80	2988,66	2456,65
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej *Financial-statistical and material evidence clerks*	2478,49	2551,77	2382,17	2594,95	2443,64

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 168.
a See general notes, item 3 on page 168.

TABL. 6 (95) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH I NIEPEŁNOZATRUDNIONYCH WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI ORAZ GRUP ZAWODÓW W PAŹDZIERNIKU [a] 2010 R. (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES BY SEX, OWNERSHIP SECTORS AND OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER [a] 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem *Of total*	
				sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w zł *in zl*				
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy..... *Service workers and shop and market sales workers*	**1946,29**	**2097,59**	**1870,74**	**2153,97**	**1866,50**
w tym: *of which:*					
Pracownicy usług osobistych ..... *Personal services workers*	2095,61	2172,45	2053,86	2086,55	2111,94
Sprzedawcy i pokrewni ..... *Salespersons and related trades workers*	1855,78	1998,63	1800,79	2414,94	1832,27
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy..... *Craft and related trades workers*	**2361,09**	**2505,94**	**1695,62**	**2806,17**	**2301,25**
w tym: *of which:*					
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)..... *Building trades workers and related trades workers (excluding electricians)*	2251,58	2279,30	1650,58	2564,58	2209,56
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni ..... *Metal, machinery and related trades workers*	2508,43	2507,75	2543,06	2772,20	2471,99
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni ..... *Food manufacturing, wood treatment, manufacturing of textiles and related trades workers*	1781,27	1955,52	1646,57	1748,01	1781,88
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń..... *Plant and machine operators and assemblers*	**2666,27**	**2693,00**	**2379,31**	**2767,64**	**2641,19**
w tym: *of which*:					
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych ..... *Stationary plant and related operators*	2782,63	2839,32	2235,64	2500,11	2807,76
Monterzy..... *Assemblers*	2526,13	2670,97	1903,33	2413,91	2528,40
Kierowcy i operatorzy pojazdów..... *Drivers and mobile plant operators*	2597,93	2581,94	2854,50	2826,10	2487,14
Pracownicy przy pracach prostych..... *Elementary occupations*	**1923,28**	**2015,61**	**1847,16**	**1952,53**	**1898,25**
w tym: *of which:*					
Pomoce domowe i sprzątaczki..... *House helpers and cleaners*	1845,54	1943,93	1840,10	1914,56	1711,90
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie ..... *Labourers in mining, construction, manufacturing and transport*	1968,64	2021,34	1725,50	1974,76	1967,88

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 168.
a See general notes, item 3 on page 168.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
Social security benefits

TABL. 7 (96) **EMERYCI I RENCIŚCI** [a]
RETIREES AND PENSIONERS [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**336035**	**318397**	**317028**	**310885**	***T O T A L***
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	229031	227275	238934	235763	*Covered by the non-agricultural social security system*
pobierający:					*persons receiving:*
emerytury	108581	125405	157830	156557	*retirement pay*
renty z tytułu niezdolności do pracy	79236	59090	38085	36213	*pensions resulting from an inability to work*
renty rodzinne	41214	42780	43019	42993	*family pensions*
Rolnicy indywidualni	107237	91122	78094	75122	*Farmers*
w tym pobierający emerytury	63481	74062	64575	62245	*of which receiving retirement pay*

a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Ż r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 8 (97) **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**[a]
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
OGÓŁEM *GRAND TOTAL*					
Świadczenia w mln zł	2853,9	3561,8	4639,9	4846,6	*Benefits in mln zl*
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH *FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM*					
Razem *Total*					
Świadczenia w mln zł	2113,6	2757,0	3807,7	4007,8	*Benefits in mln zl*
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	764,69	1010,88	1328,03	1416,62	*Average monthly retirement pay and pension in zl*
Emerytury *Retirement pay*					
Świadczenia w mln zł	1132,8	1686,3	2700,6	2860,2	*Benefits in mln zl*
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	864,38	1120,59	1425,88	1522,47	*Average monthly retirement pay in zl*
Renty z tytułu niezdolności do pracy *Pensions resulting from an inability to work*					
Świadczenia w mln zł	615,5	584,0	479,1	481,6	*Benefits in mln zl*
Przeciętna miesięczna renta w zł	643,71	823,60	1048,42	1108,14	*Average monthly pension in zl*
Renty rodzinne *Family pensions*					
Świadczenia w mln zł	365,2	486,6	628,0	666,1	*Benefits in mln zl*
Przeciętna miesięczna renta w zł	734,62	947,95	1216,59	1291,03	*Average monthly pension in zl*
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH *FARMERS*					
Razem[b] *Total*[b]					
Świadczenia w mln zł	740,3	804,8	832,1	838,7	*Benefits in mln zl*
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	575,32	736,04	887,94	930,42	*Average monthly retirement pay and pension in zl*
w tym emerytury *of which retirement pay*					
Świadczenia w mln zł	460,1	676,7	710,9	718,3	*Benefits in mln zl*
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	603,98	761,41	917,37	961,59	*Average monthly retirement pay in zl*

a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. *b* Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych.** Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw cudzoziemców.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W latach 2006–2009, w celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno – demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania za lata 2006–2009 przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego 2002 r.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralkę, lodówkę itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodar-

General notes

1. *The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of* ***household budgets.*** *Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of foreign citizens.*

The survey unit is a one- or a multi-person ***household.*** *A* ***one-person*** *household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A* ***multi-person*** *household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.*

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In the years 2006–2009 in order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, the results of the 2006–2009 survey were weighted with data regarding the structure of households by number of persons and place of residence from National Census 2002.

2. *The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.*

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, employee-farmers, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. *The categories of persons comprising house-*

stwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób pracujących zalicza się:
   a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również członków spółdzielni produkcji rolniczej (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
   b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
   c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem budynków i budowli oraz wykonywanie wolnego zawodu;
2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych bądź inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłek wychowawczy, pielęgnacyjny, pomoc materialna i pomoc w formie usług, alimenty z Funduszu Alimentacyjnego, stypendia;
3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) są utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych", ust. 4 na str. 168) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzą:

holds (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) employed persons include:
   a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.). Members of agricultural production co-operatives (including contributing family workers) were also included in this group of employees,
   b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
   c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which leasing buildings and structures as well as persons practicing a learned profession;
2) persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, child-care benefits, nursing benefits, material assistance and assistance in the form of services, alimony paid from the Alimony Fund, scholarships;
3) dependents (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

***4. Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter "Wages and salaries. Social security benefits", item 4 on page 168) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.*

Available income comprises:

1) income from hired work — obtained in all work-

1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych", ust. 1 na str. 167), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi bieżącymi nakładami na nią (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych) i podatkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie;
3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu budynków i budowli oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy, dochody z dzierżawy ziemi) oraz dochody z wynajmu budynków (w tym mieszkań) i budowli (w tym garaży) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, który stanowi różnicę między przychodami a poniesionymi nakładami i podatkami;
5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej (w tym alimenty wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego);
6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki.

places by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries (see the chapter "Wages and salaries. Social security benefits", item 1 on page 167), payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);

2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees) as well as taxes connected with tending a private farm in agriculture;
3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from leasing buildings and structures and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);
4) income from title of property (interest, shares in company profits, including dividends, income from land leasing), income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investment and taxes;
5) income from social security benefits and social assistance which include i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social assistance (within the scope of alimony, paid from the Alimony Fund);
6) other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

***Disposable income** is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as*

Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych, w tym wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

well as for an increase in savings.

***5. Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.*

***Expenditures on consumer goods and services** are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).*

***Other expenditures** include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.*

***6.** Household revenues and expenses are classified in accordance with national accounts, of which expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).*

***7. Consumption** of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.*

TABL. 1 (98) **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1554	1155	1258	1285	*Households included in the survey*
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,23	3,27	3,16	3,15	*Average number of persons in a household*
w tym:					*of which:*
pracujących	1,09	1,16	1,19	1,20	*employed*
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	0,94	0,92	0,93	0,93	*receiving social security benefits and social assistance benefits*
w tym emeryturę lub rentę	x	0,75	0,78	0,79	*of which retirement pay and pension*
pozostających na utrzymaniu	1,18	1,14	0,97	0,96	*dependents*

TABL. 2 (99) **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w zł *in zl*				
Dochód rozporządzalny	**518,89**	**621,01**	**937,89**	**1026,36**	***Available income***
w tym:					*of which:*
z pracy najemnej	218,09	237,34	471,08	486,00	*from hired work*
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	50,36	54,71	55,60	81,71	*from a private farm in agriculture*
z pracy na własny rachunek	39,96	39,33	81,79	95,91	*from self-employment*
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	186,89	237,88	291,39	322,46	*from social security benefits and social assistance benefits*
Dochód do dyspozycji	**x**	**597,40**	**909,40**	**996,56**	***Disposable income***

TABL. 3 (100) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w zł *in zl*				
WYDATKI OGÓŁEM	**516,98**	**579,49**	**792,07**	**831,70**	***TOTAL EXPENDITURES***
w tym towary i usługi konsumpcyjne	500,52	555,89	763,58	801,89	*of which consumer goods and services*
w tym:					*of which:*
żywność i napoje bezalkoholowe	182,60	189,54	233,55	240,58	*food and non-alcoholic beverages*
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	13,28	13,29	19,44	19,38	*alcoholic beverages and tobacco*
odzież i obuwie	33,65	31,14	45,79	46,43	*clothing and footwear*
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	91,17	115,23	173,39	194,54	*housing, water, electricity, gas and other fuels*
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	x	30,32	44,98	45,48	*furnishings, household equipment and routine maintenance of the house*
zdrowie	26,85	32,46	37,65	39,51	*health*
transport	44,21	36,00	63,38	70,15	*transport*
łączność	15,15	28,35	35,06	36,38	*communication*
rekreacja i kultura	26,45	30,07	48,20	46,68	*recreation and culture*
edukacja [a]	9,01	7,22	8,77	7,72	*education* [a]
restauracje i hotele	1,95	13,05	12,18	10,86	*restaurants and hotels*
inne towary i usługi	25,41	27,70	38,80	42,16	*miscellaneous goods and services*

a Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.
a Including pre-school education.

TABL. 4 (101) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	10,40	9,82	8,90	8,92	*Bread and cereals in kg*
w tym pieczywo	7,28	6,74	5,96	5,99	*of which bread*
Mięso w kg	6,02	6,26	6,17	6,31	*Meat in kg*
Ryby [a] w kg	0,36	0,30	0,38	0,38	*Fish* [a] *in kg*
Jogurty i napoje mleczne w kg	x	0,39	0,51	0,59	*Yoghurt and milk based baverages in kg*
Mleko [b] w l	6,29	5,26	3,67	3,53	*Milk* [b] *in l*

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. *b* Bez zagęszczonego i w proszku.
a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (101) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Sery w kg	0,85	0,82	0,78	0,78	*Cheese in kg*
Jaja w szt	16,06	17,73	15,07	14,69	*Eggs in units*
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,49	1,46	1,39	1,38	*Oils and fats in kg*
Owoce w kg	3,97	3,83	3,88	3,33	*Fruit in kg*
Warzywa w kg	15,23	13,89	12,13	12,15	*Vegetables in kg*
Cukier w kg	2,18	1,80	1,71	1,67	*Sugar in kg*

TABL. 5 (102) **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA** [a]
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w % ogółu gospodarstw domowych *in % of total households*				
Chłodziarka	97,1	93,9	94,8	97,8	*Refrigerator*
Zamrażarka	35,1	29,4	39,9	41,0	*Freezer*
Automat pralniczy	56,9	67,1	81,1	82,5	*Automatic washing machine*
Kuchenka mikrofalowa	x	23,1	42,1	43,6	*Microwave oven*
Samochód osobowy	45,2	48,4	57,7	61,8	*Passenger car*
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	29,5	31,8	31,2	30,5	*Hi-fi stereo music system*
Odbiornik telewizyjny	93,9	98,7	99,7	99,7	*Television set*
Telefon komórkowy	x	59,9	86,0	89,3	*Mobile phone*
Magnetowid, odtwarzacz	51,7	41,6	30,5	29,3	*Videorecorder*
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	35,8	34,9	58,6	61,4	*Satellite television equipment*
Komputer osobisty	11,2	30,2	55,8	60,7	*Personal computer*
w tym z dostępem do Internetu	x	13,5	43,3	52,2	*of which with access to the Internet*

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.
a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności,** tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 25.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą przewodów ulicznych (tzw. sieci rozdzielczej) bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o **sieci gazowej** uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej,** oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. Zdrój uliczny jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez zdroje podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. *Information regarding municipal installations and services was compiled using the* ***kind of activity method,*** *i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.*

The definition of the ***enterprise method*** *is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.*

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. *Information regarding the* ***length of the water-line and gas-line network*** *concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information connected those networks includes data on the transmission (main) and the distribution network.*

Data regarding the ***length of the sewerage network,*** *apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.*

Water-line, sewerage and gas-line connections *leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.*

3. *As* ***street spring*** *we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.*

Data regarding consumption of water in households include quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. *Data regarding the* ***users of water-line systems and sewerage systems*** *include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage — sewerage inlets.*

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejnego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.*

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

***5.** Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** do not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

***The consumption of electricity and gas from the gas-line network** in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.*

***6.** Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

***Boiler-house** is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

***7.** Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and microbuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.*

***Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.*

*The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.*

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

*8. Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

*9. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.*

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m^2, z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Dwellings

*1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans. ships, wagons and others).*

***A dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.*

***A room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m^2, with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.*

*Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.*

***The usable floor space** of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.*

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

5. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

2. *Data regarding* ***dwelling stocks*** *have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.*

3. *The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting i.e. increase and decrease in dwelling stock.*

4. *Data regarding* ***the number of dwellings fitted with installations*** *(on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.*

5. *Information regarding* ***dwellings, usable floor space of dwellings*** *as well as regarding* ***rooms completed*** *concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.*

Information regarding the results of:

- ***co-operative construction*** *concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;*
- ***municipal (gmina) construction*** *concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);*
- ***company construction*** *concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);*
- ***construction for sale or rent*** *concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);*
- ***public building society*** *concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;*
- ***private construction*** *concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.*

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

TABL. 1 (103) **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Sieć rozdzielcza w km					***Distribution network in km***
Wodociągowa	9289,1	11195,0	12143,1	12425,6	*Water-line*
Kanalizacyjna [a]	1476,8	2689,0	3040,7	3383,8	*Sewerage* [a]
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					***Connections leading to residential buildings***
Wodociągowe	165217	200029	221859	227134	*Water-line system*
miasta	47031	52334	58186	58956	*urban areas*
wieś	118186	147695	163673	168178	*rural areas*
Kanalizacyjne	33552	57352	70917	75026	*Sewerage system*
miasta	24309	34447	42975	43942	*urban areas*
wieś	9243	22905	27942	31084	*rural areas*
Zdroje uliczne	**647**	**648**	**415**	**409**	***Street outlets***
Miasta	294	126	185	183	*Urban areas*
Wieś	353	522	230	226	*Rural areas*
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm^3	**38,0**	**31,4**	**31,3**	**31,4**	***Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm^3***
Miasta w hm^3	26,9	19,4	18,1	18,0	*Urban areas in hm^3*
na 1 mieszkańca w m^3	44,8	33,2	31,5	31,5	*per capita in m^3*
Wieś w hm^3	11,1	11,9	13,2	13,4	*Rural areas in hm^3*

a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

TABL. 2 (104) **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	**308,5**	**449,4**	**454,9**	**456,3**	***Consumers (as of 31 XII) in thous.***
Miasta	215,0	224,1	230,1	231,1	*Urban areas*
Wieś	93,5	225,3	224,8	225,2	*Rural areas*
Zużycie (w ciągu roku)					***Consumption (during the year)***
W GW·h	461,8	695,4	751,0	772,3	*In GW·h*
miasta	314,6	332,7	355,5	362,5	*urban areas*
wieś	147,2	362,7	395,5	409,8	*rural areas*
W kW·h:					*In kW·h:*
miasta: na 1 mieszkańca	523,7	568,6	618,3	633,6	*urban areas: per capita*
na 1 odbiorcę [a]	1468,3	1484,3	1544,8	1569,0	*per consumer* [a]
wieś — na 1 odbiorcę [a]	1574,2	1610,1	1759,2	1819,6	*rural areas — per consumer* [a]

a Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.
Ź r ó d ł o: dane Agencji Rynku Energii SA.

a The average number of consumers during the year was used in calculations.
S o u r c e: data of Energy Market Agency.

TABL. 3 (105) **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			*SPECIFICATION*
	ogółem *total*			miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	
Sieć gazowa w km	3624,4	3848,8	3935,4	1247,4	2688,0	*Gas line network in km*
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych [a]	59272	65517	66199	36123	30076	*Connections leading to residential buildings* [a]
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	161,6	160,5	161,2	141,0	20,2	*Consumers of gas from gas-line system in thous.*
Zużycie gazu z sieci [b] (w ciągu roku) w hm^3	80,3	76,4	82,8	69,5	13,3	*Consumption of gas from gas-line system* [b] *(during the year) in* hm^3
na 1 mieszkańca [c] w m^3	62,4	60,1	65,3	121,5	19,1	*per capita* [c] *in* m^3

a Od 2007 r. łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. *b* W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. *c* Miast i wsi, w których istniała sieć gazowa.

a Since 2007 including connections leading to non-residential buildings. b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. c Urban areas and rural areas in which a gas-line system existed.

TABL. 4 (106) **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	
Sieć cieplna w km	628,8	630,7	616,2	562,1	54,1	*Heating network in km:*
w tym przesyłowa	387,4	399,8	385,6	348,0	37,6	*of which transmission*
Kotłownie	398	414	388	283	105	*Boiler rooms*
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w GJ	4491872	3955100	4433941	4373739	60202	*Sale of heating energy (during a year) in GJ*
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam^3	39985	27251	23863	23048	815	*Cubature of buildings with central heating in dam^3*
w tym budynków mieszkalnych	26312	18905	16253	15963	290	*of which residential buildings*

TABL. 5 (107) **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			*SPECIFICATION*
	ogółem *total*		ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	
Ludność w tys. — korzystająca [a] z:						*Population in thous. — using [a]:*
wodociągu	1050,8	1060,5	1062,3	541,5	520,8	*water-line system*
kanalizacji	571,3	593,0	599,6	478,8	120,8	*sewerage system*
gazu	457,3	463,1	461,0	393,3	67,7	*gas-line system*
Ludność — w % ogółu ludności — korzystająca [a] z:						*Population — in % of total population — using [a]:*
wodociągu	81,8	83,5	83,9	95,0	74,9	*water-line system*
kanalizacji	44,5	46,7	47,4	84,0	17,4	*sewerage system*
gazu	35,6	36,5	36,4	69,0	9,7	*gas-line system*

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 6 (108) **KOMUNIKACJA MIEJSKA** [a]
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	11	11	7	9	*Towns served by urban transport companies*
Ludność [b] w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	452	449	413	418	*Population [b] in urban areas served by urban transport companies in thous.*
Sieć komunikacyjna:					*Transport network:*
linie w km	1952	1866	2036	2298	*lines in km*
Tabor autobusowy	368	338	350	280	*Bus fleet*

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Dane szacunkowe.
a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 7 (109) **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE** [a]
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) [b] w t	185415,7	207220,2	199523,3	*Municipal waste collected (during the year) [b] in t*
w tym z gospodarstw domowych	140604,1	143621,0	133562,5	*of which from households*
w tym wyselekcjonowane:				*of which selected:*
makulatura	1531,1	3296,7	3651,8	*waste-paper*
szkło	1191,3	3062,2	3408,2	*glass*
tworzywa sztuczne	405,2	1618,1	2296,3	*plastic*
metale	53,3	74,2	698,0	*metals*
inne	998,2	2075,4	3829,9	*other*
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				*Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):*
liczba	28	19	17	*number*
powierzchnia w ha	80,9	62,0	53,8	*area in ha*
Nieczystości ciekłe [c] wywiezione (w ciągu roku) w dam^3	539,3	735,4	812,1	*Liquid waste [c] removed (during the year) in dam^3*
w tym z gospodarstw domowych	327,7	488,7	525,7	*of which from households*

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 190. *b* Dane szacunkowe. *c* Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.
a See general notes, item 8 and 9 on page 190. b Estimated data. c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (110) **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M: w ha	1454,3	1238,4	1046,6	1056,8	*T O T A L: in ha*
w % powierzchni miast.	2,3	1,9	1,6	1,6	*in % of urban area space*
na 1 mieszkańca miast w m^2	24,3	21,2	18,2	18,5	*per capita in urban areas in m^2*
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha:					*Generally accessible urban area green belts in ha:*
parki spacerowo-wypoczynkowe	497,1	269,9	336,5	343,3	*strolling-recreational parks*
zieleńce	93,5	102,1	113,0	115,4	*lawns*
Tereny zieleni osiedlowej w ha	863,7	866,4	597,1	598,1	*Estate green belts in ha*

Uwaga do tablic 9-10

Dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkanych i niezamieszkanych. Przy przeliczeniach na osobę (tabl. 9) przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

Notes to tables 9-10

Data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks. The total number of population as of 31 XII was used in calculations per capita (table 9).

Mieszkania
Dwellings

TABL. 9 (111) **ZASOBY MIESZKANIOWE**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		*SPECIFICATION*
			ogółem *total*	w tym miasta *of which urban areas*	
Mieszkania w tys.	414,5	422,0	424,0	215,5	*Dwellings in thous.*
Izby w tys.	1504,2	1543,2	1553,0	752,9	*Rooms in thous.*
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	29271,0	30157,0	30383,4	13232,6	*Usable floor space of dwellings in thous. m^2*
Przeciętna:					*Average:*
liczba izb w mieszkaniu	3,63	3,66	3,66	3,49	*number of rooms in a dwelling*
powierzchnia użytkowa w m^2:					*usable floor space in m^2:*
1 mieszkania	70,6	71,5	71,7	61,4	*per dwelling*
na 1 osobę	22,8	23,7	24,0	23,2	*per person*
liczba osób na:					*number of persons:*
1 mieszkanie	3,10	3,01	2,99	2,65	*per dwelling*
1 izbę	0,85	0,82	0,82	0,76	*per room*

TABL. 10 (112) **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE**[a]
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS[a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w % ogółu mieszkań *in % of total dwellings*			
Miasta				***Urban areas***
Wodociąg	96,5	96,6	96,7	*Water-line system*
Ustęp	92,6	92,8	92,9	*Lavatory*
Łazienka	91,4	91,6	91,7	*Bathroom*
Gaz z sieci	69,5	69,9	69,9	*Gas from gas-line system*
Centralne ogrzewanie	88,8	89,0	89,1	*Central heating*
Wieś				***Rural areas***
Wodociąg	79,6	79,9	80,0	*Water-line system*
Ustęp	59,6	60,2	60,4	*Lavatory*
Łazienka	61,8	62,4	62,6	*Bathroom*
Gaz z sieci	8,1	9,7	9,7	*Gas from gas-line system*
Centralne ogrzewanie	59,6	60,3	60,5	*Central heating*

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 11 (113) **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Mieszkania	**1833**	**2121**	**1893**	**2277**	***Dwellings***
miasta	1124	1269	1055	1242	*urban areas*
wieś	709	852	838	1035	*Rural areas*
Spółdzielcze	477	224	190	98	*Co-operative*
Komunalne (gminne)	38	99	72	52	*Municipal (gmina)*
Zakładowe	3	4	3	1	*Company*
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	150	331	368	685	*For sale or rent*
Społeczne czynszowe	17	65	-	-	*Public building society*
Indywidualne	1148	1398	1260	1441	*Private*
miasta	439	568	425	425	*urban areas*
wieś	709	830	835	1016	*rural areas*
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	**243**	**296**	**228**	**291**	***Dwellings per 1000 marriages contracted***
Miasta	318	386	270	339	*Urban areas*
Wieś	177	220	192	248	*Rural areas*

TABL. 11 (113) **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Izby	**8503**	**9854**	**9202**	**10696**	***Rooms***
miasta	4742	5070	4301	4766	*urban areas*
wieś	3761	4784	4901	5930	*rural areas*
Spółdzielcze	1789	707	617	250	*Co-operative*
Komunalne (gminne)	86	169	168	115	*Municipal (gmina)*
Zakładowe	12	12	14	6	*Company*
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	551	993	1099	2020	*For sale or rent*
Społeczne czynszowe	56	95	-	-	*Public building society*
Indywidualne	6009	7878	7304	8305	*Private*
miasta	2248	3136	2417	2441	*urban areas*
wieś	3761	4742	4887	5864	*rural areas*
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	**187343**	**221533**	**214479**	**243867**	***Usable floor space of dwellings in m^2***
miasta	101232	116438	104256	112068	*urban areas*
wieś	86111	105095	110223	131799	*rural areas*
Spółdzielcze	33609	14455	12025	5429	*Co-operative*
Komunalne (gminne)	1752	3230	2830	2013	*Municipal (gmina)*
Zakładowe	193	161	318	134	*Company*
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	10468	17679	27212	43313	*For sale or rent*
Społeczne czynszowe	1322	1879	-	-	*Public building society*
Indywidualne	139999	184129	172094	192978	*Private*
miasta	53888	79864	62189	62310	*urban areas*
wieś	86111	104265	109905	130668	*rural areas*
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2	**102,2**	**104,4**	**113,3**	**107,1**	***Average usable floor space per dwelling in m^2***
miasta	90,1	91,8	98,8	90,2	*urban areas*
wieś	121,5	123,4	131,5	127,3	*rural areas*
Spółdzielcze	70,5	64,5	63,3	55,4	*Co-operative*
Komunalne (gminne)	46,1	32,6	39,3	38,7	*Municipal (gmina)*
Zakładowe	64,3	40,3	106,0	134,0	*Company*
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	69,8	53,4	73,9	63,2	*For sale or rent*
Społeczne czynszowe	77,8	28,9	-	-	*Public building society*
Indywidualne	122,0	131,7	136,6	133,9	*Private*
miasta	122,8	140,6	146,3	146,6	*urban areas*
wieś	131,5	125,6	131,6	128,6	*rural areas*

TABL. 12 (114) **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	W budynkach indywidualnych *In private buildings*					W budynkach poza indywidualnymi *In non-private buildings*				
			razem *total*	w % razem — mieszkania o liczbie izb *in % of total — dwellings with specified number of rooms*				Razem *total*	w % razem — mieszkania o liczbie izb *in % of total — dwellings with specified number of rooms*			
				1	2	3	4 i więcej *and more*		1	2	3	4 i więcej *and more*
O G Ó Ł E M	2000	1833	1148	0,2	3,1	5,4	91,3	685	2,3	16,6	37,2	43,8
T O T A L	2005	2121	1398	-	3,1	5,2	91,6	723	14,8	30,8	31,8	22,5
	2009	1893	1260	-	0,6	4,0	95,5	633	3,5	25,8	49,1	21,6
	2010	**2277**	**1441**	**0,1**	**0,5**	**2,5**	**96,9**	**836**	**8,8**	**29,9**	**38,2**	**23,1**
Miasta	2000	1124	439	-	5,5	9,6	85,0	685	2,3	16,6	37,2	43,8
Urban areas	2005	1269	568	-	6,0	5,3	88,7	701	14,4	30,1	32,2	23,3
	2009	1055	425	-	0,9	6,6	92,5	630	3,5	25,9	49,4	21,3
	2010	**1242**	**425**	**0,2**	**0,7**	**3,8**	**95,3**	**817**	**9,1**	**30,3**	**38,1**	**22,5**
Wieś	2000	709	709	0,3	1,7	2,8	95,2	-	-	-	-	-
Rural areas	2005	852	830	-	1,2	5,2	93,6	22	27,3	54,5	18,2	-
	2009	838	835	-	0,4	2,6	97,0	3	-	-	-	100,0
	2010	**1035**	**1016**	**0,1**	**0,4**	**2,0**	**97,5**	**19**	**-**	**10,5**	**42,1**	**47,4**

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004, Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych;
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych), policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. *The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 – Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.*

2. *Among schools covered by the educational system, there are:*

- *since 1999/2000 school year 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools where education is compulsory and which replaced 8-year primary schools;*
- *since 2002/03 school year upper secondary schools, i. e. 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools.*

3. *Data, presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools.*

4. *Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.*

5. *Schools (with the exceptions of higher*

5. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i pro-mowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepbliczne (do roku szkolnego 2004/05 – państwowe i niepaństwowe); uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
   a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
   b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
   c) „małe szkoły" (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I—III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
   d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

   Z dniem 1 IX 2004 r. dzieci w wieku 6 lat zobowiązane są do rocznego przygotowania w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi);
2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
   a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
   b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) — tylko w roku szkolnym 2000/01,
   c) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);

education institutions) and establishments may be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be administrated either as public schools, or non-public schools with the competence of a public school. Tertiary education can be public and non-public (until 2004/05 school year – state and non-state); non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

***6. Schools for children and youth** include:*

1) ***primary schools** (including special schools), of which:*
   a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
   b) branch schools (excluding special schools),
   c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I—III for children who have limited access (primarily due to distance from place of residence),
   d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.

   As of 1 IX 2004 children at the age of 6 are obliged to receive one year pre-primary education (preparing them for school) which is carried out either in nursery schools or in pre-primary sections of primary schools (including special schools);
2) ***lower secondary schools** (including special schools), of which:*
   a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
   b) lower secondary branch schools (excluding special schools) — only in 2000/01 school year,
   c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (until 2003/04 school year schools with job-training sections);
3) ***upper secondary schools** (including special schools) include:*
   a) basic vocational schools,

3) **szkoły ponadgimnazjalne** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:
   a) zasadnicze szkoły zawodowe,
   b) licea ogólnokształcące,
   c) uzupełniające licea ogólnokształcące,
   d) licea profilowane,
   e) technika,
   f) technika uzupełniające,
   g) szkoły artystyczne – w obecnej edycji Rocznika dane dotyczące ogólnokształcących szkół artystycznych podaje się od roku szkolnego 2007/08, a w przypadku absolwentów od roku 2006/07 z wyłączeniem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Dane za lata poprzednie są porównywalne z danymi z roku szkolnego 2007/08,
   h) specjalne szkoły przysposabiające do pracy (na podbudowie programowej gimnazjum od roku szkolnego 2004/05, do roku szkolnego 2004/05 funkcjonowały szkoły (klasy) przysposabiające do pracy specjalne na podbudowie programowej klasy VIII).

7. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej - obejmują:
1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. Od roku szkolnego 2006/07 dotychczasowe systemy studiów zostały zatąpione formami studiów: stacjonarnymi (dzienne) i niestacjonarnymi (wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne).

Informacje z zakresu szkół wyższych:
1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

b) general secondary schools,
c) supplementary general secondary schools,
d) specialized secondary schools,
e) technical secondary schools,
f) supplementary technical secondary schools,
g) art schools – in this edition of the Yearbook data concerning art schools are given (since 2007/08 school year and in case of graduates since 2006/07 school year) excluding art schools giving only artistic education. Data for previous years are comparable with 2007/08 school year,
h) special job-training schools (since 2004/05 school year based on the programme of lower secondary school, until 2004/05 school year operated schools (classes) based on the programme of 8th grade.

***7. Post-secondary schools** — educating in day, evening or weekend form include:*
1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices;
3) colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year.

***8. Tertiary education** (university level) includes day, evening, weekend and extramural studies. Since 2006/07 school year the up to now study systems have been replaced by full-time programmes (day) and part-time programmes (evening, weekend and extramural).*

Data regarding tertiary education:
1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
2) include foreigners studying in Poland;
3) do not include Poles studying abroad.

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and institutes operating in a place different then the place of their seat and consultative points. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

***9. Schools for adults** educating in day and evening as well as weekend form include:*
1) primary schools as well as until 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;
2) lower secondary schools as well as in 2000/01

1) szkoły podstawowe oraz do roku szkolnego 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
2) gimnazja oraz w roku szkolnym 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
3) szkoły ponadpodstawowe:
   a) zasadnicze (zawodowe),
   b) średnie:
      - licea ogólnokształcące,
      - zawodowe: licea i technika, licea zawodowe oraz do roku szkolnego 2000/01 — średnie studium zawodowe;
4) szkoły ponadgimnazjalne:
   a) zasadnicze szkoły zawodowe,
   b) licea ogólnokształcące,
   c) uzupełniające licea ogólnokształcące,
   d) licea profilowane,
   e) technika,
   f) technika uzupełniające.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

13. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielania specjalnej pomocy.

14. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

15. Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych nie występują stanowiska docenta i adiunkta.

16. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone

school year — primary vocational extramural studies;
3) *upper secondary (post-primary) schools:*
   a) basic vocational schools,
   b) secondary schools:
      - general secondary schools,
      - vocational secondary schools: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as until 2000/01 school year — secondary vocational extramural studies;
4) *upper secondary schools:*
   a) basic vocational schools,
   b) general secondary schools,
   c) supplementary general secondary schools,
   d) specialized secondary schools,
   e) technical secondary schools,
   f) supplementary technical secondary schools.

***10. Special schools** are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions*

***11. Special educational centres** are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.*

***12. Youth education centres** are intended for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular schools or nursery schools.*

***13. Youth sociotherapy centres** are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.*

***14. Rehabilitation-education centres** are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.*

***15.** Data regarding **academic teachers** concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor however, the positions assistant professor and tutor do not occur in higher vocational schools.*

***16. Pre-primary education establishments** are care and educational centres designated for children 3 of age untill beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.*

Pre-primary education establishments include:
- *nursery schools,*

czone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:
- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

17. Dane dotyczące:
1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego (np. dla roku szkolnego 2002/03 absolwenci z roku szkolnego 1 X 2001—30 IX 2002); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

18. Absolwenci eksterni do roku szkolnego 2000/01 występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych), od roku szkolnego 2001/02 również w szkołach ponadpodstawowych (zasadniczych i średnich zawodowych) dla młodzieży. W szkołach wyższych ostatni absolwenci eksterni zostali wykazani w roku szkolnym 2004/05.

19. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

20. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

21. Dane statystyczne pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach o symbolu „S". Od roku szkolnego 2003/04 na sprawozdaniach tego typu brak informacji na temat zatrudnionych nauczycieli (nie dotyczy nauczycieli akademickich). Informację tę można pozyskać ze sprawozdań realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- *pre-primary sections in primary schools,*
- *pre-primary education groups,*
- *pre-primary points.*

17. *Data regarding:*
1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;*
2) *tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous school year (e.g., for 2002/03 school year, graduates from 1 X 2001—30 IX 2002 school year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.*

18. Extramural graduates *until 2000/01 occur only in post-secondary school, tertiary education as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary — post-primary), since 2001/02 upper secondary (post-primary) schools (basic vocational and secondary vocational) for youth also. In tertiary schools the last extramural students occurred in 2004/05 school year.*

19. *A* ***boarding school*** *is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.*

20. Extracurricular education *offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreations and rest during timetable free time.*

Extracurricular education *establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.*

21. *Statistical data originated from full polls realized by Central Statistical Office on forms with symbol "S". There is no information about teacher employment (does not concern academic teachers) on this type of reports since 2003/04 school year. Such information may be received from reports realized by the Ministry of National Education.*

Uwaga do tablic 1—20 i 27—28

Ź r ó d ł o: dane dotyczące roku szkolnego 2009/10 i 2010/11 (z wykluczeniem szkół wyższych) pochodzą z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Note to the tables 1—20 and 27—28

S o u r c e: data concerning 2009/10 and 2010/11 school year (excluding tertiary education) received from the Ministry of National Education.

TABL. 1 (115) **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	*SPECIFICATION*
			SZKOŁY *SCHOOLS*		
Podstawowe	763	680	608	600	*Primary*
Gimnazja	215	238	243	243	*Lower secondary*
Specjalne przysposabiające do pracy	5	10	15	16	*Special job-training*
Zasadnicze zawodowe	83	52	64	66	*Basic vocational*
Licea ogólnokształcące	65	80	76	77	*General secondary*
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	2	4	5	*Supplementary general*
Licea profilowane	x	43	10	5	*Specialized secondary*
Technika	234	114	86	86	*Technical secondary*
Technika uzupełniające	x	7	4	4	*Supplementary technical secondary*
Artystyczne ogólnokształcące [a]	2	2	2 [b]	2 [b]	*General art* [a]
Policealne	80	113	105	91	*Post-secondary*
Wyższe	10	14	15	15	*Tertiary*
Dla dorosłych	144	194	127	126	*For adults*
gimnazja	-	2	1	1	*lower secondary*
zasadnicze zawodowe	5	3	-	-	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	43	60	40	40	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	25	38	44	*supplementary general secondary*
licea profilowane	x	12	6	4	*specialized secondary*
technika	96	52	6	5	*technical secondary*
technika uzupełniające	x	40	36	32	*supplementary technical secondary*
			POMIESZCZENIA SZKOLNE *CLASSROOMS*		
Szkoły:					*Schools:*
podstawowe	6566	6000	6636	6663	*primary*
gimnazja	1697	2489	2712	2731	*lower secondary*
ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne [c]	2931	2940	3584	3578	*upper secondary (post-primary) and upper secondary* [c]
w tym licea ogólnokształcące	1017	1159	1482	1423	*of which general*
			UCZNIOWIE I STUDENCI *PUPILS AND STUDENTS*		
Wychowanie przedszkolne [d]	15612	12225	9798	9195	*Pre-primary education* [d]
Szkoły:					*Schools:*
podstawowe	111067	88970	73762	71637	*primary*
gimnazja	40820	55601	45585	43266	*lower secondary*

a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie" ust. 6 na str. 201. *b* Ponadto 3 szkoły artystyczne II stopnia kształcące wyłącznie w zakresie artystycznym. *c* Łącznie ze szkołami policealnymi i specjalnymi przysposabiającymi do pracy; bez szkół artystycznych dających wyłącznie wykształcenie zawodowe. *d* Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

a Leading to professional certification; see general notes to the chapter "Education", item 6 on page 201. b Moreover, 3 IInd level art schools of giving only artistic education. c Including post-secondary and job-training schools; excluding art schools giving only professional education. d Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools.

TABL. 1 (115) **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	*SPECIFICATION*
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) *PUPILS AND STUDENTS (cont.)*					
Szkoły (dok.):					*Schools (cont.):*
specjalne przysposabiające do pracy	89	183	362	406	*special job-training* [b]
zasadnicze zawodowe	18487	6710	7574	7223	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	32128	25607	23409	22641	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	94	60	102	*supplementary general secondary*
licea profilowane	x	6493	811	657	*specialized secondary*
technika	37927	21939	23390	22508	*technical secondary*
technika uzupełniające	x	230	149	162	*supplementary technical secondary*
artystyczne ogólnokształcące [a]	339	351	242 [e]	235 [f]	*general art* [a]
policealne	4346	6657	9033	8848	*post-secondary*
wyższe	53909	64042	52957	50915	*tertiary*
dla dorosłych	14638	9981	8200	8202	*for adults*
gimnazja	-	64	48	67	*lower secondary*
zasadnicze zawodowe	287	57	-	-	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	4865	3421	2947	2852	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1045	2220	2553	*supplementary general secondary*
licea profilowane	x	720	456	394	*specialized secondary*
technika	9486	3248	391	301	*technical secondary*
technika uzupełniające	x	1426	2138	2035	*supplementary technical secondary*
ABSOLWENCI *GRADUATES*					
Szkoły:					*Schools:*
podstawowe	19379	16684	13526	.	*primary*
gimnazja	x	18476	15631	.	*lower secondary*
specjalne przysposabiające do pracy	27	-	77	.	*special job-training*
zasadnicze zawodowe	6035 [g]	2175	2428	.	*basic vocational secondary*
licea ogólnokształcące	7249	8180	7820	.	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	26	20	.	*supplementary general secondary*
licea profilowane	x	2353	319	.	*specialized secondary*
technika	7974 [g]	4843	5179	.	*technical secondary*
technika uzupełniające	x	-	60	.	*supplementary technical secondary*
artystyczne ogólnokształcące [a]	44	71	60 [h]	.	*general art* [a]
policealne	1772	2020	2510	.	*post-secondary*
wyższe	9505	15537	14149	.	*tertiary*
dla dorosłych	3737	4260	2200	.	*for adults*
gimnazja	x	16	18	.	*lower secondary*
zasadnicze zawodowe	87 [g]	30	-	.	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	1370	1552	635	.	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	213	796	.	*supplementary general secondary*
licea profilowane	x	176	197	.	*specialized secondary*
technika	2280 [g]	2273	56	.	*technical secondary*
technika uzupełniające	x	-	498	.	*supplementary technical secondary*

a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie" ust. 6 na str. 201. *e, f* Ponadto w szkołach artystycznych II stopnia kształcących wyłącznie w zakresie artystycznym: *e* - 164 uczniów, *f* – 147 uczniów. *g* Bez eksternów. *h* Ponadto w szkołach artystycznych II stopnia kształcących wyłącznie w zakresie artystycznym 9 absolwentów.

a Leading to professional certification; see general notes to the chapter „Education", item 6 on page 201. e f Moreover of IInd level art schools giving only artistic education: e - 164 students, f – 147 students. g Excluding extramural students. h Moreover of IInd level art schools giving only artistic education 9 graduates, .

TABL. 2 (116) **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Szkoły *Schools*				Uczniowie i studenci *Pupils and students*				Absolwenci *Graduates*		
	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01	2005/06	2009/10
Szkoły podstawowe ... ***Primary schools***	**763**	**680**	**608**	**600**	**111067**	**88970**	**73762**	**71637**	**19379**	**16684**	**13526**
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ... *Central (government) administration entities*	1	1	1	1	6	4	5	4	6	-	-
Jednostki samorządu terytorialnego ... *Local self-government entities*	749	644	566	556	110354	87769	72106	69755	19275	16491	13226
Organizacje społeczne i stowarzyszenia ... *Social organizations and associations*	11	28	32	34	655	922	1183	1343	70	151	263
Organizacje wyznaniowe ... *Religious organizations*	-	2	3	3	-	183	227	255	23	38	27
Pozostałe ... *Others*	2	5	6	6	52	92	241	280	5	4	10
Gimnazja ... ***Lower secondary schools***	**215**	**238**	**243**	**243**	**40820**	**55601**	**45585**	**43266**	**x**	**18476**	**15631**
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ... *Central (government) administration entities*	1	2	2	2	21	56	55	51	x	23	10
Jednostki samorządu terytorialnego ... *Local self-government entities*	206	218	221	221	40503	54270	44003	41736	x	18062	15109
Organizacje społeczne i stowarzyszenia ... *Social organizations and associations*	4	11	12	12	186	689	788	730	x	203	266
Organizacje wyznaniowe ... *Religious organizations*	1	4	5	5	18	437	492	505	x	130	152
Pozostałe ... *Others*	3	3	3	3	92	149	247	244	x	58	94

TABL. 2 (116) **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Szkoły *Schools*				Uczniowie i studenci *Pupils and students*				Absolwenci *Graduates*		
	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01	2005/06	2009/10
Zasadnicze szkoły zawodowe [a] ..... *Basic vocational schools [a]*	**88**	**62**	**79**	**82**	**18576**	**6893**	**7936**	**7629**	**6062 [b]**	**2175**	**2505**
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..... *Central (government) administration entities*	1	1	2	2	23	21	120	90	10	5	51
Jednostki samorządu terytorialnego ... *Local self-government entities*	81	54	66	67	17862	6441	7071	6753	5826	2086	2256
Organizacje społeczne i stowarzyszenia . *Social organizations and associations*	6	6	6	6	691	418	553	490	187	79	175
Organizacje wyznaniowe ..... *Religious organizations*	-	-	1	1	-	-	15	25	39	-	1
Pozostałe ..... *Others*	-	1	4	6	-	13	177	271	-	5	22
Licea ogólnokształcące [c] ..... *General secondary schools [c]*	**65**	**82**	**80**	**82**	**32128**	**25701**	**23469**	**22743**	**7249**	**8206**	**7840**
Jednostki samorządu terytorialnego ... *Local self-government entities*	59	75	73	74	31565	25137	22939	22224	7069	8097	7675
Organizacje społeczne i stowarzyszenia . *Social organizations and associations*	2	-	-	-	220	-	-	-	43	-	-
Organizacje wyznaniowe ..... *Religious organizations*	1	4	4	4	176	479	447	440	102	81	147
Pozostałe ..... *Others*	3	3	3	4	167	85	83	79	35	28	18

a Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. *b* Bez eksternów. *c* Łącznie z liceami uzupełniającymi.

a Including special job-training schools. b Excluding extramural students. c Including supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (116) **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Szkoły *Schools*				Uczniowie i studenci *Pupils and students*				Absolwenci *Graduates*		
	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01	2005/06	2009/10
Licea profilowane ***Specialized secondary schools***	**x**	**43**	**10**	**5**	**x**	**6493**	**811**	**657**	**x**	**2353**	**319**
Jednostki samorządu terytorialnego ..... *Local self-government entities*	x	40	9	4	x	6227	697	537	x	2297	283
Organizacje społeczne i stowarzyszenia *Social organizations and associations*	x	3	1	1	x	266	114	120	x	56	36
Technika [d] **.....** ***Technical secondary schools*** [d]	**236**	**123**	**92**	**92**	**38266**	**22520**	**23781**	**22905**	**8018**	**4914**	**5299**
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..... *Central (government) administration entities*	2	2	6	6	339	351	1032	902	44	71	287
Jednostki samorządu terytorialnego ..... *Local self-government entities*	219	107	68	68	35915	20854	20006	19329	7683	4700	4413
Organizacje społeczne i stowarzyszenia ..... *Social organizations and associations*	15	11	12	11	2012	1054	1745	1659	291	124	413
Pozostałe ..... *Others*	-	3	6	7	-	261	998	1015	-	19	186

d Łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.
d Including supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (116) **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Szkoły *Schools*				Uczniowie i studenci *Pupils and students*				Absolwenci *Graduates*		
	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	2000/01	2005/06	2009/10
Szkoły policealne . ***Post-secondary schools***	**80**	**113**	**105**	**91**	**4346**	**6657**	**9033**	**8848**	**1772**	**1587**	**2510**
Jednostki administracji centralnej (rządowej)..... *Central (government) administration entities*	-	-	2	2	-	-	176	134	-	-	82
Jednostki samorządu terytorialnego .. *Local self-government entities*	18	31	16	16	1385	1801	1205	1116	546	396	431
Organizacje społeczne i stowarzyszenia ..... *Social organizations and associations*	21	21	23	17	1096	1257	1484	951	446	337	488
Pozostałe ..... *Others*	41	61	64	56	1865	3599	6168	6647	780	854	1509
Szkoły wyższe..... ***Tertiary education***	**10**	**14**	**15**	**15**	**53909**	**64042**	**52957**	**50915**	**9505**	**15537**	**14149**
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..... *Central (government) administration entities*	2	2	2	2	30867	35484	29273	28841	5425	8275	7707
Organizacje wyznaniowe ..... *Religious organizations*	1	1	1	1	121	87	39	33	-	40	10
Pozostałe ..... *Others*	7	11	12	12	22921	28471	23645	22041	4080	7222	6432
Szkoły dla dorosłych..... ***Schools for adults***	**144**	**194**	**127**	**126**	**14638**	**9981**	**8200**	**8202**	**3737** [e]	**4260**	**2200**
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..... *Central (government) administration entities*	-	-	1	1	-	-	24	24	-	-	-
Jednostki samorządu terytorialnego ..... *Local self-government entities*	44	47	18	20	5259	2163	1010	946	1842	1248	251
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... *Social organizations and associations*	40	50	36	34	3067	2328	2158	2090	793	968	678
Pozostałe ..... *Others*	60	97	72	71	6312	5490	5008	5142	1102	2044	1271

e W szkolnictwie zawodowym - bez eksternów.
e In vocational schools – excluding extramural students.

TABL. 3 (117) **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH** [a]
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS [a]
As of 31 XII

LATA *YEARS* JĘZYKI OBCE *FOREIGN LANGUAGES*		Ogółem *Grand total*	W % ogółu uczniów w szkołach *In % of all school students*								
			podstawowych *primary*			gimnazjach *lower secondary*	zasadniczych zawodowych *basic vocational*	liceach ogólnokształcących [b] *general secondary* [b]	liceach profilowanych specialized secondary	technikach [c] *technical secondary* [c]	policealnych post-secondary
			razem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*						
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE *OBLIGATORY EDUCATION*											
Angielski	2000/01	130698	44,5	53,5	37,3	73,6	8,8	**91,0**	**x**	56,3	24,5
English	2005/06	146149	52,6	55,0	50,7	79,4	41,5	97,1	97,8	92,3	40,4
	2009/10	160390	93,7	95,4	92,4	88,8	61,4	94,2	98,3	96,0	38,0
	2010/11	**158889**	**95,5**	**96,2**	**94,8**	**93,2**	**67,8**	**97,4**	**100,0**	**97,5**	**14,3**
Francuski ...	2000/01	8547	0,9	1,3	0,5	1,2	0,1	14,6	x	6,3	-
French	2005/06	4800	0,4	0,9	0,1	0,8	-	11,1	2,1	4,4	-
	2009/10	2996	0,0	0,0	-	0,7	-	10,1	2,6	1,2	-
	2010/11	**3183**	**0,0**	**0,1**	**-**	**1,0**	**-**	**10,4**	**2,1**	**1,6**	**-**
Niemiecki ...	2000/01	60300	11,9	13,2	11,0	31,5	12,1	55,5	x	38,5	8,5
German	2005/06	55590	8,0	6,7	9,0	18,8	26,4	64,0	75,4	66,7	7,8
	2009/10	49247	3,6	2,9	4,2	30,2	19,2	54,4	89,3	75,2	-
	2010/11	**55027**	**3,5**	**1,6**	**5,0**	**45,6**	**17,2**	**57,0**	**97,9**	**78,4**	**-**
Rosyjski	2000/01	48415	11,1	2,0	18,3	25,2	77,2	23,3	x	14,0	1,3
Russian	2005/06	18593	3,2	0,8	5,0	5,4	26,0	16,4	23,1	23,9	-
	2009/10	10638	0,8	0,3	1,3	6,3	16,5	11,8	3,9	13,1	-
	2010/11	**13234**	**0,6**	**0,1**	**0,9**	**12,5**	**13,9**	**14,6**	**-**	**13,6**	**-**
Włoski	2000/01	312	-	-	-	-	-	0,6	x	0,3	-
Italian	2005/06	335	-	-	-	-	-	0,9	0,7	0,2	-
	2009/10	371	-	-	-	-	-	0,8	1,6	0,8	-
	2010/11	**460**	**-**	**-**	**-**	**0,0**	**-**	**1,3**	**-**	**0,6**	**-**
Hiszpański..	2000/01	199	-	-	-	-	-	0,6	x	-	-
Spanish	2005/06	244	-	-	-	-	-	1,0	-	-	-
	2009/10	621	-	-	-	0,1	-	1,9	1,5	0,5	-
	2010/11	**933**	**-**	**-**	**-**	**0,3**	**-**	**2,9**	**-**	**0,7**	**-**
Łaciński.....	2000/01	2652	-	-	-	-	-	8,3	x	-	-
Latin	2005/06	1286	-	-	-	-	-	4,5	-	-	11,5
	2009/10	651	-	-	-	-	-	2,8	-	-	-
	2010/11	**817**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3,3**	**-**	**-**	**5,7**
Inne.....	2000/01	83	-	-	-	-	-	0,1	x	-	3,3
Others	2005/06	21	-	-	-	-	-	-	-	-	1,7
	2009/10	70	-	-	-	0,1	-	-	-	-	3,2
	2010/11	**61**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5,4**

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych *b* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. *c* Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a Excluding special schools in 2000/01 school year b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

TABL. 3 (117) **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH [a] (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS [a] (cont.)
As of 31 XII

LATA *YEARS* / JĘZYKI OBCE *FOREIGN LANGUAGES*		Ogółem *Grand total*	W % ogółu uczniów w szkołach *In % of all school students*								
			podstawowych *primary*			gimnazjach *lower secondary*	zasadniczych zawodowych *basic vocational*	liceach ogólnokształcących [b] *general secondary* [b]	liceach profilowanych specialized secondary	technikach [c] *technical secondary* [c]	policealnych post-secondary
			razem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*						
		NAUCZANIE DODATKOWE [d] *ADDITIONAL EDUCATION* [d]									
Angielski	2000/01	16865	10,8	9,5	11,8	10,7	-	-	x	0,8	32,2
English	2005/06	30788	26,7	24,0	28,7	12,0	-	0,7	-	0,6	7,4
	2009/10	5856	3,4	2,4	4,1	6,3	-	0,8	1,1	1,3	-
	2010/11	**3506**	**1,8**	**1,3**	**2,2**	**4,0**	**0,3**	**0,6**	**-**	**1,4**	**-**
Francuski	2000/01	714	0,0	0,1	0,0	1,6	-	0,1	x	-	-
French	2005/06	1078	0,2	0,3	0,2	1,3	-	0,6	0,0	-	-
	2009/10	830	0,1	0,3	-	0,8	-	1,6	-	-	-
	2010/11	**445**	**0,2**	**0,4**	**-**	**0,3**	**-**	**0,9**	**-**	**-**	**-**
Niemiecki	2000/01	5646	1,2	0,7	1,7	8,4	-	0,1	x	2,0	8,0
German	2005/06	23120	5,7	5,3	6,1	31,4	-	1,1	-	1,0	5,0
	2009/10	17957	7,6	6,5	8,4	21,8	0,4	6,8	1,2	3,4	-
	2010/11	**14295**	**7,8**	**6,6**	**8,7**	**17,1**	**-**	**4,0**	**-**	**1,8**	**-**
Inne	2000/01	6254	2,1	2,6	1,8	8,4	-	1,0	x	0,4	5,7
Others	2005/06	11456	3,5	2,3	4,4	12,4	-	4,3	0,1	1,7	-
	2009/10	9204	3,5	2,1	4,7	8,4	-	9,0	0,4	2,6	-
	2010/11	**6519**	**3,3**	**2,0**	**4,4**	**5,3**	**-**	**6,5**	**-**	**1,8**	**3,5**

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. *b* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. *c* Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. *d* Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; w roku szkolnym 2000/01 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.

a Excluding special schools in 2000/01 school year. b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification. d From 2003/04 school year data include only education during the hours, which are at the disposal of headperson; in 2000/01 school year — additional education conducted by schools, foundations etc.

TABL. 4 (118) **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH** [a]
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS [a]
As of 31 XII

JĘZYKI OBCE *FOREIGN LANGUAGES*		Ogółem *Total*	W % ogółu uczniów w szkołach *In % of all school students*		
			gimnazjach *lower secondary*	ponadgimnazjalnych [b] *upper secondary* [b]	policealnych *post-secondary*
Angielski	2005/06	8286	100,0	63,0	49,1
English	2009/10	9758	100,0	80,5	41,3
	2010/11	**9942**	**100,0**	**83,5**	**40,0**
Niemiecki	2005/06	1939	-	15,3	4,9
German	2009/10	681	-	7,7	0,7
	2010/11	**566**	**-**	**5,4**	**1,6**
Rosyjski	2005/06	3295	-	24,8	1,0
Russian	2009/10	1493	-	15,9	2,6
	2010/11	**862**	**-**	**10,3**	**0,3**
Inny	2005/06	23	-	-	0,4
Other	2009/10	23	-	0,0	0,3
	2010/11	**41**	**-**	**-**	**0,5**

a Tylko nauczanie obowiązkowe. *b* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i technikami.
a Obligatory education only. b Including supplementary general secondary schools and technical secondary schools.

TABL. 5 (119) **UCZNIOWIE ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
PUPILS AND STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11	*SPECIFICATION*
Szkoły				***Schools***
w tym:				*of which:*
Podstawowe	2228	1783	1665	*Primary schools*
w tym specjalne	907	666	651	*of which special*
Gimnazja	1897	1858	1815	*Lower secondary schools*
w tym specjalne	1024	975	950	*of which special*
Specjalne przysposabiające do pracy	183	362	406	*Special job-training schools*
Zasadnicze zawodowe	742	599	518	*Basic vocational*
w tym specjalne	721	531	443	*of which special*
Licea ogólnokształcące [a]	72	190	242	*General secondary schools* [a]
w tym specjalne	11	102	148	*of which special*
Licea profilowane	75	36	4	*Specialized secondary schools*
w tym specjalne	57	19	-	*of which special*
Technika [b]	78	84	71	*Technical secondary schools* [b]
w tym specjalne	68	41	45	*of which special*

a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. *b* Łącznie z technikami uzupełniającymi.
a Including supplementary general secondary schools. b Including supplementary technical secondary schools.

TABL. 6 (120) **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE** [a]
Stan w dniu 30 IX
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES [a]
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE [b] *SPECIAL EDUCATION CENTRES* [b]					
Ośrodki	23	21	20	17	*Centres*
Miejsca	1613	1418	1249	1048	*Places*
Wychowankowie	1454	1243	1004	858	*Residents*
w tym:					*of which:*
niesłyszący i słabo słyszący	56	110	48	44	*deaf and hearing impaired*
z niepełnosprawnością ruchową	151	151	71	66	*motor-skill impaired*
z upośledzeniem umysłowym	1016	833	797	660	*mentally disabled*
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	143	30	-	1	*socially maladjusted*
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII *YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES*					
Ośrodki	-	1	2	2	*Centres*
Miejsca	-	70	158	170	*Places*
Wychowankowie	-	60	158	170	*Residents*
w tym:					*of which:*
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	-	60	119	144	*socially maladjusted*
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE *YOUTH EDUCATION CENTRES*					
Ośrodki	1	1	4	5	*Centres*
Miejsca	84	72	216	253	*Places*
Wychowankowie	28	78	207	209	*Residents*
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE [c] *REHABILITATION-EDUCATION CENTRES*					
Ośrodki	1	3	7	7	*Centres*
Miejsca	40	-	284	271	*Places*
Wychowankowie	31	68	251	254	*Residents*
w tym:					*of which:*
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	7	21	43	47	*mental retardation-profound*
z zaburzeniami sprzężonymi	24	47	97	111	*associated with defects*

a W latach 2000 i 2005 – stan w dniu 31 X. *b* Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2010 r. – 3 ośrodki z 96 wychowankami). *c* Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.
a In 2000 and 2005 – as of 31 X. b Including special education centres (in 2010 were 3 centres with 96 residents).

TABL. 7 (121) **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY [a] (bez szkół specjalnych)**
Stan w dniu 30 IX
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH [a] (excluding special schools)
As of 30 IX

SZKOŁY		Ogółem *Total*	Licea ogólnokształcące [b] *General secondary [b]*	Średnie zawodowe [bc] *Vocational secondary [bc]*	*SCHOOLS*
Internaty i bursy	2000/01	54	13	41	*Boarding-schools and dormitories*
	2005/06	38	6	32	
	2009/10	27	6	21	
	2010/11	**30**	**7**	**23**	
Miejsca	2000/01	7107	1066	6041	*Beds*
	2005/06	4422	461	3961	
	2009/10	2735	395	2340	
	2010/11	**3053**	**618**	**2435**	
Korzystający:					*Boarders:*
w liczbach bezwzględnych	2000/01	5137	689	4448	*in absolute numbers*
	2005/06	3088	308	2780	
	2009/10	1705	283	1422	
	2010/11	**2146**	**463**	**1683**	
na 100 miejsc		70,3	74,9	69,1	*per 100 beds*

a W latach szkolnych 2000/01 i 2005/06 – stan w dniu 10 XI. *b* Ponadpodstawowe, a od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. *c* Łącznie ze szkołami zasadniczymi zawodowymi.

a In 2000/01 and 2005/06 school years – as of 10 XI. b Upper secondary (post-primary) schools and since 2002/03 school year upper secondary schools. c Including basic vocational schools.

TABL. 8 (122) **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	*SPECIFICATION*
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH *ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION*					
Szkoły	5	7	12	12	*Schools*
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	5	7	12	12	*of which schooling only in the art subjects*
Uczniowie	733	793	787	812	*Pupils*
w tym kobiety	469	473	477	493	*of which females*
Absolwenci	71	116	87	.	*Graduates*
w tym kobiety	52	66	50	.	*of which females*
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE *ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION*					
Szkoły	5	4	5	5	*Schools*
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	2	2	3	3	*of which schooling only in the art subjects*
Uczniowie	523	475	406	382	*Students*
w tym kobiety	342	329	288	272	*of which females*
Absolwenci	68	82	69	.	*Graduates*
w tym kobiety	44	51	49	.	*of which females*

TABL. 9 (123) **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

SZKOŁY *SCHOOLS*		Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół *Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools*	Pracownie komputerowe *Computer laboratories*	Komputery [a] w szkołach *Personal computers [a] in schools*			
				ogółem *grand total*	w tym z dostępem do internetu *of which with Internet access*	z liczby ogółem - przeznaczone do użytku uczniów *of grand total — used by pupils and youth*	
						razem *total*	w tym z dostępem do internetu *of which with Internet access*
Podstawowe	2005/06	85,7	515	5803	3433	4842	2831
Primary	2009/10	95,1	601	10085	8670	8174	7264
	2010/11	**95,5**	**595**	**10275**	**8957**	**8171**	**7379**
Gimnazja	2005/06	85,0	226	3129	2691	2565	2297
Lower secondary	2009/10	86,4	261	4745	4356	3828	3652
	2010/11	**84,4**	**253**	**4677**	**4291**	**3638**	**3458**
Zasadnicze zawodowe [b]	2005/06	25,0	16	256	205	196	154
Basic vocational [b]	2009/10	25,3	27	494	483	435	429
	2010/11	**31,7**	**28**	**572**	**529**	**493**	**463**

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. *b* Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. b Including special job-training schools.

TABL. 9 (123) **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH (dok.)**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST--SECONDARY SCHOOLS (cont.)

SZKOŁY *SCHOOLS*		Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół *Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools*	Pracownie komputerowe *Computer laboratories*	Komputery [a] w szkołach *Personal computers [a] in schools*			
				ogółem *grand total*	w tym z dostępem do internetu *of which with Internet access*	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów *of grand total — used by pupils and youth*	
						razem *total*	w tym z dostępem do internetu *of which with Internet access*
Licea ogólnokształcące [c]	2005/06	61,0	86	1687	1464	1350	1227
General secondary [c]	2009/10	76,3	115	3078	2869	2431	2375
	2010/11	**73,2**	**110**	**3180**	**2980**	**2485**	**2431**
Zawodowe [d]	2005/06	36,9	131	2441	2093	1915	1741
Vocational [d]	2009/10	73,5	178	4500	4385	3754	3692
	2010/11	**75,3**	**181**	**4697**	**4490**	**3929**	**3790**
Policealne	2005/06	18,6	16	250	226	194	183
Post-secondary	2009/10	33,3	28	577	528	519	473
	2010/11	**36,3**	**26**	**555**	**511**	**473**	**447**

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. *c* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. *d* Łącznie z liceami profilowanymi, technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. c Including supplementary general secondary schools. d Including specialized secondary schools, supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

TABL. 10 (124) **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 31 X
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 31 X

RODZAJE PLACÓWEK *KIND OF INSTITUTIONS*		Placówki *Institutions*	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć [a] *Participants of permanent and temporary forms of pursuits [a]*					
			ogółem *total*	artystycznych *art*	technicznych *technical*	przedmiotowych [b] *science [b]*	sportowych *sports*	innych *other*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	6	4552	1472	124	633	1506	817
	2005	9	8225	3986	303	718	2093	1125
	2009	8	13188	5171	42	328	5975	1672
	2010	**8**	**12776**	**4157**	**42**	**368**	**6106**	**2103**
Młodzieżowe domy kultury *Youth cultural establishments*		2	4909	4045	42	348	232	242
Międzyszkolne ośrodki sportowe *-Interschool sports centres*		2	5849	-	-	-	5849	-
Pozostałe placówki *Other institutions*		4	2018	112	-	20	25	1861

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 XI roku poprzedzającego rok badany do 31 X roku badanego. *b* Do 2006 roku określane jako naukowe.

a Systematically participating in extracurricular activities in period from 1 XI of the year preceding the surveyed year to 31 X of the surveyed year. b Until 2006 specified as science.

TABL. 11 (125) **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01			2005/06		
		ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
1	Szkoły	740	124	616	652	102	550
	w tym: *of which:*						
2	filialne	87	1	86	63	1	62
3	Pomieszczenia szkolne	6369	1884	4485	5849	1659	4190
4	Oddziały	5478	1961	3517	4676	1570	3106
5	Uczniowie	109489	48803	60686	88063	37980	50083
6	w tym I klasa	16803	7129	9674	13103	5622	7481
7	w tym kobiety	53511	23829	29682	43170	18604	24566
	w tym szkoły:						
8	filialne	2316	37	2279	1328	16	1312
9	Absolwenci	18747	8673	10074	16534	7154	9380
10	w tym kobiety	9043	4189	4854	8096	3522	4574
11	w tym szkoły filialne	75	-	75	71	-	71
	Liczba uczniów na:						
12	1 szkołę	148,0	393,6	98,5	135,1	372,4	91,1
13	1 pomieszczenie szkolne	17,2	25,9	13,5	15,1	22,9	12,0
14	1 oddział	20,0	24,9	17,3	18,8	24,2	16,1

2009/10			2010/11			SPECIFICATION	L.p.
ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*		
582	104	478	575	105	470	*Schools*	1
						of which:	
37	-	37	32	1	31	*branch*	2
6437	1982	4455	6484	2016	4468	*Classrooms*	3
4255	1446	2809	4227	1440	2786	*Sections*	4
73096	32491	40605	70986	31738	39248	*Pupils*	5
11535	5060	6475	11404	5168	6236	*of which 1st grade*	6
35536	15776	19760	34558	15396	19162	*of which females*	7
						of which schools :	
721	-	721	616	12	604	*branch*	8
13380	5839	7541	.	.	.	*Graduates*	9
6634	2871	3763	.	.	.	*of which females*	10
71	-	71	.	.	.	*of which schools branch*	11
						Number of pupils per:	
125,6	312,4	84,9	123,5	302,3	83,5	*school*	12
11,4	16,4	9,1	10,9	15,7	8,8	*classroom*	13
17,2	22,5	14,5	16,8	22,0	14,1	*section*	14

TABL. 12 (126) **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01			2005/06		
		ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
1	Gimnazja	194	72	122	208	82	126
2	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy [a]	1	1	-	6	6	-
3	Pomieszczenia szkolne	1618	887	731	2368	1249	1119
4	Oddziały	1571	848	723	2155	1093	1062
5	Uczniowie	39950	22692	17258	54577	28666	25911
6	w tym I klasa	19757	11220	8537	17650	9067	8583
7	w tym kobiety	19402	11041	8361	26504	13975	12529
8	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy [a]	154	154	-	472	472	-
9	Absolwenci	x	x	x	18187	9680	8507
10	w tym kobiety	x	x	x	8878	4698	4180
11	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy [a]	x	x	x	135	135	-
	Liczba uczniów na:						
12	1 szkołę	205,9	315,2	141,5	262,4	349,6	205,6
13	1 pomieszczenie szkolne	24,7	25,6	23,6	23,0	23,0	23,2
14	1 oddział	25,4	26,8	23,9	25,3	26,2	24,4

a W roku szkolnym 2000/01 szkoły przysposabiające do pracy.
a In 2000/01 school year job-training schools.

2009/10			2010/11			SPECIFICATION	L.p.
ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*		
212	82	130	214	82	132	*Lower secondary*	1
5	5	-	5	5	-	*of which schools with job-training sections* [a]	2
2548	1294	1254	2559	1292	1267	*Classrooms*	3
1901	940	961	1850	908	942	*Sections*	4
44610	23365	21245	42316	22175	20141	*Pupils*	5
14359	7620	6739	13607	7054	6553	*of which 1st grade*	6
21646	11304	10342	20677	10818	9859	*of which females*	7
443	443	-	435	435	-	*of which schools with job-training sections* [a]	8
15372	7926	7446		.	.	*Graduates*	9
7473	3802	3671	.	.	.	*of which females*	10
163	163	-	.	.	.	*of which schools with job-training sections* [a]	11
						Number of pupils per:	
210,4	284,9	163,4	197,7	270,4	152,6	*school*	12
17,5	18,1	16,9	16,5	17,2	15,9	*classroom*	13
23,5	24,9	22,1	22,9	24,4	21,4	*section*	14

TABL. 13 (127) **SZKOŁY ZASADNICZE ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11		SPECIFICATION
	ogółem *total*			w tym miasta *of which urban areas*	
Szkoły	41	53	55	48	*Schools*
Oddziały	228	344	322	307	*Sections*
Uczniowie	5989	7043	6780	6476	*Students*
w tym I klasa	2296	2676	2564	2429	*of which 1st grade*
w tym kobiety	1358	1775	1766	1722	*of which females*
Absolwenci	1965	2264 [a]	.	.	*Graduates*
w tym kobiety	501	616 [b]	.	.	*of which females*

a, b W tym absolwenci w miastach: *a* – 2202, *b* – 601.
a, b Of which graduates in urban areas: a – 2202, b – 601.

TABL. 14 (128) **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH [a] DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS [a] FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA [b]	2005/06	2009/10	2010/11	2009//10	*FIELDS OF EDUCATION [b]*
	uczniowie *students*			absolwenci *graduates*	
OGÓŁEM	**5989**	**7043**	**6780**	**2264**	***TOTAL***
Artystyczne	60	6	-	6	*Arts*
Ekonomiczne i administracyjne	252	318	264	160	*Business and administration*
Inżynieryjno-techniczne	2468	2873	2609	893	*Engineering and engineering trades*
Produkcji i przetwórstwa	1231	624	573	213	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	754	1541	1594	411	*Architecture and building*
Rolnicze, leśne i rybactwa	4	23	9	18	*Agriculture, forestry and fishery*
Usług dla ludności	1220	1658	1731	563	*Personal services*

a Na podbudowie programowej gimnazjum. *b* Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
a On the basis of lower secondary schools. b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (129) **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11		SPECIFICATION
	ogółem *total*			w tym miasta *of which urban areas*	
Szkoły	82	73	74	65	*Schools*
Oddziały	834	789	775	733	*Sections*
Uczniowie	25701	23367	22595	21583	*Students*
w tym I klasa	8756	7798	7402	7099	*of which 1st grade*
w tym kobiety	16031	15039	14440	13863	*of which females*
Absolwenci	8206	7815 [a]	.	.	*Graduates*
w tym kobiety	5167	5046 [b]	.	.	*of which females*

a, b W tym absolwenci w miastach: *a* – 7506, *b* – 4861.
a, b Of which graduates in urban areas: a – 7506, b – 4861.

TABL. 16 (130) **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11			SPECIFICATION
	ogółem *total*			miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	
Szkoły	41	8	5	5	-	*Schools*
Oddziały	222	28	24	24	-	*Sections*
Uczniowie	6436	792	657	657	-	*Students*
w tym klasa I	1798	242	180	180	-	*of which 1st grade*
w tym kobiety	3590	552	459	459	-	*of which females*

TABL. 17 (131) **TECHNIKA [a] DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS [a] FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11		SPECIFICATION
	ogółem *total*			w tym miasta *of which urban areas*	
Szkoły	94	88	88	77	*Schools*
Oddziały	781	970	941	865	*Sections*
Uczniowie	21176	23498	22625	20896	*Students*
w tym I klasa	6779	6236	5761	5398	*of which 1st grade*
w tym kobiety	7527	9010	8691	7977	*of which females*
Absolwenci	3977	5225 [b]	.	.	*Graduates*
w tym kobiety	1424	1986 [c]	.	.	*of which females*

a Łącznie z technikami uzupełniającymi. *b, c* W tym absolwenci w miastach: *b* – 4781, *c* – 1812.
a Including supplementary technical secondary schools. b, c Of which graduates in urban areas: b – 4781, c –1812.

TABL. 18 (132) **UCZNIOWIE TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY [a] (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS [a] FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA [b]	2005/06	2009/10	2010/11	*FIELDS OF EDUCATION [a]*
O G Ó Ł E M	**22101**	**23498**	**22625**	***T O T A L***
Artystyczne	376	150	76	*Arts*
Społeczne	3238	2334	2145	*Social and behavioural science*
Ekonomiczne i administracyjne	1915	1462	1682	*Business and administration*
Fizyczne [c]	16	122	104	*Physical sciences*
Informatyczne	709	3748	3730	*Computing*
Inżynieryjno-techniczne	6740	4376	4295	*Engineering and engineering trades*
Produkcji i przetwórstwa	750	500	409	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	2048	2973	2973	*Architecture and building*
Rolnicze, leśne i rybactwa	902	1000	764	*Agriculture, forestry and fishery*
Weterynaryjne	95	23	27	*Veterinary*
Usług dla ludności	4633	6089	5755	*Personal services*
Usług transportowych	212	231	226	*Transport services*
Ochrony środowiska	467	490	439	*Environmental protection*

a Łącznie z technikami uzupełniającymi. *b* Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). *c* Między innymi: fizyka, chemia, geologia.
a Including supplementary technical secondary schools. b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 19 (133) **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11					*SPECIFICATION*
				ogółem *total*	dzienne *day*	stacjonarne *full-time*	wieczorowe *evening*	zaoczne *week-end*	
Uczniowie	4346	6657	9033	8848	1323	221	111	7193	*Students*
w tym kobiety	2643	3172	4634	5501	992	141	89	4279	*of which females*
Absolwenci [a]	1772	1587	2510	.	417	136	44	1913	*Graduates [a]*
w tym kobiety	1179	914	1483	.	335	109	39	1000	*of which females*

a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2009/10.
a According to type of education – for 2009/10 school year.

TABL. 20 (134) **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA [a]	Uczniowie *Students*			Absolwenci *Graduates*	*FIELDS OF EDUCATION* [a]
	2005/06	2009/10	2010/11	2009/10	
O G Ó Ł E M	**6657**	**9033**	**8848**	**2510**	***T O T A L***
Pedagogiczne	245	367	304	103	*Education science and teacher training*
Artystyczne	86	14	31	-	*Arts*
Społeczne	195	102	68	22	*Social and behavioural science*
Ekonomiczne i administracyjne	501	1208	2173	214	*Business and administration*
Informatyczne	1686	836	378	239	*Computing*
Inżynieryjno-techniczne	-	24	23	15	*Engineering and engineering trades*
Architektury i budownictwa	58	338	251	88	*Architecture and building*
Rolnicze, leśne i rybactwa	425	727	510	308	*Agriculture, forestry and fishery*
Weterynaryjne	-	12	19	-	*Veterinary*
Medyczne	902	1269	1474	502	*Health*
Opieki społecznej	192	148	141	36	*Social services*
Usług dla ludności	1145	2144	1758	513	*Personal services*
Usług transportowych	48	9	-	5	*Transport services*
Ochrony środowiska	-	5	-	7	*Environmental protection*
Ochrony i bezpieczeństwa	1113	1830	1634	383	*Security services*
Pozostałe	34	361	84	75	*Others*

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 21 (135) **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły *Schools*	Nauczyciele akademiccy [a] *Academic teachers* [a]	Studenci *Students*	Absolwenci [b] *Graduates* [b]	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M 2000/01	10	1855	53909	9505	***T O T A L***
2005/06	14	1967	64042	15537	
2009/10	15	1983	52957	14149	
2010/11	**15**	**1997**	**50915**	**.**	
Wyższe szkoły techniczne	1	407	9001	1188	*Technical universities*
Wyższe szkoły ekonomiczne	3	279	10565	3224	*Academies of economics*
Wyższe szkoły pedagogiczne	2	1055	23991	7789	*Teacher education schools*
Wyższe szkoły teologiczne	1	30	33	10	*Theological academies*
Pozostałe szkoły wyższe [c]	8	226	7325	1938	*Other higher education institutions* [c]

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. *b* W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2009/10. *c* Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.
a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b According to type of school – for 2009/10 school year. c Non-state, with a university profile.

TABL. 22 (136) **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ		Ogółem *Total*	Studia *Programmes*		*TYPE OF SCHOOLS*
			stacjonarne [a] *full-time* [a]	niestacjonarne [b] *part-time* [b]	
		O G Ó Ł E M *T O T A L*			
O G Ó Ł E M	2000/01	53909	16492	37417	***T O T A L***
	2005/06	64042	23314	40728	
	2009/10	52957	20123	32834	
	2010/11	**50915**	**20073**	**30842**	
Wyższe szkoły techniczne		9001	6145	2856	*Technical universities*
Wyższe szkoły ekonomiczne		10565	1002	9563	*Academies of economics*
Wyższe szkoły pedagogiczne		23991	12531	11460	*Teacher education schools*
Wyższe szkoły teologiczne		33	-	33	*Theological academies*
Pozostałe szkoły wyższe [c]		7325	395	6930	*Other higher education institutions* [c]
		W tym KOBIETY *Of which FEMALES*			
O G Ó Ł E M	2000/01	33382	10758	22624	***T O T A L***
	2005/06	37516	14773	22743	
	2009/10	32078	12669	19409	
	2010/11	**31367**	**12592**	**18775**	
Wyższe szkoły techniczne		2516	2071	445	*Technical universities*
Wyższe szkoły ekonomiczne		5898	606	5292	*Academies of economics*
Wyższe szkoły pedagogiczne		17779	9648	8131	*Teacher education schools*
Wyższe szkoły teologiczne		15	-	15	*Theological academies*
Pozostałe szkoły wyższe [c]		5159	267	4892	*Other higher education institutions* [c]

a, b W roku szkolnym 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: *a* – dziennych, *b* – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. *c* Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a, b In 2000/01and 2005/06 school year data concern study systems: a – day, b – evening, weekend and extramural. c Non-state, with a university profile.

TABL. 23 (137) **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem *Total*	Studia *Programmes*		*TYPE OF SCHOOLS*
		stacjonarne [a] *full-time* [a]	niestacjonarne [b] *part-time* [b]	
		O G Ó Ł E M *T O T A L*		
O G Ó Ł E M 2000/01	9505	2786	6719	***G R A N D T O T A L***
2005/06	15537	4784	10753	
2009/10	**14149**	**5323**	**8826**	
Wyższe szkoły techniczne	1188	756	432	*Technical universities*
Wyższe szkoły ekonomiczne	3224	277	2947	*Academies of economics*
Wyższe szkoły pedagogiczne	7789	4164	3625	*Teacher education schools*
Wyższe szkoły teologiczne	10	-	10	*Theological academies*
Pozostałe szkoły wyższe [c]	1938	126	1812	*Other higher education institutions* [c]
		W tym KOBIETY *Of which FEMALES*		
R A Z E M 2000/01	6323	1755	4615	***T O T A L***
2005/06	10254	3364	6890	
2009/10	**9974**	**3958**	**6016**	
Wyższe szkoły techniczne	340	262	78	*Technical universities*
Wyższe szkoły ekonomiczne	2037	170	1867	*Academies of economics*
Wyższe szkoły pedagogiczne	6202	3441	2761	*Teacher education schools*
Wyższe szkoły teologiczne	-	-	-	*Theological academies*
Pozostałe szkoły wyższe [c]	1395	85	1310	*Other higher education institutions* [c]

a, b W roku szkolnym 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: *a* – dziennych, *b* – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. *c* Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a, b In 2000/01and 2005/06 school year data concern study systems: a – day, b – evening, weekend and extramural. c Non-state, with a university profile.

TABL. 24 (138) **CUDZOZIEMCY [a] — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS [a] — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci *Students*	Absolwenci [b] *Graduates* [b]	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000/01	23	8	***T O T A L***
2005/06	39	-	
2009/10	42	12	
2010/11	**37**	**.**	
studia: stacjonarne	15	4	*programmes: full-time*
niestacjonarne	22	8	*part-time*
Wyższe szkoły techniczne	1	1	*Technical universities*
Wyższe szkoły ekonomiczne	13	7	*Academies of economics*
Wyższe szkoły pedagogiczne	11	4	*Teacher education schools*
Pozostałe szkoły wyższe	12	-	*Other higher education institutions*

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. *b* W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2009/10.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to type of school – for 2009/10 school year.

TABL. 25 (139) **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01 [a]	2005/06	2009/10	2010/11			SCHOOLS
				ogółem *total*	w tym stypendia socjalne *of which social scholarships*	otrzymujący stypendia w % ogółu studentów *scholarship recipients in % of total students*	
O G Ó Ł E M	**5013**	**11218**	**15030**	**14476**	**2468**	**28,4**	***T O T A L***
w tym:							*of which:*
Wyższe szkoły techniczne	1692	2571	2502	2621	-	29,1	*Technical universities*
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	119	1542	3437	3157	746	29,9	*Academies of economics*
Wyższe szkoły pedagogiczne	3176	6579	7421	6725	1126	28,0	*Teacher education schools*

a Studenci studiów dziennych bez cudzoziemców.
a Students in the day study system excluding foreigners.

TABL. 26 (140) **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE [a] — stan w dniu 30 XI *STUDENT DORMITORIES [a] — as of 30 XI*					
Domy	14	16	15	15	*Dormitories*
Miejsca	3376	3845	3062	3076	*Beds*
Studenci korzystający	3492	3219	2380	2006	*Students*
w % ogółu studentów studiów stacjonarnych	21,2	13,8	11,8	10,0	*in % of total students in the full-time programmes*
STOŁÓWKI STUDENCKIE — stan w dniu 30 XI *STUDENT CANTEENS — as of 30 XI*					
Stołówki	3	3	4	4	*Canteens*
Miejsca konsumenckie	1464	554	310	210	*Seating*
Korzystający [b] (średnia miesięczna)	139	521	.	.	*Consumers [b] (monthly average)*

a Dla studentów studiów stacjonarnych. *b* Studenci, nauczyciele akademiccy, doktoranci, cudzoziemcy odbywający staż naukowy i inni.
a For students in the full time programmes. b Students, academic teachers, PhD candidates, foreign teaching and research assistants and others.

TABL. 27 (141) **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Szkoły *Schools*	Oddziały *Sections*	Uczniowie *Students*		Absolwenci *Graduates*	
				ogółem *total*	w tym kobiety *of which females*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which females*
Gimnazja	2000/01	-	-	-	-	-	-
Lower secondary schools	2005/06	2	2	64	17	16	6
	2009/10	1	2	48	12	18	6
	2010/11	**1**	**2**	**67**	**20**	**.**	**.**
Licea ogólnokształcące [ab]	2000/01	43	178	4865	2324	1370	695
General secondary schools [ab]	2005/06	85	217	4466	1737	1765	798
	2009/10	78	212	5167	2234	1431	742
	2010/11	**84**	**226**	**5405**	**2460**	**.**	**.**
w tym: *of which:*							
stacjonarne	2000/01	x	x	x	x	x	x
full-time programmes	2005/06	x	x	x	x	x	x
	2009/10	**.**	6	167	77	43	29
	2010/11	**2**	**7**	**165**	**54**	**.**	**.**
zaoczne	2000/01	37	156	4355	2022	995	518
weekend	2005/06	78	199	4159	1569	1528	675
	2009/10	**.**	206	5000	2157	1388	713
	2010/11	**82**	**219**	**5240**	**2406**	**.**	**.**
Szkoły zawodowe [ac]	2000/01	96	349	9486	2813	2280 [d]	714
Vocational secondary schools [ac]	2005/06	104	240	5394	1550	2449	762
	2009/10	48	162	2985	761	751	225
	2010/11	**41**	**145**	**2730**	**687**	**.**	**.**

a Ponadpodstawowe oraz od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. *b* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. *c* Łącznie z uzupełniającymi technikami i liceami profilowanymi. *d* Bez eksternów.

a Upper secondary (post-primary) as well as since 2002/03 upper secondary schools. b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary schools and specialized secondary schools. d Excluding extramural graduates.

TABL. 28 (142) **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	*SPECIFICATION*
Placówki	**780**	**719**	**714**	**755**	***Establishments***
miasta	159	156	182	195	*urban areas*
wieś	621	563	532	560	*rural areas*
Przedszkola	265	226	230	243	*Nursery schools*
w tym specjalne	3	4	5	6	*of which special*
miasta	124	116	119	127	*urban areas*
wieś	141	110	111	116	*rural areas*
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	515	493	427	429	*Pre-primary sections of primary schools*
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	4	2	*Pre-primary education groups*
Punkty przedszkolne	x	x	53	81	*Pre-primary points*
Miejsca:					***Places:***
Przedszkola	18163	16253	18134	19786	*Nursery schools*
w tym specjalne	74	89	80	82	*of which special*
miasta	12920	12003	13164	14111	*urban areas*
wieś	5243	4250	4970	5675	*rural areas*
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	80	30	*Pre-primary education groups*
Punkty przedszkolne	x	x	1207	2038	*Pre-primary points*
Dzieci	**26581**	**23072**	**27340**	**29887**	***Children***
miasta	14313	13188	15364	16403	*urban areas*
wieś	12268	9884	11976	13484	*rural areas*
w tym w wieku 6 lat	15612	12225	9798	9195	*of which aged 6*
Przedszkola	18208	15689	18325	19809	*Nursery schools*
w tym specjalne	87	69	53	52	*of which special*
miasta	13194	11808	13452	14330	*urban areas*
wieś	5014	3881	4873	5479	*rural areas*
w tym w wieku 6 lat	8277	5818	4680	4551	*of which aged 6*
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	8373	7383	7838	8127	*Pre-primary sections of primary schools*
w tym w wieku 6 lat	7335	6407	5118	4644	*of which aged 6*
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	63	30	*Pre-primary education groups*
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	-	*of which aged 6*
Punkty przedszkolne	x	x	1114	1921	*Pre-primary points*
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	-	*of which aged 6*
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					***Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:***
3 - 6 lat	439	475	603	651	*3 - 6*
3 - 5	241	296	511	592	*3 - 5*
6 lat	983	983	874	837	*6*
Dzieci w przedszkolach na:					***Children attending nursery schools per:***
1000 dzieci w wieku:					*1000 children aged:*
3 - 6 lat	300	322	406	432	*3 - 6*
6 lat	521	468	417	414	*6*
1 przedszkole	69	69	80	82	*nursery school*
100 miejsc	100	97	101	100	*100 places*

U w a g a. W latach szkolnych 2009/10 i 2010/11 bez wychowania przedszkolnego przy zakładach opieki zdrowotnej, z którego w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

N o t e. In 2009/10 and 2010/11 school years – excluding pre-primary education in health care institutions, in 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane w zakresie ochrony zdrowia dotyczą **ochrony zdrowia** (bez ochrony zdrowia resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego — do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa).

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne** i **niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602) z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. 1997 Nr 28, poz. 152) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe.** Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

   Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;
4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

   Na mocy obowiązujących przepisów pacjent ma prawo wyboru lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotne, jak również – na podstawie skierowania od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej – świadczeniodawcy ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych oraz szpitala.

3. Dane o **pracownikach medycznych** chrony

General notes

1. *The data presented in this chapter within the scope of health care concern* ***the care health service*** *(excluding the health care service of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, health care in prisons and the Internal Security Agency — until 28 VI 2002 the Office of State Protection).*

2. *The legal bases of changes in the health care system are:*

1) *the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which* ***public*** *and* ***non-public*** *health care facilities can be established;*
2) *the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 602) with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;*
3) *the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (Journal of Laws 1997 No. 28, item 152) with later amendments, on the basis of which* ***individual medical practices, specialized medical practices and group practices****. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.*

   Data concerning medical practices include those entities that render health care services ***exclusively within the framework of public funds****;*
4) *the Law on Health Care Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No.210, item 2135) with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replace the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund, created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.*

   According to regulations in power the patient has the right to choose the basic health care doctor, nurse and midwife, as well as – on the basis of a referral from the basic health care doctor – provider of out-patient specialized health care services and hospital.

3. *Data regarding* ***medical personnel*** *of the*

zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy w głównym miejscu pracy. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

Od 2005 r. dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

4. Dane o **zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne).Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentystów,** realizujące świadczenia zdrowotne finansowane za środków publicznych (umowy z NFZ). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Informacje o **szpitalach** podano łącznie z filiami szpitali (do 2004 r. określane jako zamiejscowe oddziały szpitalne); oznacza to, że filie te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala.

6. Dane o **łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc na oddziałach dziennego pobytu, a do 2008 r. także miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków. Do 2003 r. dane obejmowały również łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego i innych samodzielnych oddziałach.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękowo-twarzową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne

8. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i **zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpi-

health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character. These persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, nurses, midwives and pharmacists including interns.

Since 2005 data regarding medical personnel include persons working directly with the patient, i. e. excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

4. *Data concerning* ***facilities of the out-patient health care*** *include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations within the scope of out-patient health care provide also* ***medical and dental practices*** *realizing health services financed from public sources (contracts with National Health Fund). Since 2009 out-patient consultations do not include expertise activity of doctors of occupational medical service. Consultations within the scope of out-patient health care also include consultations provided in admission rooms in general hospitals.*

5. *Information regarding* ***hospitals*** *is given together with hospital branches; i.e., these branches are not listed as separate facilities, and data concerning their activity is included in that of the main hospital.*

6. *Data regarding* ***beds in in-patient health care facilities*** *concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.*

Data regarding ***beds in general hospitals*** *do not include places in day wards and until 2008 places (beds and incubators) for new-borns. Until 2003 data also included beds in hospital wards located near emergency stations and in other independent wards.*

7. *In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402). Included in* ***surgical wards*** *are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in* ***communicable diseases wards*** *— communicable diseases wards; in* ***tubercular and pulmonary wards*** *— pulmonology wards.*

8. ***Chronic medical care homes*** *and* ***nursing homes*** *provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.*

9. Health resort treatment *includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the*

tale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

10. Działalność **aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2004, Nr 53 poz. 533) z późniejszymi zmianami.

11. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych" obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593). Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Wyróżnia się placówki:

- **interwencyjne** — zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** — tworzące wielodzietną rodzinę umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- **socjalizacyjne** — zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,
- **wielofunkcyjne** — zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka.

13. Rodzina zastępcza to rodzina, w której umieszcza się małoletnie dziecko, w celu sprawowania nad nim opieki i jego wychowania, w przypadku gdy rodzice nie spełniają swojej funkcji.

14. Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą jednostek, dla których organami założycielskimi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne,

rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

***10 The activity of public pharmacies and pharmaceutical outlets** is normalized by pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2004, No. 53, item 533).*

***11.** Data regarding **incidence of illnesses** is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).*

***12. Care and education centres for children and young people** are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593). The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental including emotional, social and religious needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education. There are following types of such centres:*

- ***intervention centres** — provide short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities preparing diagnosis of a child and the child's family conditions and establishing recommendations the further course of working with the child,*
- ***family centres** — creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,*
- ***socialization centres** — provide 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life and society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities ,*
- ***multi-functional centres** — providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family .*

***13. Foster families** are homes in which a small child is placed in order to supervise the care and upbringing of the child should the natural parents not meet this obligation.*

***14** Data **concerning social welfare homes and facilities** are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations,*

łecznej dotyczą placówek, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593).

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się:

– do 30 IV 2004 r. – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (jednolity tekst Dz. U. 1998 Nr 64, poz. 414, z późniejszymi zmianami),
– od 1 V 2004 r. – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (dz. U. Nr 64, poz. 593), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m. in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593).

14. *Data on* ***social benefits*** *are presented:*

– *until 30 IV 2004 according to the Law on Social Welfare, dated 29 XI 1990 (uniform text in the Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments)*
– *since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593) following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.*

Permanent benefit *is paid in respect of complete inability to work because of age or disability.*

A person or a family is entitled to a ***temporary benefit*** *because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.*

Appropriated benefit *is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.*

TABL. 1 (143) **PRACOWNICY MEDYCZNI**
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 [ab]	2009 [ab]	2010 [ab]	*SPECIFICATION*
Lekarze	2685	2559	2644	2692	*Doctors*
w tym kobiety	1469	1382	1440	1519	*of which women*
Lekarze dentyści	387	312	377	436	*Dentists*
w tym kobiety	315	238	296	334	*of which women*
Farmaceuci	678	583	720	747	*Pharmacists*
w tym kobiety	595	502	623	638	*of which women*
Fizjoterapeuci	.	566	826	820	*Physiotherapeutists*
w tym mgr fizjoterapii i rehabilitacji	.	.	378	451	*of which masters physiotherapists and rehabilitations*
Pielęgniarki	6952	6385	6721	6755	*Nurses*
w tym mgr pielęgniarstwa	117	155	507	647	*of which masters of nursing*
Położne	802	713	743	742	*Midwives*
w tym mgr położnictwa	.	7	31	31	*of which masters of midwives*
Diagności laboratoryjni [c]	.	.	413	464	*Laboratory diagnostics [c]*

a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich, Izbach Pielęgniarskich. *b* Bez osób pracujących, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. *c* Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, mikrobiolodzy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians. b Excluding persons employed for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund. c Medical analyst and other employees by tertiary education, i.e. chemists, microbiologists.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 2 (144) **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA [a]**
OUT-PATIENT HEALTH CARE [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	342	449	475	497	*Health care institutions (as of 31 XII)*
miasta	153	260	289	303	*urban areas*
wieś	189	189	186	194	*rural areas*
Praktyki lekarskie [b] (stan w dniu 31 XII)	113	201	280	269	*Medical practices [b] (as of 31 XII)*
miasta	88	146	209	193	*urban areas*
wieś	25	55	71	76	*rural areas*
Porady udzielone [c] w tys.	8083,9	8457,8	9296,0	8929,1	*Consultations provided [c] in thous.*
lekarskie	7273,7	7612,9	8270,8	7904,6	*doctors*
w tym specjalistyczne	2278,4	2623,4	2914,0	2543,2	*of which specialized*
stomatologiczne	810,1	844,9	1025,2	1024,5	*dental*

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 232. *b* Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska — Narodowy Fundusz Zdrowia" lub „praktyka lekarska-zakład opieki zdrowotnej" (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3) na str. 233); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach). *c* Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

a See general notes, item 4 on page 232. b Data concern entities that have signed a "medical practice — National Health Found" contract or a "medical practice-health care facility" contract (see general notes, item 2, point 3) on page 233); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 — only in urban areas). c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 3 (145) **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII *FACILITIES — as of 31 XII*					
Szpitale ogólne	20	23	22	22	*General hospitals*
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	3	14	12	12	*Chronic medical care homes*
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze [a]	-	1	2	2	*Nursing homes* [a]
Hospicja	-	1	1	1	*Hospice*
Lecznictwo uzdrowiskowe:					*Health resort treatment:*
sanatoria	12	11	11	11	*sanatoria*
szpitale	3	3	2	2	*hospitals*
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII *BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII*					
Szpitale ogólne [b]	6079	5778	6312	6445	*General hospitals* [b]
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	236	454	480	505	*Chronic medical care homes*
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze [a]	-	15	33	33	*Nursing homes* [a]
Hospicja	-	15	15	15	*Hospice*
Lecznictwo uzdrowiskowe:					*Health resort treatment:*
sanatoria	1418	1491	1728	1706	*sanatoria*
szpitale	524	534	368	368	*hospitals*
LECZENI *IN-PATIENTS*					
Szpitale ogólne [c]	196302	242421	258998	258192	*General hospitals* [c]
Zakłady opiekuńczo-lecznicze [d]	233	1617	1328	1401	*Chronic medical care homes* [d]
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze [ad]	-	31	51	54	*Nursing homes* [ad]
Hospicja [d]	-	312	347	364	*Hospice* [d]
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze	27430	33673	36335	36278	*Health resort treatment patients*
w sanatoriach	20670	24942	30081	29538	*in sanatoria*
w szpitalach	6760	8731	6254	6740	*in hospitals*

a W 2000 r. - łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. *b* Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami). *c* Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. *d* W 2000 r. – stan w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia, z wykluczeniem lecznictwa uzdrowiskowego.

a In 2000 – including treatment and education homes. b Since 2008 including places/beds for children and incubators. c Excluding inter-ward patient transfers. d In 2000 – as of 31 XII.

S o u r c e: since 2004 data of the Ministry of Health, excluding health resort treatment.

TABL. 4 (146) **SZPITALE OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Szpitale (stan w dniu 31 XII)	**20**	**23**	**22**	**22**	***Hospitals (as of 31 XII)***
Publiczne	20	21	18	18	*Public*
Łóżka [a] (stan w dniu 31 XII)	**6079**	**5778**	**6312**	**6445**	***Beds [a] (as of 31 XII)***
w szpitalach publicznych	6079	5778	5786	5904	*in public hospitals*
na 10 tys. ludności	46,7	45,0	49,7	50,9	*per 10 thous. population*
w tym na oddziałach:					*of which in specified wards:*
Chorób wewnętrznych	1310	1340	1358	1376	*Internal diseases*
w tym kardiologicznych	198	322	341	350	*of which cardiological*
Chirurgicznych	1567	1266	1431	1419	*Surgical*
Pediatrycznych	450	347	461	461	*Paediatric*
Ginekologiczno-położniczych	818	719	663	657	*Gynaecological-obstetric*
Onkologicznych	83	136	156	156	*Oncological*
Intensywnej terapii	67	90	85	92	*Intensive therapy*
Zakaźnych	316	201	158	158	*Communicable*
Gruźlicy i chorób płuc	372	323	280	280	*Tubercular and pulmonary*
Dermatologicznych	51	53	50	47	*Dermatology*
Neurologicznych	197	217	207	262	*Neurological*
Psychiatrycznych	60	60	60	186	*Psychiatric*
Ruch chorych					***Patients***
Leczeni [b] w tys.	196,3	242,4	259,0	258,2	*In-patients [b] in thous.*
w szpitalach publicznych	196,3	242,4	246,2	236,9	*in public hospitals*
w tym na oddziałach [c]:					*of which in specified wards [c]:*
chorób wewnętrznych	41,0	58,0	63,4	59,4	*internal diseases*
w tym kardiologicznych	6,1	16,4	22,1	20,1	*of which cardiological*
chirurgicznych	56,7	59,0	78,6	73,7	*surgical*
pediatrycznych	12,2	14,2	22,4	21,6	*paediatric*
ginekologiczno-położniczych	32,1	32,9	37,0	35,6	*gynaecological-obstetric*
onkologicznych	3,2	5,4	8,2	8,1	*oncological*
intensywnej terapii	1,9	3,9	1,9	2,0	*intensive therapy*
zakaźnych	9,4	7,5	5,9	5,5	*communicable*
gruźlicy i chorób płuc	5,9	7,0	8,6	8,4	*tubercular and pulmonary*
dermatologicznych	1,4	1,8	1,9	1,6	*dermatology*
neurologicznych	6,4	8,4	9,6	11,3	*neurological*
psychiatrycznych	0,9	1,0	1,0	2,5	*psychiatric*
Wypisani w tys.	186,7	228,0	249,7	248,6	*Discharges in thous.*
Zmarli w tys.	6,0	6,3	6,5	6,6	*Deaths in thous.*
Leczeni [b] na: 10 tys. ludności	1507,0	1884,5	2037,4	2035,8	*In-patients [b] per: 10 thous. population*
1 łóżko	32,3	42,0	41,0	40,1	*bed*
Przeciętny pobyt chorego w dniach	8,9	6,5	5,3	5,5	*Average patient stay in days*
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	292	271	258	249	*Average bed use in days*

a Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami). *b* Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. *c* Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Ź r ó d ł o: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

a Since 2008 including places/beds for children and incubators. b Excluding inter-ward patient transfers. c Including inter-ward patient transfers.

S o u r c e: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (147) **APTEKI I PUNKTY APTECZNE** [a]
Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Apteki	297	331	396	403	*Pharmacies*
w tym prywatne	277	329	395	403	*of which private*
w tym na wsi	78	77	97	97	*of which in rural areas*
Punkty apteczne [b]	22	55	59	60	*Pharmaceutical outlets* [b]
w tym na wsi	18	49	59	60	*of which in rural areas*
Liczba ludności na:					*Population per:*
1 aptekę i punkt apteczny [b]	4084	3329	2791	2734	*pharmacy and pharmaceutical outlet* [b]
1 aptekę	4386	3882	3207	3141	*pharmacy*
w tym na wsi	9017	9111	7179	7173	*of which in rural areas*
Farmaceuci pracujący [c] w aptekach i w punktach aptecznych [b]	548	583	682	705	*Pharmacists employed* [c] *in pharmacies and pharmaceutical outlets* [b]

a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. *b* Od 2002 r. nie określa się typów punktów aptecznych. *c* W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty; w latach 2005, 2009 i 2010 – w przeliczeniu na osoby.

a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. b Since 2002 the types of pharmaceutical outlet are not defined. c In 2000 - calculated as full-time employment; in 2005, 2009 and 2010 calculated per person.

TABL. 6 (148) **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	*Regional centres (as of 31 XII)*
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	7	6	5	5	*Local branches (as of 31 XII)*
Krwiodawcy	12724	18509	16623	16735	*Blood donors*
w tym honorowi	12713	18505	16620	16733	*of which honorary blood donors*
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej [a]	23318	25862	27396	28067	*Blood taken in units of whole blood* [a]
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) [b]	23585	25672	29722	29797	*Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP)* [b]

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. *b* Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, a od 2010 r. Narodowego Centrum Krwi.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs.

S o u r c e: until 2009 data of the Haematology and Transfusiology Institute and since 2010 National Blood Centre.

TABL. 7 (149) **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	*DISEASES*
	w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*				na 100 tys. ludności *per 100 thous. population*				
Krztusiec	132	45	64	37	10,1	3,5	5,0	2,9	*Whooping cough*
Wirusowe zapalenie wątroby	371	308	230	126	28,5	24,0	18,1	9,9	*Viral hepatitis*
w tym typ B	133	102	76	48	10,2	7,9	6,0	3,8	*of which type B*
Różyczka	957	340	410	107	73,5	26,5	32,3	8,4	*Rubella*
Salmonellozy	761	526	346	268	58,4	40,9	27,2	21,1	*Salmonella infections*
Czerwonka bakteryjna	3	-	-	-	0,2	-	-	-	*Shigellosis*
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	272	63	84	17	20,9	4,9	6,6	1,3	*Other bacterial food borne intoxications*
Biegunki u dzieci do lat 2 [a]	672	1136	1415	1073	175,4	336,0	560,0	424,4	*Diarrhoea and gastro-enteritis of presumed of infections origin (under 2 years)* [a]
Szkarlatyna (płonica)	183	230	667	471	14,0	17,9	52,5	37,1	*Scarlet fever*
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	42	50	24	34	3,2	3,9	1,9	2,7	*Bacterial meningitis and encephalitis*
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	40	30	22	44	3,1	2,3	1,7	3,5	*Viral meningitis encephalitis*
Wirusowe zapalenie mózgu	12	7	22	12	0,9	0,5	1,7	0,9	*Viral encephalitis*
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	1018	5664	128	99	78,1	440,3	10,1	7,8	*Mumps*
Grypa	22690	4683	10236	485	1741,8	364,0	805,2	38,2	*Influenza*
Szczepieni przeciw wściekliźnie	453	203	186	174	34,8	15,8	14,6	13,7	*Rabies vaccinations*

a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach.

a Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

S o u r c e: data of Voivodship Sanitary-Epidemiologic Station in Kielce.

TABL. 8 (150) **ŻŁOBKI** [a]
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Żłobki	11	5	5	5	*Nurseries*
Oddziały żłobkowe	2	2	2	2	*Nursery wards*
Miejsca w żłobkach [b]	640	340	465	487	*Places in nurseries* [b]
Dzieci przebywające w żłobkach [b] (w ciągu roku)	1070	635	929	966	*Children staying in nurseries* [b] *(during the year)*
Miejsca w żłobkach [b] na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	41,8	18,4	29,6	30,3	*Places in nurseries* [b] *per 1000 children up to age 3 in urban areas*
Dzieci przebywające w żłobkach [b] na 1000 dzieci w wieku do lat 3	11,7	9,1	13,6	13,8	*Children staying in nurseries* [b] *per 1000 children up to age 3*

a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. *b* Łącznie z oddziałami żłobkowymi.
a Including weekly nurseries. b Including nursery wards.

TABL. 9 (151) **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY** [a]
Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	placówki *centres*			wychowankowie *residents*			wolontariusze *volunteers*			
O G Ó Ł E M	**30**	**37**	**35**	**525**	**580**	**493**	**29**	**19**	**29**	***T O T A L***
placówki:										*centres:*
Interwencyjne	1	-	-	8	-	-	-	-	-	*Intervention*
Rodzinne	19	22	21	129	147	130	1	5	1	*Family*
Socjalizacyjne	6	8	7	208	247	202	22	11	19	*Socialization*
Wielofunkcyjne	4	7	7	180	186	161	6	3	9	*Multipurpose*

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 233.
a See general notes, item 12 on page 233.

TABL. 10 (152) **RODZINY ZASTĘPCZE** [a]
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Rodziny zastępcze	1043	977	1000	975	*Foster families*
Dzieci w rodzinach zastępczych [b]	1413	1504	1610	1594	*Children in foster families* [b]
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	82	163	211	227	*of which issued disability confirmation*
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku	100	67	29	16	*Children who gained independence during the year*

a W 2000 r. - stan w końcu roku. *b* Łącznie z dziećmi nie będącymi pod nadzorem sądów.
a In 2000 as of end of year. b Including children not under court supervision.

TABL. 11 (153) **POMOC SPOŁECZNA**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	*SPECIFICATION*
Domy i zakłady (bez filii) [a]	**54**	**52**	***Homes and facilities (excluding sub-branches)*** [a]
dla:			*for:*
Osób w podeszłym wieku	7	7	*Aged persons*
Przewlekle somatycznie chorych	9	9	*Chronically ill with somatic disorders*
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	6	5	*Adults mentally retarded*
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	3	3	*Children and young mentally retarded*
Przewlekle psychicznie chorych [b]	14	14	*Chronically mentally ill* [b]
Niepełnosprawnych fizycznie	3	3	*Physically handicapped*
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	4	4	*Mothers with dependent children and pregnant women*
Bezdomnych	15	13	*Homeless*
Miejsca [c] **ogółem**	**3961**	**3997**	***Total places*** [c]
Miejsca [c] **na 10 tys. ludności**	**31,2**	**31,6**	***Places*** [c] ***per 10 thous. population***
Mieszkańcy [c] **ogółem**	**3837**	**3883**	***Total residents*** [c]
w tym umieszczeni w ciągu roku	761	896	*of which placed within during the year*
w domach i zakładach dla:			*in homes and facilities for:*
Osób w podeszłym wieku	352	354	*Aged persons*
Przewlekle somatycznie chorych	996	997	*Chronically ill with somatic disorders*
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	489	452	*Adults mentally retarded*
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	328	354	*Children and young mentally retarded*
Przewlekle psychicznie chorych [b]	1189	1156	*Chronically mentally ill* [b]

a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. *b* Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. *c* Łącznie z filiami.

a In the division facilities may be shown several times, because one facility may be for several groups of residents. b Including community self-help homes for persons with mental disorders. c Including subbranches.

TABL. 11 (153) **POMOC SPOŁECZNA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	*SPECIFICATION*
Mieszkańcy [c] ogółem (dok.)			***Total residents [c] (cont.)***
Niepełnosprawnych fizycznie	61	73	*Physically handicapped*
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	67	66	*Mothers with dependent children and pregnant women*
Bezdomnych	355	431	*Homeless*
Mieszkańcy [c] na 10 tys. ludności	**30,2**	**30,7**	***Residents [c] per 10 thous. population***
Osoby oczekujące na umieszczenie	**200**	**340**	***Persons awaiting a place***

c Łącznie z filiami.
c Including subbranches.

TABL. 12 (154) **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ [a]**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający *Beneficiaries*	Udzielone świadczenia *Benefits granted*	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M 2000 [b]	85527	93185274	***T O T A L***
2005	111734 [c]	80204207 [d]	
2009	85033	136915952	
2010	**101946**	**99731628**	
Pomoc pieniężna			***Monetary assistance***
w tym zasiłki:			*of which benefits:*
Stały	7763	26768895	*Permanent*
Okresowy	15213	18878476	*Temporary*
Celowy	7423	3240662	*Appropriated*
Pomoc niepieniężna			***Non-monetary assistance***
w tym:			*of which:*
Schronienie	317	725040	*Shelter*
Posiłek	42372	26359853	*Meals*
Ubranie	626	71967	*Clothing*
Sprawienie pogrzebu	145	282239	*Burial*

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 234; dane dotyczą pomocy organizowanej przez administrację rządową i samorządową. *b* Źródło: dane Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach. *c* W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. *d* W tym 7685 tys. zł nieuwzględnionych w dalszym podziale (dotyczy tylko tej części świadczeń, których nie objęły przepisy ustawy obowiązującej od dnia 1 V 2004 r., tj. m. in.: zasiłków okresowych gwarantowanych i specjalnych, macierzyńskich okresowych i jednorazowych, zasiłków stałych dla matek).

a See general notes, item 15 on page 226; data concern assistance organized by government and local self-government administration. b Source: data of Świętokrzyskie Voivodship Office in Kielce. c Under the item benefits, recipients may be shown several times. d Of which 7685 thous. zl not considered further (applies only to the benefits not covered by the law valid since 1 V 2004, i. e., among others: guaranteed temporary and special benefits, temporary maternity benefits and one-off benefits, permanent benefits for mothers).

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

5. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the* ***collection*** *of public libraries.*

A ***borrower*** *is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information concerning* ***art galleries*** *includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

3. *Information regarding* ***theatres and music institutions*** *concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- *the activity of* ***dramatic theatres****, including dramatic and puppet theatrical performances,*
- *the activity of* ***music theatres****, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),*
- *the concert activity of* ***philharmonic orchestras, orchestras and choirs****.*

4. *Information regarding* ***cinemas*** *concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).*

5. *Data regarding* ***radio and television subscribers*** *concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych obiektów zaliczono obiekty, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla hoteli, moteli, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o **miejscach noclegowych** wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Tourism

1. Tourism, *in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.*

2. Tourist accommodation facilities *include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).*

The remaining facilities of collective accommodation establishments include hotel facilities which do not correspond to conditions expected in hotels, motels, boarding houses, excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, other facilities used by the tourism industry (e.g., student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and health establishments.

3. *Data on* ***number of beds*** *are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.*

4. Catering establishments *in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.*

Kultura
Culture

TABL. 1 (155) **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	318	300	296	291	*Libraries (as of 31 XII)*
w tym na wsi	249	230	226	221	*of which in rural areas*
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	34	20	12	14	*Library service points (as of 31 XII)*
w tym na wsi	32	19	11	13	*of which in rural areas*
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)					
w tys. wol.	4483,6	4413,4	4457,9	4443,9	*Collection (as of 31 XII) in thous. vol.*
w tym na wsi	2484,7	2382,1	2357,1	2326,8	*of which in rural areas*
Czytelnicy [a] w tys.	221,7	211,9	178,3	176,5	*Borrowers [a] in thous.*
w tym na wsi	79,0	75,2	66,5	64,9	*of which in rural areas*
Wypożyczenia [ab]:					*Loans [ab]:*
w tysiącach woluminów	4155,3	3813,4	3345,9	3371,2	*in thousand volumes*
w tym na wsi	1607,7	1536,2	1349,3	1306,6	*of which in rural areas*
na 1 czytelnika w wol.	18,7	18,0	18,8	19,1	*per borrower in vol.*
w tym na wsi	20,4	20,4	20,3	20,1	*of which in rural areas*

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a Including library service points b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (156) **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne [a] *Museums and branches [a]*	Muzealia [a] w tys. *Museum exhibits [a] in thous.*	Wystawy czasowe *Temporary exhibitions*		Zwiedzający w tys. *Visitors in thous.*		*SPECIFICATION*
			własne [b] *own [b]*	obce [c] *exterior [c]*	ogółem *total*	w tym młodzież szkolna [d] *of which primary and secondary school students [d]*	
O G Ó Ł E M 2000	20	141,7	59	41	395,4	207,2	***T O T A L***
2005	22	146,2	53	34	539,6	235,4	
2009	24	134,4	80	35	840,8	294,7	
2010	**24**	**134,8**	**91**	**43**	**400,4**	**169,3**	
Archeologiczne	2	1,2	-	1	45,2	24,0	*Archaeological*
Artystyczne	1	0,2	3	-	4,2	1,8	*Art*
Biograficzne	2	-	3	1	27,0	14,0	*Biographical*
Etnograficzne	1	16,6	6	-	94,8	56,9	*Ethnographic*
Geologiczne	1	-	-	1	2,0	1,9	*Geological*
Historyczne	3	8,7	29	16	26,0	8,3	*Historical*
Interdyscyplinarne	1	33,1	16	3	39,0	6,7	*Interdisciplinary*
Militarne	1	-	-	-	22,3	6,3	*Military*
Przyrodnicze	1	-	-	-	0,4	0,0	*Natural history*
Techniki i nauki	5	1,7	-	2	14,9	5,7	*Technical and science*
Inne	6	73,2	34	19	124,7	43,8	*Other*

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (157) **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	3	4	11	11	9	2	*Galleries (as of 31 XII)*
Wystawy [a]	75	90	110	112	108	4	*Exhibitions* [a]
w tym z zagranicy	2	4	4	1	1	-	*of which foreign*
Ekspozycje [a]	89	103	113	114	110	4	*Expositions* [a]
Zwiedzający w tys.	80,0	92,6	54,9	53,3	48,1	5,2	*Visitors in thous.*

a W kraju.
a In Poland.

TABL. 4 (158) **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje [a] *Institutions* [a]	Miejsca na widowni w stałej sali [a] *Seating in fixed halls* [a]	Przedstawienia i koncerty [b] *Performances and concerts* [b]	Widzowie i słuchacze [b] w tys. *Audience* [b] *in thous.*	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2000	9	1205	1491	297,3	***T O T A L***
	2005	6	1241	1534	309,6	
	2009	6	1242	1436	305,6	
	2010	**5**	**1968**	**1420**	**313,3**	
Teatry		3	1255	732	175,3	*Theatres*
dramatyczne		1	397	228	45,4	*dramatic*
lalkowe		1	132	460	62,3	*puppet*
muzyczne		1	726	44	67,6	
Filharmonie		1	713	687	137,9	*Philharmonic halls*
Przedsiębiorstwa estradowe		1	x	1	0,1	*Entertainment enterprises*

a Stan w dniu 31 XII. *b* Według siedziby.
a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 5 (159) **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Kina (stan w dniu 31 XII)	24	14	11	10	*Cinemas (as of 31 XII)*
w tym miasto	20	14	11	10	*of which in urban areas*
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	25	21	18	17	*Audience (as of 31 XII)*
w tym miasto	21	21	18	17	*of which in urban areas*
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	7,1	5,8	5,3	5,2	*Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.*
w tym miasto	6,3	5,8	5,3	5,2	*of which in urban areas*
Seanse:					*Screenings:*
w tysiącach	8,1	17,1	20,2	18,4	*in thousands*
w tym miasto	8,0	17,1	20,2	18,4	*of which in urban areas*
na 1 kino	339,3	1221,7	1834,9	1674,7	*per cinema*
Widzowie:					*Audience:*
w tysiącach	337,7	451,1	666,0	549,0	*in thousands*
w tym miasto	331,3	451,1	666,0	549,0	*of which in urban areas*
na 1 kino	14072,8	32218,9	60548,1	49911,7	*per cinema*
na 1 seans	41,5	26,4	33,0	29,8	*per screening*

TABL. 6 (160) **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓL-NIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w tys. *in thous.*				na 1000 ludności *per 1000 population*				
Abonenci radiowi	293,5	276,9	192,8	189,8	225	216	152	150	*Radio subscribers*
miasta	165,2	154,4	115,2	113,6	276	265	201	199	*urban areas*
wieś	128,3	122,5	77,6	76,2	182	175	111	110	*rural areas*
Abonenci telewizyjni	280,2	266,6	186,1	183,2	215	207	147	145	*Television subscribers*
miasta	157,0	149,2	111,0	109,5	262	256	194	192	*urban areas*
wieś	123,2	117,4	75,1	73,7	175	167	108	106	*rural areas*

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.
S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka
Tourism

TABL. 7 (161) **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Obiekty (stan w dniu 31 VII) ...	**162**	**119**	**143**	**162**	***Facilities (as of 31 VII)***
Hotele	18	31	52	66	*Hotels*
Motele	8	13	9	8	*Motels*
Pensjonaty	9	5	7	7	*Boarding houses*
Inne obiekty hotelowe	-	7	16	17	*Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	9	4	2	2	*Excursion hostels*
Schroniska młodzieżowe	15	12 [a]	12 [a]	12 [a]	*Youth hostels*
Kempingi	5	3	5	5	*Camping sites*
Pola biwakowe	17	-	-	1	*Tent camp sites*
Ośrodki wczasowe	15	13	10	10	*Holiday centres*
Ośrodki kolonijne	5	2	1	-	*Holiday youth centres*
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	8	9	8	11	*Training-recreational centres*
Zespoły domków turystycznych .	16	9	8	10	*Complexes of tourist cottages*
Zakłady uzdrowiskowe	.	.	7	7	*Health establishments*
Pozostałe obiekty	37	11	6	6	*Miscellaneous facilities*
**Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) ..... **	**9842**	**8338**	**10937**	**12252**	***Number of beds (as of 31 VII)***
w tym całoroczne	5048	5569	8665	9664	*of which open all year*
Hotele	1202	2782	4307	5153	*Hotels*
Motele	341	435	300	286	*Motels*
Pensjonaty	494	255	332	325	*Boarding houses*
Inne obiekty hotelowe	-	110	482	535	*Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	528	224	90	90	*Excursion hostels*
Schroniska młodzieżowe	672	797 [b]	734 [c]	730 [c]	*Youth hostels*
Kempingi	500	559	976	958	*Camping sites*
Pola biwakowe	1150	-	-	100	*Tent camp sites*
Ośrodki wczasowe	1349	1120	824	824	*Holiday centres*
Ośrodki kolonijne	368	293	100	-	*Holiday youth centres*
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	917	762	821	1075	*Training-recreational centres*
Zespoły domków turystycznych .	844	496	364	510	*Complexes of tourist cottages*
Zakłady uzdrowiskowe	.	.	1224	1232	*Health establishments*
Pozostałe obiekty	1477	505	383	434	*Miscellaneous facilities*

a W tym 10 szkolnych schronisk młodzieżowych. *b, c* W tym szkolne schroniska młodzieżowe: *b* – 688 miejsc noclegowych, *c* – 625 miejsc noclegowych.
a Of which 10 school youth hostels. b, c Of which school youth hostels: b – 688 beds, c – 625 beds.

TABL. 7 (161) **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Korzystający z noclegów.....	**264357**	**295590**	**383918**	**406570**	***Tourists accommodated***
w tym turyści zagraniczni	24209	25091	23469	26546	*of which foreign tourists*
Hotele	83058	149560	218325	249145	*Hotels*
Motele.....	27771	31214	19351	20794	*Motels*
Pensjonaty.....	31406	11753	10379	7819	*Boarding houses*
Inne obiekty hotelowe	-	5350	26214	19646	*Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe.....	16823	7907	4691	4702	*Excursion hostels*
Schroniska	-	-	-	91	*Shelters*
Schroniska młodzieżowe.....	17543	20725 [d]	24652 [e]	21833 [f]	*Youth hostels*
Kempingi.....	808	1669	5358	5267	*Camping sites*
Pola biwakowe	1200	-	-	250	*Tent camp sites*
Ośrodki wczasowe	18423	15440	14318	12997	*Holiday centres*
Ośrodki kolonijne	1148	235	260	-	*Holiday youth centres*
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	24036	34485	17531	22857	*Training-recreational centres*
Zespoły domków turystycznych.	6925	3828	2763	4207	*Complexes of tourist cottages*
Zakłady uzdrowiskowe.....	.	.	24543	25777	*Health establishments*
Pozostałe obiekty.....	35216	13424	15533	11185	*Miscellaneous facilities*
Udzielone noclegi	**697720**	**586624**	**1129826**	**1206889**	***Nights spent (overnight stay)***
w tym turystom zagranicznym	46826	56651	61263	66861	*of which foreign tourists*
Hotele	161721	271839	420697	508097	*Hotels*
Motele.....	38076	34261	30377	36686	*Motels*
Pensjonaty.....	66272	24544	25262	19796	*Boarding houses*
Inne obiekty hotelowe	-	12009	41500	31481	*Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe.....	46886	20486	11547	11624	*Excursion hostels*
Schroniska	-	-	-	1047	*Shelters*
Schroniska młodzieżowe.....	35787	47633 [g]	60523 [h]	53049 [i]	*Youth hostels*
Kempingi.....	1629	3973	15636	13826	*Camping sites*
Pola biwakowe	1940	-	-	510	*Tent camp sites*
Ośrodki wczasowe	91783	58225	69118	55504	*Holiday centres*
Ośrodki kolonijne	14304	3865	3480	-	*Holiday youth centres*
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	59295	69244	38054	50826	*Training-recreational centres*
Zespoły domków turystycznych.	28780	14628	16692	20498	*Complexes of tourist cottages*
Zakłady uzdrowiskowe.....	.	.	375914	386164	*Health establishments*
Pozostałe obiekty.....	151247	25917	21026	17781	*Miscellaneous facilities*

d, e, f, g, h, i W tym szkolne schroniska młodzieżowe: *d* – 16718 korzystających z noclegów, *e* – 20383 korzystających z noclegów, *f* – 18093 korzystających z noclegów, *g* – 40726 udzielonych noclegów, *h* – 52655 udzielonych noclegów, *i* – 45794 udzielone noclegi.

d, e, f, g, h, i Of which school youth hostels: d – 16718 tourists accommodated, e – 20383 tourists accommodated, f – 18093 tourists accommodated, g – 40726 nights spent (overnight stay), h – 52655 nights spent (overnight stay), i – 45794 nights spent (overnight stay).

TABL. 8 (162) **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje *Restaurants*	Bary i kawiarnie *Bars and coffee shops*	Stołówki *Canteens*	Punkty gastronomiczne *Food stands*	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M 2000	25	53	37	19	***T O T A L***
2005	51	38	18	6	
2009	66	66	27	13	
2010	**82**	**67**	**25**	**9**	
Hotele	58	46	3	1	*Hotels*
Motele	5	5	1	-	*Motels*
Pensjonaty	2	2	1	3	*Boarding houses*
Inne obiekty hotelowe	9	5	-	2	*Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	2	1	-	1	*Excursion hostels*
Schroniska młodzieżowe [a]	-	-	2	-	*Youth hostels* [a]
Ośrodki wczasowe	1	-	4	-	*Holiday centres*
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4	4	4	-	*Training-recreational centres*
Zespoły domków turystycznych	1	2	-	-	*Complexes of tourist cottages*
Zakłady uzdrowiskowe	-	2	7	2	*Health establishments*
Pozostałe obiekty	-	-	3	-	*Miscellaneous facilities*

a W tym szkolne schroniska młodzieżowe.
a Including school youth hostels.

TABL. 9 (163) **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Korzystający z noclegów	**24209**	**25091**	**23469**	**26546**	***Tourists accommodated***
Hotele	20998	21337	19416	22407	*Hotels*
Motele	236	789	685	979	*Motels*
Pensjonaty	453	344	311	83	*Boarding houses*
Inne obiekty hotelowe	-	179	172	83	*Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	270	83	110	55	*Excursion hostels*
Schroniska młodzieżowe	35	321 [a]	670 [a]	558 [a]	*Youth hostels*
Kempingi	346	734	1069	1221	*Camping sites*
Ośrodki wczasowe	44	13	-	-	*Holiday centres*
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1266	760	486	614	*Training-recreational centres*
Zespoły domków turystycznych	133	86	12	13	*Complexes of tourist cottages*
Zakłady uzdrowiskowe	.	.	461	466	*Health establishments*
Pozostałe obiekty	428	445	77	67	*Miscellaneous facilities*
Udzielone noclegi	**46826**	**56651**	**61263**	**66861**	***Nights spent (overnight stay)***
Hotele	39301	49326	45403	52181	*Hotels*
Motele	516	1074	1727	1328	*Motels*
Pensjonaty	950	915	834	164	*Boarding houses*
Inne obiekty hotelowe	-	423	655	128	*Other hotel facilities*
Domy wycieczkowe	502	243	306	72	*Excursion hostels*
Schroniska młodzieżowe	53	750 [a]	3601 [a]	3129 [a]	*Youth hostels*
Kempingi	504	868	1446	2196	*Camping sites*
Ośrodki wczasowe	444	90	-	-	*Holiday centres*
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2748	2139	948	1221	*Training-recreational centres*
Zespoły domków turystycznych	982	154	15	34	*Complexes of tourist cottages*
Zakłady uzdrowiskowe	.	.	6055	6005	*Health establishments*
Pozostałe obiekty	826	669	273	403	*Miscellaneous facilities*

a W tym szkolne schroniska młodzieżowe.
a Including school youth hostels.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

— **badania podstawowe,** tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;

— **badania stosowane,** tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;

— **prace rozwojowe,** tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** (tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych):
   a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

1. *Research and development (R&D) includes:*

— ***basic research,*** *i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;*

— ***applied research,*** *i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge.*
It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;

— ***experimental development,*** *i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.*

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities conducting such activity:

1) ***scientific and research-development units*** *(i.e. units whose main activity is performing R&D activity):*
   a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619),
   b) research institutes operating on the basis

b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki państwowe, działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (DZ. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Działalność badawczo-rozwojowa";

2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe"), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
4) **szkoły wyższe;**
5) **pozostałe jednostki** .— państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych:**
   a) pracowników naukowych, badawczo-technicz-nych, inżynieryjnych i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
   b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
   c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
   d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe(w EPC);
2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;

of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96 ,item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),

c) others — private units classified into NACE division 72 'Scientific research and development';

2) ***auxiliary scientific units*** *- archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;*

3) economic entities (not classified into NACE division 72 'Scientific research and development') include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;

4) ***higher education institutions;***

5) ***other units*** *— state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.*

2. Employment *in R&D includes:*

1) ***researchers (RSE):***
   a) researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,
   b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,
   c) researchers and academics employed in higher education institutions,
   d) PhD students conducting R&D(FTE)

2) ***technicians and equivalent staff*** *are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;*

3) ***other supporting staff*** *include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff*

3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

4. Nakłady wewnętrzne - wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R

— **Nakłady inwestycyjne na środki trwałe** od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. Działalność innowacyjna obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane (tabl. 15) obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa,** przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how,* znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia,

participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. *Data regarding* ***employment*** *in R&D include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.*

Full-time equivalents (FTE) *are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.*

4. Intramural expenditures *- presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.*

Since 2003 ***capital expenditures on fixed assets*** *comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.*

5. Innovation activity *comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section (table 15) include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications —* ***product innovation*** *and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises —* ***process innovation*** *which are novel at least for the enterprise.*

6. Expenditures on innovation activity *include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non--patented inventions, licenses, disclosures of know--how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process*

(maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

6. Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i zmodernizowanych wyrobów.

7. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadawać do stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

10. Dane prezentowane w tabl. 9 dotyczą wynalazków zgłoszonych przez podmioty krajowe (rezydentów) i zagraniczne (nierezydentów), które mogą uzyskać ochronę (patent) przez zgłoszenie w trybie krajowym, tzn. bezpośrednio w Urzędzie Patentowym RP.

tion activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

*A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.*

*A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.*

***7. Means for automating production processes** include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.*

***8.** A **patentable invention** — any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of practical application.*

***9.** A **utility model eligible for protection** — any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.*

***10.** Data presented in table 9 refer to inventions filed by domestic entities (residents) and foreign entities (non-residents), which may be granted protection (patent) by submitting an invention application in accordance with the national procedure, i.e. directly to thePatent Office of the Republic of Poland.*

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane dotyczące **przedsiębiorstw wyposażonych w technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT)** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, hotele i restauracje (w zakresie hoteli i pozostałych obiektów noclegowych turystyki i innych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania), transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie działalności związanej z filmem, przemysłem wideo oraz działalności radiowej i telewizyjnej).

3. Lokalna sieć komputerowa (LAN) to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. Intranet to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

Information society

1. *The information presented has been compiledon the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.*

2. *Data regarding* ***enterprises equipped with Information Communication Technology (ICT)****, concern economic entities employing more than 9 persons and included to sections according to the NACE Rev. 2: manufacturing, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants (hotels and camping sites and other provision of short-stay accommodation), transport, storage and communication, real estate, rental and business activities, other community, social and personal service activities (motion picture and video activities, radio and television activities).*

3. Local area network (LAN) *is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.*

4. Intranet *is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).*

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (164) **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
OGÓŁEM JEDNOSTKI (stan w dniu 31 XII)	**16**	**23**	**33**	***TOTAL UNITS (as of 31 XII)***
Zatrudnieni ogółem [a]	**789**	**1099**	**1199**	***Total personnel*** [a]
pracownicy naukowo-badawczy	709	983	1026	*researchers*
technicy i pracownicy równorzędni	40	82	151	*technicians and equivalent staff*
pozostały personel	40	34	22	*other supporting staff*
W tym podmioty gospodarcze o PKD innym niż 72	**10**	**16**	**19**	***Of which economic entities not classified into NACE division 72***
Razem zatrudnieni	109	220	267	*Total personnel*
pracownicy naukowo-badawczy	52	159	174	*researchers*
technicy i pracownicy równorzędni	30	42	75	*technicians and equivalent staff*
pozostały personel	27	19	17	*other supporting staff*

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.
a In full-time equivalents.

TABL. 2 (165) **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**1349**	**1450**	**1507**	***T O T A L***
z wykształceniem:				*education:*
wyższym:				*higher:*
z tytułem naukowym profesora	86	104	100	*with title of professor*
ze stopniem naukowym:				*with scientific degree of:*
doktora habilitowanego	202	215	209	*habilitated doctor* [a] *(HD)*
doktora	595	620	#	*doctor (PhD)*
z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata	396	453	536	*with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)*
pozostałym	70	58	#	*other*
W tym w podmiotach gospodarczych o PKD innym niż 72	**127**	**249**	**319**	***Of which in economic entities not classified into NACE division 72***

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.

TABL. 3 (166) **NAKŁADY WEWNĘTRZNE [a] NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
INTRAMURAL EXPENDITURES [a] ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
OGÓŁEM (w mln zł)	**19,5**	**146,7**	**167,9**	***TOTAL (in mln zl)***
nakłady:				*expenditures:*
bieżące [b]	16,3	108,6	123,7	*current [b]*
w tym osobowe	7,8	79,2	80,6	*of which labour costs*
inwestycyjne na środki trwałe	3,2	#	44,2	*capital*
w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu	2,0	24,6	43,7	*of which instruments and equipment*
W tym podmioty gospodarcze o PKD innym niż 72	**9,9**	**56,5**	**56,4**	***Of which in economic entities not classified into NACE division 72***
nakłady:				*expenditures:*
bieżące [b]	9,1	36,3	52,5	*current [b]*
w tym osobowe	6,1	13,7	17,3	*of which labour costs*
inwestycyjne na środki trwałe	0,8	20,3	4,0	*capital*
w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu	0,7	16,4	3,8	*of which instruments and equipment*

a Bez amortyzacji środków trwałych. *b* Łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna); patrz notka *a* do tabl. 4 na str. 258.

a Excluding depreciation of fixed assets. b Including expenditure on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment); see footnote a to the table 4 on page 258.

TABL. 4 (167) **NAKŁADY BIEŻĄCE [a] NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES [a] ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
OGÓŁEM (w mln zł)	**16,3**	**108,6**	**123,7**	***TOTAL (in mln zl)***
badania:				*research:*
podstawowe	4,5	68,5	#	*basic*
przemysłowe (dawniej stosowane)	2,0	#	#	*industrial (previously applied)*
prace rozwojowe	9,8	35,2	52,7	*experimental development*
W tym podmioty gospodarcze o PKD innym niż 72	**9,1**	**36,3**	**52,5**	***Of which in economic entities not classified into NACE division 72***
badania:				*research:*
podstawowe	0,4	0,9	0,2	*basic*
przemysłowe (dawniej stosowane)	0,4	#	2,8	*industrial (previously applied)*
prace rozwojowe	8,3	32,1	49,4	*experimental development*

a Bez amortyzacji środków trwałych; łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna), niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r., Dz. U. Nr 146, poz. 1642, § 13).

a Excluding depreciation of fixed assets; including expenditure on purchase of manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment), necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to regulation in force temporarily, till completion of the a. m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State for Scientific Research from 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13).

TABL. 5 (168) **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	stopień zużycia w % *degree of consumption in %*				
O G Ó Ł E M	**68,6**	**40,6**	**48,6**	**#**	***T O T A L***
w tym jednostki rozwojowe....	81,1	25,9	30,8	14,0	*of which development units*

TABL. 6 (169) **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYŚLE** [a]
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt. *Means for automating production processes in units*					
		linie produkcyjne *production lines*		centra obróbkowe *processing centres*	roboty i manipulatory przemysłowe *industrial robots and manipulators*		komputery [b] *computers* [b]
		automatyczne *automatic*	sterowane komputerem *computer controlled*		ogółem *total*	w tym roboty *of which robots*	
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	2000	239	110	36	13	4	530
	2005	367	191	112	36	23	947
	2009	524	267	203	43	39	1077
	2010	**479**	**321**	**235**	**50**	**37**	**1230**
sektor publiczny ..... *public sector*		35	16	43	#	#	198
sektor prywatny ..... *private sector*		444	305	192	#	#	1032
W tym przetwórstwo przemysłowe ..... *Of which manufacturing*		**469**	**290**	**233**	**50**	**37**	**1033**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. *b* Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (170) **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE [a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY [a] BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000	2005	2009	2010			
				ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*	liczby ogółem – przetwórstwo przemysłowe *of total number – manufacturing*
	w tys. zł *in thous. zl*						
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**474174**	**422480**	**226111**	**279057**	**123894**	**155164**	**204179**
W tym nakłady: *Of which expenditures:*							
na działalność badawczą i rozwojową ..... *on research and development activity*	20632	12222	66411	62122	39327	22795	61951
na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw. *on the acquisition of disembodied technology and know-how*	1961	7861	392	1603	-	1603	1558
na oprogramowanie ..... *on software*	10053	6728	3559	3493	1250	2242	2834
Inwestycyjne: *Capital:*							
na budynki i budowle oraz grunty ..... *on land and buildings*	86276	90772	39579	68283	57807	10475	16240
na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ..... *on the acquisition of instruments and equipment*	331823	300402	105571	132827	22696	110131	113256
w tym z importu ..... *of which import*	155161	187097	46024	55350	4225	51125	54596
na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną .... *on staff training connected with innovation activity*	1947	413	538	422	99	323	368
na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów ..... *on the marketing for the new or significantly improved products*	2478	1332	3231	5105	377	4729	5105

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 8 (171) **PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH [a] W 2010 R.**
SOLD PRODUCTION OR NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES [a] IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Udział produkcji sprzedanej wyrobów [b] nowych lub istotnie ulepszonych w % produkcji sprzedanej wyrobów ogółem *Share of sales of new or significantly improved products [b] in % of sold production of industrial products*	Przychody netto ze sprzedaży produktów [b] nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem [c] *Net revenues from sales of new or significantly improved products [b] in % of total turnover [c]*				*SPECIFICATION*
		ogółem *total*	w tym *of which*			
			nowe lub istotnie ulepszone dla rynku *new or significantly improved for the market*	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa *new or significantly improved only for the enterprise*	eksport *export*	
O G Ó Ł E M	**7,6**	**5,7**	**2,9**	**2,9**	**1,6**	***T O T A L***
w tym sektor prywatny	7,9	5,9	3,0	3,0	1,7	*of which private sector*
W tym przetwórstwo przemysłowe	**8,4**	**7,2**	**3,6**	**3,6**	**2,0**	***Of which manufacturing***

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. *b* Wprowadzonych na rynek w latach 2008–2010. *c* Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Introduced into the market in the years 2008–2010. c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (172) **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wynalazki:					***Inventions:***
zgłoszone	44	44	47	49	*patent applications*
udzielone patenty	13	12	37	25	*patents granted*
Wzory użytkowe:					***Utility models:***
zgłoszone	.	7	19	30	*utility model applications*
udzielone prawa ochronne	.	28	17	15	*rights of protection granted*

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego Rzeczpospolitej Polskiej.
S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne
Information society

TABL. 10 (173) **PRZEDSIĘBIORSTWA [a] WYKORZYSTUJACE INTERNET W 2010 R.** Stan w styczniu
ENTERPRISES USING [a] INTERNET IN 2010. As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Dostęp do Internetu *Internet access*	Połączenie z Internetem przez *Internet access via*			Własną stronę internetową *Own Website*
		łącze szerokopasmowe [b] *broadband connection [b]*	modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy *analogue (connection over plain telephone line) or digital modem*	łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.) *wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)*	
	udział jednostek w całej populacji w % *the proportion of entities in percent of total population*				
O G Ó Ł E M**.....** ***T O T A L***	**92,9**	**56,8**	**48,4**	**14,8**	**54,8**

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC).
a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power suplay traction – PLC).

TABL. 11 (174) **PRZEDSIĘBIORSTWA [a] WYKORZYSTUJACE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE W 2010 R.** Stan w styczniu
ENTERPRISES [a] USING SELECTED ICT SYSTEMS IN 2010. As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Komputery *Computers*	Sieć lokalną LAN *Local area network (LAN)*		Intranet *Intranet*	System informatyczny do obsługi zamówień *IT system to manage the placing or receipt of orders*	Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux *Free, open source software and operating systems, like Linux*	ERP – system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa *Enterprise Resource Planning system*	CRM – oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa *Customer Relationship Management system*
		ogółem *total*	w tym bezprzewodowa *of which wireless*					
	udział jednostek w całej populacji w % *the proportion of entities in percent of total population*							
O G Ó Ł E M**.....** ***T O T A L***	**92,9**	**60,2**	**29,0**	**29,6**	**.**	**13,0**	**9,5**	**11,8**

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV

CENY

CHAPTER XIV

PRICES

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:
- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** jest miesięczna sprawozdawczość ankieterów Głównego Urzędu Statystycznego. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

General notes

1. *Information about* ***retail prices*** *comes from the following price surveys:*
- *consumer goods and services,*
- *non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.*

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. *Data on* ***procurement prices*** *concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.*

3. *Monthly reporting of interviewers of the Central Statistical Office constitutes the source of information on* ***prices of agricultural products and livestock obtained by farmers on marketplaces****. Average annual prices have been computed as the arithmetic mean of average monthly prices.*

TABL. 1 (175) **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				
O G Ó Ł E M	**110,2**	**102,4**	**103,8**	**102,6**	***T O T A L***
w tym:					*of which:*
Żywność i napoje bezalkoholowe	110,6	102,3	105,3	102,8	*Food and non-alcoholic beverages*
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107,4	103,2	110,7	106,3	*Alcoholic beverages, tobacco*
Odzież i obuwie	106,8	93,5	94,7	95,4	*Clothing and footwear*
Mieszkanie	.	104,1	106,7	103,2	*Dwelling*
Zdrowie	110,4	102,8	103,0	103,2	*Health*
Transport	119,7	106,0	97,0	105,0	*Transport*
Rekreacja i kultura	109,9	101,6	103,5	100,0	*Recreation and culture*
Edukacja	111,8	101,1	101,8	101,7	*Education*

TABL. 2 (176) **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł *in zl*				
Ryż — za 1 kg	2,32	2,91	5,13	4,30	*Rice — per kg*
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,20	1,21	1,59	1,60	*Wheat-rye bread — per 0,5 kg*
Makaron jajeczny — za 400 g	3,29	4,13	3,21	3,20	*Egg pasta — per 400 g*
Mąka pszenna — za 1 kg	1,69	1,80	2,21	2,18	*Wheat flour — per kg*
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	8,99	14,25	18,75	19,44	*Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg*
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	13,23	13,57	15,11	14,18	*Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg*
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,99	5,72	6,91	6,58	*Disembowelled chicken — per kg*
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	18,91	19,25	22,08	22,13	*Pork ham, boiled — per kg*
Kiełbasa „Toruńska" — za 1 kg	10,62	11,70	14,63	14,47	*Sausage "Toruńska" — per kg*
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,93	12,86	17,13	18,93	*Fillets of hake, frozen — per kg*
Karp świeży — za 1 kg	9,14	12,40	14,06	13,73	*Fresh carp — per kg*
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	5,63	8,52	9,34	9,29	*Salted herring, headless — per kg*
Mleko krowie spożywcze – 3-3,5% tłuszczu sterylizowane — za 1 l	2,20	2,52	2,81	2,76	*Cows' milk, fat content 3-3,5%, sterilized, per l*

TABL. 2 (176) **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w zł *in zl*				
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,32	1,36	1,75	1,90	*Sour cream, fat content 18% — per 200 ml*
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	8,48	9,70	12,05	12,37	*Semi-fat cottage cheese — per kg*
Ser dojrzewający „Gouda" — za 1 kg	17,01	17,05	15,80	17,21	*Ripening "Gouda" cheese — per kg*
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,35	0,37	0,47	0,50	*Hen eggs, fresh — per piece*
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,81	3,16	3,55	4,09	*Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g*
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,32	4,89	6,37	6,22	*Rape-oil, domestic production — per l*
Pomarańcze — za 1 kg	4,26	5,17	5,80	6,08	*Oranges — per kg*
Jabłka [ab] — za 1 kg	2,40	1,92	1,87	2,35	*Apples [ab] — per kg*
Buraki [a] — za 1 kg	1,28	1,24	1,59	1,75	*Beetroots [a] — per kg*
Marchew [a] — za 1 kg	1,30	1,54	2,02	2,00	*Carrots [a] — per kg*
Ziemniaki [a] — za 1 kg	0,80	0,78	1,01	1,38	*Potatoes [a] — per kg*
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,95	3,08	3,09	2,78	*White sugar, crystallized — per kg*
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic" — za 250 g	7,15	4,91	6,08	6,25	*Natural coffee "Tchibo Family Classic", ground — per 250 g*
Herbata „Madras" — za 100 g	2,03	2,27	3,06	3,40	*Tea "Madras" — per 100 g*
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka" 40% [c] — za 0,5 l	24,38	19,38	19,68	19,51	*Vodka pure „Polonaise — Polish Vodka" 40% [c] — per 0,5 l:*
Papierosy „Mars" — za 20 szt	4,33	5,21	8,24	9,45	*Cigarettes "Mars" — per 20 pcs*
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny — za 1 kpl	489,98	460,34	503,00	510,92	*Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set*
Półbuty męskie skórzane, na podeszwie nieskórzanej — za 1 parę	118,20	139,13	164,67	177,39	*Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair*
Półbuty damskie skórzane, na podeszwie nieskórzanej — za 1 parę	103,02	130,04	146,79	160,54	*Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair*

a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. *b, c* W 2000 r.: b — droższe, c — 50%.

a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. b, c In 2000: b — dessert apples, c — 50%.

TABL. 2 (176) **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w zł *in zl*				
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	18,53	26,09	27,85	29,86	*Resoling men's shoes — per pair*
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m^3	1,36	2,34	2,75	2,95	*Cold water by municipal water--system — per m^3*
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) [d] — za 1 kW·h	0,29	0,42	0,54	0,57	*Electricity for households (all-day tariff) [d] — per kW·h*
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych [e] — za 1 m^3	0,90	1,53	2,42	2,48	*Natural net-gas, high-methanated for households [e] — per m^3*
Węgiel kamienny — za 1 t	373,56	450,06	707,88	716,13	*Hard coal — per t*
Ciepła woda — za 1 m^3	10,72	14,55	17,39	18,99	*Hot water — per m^3*
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1872 [f]	1404 [f]	1241	1308	*Fridge-freezer, capacity about 300 l*
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1409	1217	1269	1283	*Automatic washing machine, dry--linen capacity not exceeding 5 kg*
Odkurzacz typu domowego	346,39	239,92	386,94	346,79	*Vacuum cleaner*
Żelazko z nawilżaczem	142,10	139,51	144,27	176,26	*Iron with duschsystem*
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-octanowa [g] — za 1 l	3,12	4,03	4,17	4,60	*Motor petrol unleaded, 95 octane [g] — per l*
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,47	1,72	2,00	2,00	*Regular ticket for travelling by intra--urban bus*
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	10,83	13,03	14,70	14,63	*Taxi daily fare — for 5 km distance*
Bilet normalny do kina	9,30	12,03	12,79	13,20	*Regular cinema ticket*
Ondulacja na zimno włosów damskich	43,09	55,66	65,97	69,56	*Women's cold wave*
Ciągnik „Ursus 2812"	35181	62352	72866	76860	*Tractor "Ursus 2812"*
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	13,82	23,92	34,65	30,10	*Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg*
Przemiał pszenicy — za 1 dt	11,95	14,12	15,00	15,00	*Grinding of wheat — per dt*
Badanie kliniczne krowy	11,64	19,24	22,89	26,22	*Cow's clinical examination*

d Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. *e* Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m^3 gazu. *f* O pojemności ok. 280 l. *g* Do 2009 r. benzyna silnikowa „Euro-Super".

d Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. e Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m^3 of gas. f Capacity about 280 l. g Until 2009 motor petrol „Euro-Super".

TABL. 3 (177) **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł *in zl*				
Ziarno zbóż (bez siewnego) — za 1 dt:					*Cereal grain (excluding sowing seed) — per dt:*
pszenicy	51,25	34,59	45,45	55,88	*wheat*
żyta	30,11	28,20	34,33	35,39	*rye*
jęczmienia	48,28	33,46	38,98	45,21	*barley*
owsa i mieszanek zbożowych	42,29	38,63	27,06	31,32	*oats and cereal mixed*
pszenżyta	48,49	30,57	38,56	40,47	*triticale*
Ziemniaki — za 1 dt	40,07	41,86	47,41	58,86	*Potatoes — per dt*
w tym jadalne (bez wczesnych)	61,28	40,83	38,56	60,28	*of which edible (excluding early kinds)*
Buraki cukrowe — za 1 dt	10,41	18,30	10,45	10,75	*Sugar beets — per dt*
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	80,30	70,66	103,60	126,28	*Industrial rape and agrimony — per dt*
Liście tytoniu — za 1 dt	510,66	228,62	346,43	662,39	*Raw tobacco — per dt*
Chmiel surowy — za 1 dt	1197	881	.	416	*Raw hop — per dt*
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					*Animals for slaughter — per kg:*
bydło (bez cieląt)	3,12	4,32	4,14	4,47	*cattle (excluding calves)*
cielęta	5,73	8,26	9,31	8,42	*calves*
trzoda chlewna	3,74	3,87	4,71	3,87	*pigs*
Mleko krowie — za 1 l	0,67	0,83	0,82	0,95	*Cows' milk — per l*
Jaja kurze spożywcze — za 1 szt	0,19	0,18	0,31	0,17	*Hen eggs — per piece*

TABL. 4 (178) **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł *in zl*				
Ziemiopłody — za 1 dt					***Crops — per dt***
Ziarno zbóż: pszenicy	52,99	40,35	49,44	60,99	*Cereal grain of: wheat*
żyta	40,73	31,39	40,59	45,98	*rye*
jęczmienia	47,79	38,73	45,28	53,27	*barley*
owsa	40,93	32,60	41,41	46,49	*oats*
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	38,47	42,97	58,96	84,15	*Potatoes (excluding edible early kinds)*
Siano: łąkowe	20,59	30,50	.	.	*Hay: meadow*
koniczyny	24,55	.	.	.	*clover*
Słoma zbóż ozimych	12,50	.	.	.	*Straw of winter cereals*
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt					***Livestock — per head***
Krowa dojna	1273	1920	2695	2667	*Dairy cow*
Jałówka 1-roczna	855,85	1277	1765	1774	*One-year heifer*
Prosię na chów	85,97	128,78	179,75	128,16	*Piglet*
Maciorka owcza na chów	120,83	.	.	.	*Ewe*
Koń roboczy	2755	3718	3512	3651	*Farm horse*
Źrebię 1-roczne	1708	2391	2052	1985	*One-year colt*
Żywiec rzeźny — trzoda chlewna za 1 kg	3,57	3,80	4,71	3,75	***Animals for slaughter — pigs per kg***

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:
- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:
- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

4. Gospodarstwo rolne oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. Gospodarstwa rolne w użytkowaniu indywidualnym obejmują:
1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określane do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne);
2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określane do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. *This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output, procurement of agricultural products and means of production in farming.*

2. *The presented information have been compiled using the* ***kind of activity method*** *and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 1 in which they are included.*

3. *Data were given separately for public and private sector.*

The public sector *includes farms:*
- *state ownership (of the State Treasury and state legal persons),*
- *local self-government entity ownership,*
- *mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.*

The private sector *includes farms:*
- *private domestic ownership,*
- *foreign ownership,*
- *mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities.*

4. *An* ***agricultural holding*** *is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.*

5. Agricultural holdings *in private use include:*
1) *private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private farms);*
2) *private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.*

6. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków od 2002 r. prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, prezentuje się grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami – prezentuje sie w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

7. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** (tabl.2) opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie ,tj. w okresie od 1 VI 2009 r. do 31 V 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

__6.__ Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

*According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition –** maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.*

***Sown area** is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.*

***Fallow land** is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).*

***Permanent crops** stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.*

***Orchards** are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.*

***Kitchen gardens** stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.*

***Meadows and pastures** are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.*

***7.** Data of **labour input agricultural holdings** (table 2) were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i. e. between 1 VI 2009 and 31 V 2010 (even if it was minimal volume of work).*

The total labour input for the whole agriculture include::

1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką,
2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach rolnych** w czerwcu 2010 r. opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie zaliczono osoby pracujące wyłącznie lub głównie w swoim/ rodzinnym gospodarstwie rolnym.

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

8. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:
1) **produkcję roślinną,** tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
2) **produkcję zwierzęcą,** tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,
2) in farms of legal persons: permanent hired employees and temporary hired employees, contracted workers, as well as others persons (i.e., members of agricultural producers' cooperatives, students working on school agricultural holdings, employed persons, including clergymen working on holding run by monasteries).

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional ***Annual Work Unit (AWU)****. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.*

Data concerning ***persons employed on agricultural holdings*** *in July 2010 were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010.*

The employed on private farms in agriculture in 2010 include persons employed exclusively or mainly on their/family agricultural farm.

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to the data for the previous years.

8. Gross agricultural output *includes of:*
1) ***crop output,*** *i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);*
2) ***animal output,*** *i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.*

Final agricultural output *is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.*

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

9. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykoria). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

10. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

13. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu, w 2002 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

Agricultural market output *is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.*

9. *Data regarding the* ***production, yields and procurement*** *of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concern grain. Data concerning* ***cereals*** *include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding* ***basic cereals,*** *i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.*

Pulses for grain *include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).*

Industrial crops *include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).* ***Feed plants*** *include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, ratubaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.*

10.*Data regarding* ***agricultural tractors*** *concern 4-wheeled and tracked tractors.*

11. Procurement of agricultural products *includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.*

12. *Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, estimations and evaluations made by field experts for data not included in reports.*

13. *Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.*

14. *Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June, in 2002 on the basis of the results of the Agricultural Census as of 20 V.*

15. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2002/03 oznacza okres od 1 VII 2002 r. do 30 VI 2003 r.).

16. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

15. Farming years *cover the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2002/03 farming year covers the period since 1 VII 2002 until 30 VI 2003).*

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
   a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
      - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe") nadzorowane przez Ministra Środowiska,
      - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
      - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,
   b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
   a) osób fizycznych,
   b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
   c) spółdzielni produkcji rolniczej,
   d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:
- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Forestry

1. *Information within the scope of forestry concerns:*

1) ***public forests*** *owned by:*
   a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
      - *State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,*
      - *nature protection units (national parks),*
      - *organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,*
   b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
2) ***private forests*** *owned by:*
   a) natural persons,
   b) land held in common by all or part of the residents of a village,
   c) agricultural production co-operatives,
   d) other legal persons.

2. Forest land *includes areas of forest as well as land connected with silviculture.*

Forest areas *include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:*
- *covered by forest vegetation (wooded area),*
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land ***connected with silviculture*** *includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.*

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Wskaźnik **zalesienia** (zalesienie) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni zalesionej do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług, obowiązującą od 1 VII 1997 r. (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 III 1997 r. — Dz. U. Nr 42, poz. 264 z późniejszymi zmianami).

Felling sites *are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.*

Blanks *are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.*

Irregularly stocked open stands *are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.*

Renewals *are understood as new tree stands forming in place of removed stands:*

1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation *consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).*

Plantings *are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.*

3. *The* ***forest cover*** *indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.*

The ***afforestation*** *indicator (afforestation) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.*

4. *Data on* ***removals*** *in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services implemented on 1 VII 1997 (decree of the Council of Ministers dated 18 III 1997 — Journal of Laws No. 42, item 264 with later amendments).*

Rolnictwo
Agriculture

TABL. 1 (179) **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Użytki rolne [ab] (stan w czerwcu) w tys. ha	710,3	574,8	596,6	550,6	*Agricultural land [ab] (as of June) in thous. ha*
w tym gospodarstwa indywidualne	678,7	559,0	581,0	543,5	*of which private farms*
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) [b] w %:					*Share in total sown area (as of June)[b] in %:*
zbóż podstawowych	56,4	60,3	61,4	62,4	*basic cereals*
w tym gospodarstwa indywidualne	56,3	60,3	61,3	62,4	*of which private farms*
ziemniaków	15,1	8,0	6,9	6,3	*potatoes*
w tym gospodarstwa indywidualne	15,3	8,1	7,0	6,4	*of which private farms*
rzepaku i rzepiku	0,5	0,9	2,2	1,8	*rape and agrimony*
w tym gospodarstwa indywidualne	0,5	0,8	2,1	1,7	*of which private farms*
Plony z 1 ha w dt:					*Yields per 1 ha in dt:*
zbóż podstawowych	22,0	27,3	29,0	25,9	*of basic cereals*
w tym gospodarstwa indywidualne	21,9	27,2	28,9	25,8	*of which private farms*
ziemniaków	175	170	173	164	*of potatoes*
w tym gospodarstwa indywidualne	175	170	173	164	*of which private farms*
rzepaku i rzepiku	19,7	29,1	23,0	24,0	*of rape and agrimony*
w tym gospodarstwa indywidualne	18,7	29,1	22,6	23,6	*of which private farms*
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu)[bc] na 100 ha użytków rolnych	44,1	43,4	36,5	39,1	*Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June)[bc] per 100 ha of agricultural land*
w tym gospodarstwa indywidualne	45,7	43,3	36,5	39,1	*of which private farms*

a Według granic administracyjnych; w 2010 r. według siedziby użytkownika. *b* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *c* Patrz uwaga do tabl. 12 na str. 285; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

a By administrative borders; in 2010 by the land user's. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to table 12 on page 285; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (179) **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Udział krów w pogłowiu bydła (stan w czerwcu) [b] w %	56,6	54,0	49,7	43,6	*Share of cows in cattle stocks (as of June) [b] in %*
w tym gospodarstwa indywidualne	56,7	54,0	49,7	43,6	*of which private farms*
Udział loch w pogłowiu trzody chlewnej (stan w końcu lipca) [b] w %	10,6	11,8	10,6	11,3	*Share of sows in pig stocks (as of the end of July) [b] in %*
w tym gospodarstwa indywidualne	10,6	11,9	10,7	11,4	*of which private farms*
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) [c] na 1 ha użytków rolnych w kg	100,6	172,2	181,9	184,4	*Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) [c] per 1 ha of agricultural landin kg*
Produkcja mleka krowiego w l:					*Production of cows' milk in l:*
na 1 ha użytków rolnych	746,5	667,4	618,7	665,0	*per 1 ha of agricultural land*
w tym gospodarstwa indywidualne	778,2	668,1	619,0	667,1	*of which private farms*
na 1 krowę	3443	3575	4128	4412	*per cow*
w tym gospodarstwa indywidualne	3440	3559	4112	4396	*of which private farms*
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) [b] na 100 ha użytków rolnych w szt	9,5	14,2	14,7 [d]	15,1	*Agricultural tractors (as of 31 XII) [b] per 100 ha of agricultural land in units*
w tym gospodarstwa indywidualne	9,8	14,3	14,6 [c]	15,2	*of which private farms*
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wielosk ładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych [be] w kg	66,8	84,2	83,1	81,0	*Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land [be] in kg*
w tym gospodarstwa indywidualne	68,5	83,7	82,8	80,8	*of which private farms*

b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *c* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej. *d* Stan w czerwcu. *e* Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2005/06, 2008/09, 2009/10.

b In 2010 data of the Agricultural Censusu. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. d As of June. e Concerns respectively the 1999/2000, 2005/06, 2008/09 and 2009/10 farming years.

TABL. 2 (180) **NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10** [a]
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10 [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*		W gospodarstwach indywidualnych *On private farms in agriculture*				W gospodarstwach osób prawnych *On farms of legal persons*		
				w tym *of which*				w tym pracownicy najemni [b] *of which paid employees* [b]	
	ogółem *grand total*	w tym kobiety *of which women*	razem *total*	rodzinna siła robocza [c] *family labour force* [c]	pracownicy najemni [b] *paid employees* [b] stali *permanent*	pracownicy najemni [b] *paid employees* [b] dorywczy *temporary*	razem *total*	stali *permanent*	dorywczy *temporary*
	w rocznych jednostkach pracy (AWU) *in annual work unit (AWU)*								
	W TYSIĄCACH *IN THOUSANDS*								
OGÓŁEM..... TOTAL	**129,4**	**57,8**	**129,0**	**126,8**	**0,6**	**1,2**	**0,3**	**0,3**	**0,0**
	W ODSETKACH *IN PERCENT*								
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: *on farms with agricultural land area of:*									
Do 1,00 ha ..... *Up to 1,00 ha*	4,1	4,4	4,1	4,2	5,2	0,9	0,0	0,0	0,0
1,01 – 1,99	12,3	12,9	12,4	12,5	4,6	5,8	0,0	0,0	0,0
2,00 – 4,99	37,9	38,2	37,9	38,2	10,9	25,0	8,5	7,5	100,0
5,00 – 9,99	30,4	29,8	30,4	30,6	11,5	31,4	0,3	0,3	0,0
10,00 – 14,99	8,8	8,8	8,8	8,6	45,8	15,1	3,8	4,2	0,0
15,00 – 19,99	3,0	2,9	3,0	3,0	3,4	6,5	0,9	1,0	0,0
20,00 – 49,99	2,8	2,6	2,8	2,7	7,5	11,3	1,8	2,0	0,0
50,00 ha i więcej..... *and more*	0,7	0,5	0,5	0,4	10,9	4,0	84,8	85,0	0,0

a Obejmuje okres od 1 VI 2009 r. do 31 V 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 269. *b* Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). *c* Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a Including the period from 1 VI 2009 to 31 V 2010: data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 7 on page 269. . b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders including contributing family workers.

TABL. 3 (181) **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIE W GOSPODARSTWACH ROLNYCH [a] W CZERWCU 2010 R.**
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS [a] IN JUNE 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem *Grand total*		W gospodarstwach indywidualnych *On private farms in agriculture*			W gospodarstwach osób prawnych – pracownicy najemni [b] stali *In farms of legal persons – permanent paid employees [b]*
	ogółem *grand total*	w tym kobiety *of which women*	razem *total*	rodzinna siła robocza [c] *family labour force [c]*	pracownicy najemni [b] stali *permanent paid employees [b]*	
	w tys. *in thous.*					
	W TYSIĄCACH *IN THOUSANDS*					
O G Ó Ł E M ..... *T O T A L*	**147,3**	**74,1**	**146,9**	**145,9 [d]**	**1,1**	**0,3**
	W ODSETKACH *IN PERCENT*					
O G Ó Ł E M ..... *T O T A L*	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: *on farms with agricultural land area of:*						
Do 1,00 ha ..... *Up to 1,00 ha*	10,3	11,2	10,3	10,3	14,6	0,0
1,01 – 1,99	12,7	13,3	12,7	12,7	7,4	0,3
2,00 – 4,99	35,8	36,3	35,9	36,0	15,7	8,0
5,00 – 9,99	27,7	26,7	27,8	27,9	11,5	1,2
10,00 – 14,99	7,9	7,5	7,9	7,7	33,2	4,4
15,00 – 19,99	2,6	2,4	2,6	2,6	2,7	1,2
20,00 – 49,99	2,5	2,2	2,5	2,4	6,6	2,7
50,00 ha i więcej ..... *and more*	0,6	0,4	0,4	0,3	8,3	82,3

a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). *c* Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. *d* Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 87,5% osób, a głównie - 12,5%.

a On the basis of the Agricultural Census. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders including contributing family workers. d Of which 87,5% persons were exclusively employed on private farms, while 12,5% were mainly employed.

TABL. 4 (182) **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW** [ab]
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE [ab]
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem *Grand total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	*SPECIFICATION*
		w ha *in ha*		
O G Ó Ł E M	2000	709557	678930	***T O T A L***
	2005	556538	550696	
	2009	578415	572515	
	2010	**550559**	**543480**	
Użytki rolne w dobrej kulturze		**502836**	**497673**	***Agricultural land in good agricultural condition***
Pod zasiewami		326276	322336	*Sown area*
Grunty ugorowane		25283	24993	*Fallow land*
Uprawy trwałe		34618	34474	*Permanent crops*
w tym sady		34073	34049	*of which orchards*
Ogrody przydomowe		2040	2036	*Kitchen gardens*
Łąki trwałe		105617	105071	*Meadows*
Pastwiska trwałe		9003	8762	*Pastures*
Użytki rolne pozostałe		**47724**	**45808**	***Other agricultural land***

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 269. *b* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a See general notes, item 6 on page 269. b In 2010 data of the Agricultural Census.

TABL. 5 (183) **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe** [a]**)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices [a]*)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	*SPECIFICATION*
	ogółem *total*				w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*				
	Rok poprzedni = 100 *previous year = 100*								
Produkcja globalna	95,0	89,3	109,1	92,5	94,6	89,7	108,5	92,8	*Gross output*
roślinna	101,0	87,4	122,4	85,9	101,1	87,7	122,6	85,7	*crop*
zwierzęca	86,0	92,2	88,6	105,3	84,6	92,7	86,5	107,5	*animal*
Produkcja końcowa	96,4	87,7	107,5	90,5	95,6	88,2	106,5	91,0	*Final output*
roślinna	107,5	83,3	125,2	79,8	107,6	83,9	125,0	79,6	*crop*
zwierzęca	85,8	92,6	88,1	105,9	84,3	93,1	85,8	108,3	*animal*
Produkcja towarowa	99,1	89,2	117,4	91,7	98,6	89,4	116,6	91,8	*Market output*
roślinna	108,0	87,5	136,4	83,5	108,2	87,4	136,8	82,7	*crop*
zwierzęca	91,2	90,9	97,6	102,8	90,0	91,6	95,0	104,8	*animal*

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 27.
a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27.

TABL. 6 (184) **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe [a])**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices [a])

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach *in percent*				
	PRODUKCJA GLOBALNA *GROSS OUTPUT*				
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	***T O T A L***
Produkcja roślinna	**61,4**	**58,6**	**66,4**	**61,7**	***Crop output***
Zboża	14,0	10,6	17,2	16,6	*Cereals*
w tym zboża podstawowe	12,4	8,9	14,5	14,2	*of which basic cereals*
w tym: pszenica	6,0	3,5	5,3	5,7	*of which: wheat*
żyto	2,1	1,0	1,5	1,4	*rye*
jęczmień	2,8	2,5	4,3	3,7	*barley*
Ziemniaki	15,6	5,0	6,5	5,4	*Potatoes*
Przemysłowe	2,9	4,1	2,1	2,5	*Industrial*
w tym buraki cukrowe	1,9	3,0	0,8	1,0	*of which sugar beets*
Warzywa	9,8	14,8	14,8	15,4	*Vegetables*
Owoce	9,9	16,4	17,7	13,4	*Fruit*
Siano łąkowe	2,7	2,7	2,7	3,0	*Meadow hay*
Pozostałe	6,5	5,0	5,4	5,4	*Other*
Produkcja zwierzęca	**38,6**	**41,4**	**33,6**	**38,3**	***Animal output***
Żywiec rzeźny [b]	16,1	21,6	17,6	19,9	*Animals for slaughter [b]*
w tym:					*of which:*
bydło (bez cieląt)	2,6	3,6	2,9	4,2	*cattle (excluding calves)*
cielęta	1,3	0,9	0,6	0,6	*calves*
trzoda chlewna	8,4	12,1	8,5	8,6	*pigs*
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	*sheep*
drób	2,9	4,5	5,1	5,8	*poultry*
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-3,7	0,0	-1,6	-0,8	*Increase in herd (basic and working)*
Mleko krowie	20,3	15,8	13,2	14,3	*Cows' milk*
Jaja kurze	3,2	2,4	2,9	3,3	*Hen eggs*
Obornik	1,9	1,2	1,2	1,2	*Manure*
Pozostałe	0,8	0,4	0,3	0,3	*Other*
	PRODUKCJA TOWAROWA *MARKET OUTPUT*				
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	***T O T A L***
Produkcja roślinna	**46,3**	**50,4**	**57,4**	**52,3**	***Crop output***
Zboża	6,6	4,6	7,5	9,3	*Cereals*
w tym zboża podstawowe	6,7	4,4	7,3	8,7	*of which basic cereals*
w tym: pszenica	4,4	2,3	3,1	4,3	*of which: wheat*
żyto	0,5	0,2	0,4	0,4	*rye*
jęczmień	1,0	0,9	1,9	1,8	*barley*
Ziemniaki	7,5	0,8	4,0	2,7	*Potatoes*
Przemysłowe	5,7	6,3	2,7	3,6	*Industrial*
w tym buraki cukrowe	3,3	4,5	1,2	1,5	*of which sugar beets*
Warzywa	10,4	15,4	16,8	17,4	*Vegetables*
Owoce	15,1	21,8	24,1	17,3	*Fruit*
Pozostałe	1,0	1,5	2,3	2,0	*Other*
Produkcja zwierzęca	**53,7**	**49,6**	**42,6**	**47,7**	***Animal output***
Żywiec rzeźny [b]	24,5	29,2	24,0	27,6	*Animals for slaughter [b]*
w tym:					*of which:*
bydło (bez cieląt)	4,2	5,1	4,1	6,0	*cattle (excluding calves)*
cielęta	1,7	1,0	0,7	0,7	*calves*
trzoda chlewna	12,6	16,0	11,3	11,6	*pigs*
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	*sheep*
drób	4,5	6,2	7,1	8,2	*poultry*
Mleko krowie	24,8	17,7	15,1	16,2	*Cows' milk*
Jaja kurze	3,7	2,6	3,3	3,9	*Hen eggs*
Pozostałe	0,7	0,1	0,2	0,2	*Other*

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 27. *b* Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 7 (185) **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010 [a]		*CROPS*
				ogółem *grand total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
	w ha *in ha*					
O G Ó Ł E M	**485819**	**377086**	**374366**	**326276**	**322336**	***T O T A L***
Zboża	314351	275530	277861	243948	241313	*Cereals*
zboża podstawowe	273999	227431	229754	203459	201026	*basic cereals*
pszenica	99200	72974	77095	68973	68160	*wheat*
żyto	73999	39367	33301	23062	22917	*rye*
jęczmień	60000	60452	58987	50775	49977	*barley*
owies	25800	17522	15232	16970	16694	*oats*
pszenżyto	15000	37116	45139	43678	43278	*triticale*
mieszanki zbożowe	37501	41881	42570	32082	32077	*cereal mixed*
gryka i proso	1900	3369	3481	4380	4271	*buckwheat and millet*
kukurydza na ziarno	951	2848	2055	3558	3515	*maize for grain*
Strączkowe	6833	7922	8258	10861	10667	*Pulses*
konsumpcyjne	5000	4497	4122	4346	4311	*edible*
pastewne [b]	1833	3425	4136	6515	6356	*feed* [b]
Ziemniaki	73500	30315	25827	20715	20702	*Potatoes*
Przemysłowe	16236	14702	15987	15878	15351	*Industrial*
w tym:						*of which:*
buraki cukrowe	10936	9195	5809	5111	5069	*sugar beets*
oleiste	3460	4015	8471	8181	7702	*oil-bearing*
w tym rzepak i rzepik	2600	3431	8103	5969	5512	*of which rape and agrimony*
Pastewne	49308	23503	21750	17723	17171	*Feed*
w tym:						*of which:*
okopowe	9000	2746	2303	1596	1596	*root plants*
kukurydza na paszę	2099	4352	5704	5735	5547	*maize for feeds*
Pozostałe uprawy [cd]	25591	25113	24683	17151	17132	*Other crops* [cd]
w tym warzywa gruntowe	17000	15386	14083	12291	12289	*of which field vegetables*

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. *c* Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp. *d* W 2010 r. dane nieostateczne.

a Data of the Agricultural Census. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc. d In 2010 provisional data.

TABL. 8 (186) **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010		*CROPS*
				ogółem *grand total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
			ZBIORY w t *PRODUCTION in t*			
Zboża	693112	748271	794256	632435	623171	*Cereals*
w tym:						*of which:*
zboża podstawowe	603503	619754	667092	526520	517965	*basic cereals*
pszenica	255387	219187	253089	193178	189571	*wheat*
żyto	134720	89366	76885	50465	50188	*rye*
jęczmień	133847	173555	168171	125667	122723	*barley*
owies	46926	36623	35294	36223	35558	*oats*
pszenżyto	32623	101023	133652	120987	119925	*triticale*
mieszanki zbożowe	81961	109816	108981	79384	79374	*cereal mixed*
Ziemniaki	1283732	515314	446248	339660	339513	*Potatoes*
Buraki cukrowe	412869	383518	276112	263691	261862	*Sugar beets*
Rzepak i rzepik	5131	9968	18610	14339	13014	*Rape and agrimony*
Siano łąkowe	458364	437505	514023	469345	467566	*Meadow hay*
			PLONY z 1 ha w dt *YIELDS per 1 ha in dt*			
Zboża	22,0	27,2	28,6	25,9	25,8	*Cereals*
w tym:						*of which:*
zboża podstawowe	22,0	27,3	29,0	25,9	25,8	*basic cereals*
pszenica	25,7	30,0	32,8	28,0	27,8	*wheat*
żyto	18,2	22,7	23,1	21,9	21,9	*rye*
jęczmień	22,3	28,7	28,5	24,7	24,6	*barley*
owies	18,2	20,9	23,2	21,3	21,3	*oats*
pszenżyto	21,7	27,2	29,6	27,7	27,7	*triticale*
mieszanki zbożowe	21,9	26,2	25,6	24,7	24,7	*cereal mixed*
Ziemniaki	175	170	173	164	164	*Potatoes*
Buraki cukrowe	378	417	475	516	517	*Sugar beets*
Rzepak i rzepik	19,7	29,1	23,0	24,0	23,6	*Rape and agrimony*
Siano łąkowe	43,1	43,1	46,8	44,4	44,5	*Meadow hay*

TABL. 9 (187) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005	2009	2010 [a] ogółem *grand total*	2010 [a] w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	*VEGETABLES*
POWIERZCHNIA [b] w ha — stan w czerwcu *AREA [b] in ha — as of June*						
O G Ó Ł E M	**17000**	**15386**	**14083**	**12291**	**12289**	***T O T A L***
Kapusta	2794	2110	1910	966	966	*Cabbages*
Kalafiory	754	497	470	318	318	*Cauliflowers*
Cebula	2303	2127	2053	1700	1700	*Onions*
Marchew jadalna	2448	2433	2136	1561	1561	*Carrots*
Buraki ćwikłowe	1997	1245	1166	751	750	*Beetroots*
Ogórki	2399	2525	2228	1992	1991	*Cucumbers*
Pomidory	1901	1244	1105	610	610	*Tomatoes*
Pozostałe [c]	2404	3204	3015	4393	4393	*Others [c]*
ZBIORY w t *PRODUCTION in t*						
O G Ó Ł E M	**381797**	**331749**	**335138**	**284766**	**284692**	***T O T A L***
Kapusta	116651	85037	93417	51193	51185	*Cabbages*
Kalafiory	12904	9145	7998	6304	6304	*Cauliflowers*
Cebula	42575	37221	39206	32296	32294	*Onions*
Marchew jadalna	65026	69279	63691	58543	58530	*Carrots*
Buraki ćwikłowe	44843	30091	30319	27618	27607	*Beetroots*
Ogórki	34909	37117	35639	36258	36236	*Cucumbers*
Pomidory	28595	18536	19328	15435	15425	*Tomatoes*
Pozostałe [c]	36294	45324	45540	57119	57111	*Others [c]*
PLONY z 1 ha w dt *YIELDS per 1 ha in dt*						
Kapusta	418	403	489	530	530	*Cabbages*
Kalafiory	171	184	170	198	198	*Cauliflowers*
Cebula	185	175	191	190	190	*Onions*
Marchew jadalna	266	285	298	375	375	*Carrots*
Buraki ćwikłowe	225	242	260	368	368	*Beetroots*
Ogórki	146	147	160	182	182	*Cucumbers*
Pomidory	150	149	175	253	253	*Tomatoes*
Pozostałe [c]	151	141	151	130	130	*Others [c]*

a Dane nieostateczne. *b* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *c* Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Provisional data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Parsley, leek, radish, lettuce, rhubarb etc.

TABL. 10 (188) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 [a]		*SPECIFICATION*
				ogółem *grand total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
POWIERZCHNIA [b] w ha — stan w czerwcu *AREA [b] in ha — as of June*						
OGÓŁEM	**21236**	**25122**	**32460**	**29160**	**29135**	***TOTAL***
Jabłonie	13406	18258	20150	16849	16830	*Apples*
Grusze	966	605	999	602	600	*Pears*
Śliwy	2138	1723	3338	3405	3404	*Plums*
Wiśnie	2963	3074	5011	5365	5365	*Cherries*
Czereśnie	698	631	1288	1001	1000	*Sweet cherries*
Pozostałe [c]	1066	830	1675	1938	1936	*Others [c]*
ZBIORY w t *PRODUCTION in t*						
OGÓŁEM	**228088**	**316806**	**378852**	**245118**	**245113**	***TOTAL***
Jabłka	200685	285907	323145	209998	209993	*Apples*
Gruszki	3562	3248	6824	1763	1763	*Pears*
Śliwki	9666	9633	15128	10630	10630	*Plums*
Wiśnie	10027	12748	22408	16576	16576	*Cherries*
Czereśnie	1703	2270	6187	2061	2061	*Sweet cherries*
Pozostałe [c]	2445	3000	5161	4091	4091	*Others [c]*
PLONY z 1 ha w dt *YIELDS per 1 ha in dt*						
Jabłka	150	157	160,4	124,6	124,8	*Apples*
Gruszki	37	54	68,3	29,3	29,4	*Pears*
Śliwki	45	56	45,3	31,2	31,2	*Plums*
Wiśnie	34	41	44,7	30,9	30,9	*Cherries*
Czereśnie	24	36	48,0	20,6	20,6	*Sweet cherries*
Pozostałe [c]	23	36	30,8	21,1	21,1	*Others [c]*

a Dane nieostateczne. *b* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *c* Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
a Provisional data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 11 (189) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

O W O C E	2000	2005	2009	2010 [a]		*F R U I T*
				ogółem *grand total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
POWIERZCHNIA [b] w ha — stan w czerwcu *AREA [b] in ha — as of June*						
O G Ó Ł E M	**7898**	**8345**	**8016**	**7907**	**7901**	***T O T A L***
Truskawki	5498	4851	4209	3370	3369	*Strawberries*
Maliny [c]	405	332	426	740	739	*Raspberries [c]*
Porzeczki	1541	2492	2429	2738	2735	*Currants*
Agrest	299	162	252	175	174	*Gooseberries*
Pozostałe [d]	115	508	700	885	884	*Others [d]*
ZBIORY w t *PRODUCTION in t*						
O G Ó Ł E M	**22234**	**24479**	**22070**	**18590**	**18588**	***T O T A L***
Truskawki	12264	12516	11197	9480	9478	*Strawberries*
Maliny [c]	801	572	660	1019	1019	*Raspberries [c]*
Porzeczki	7382	9741	7817	6115	6115	*Currants*
Agrest	1014	524	793	387	387	*Gooseberries*
Pozostałe [d]	772	1126	1604	1589	1589	*Others [d]*
PLONY z 1 ha w dt *YIELDS per 1 ha in dt*						
Truskawki	22	26	26,6	28,1	28,1	*Strawberries*
Maliny [c]	20	17	15,5	13,8	13,8	*Raspberries [c]*
Porzeczki	48	39	32,2	22,3	22,4	*Currants*
Agrest	34	32	31,5	22,1	22,2	*Gooseberries*
Pozostałe [d]	67	22	22,9	18,0	18,0	*Others [d]*

a Dane nieostateczne. *b* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *c* Łącznie z jeżyną bezkolcową. *d* Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

a Provisional data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Including thornless blackberry. d Chokeberry, highbush blueberry, hazel and others.

TABL. 12 (190) **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	*SPECIFICATION*
		W SZTUKACH *IN HEADS*		
Bydło	2000	259135	258534	*Cattle*
	2005	193346	192400	
	2009	171602	170664	
	2010 [a]	**181971**	**181016**	
w tym krowy	2000	146762	146500	*of which cows*
	2005	104481	103981	
	2009	85304	84794	
	2010 [a]	**79368**	**78870**	
Trzoda chlewna [b]	2000	402599	390148	*Pigs* [b]
	2005	454216	443836	
	2009	389313	381942	
	2010 [a]	**383082**	**375530**	
w tym lochy	2000	42602	41362	*of which sows*
	2005	53546	52627	
	2009	41240	40790	
	2010 [a]	**43423**	**42997**	
Owce	2000	5124	4846	*Sheep*
	2005	4047	4047	
	2009	3254	3254	
	2010 [a]	**4250**	**4240**	
w tym maciorki	2000	2484	2356	*of which ewes*
	2005	3047	3047	
	2009	1727	1727	
	2010 [a]	**2510**	**2510**	
Konie [c]	2000	44953	44500	*Horses* [c]
	2005	18254	17715	
	2009	15372	14850	
	2010 [a]	**11775**	**11258**	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	313061	310237	***In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)***
	2005	241387	238534	
	2009	211311	208933	
	2010 [a]	**215154**	**212740**	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Stan w końcu lipca. *c* Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (190) **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	*SPECIFICATION*
		NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt *PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads*		
Bydło	2000	36,5	38,1	*Cattle*
	2005	34,7	34,9	
	2009	29,7	29,8	
	2010 [a]	**33,1**	**33,3**	
w tym krowy	2000	20,1	21,6	*of which cows*
	2005	18,8	18,9	
	2009	14,7	14,8	
	2010 [a]	**14,4**	**14,5**	
Trzoda chlewna [b]	2000	56,7	57,5	*Pigs* [b]
	2005	81,6	80,6	
	2009	67,3	66,7	
	2010 [a]	**69,6**	**69,1**	
w tym lochy	2000	5,8	6,1	*of which sows*
	2005	9,6	9,6	
	2009	7,1	7,1	
	2010 [a]	**7,9**	**7,9**	
Owce	2000	0,7	0,7	*Sheep*
	2005	0,7	0,7	
	2009	0,6	0,6	
	2010 [a]	**0,8**	**0,8**	
w tym maciorki	2000	0,3	0,3	*of which ewes*
	2005	0,5	0,6	
	2009	0,3	0,3	
	2010 [a]	**0,5**	**0,5**	
Konie [c]	2000	6,3	6,6	*Horses* [c]
	2005	3,3	3,2	
	2009	2,7	2,6	
	2010 [a]	**2,1**	**2,1**	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	44,1	45,7	***In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)***
	2005	43,4	43,3	
	2009	36,6	36,5	
	2010 [a]	**39,1**	**39,1**	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Stan w końcu lipca. *c* Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 13 (191) **DRÓB** [a]
Stan w końcu roku
POULTRY [a]
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 [b]		*SPECIFICATION*
				ogółem *total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
Kury w tys. szt	1855,4	5421,6	4324,1	4926,6	4507,6	*Hens in thous. heads*
w tym nioski	1694,1	1330,6	1053,9	1402,4	1354,9	*of which laying hens*
Gęsi w tys. szt	58,0	77,9	15,6	160,5	160,5	*Geese in thous. heads*
Indyki w tys. szt	73,2	67,2	56,4	68,2	68,2	*Turkeys in thous. heads*
Kaczki [c] w tys. szt	280,9	470,1	432,6	670,9	670,9	*Ducks [c] in thous. heads*
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt	261,5	978,9	747,6	894,8	829,4	*Hens per 100 ha of agricultural land in heads*
w tym nioski	238,8	240,2	182,2	254,7	249,3	*of which laying hens*

a Dla 2000 r. - w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2005, 2009 i 2010 — w wieku powyżej 2 tygodni. *b* Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *c* Łącznie z drobiem pozostałym.
a For 2000 — aged 6 months and more; for 2005, 2009 and 2010 — more than 2 weeks old. b Data of the Agricultural Census. c Including other poultry.

TABL. 14 (192) **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO** [a]
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
			W TYSIĄCACH SZTUK *IN THOUSAND HEADS*		
Bydło (bez cieląt)	55,9	41,1	53,8	52,4	*Cattle (excluding calves)*
Cielęta	57,4	24,0	21,2	11,8	*Calves*
Trzoda chlewna	429,4	622,1	516,4	459,1	*Pigs*
Owce	3,0	0,2	2,6	0,5	*Sheep*
Konie	7,6	4,2	5,5	7,2	*Horses*
			W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI *IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT*		
Bydło (bez cieląt)	20,0	21,0	29,3	29,2	*Cattle (excluding calves)*
Cielęta	5,2	2,4	2,2	1,1	*Calves*
Trzoda chlewna	51,1	71,9	62,1	57,8	*Pigs*
Owce	0,1	0,0	0,1	0,0	*Sheep*
Konie	3,5	2,2	3,2	4,1	*Horses*
Drób	16,4	29,8	45,7	46,0	*Poultry*
Kozy i króliki	0,5	0,3	0,3	0,3	*Goats and rabbits*

a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.
a Data include procurement of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 15 (193) **PRODUKCJA MIĘSA[a], TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT[a], FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
			W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*		
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					***Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)***
mięso i tłuszcze	71,3	95,8	105,2	101,5	*meat and fats*
wołowe.....	10,4	11,0	15,4	15,3	*beef*
cielęce.....	3,2	1,5	1,3	0,7	*veal*
wieprzowe.....	39,8	56,1	48,4	45,1	*pork*
baranie.....	0,1	0,0	0,0	0,0	*mutton*
końskie.....	1,9	1,2	1,8	2,1	*horseflesh*
drobiowe	11,5	20,9	32,0	32,2	*poultry*
kozie i królicze[b].....	0,3	0,3	0,2	0,3	*goat and rabbit*[b]
podroby.....	4,1	5,0	6,0	5,8	*pluck*
			NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt *PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt*		
O G Ó Ł E M.....	**100,6**	**172,2**	**181,9**	**184,4**	***T O T A L***

a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. *b* Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Data include procurement of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. b Including game.

TABL. 16 (194) **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		*SPECIFICATION*
				ogółem *total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
Produkcja mleka krowiego:						*Cows' milk production:*
w milionach litrów.....	529,7	353,2	357,9	366,1	362,5	*in million litres*
na 100 ha użytków rolnych w tys. l.....	74,7	62,3	61,9	66,5	66,7	*per 100 ha agricultural land in thous. l*
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l....	3443	3620	4128	4412	4396	*Average annual quantity of milk per cow in l*
Produkcja jaj kurzych w mln szt.....	262,4	327,2	297,6	256,1	245,4	*Hen eggs production in mln units*
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt	155	199	230	221	219	*Average annual number of eggs per laying-hen in units*

TABL. 17 (195) **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Użytki rolne zmeliorowane:					*Drained agricultural land:*
w tysiącach hektarów	115,6	115,7	115,7	115,7	*in thousand hectares*
grunty orne	65,9	66,0	66,0	66,0	*arable land*
w tym: zdrenowane	52,3	52,4	52,4	52,4	*of which: drained*
nawadniane.....	0,2	0,2	0,2	0,2	*watered*
łąki i pastwiska	49,7	49,7	49,6	49,6	*meadows and pastures*
w tym: zdrenowane	11,3	11,3	11,3	11,3	*of which: drained*
nawadniane.....	9,7	9,5	9,5	9,5	*watered*
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych.....	15,8	20,8	20,0	21,0	*in % of total agricultural land*

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 18 (196) **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem *Total*	W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	*SPECIFICATION*
W sztukach	2000 [a]	67233	66648	*In units*
	2005	78810	78654	
	2009	85174	84030	
	2010 [b]	**83042**	**82864**	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 [a]	10,5	10,2	*Agricultural land area per tractor in ha*
	2005	7,1	7,0	
	2009	6,8	6,8	
	2010 [b]	**15,1**	**15,2**	

a W 2000 r. – stan w dniu 31 XII. *b* Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.
a In 2000 – as of 31 XII. b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 19 (197) **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE** [a]
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES AND EQUIPMENT [a]
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2010							
	ogółem *grand total*	Razem *total*	w tym o powierzchni użytków rolnych *of which agricultural land*						
			1,01–1,99 ha	2,00–4,99	5,00–9,99	10,00–14,99	15,00–19,99	20,00–49,99	50 ha i więcej *and more*
	W SZTUKACH *IN UNITS*								
Ciągniki rolnicze.. *Agricultural tractors*	72694	83042	80152	6802	28787	27136	9177	3569	3846	835
Kombajny*: Combine harvesters:*										
zbożowe..... *for cereals*	5343	6799	6763	81	769	2145	1593	883	1081	211
ziemniaczane... *for potatoes*	2867	3644	3637	44	358	1377	953	420	434	51
buraczane..... *for beet*	1473	1332	1327	7	44	329	358	232	309	48
Silosokombajny... *Farage harvesters*	315	395	393	11	30	104	91	49	90	18
Opryskiwacze polowe ..... *Field crop sprayers*	31334	33845	33362	1453	10428	13731	4437	1567	1478	268
Opryskiwacze sadownicze..... *Orchard sprayers*	5796	7679	7366	842	2936	2464	702	200	188	34

a Dane powszechnych spisów rolnych według stanu z 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r., dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

a Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 20 (198) **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2008/09	2009/10 [a]		SPECIFICATION
				ogółem *total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
			W TONACH *IN TONNES*			
Nawozy mineralne lub chemiczne [b]	47329	46865	48054	44587	43892	*Mineral or chemical fertilizers* [b]
azotowe	26513	24795	25503	25526	25132	*nitrogenous*
fosforowe	10913	12091	11025	9326	9178	*phosphatic*
potasowe	9903	9979	11526	9735	9582	*potassic*
Nawozy wapniowe [c]	26381	45686	2794	5214	4892	*Lime fertilizers* [c]
			NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg *PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg*			
Nawozy mineralne lub chemiczne [b]	66,8	84,2	83,1	81,0	80,8	*Mineral or chemical fertilizers* [b]
azotowe	37,4	44,6	44,1	46,4	46,2	*nitrogenous*
fosforowe	15,4	21,7	19,1	16,9	16,9	*phosphatic*
potasowe	14,0	17,9	19,9	17,7	17,6	*potassic*
Nawozy wapniowe [c]	37,2	82,1	4,8	9,5	9,0	*Lime fertilizers* [c]

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Łącznie z wieloskładnikowymi. *c* Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 21 (199) **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (CENY BIEŻĄCE [a])**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices [a])

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem *total*	w tym od gospodarstw indywidualnych *of which from private farms*	
			W MILIONACH ZŁOTYCH *IN MILLION ZLOTYS*			
O G Ó Ł E M	**435,9**	**679,4**	**821,8**	**861,0**	**826,2**	***T O T A L***
Produkty: roślinne	174,1	214,4	231,0	255,5	248,4	*Products: crop*
zwierzęce	261,8	465,0	590,8	605,5	577,8	*animal*
			NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł *PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zl*			
O G Ó Ł E M	**614,4**	**1220,8**	**1423,4**	**1564**	**1520**	***T O T A L***
Produkty: roślinne	245,4	385,3	400,1	464	457	*Products: crop*
zwierzęce	369,0	835,6	1023,3	1100	1063	*animal*

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 22 (200) **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		*AGRICULTURAL PRODUCTS*
				ogółem *total*	w tym od gospodarstw indywidualnych *of which from private farms*	
Zboża w t	36797	36424	92141	62025	54464	*Cereals in t*
w tym zboża podstawowe	36551	31654	82171	56103	48888	*of which basic cereals*
pszenica	31436	23216	55981	36855	33245	*wheat*
żyto	1216	1858	3189	701	542	*rye*
jęczmień	3112	5273	13299	12331	9019	*barley*
owies i mieszanki zbożowe	388	619	980	865	852	*oats and cereal mixed*
pszenżyto	399	688	8722	5351	5230	*triticale*
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	34084	35108	90056	59955	52429	*of which consumer and for feeds cereals*
w tym zboża podstawowe	33866	30338	80096	54062	46882	*of which basic cereals*
pszenica	29930	22565	55059	35678	32068	*wheat*
żyto	942	1858	3122	669	510	*rye*
jęczmień	2565	4971	12921	12013	8736	*barley*
owies i mieszanki zbożowe	359	403	613	700	687	*oats and cereal mixed*
pszenżyto	70	541	8381	5002	4881	*triticale*
Strączkowe konsumpcyjne [a] w t	274	1579	1780	2195	2148	*Edible pulses* [a] in t
Ziemniaki w t	5453	1528	1827	3604	3548	*Potatoes in t*
Buraki cukrowe w t	412870	383518	276112	263691	261862	*Sugar beets in t*
Rzepak i rzepik [a] w t	4871	9937	14364	14902	13578	*Rape and agrimony* [a] *in t*
Warzywa w t	16180	22976	32721	30410	30124	*Vegetables in t*
Owoce w t	117511	125985	189851	127938	127903	*Fruit in t*
Żywiec rzeźny [b] w t	38193	79830	102193	113203	108852	*Animals for slaughter* [b] *in t*
bydło (bez cieląt)	10228	16749	20316	24419	24336	*cattle (excluding calves)*
cielęta	1764	679	326	181	166	*calves*
trzoda chlewna	16418	40935	46189	46887	45393	*pigs*
owce	25	3	3	3	3	*sheep*
konie	2507	1302	1521	1901	1901	*horses*
drób	7251	20162	33838	39812	37053	*poultry*
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) [c] w t	25765	55947	71480	78480	75330	*Animals for slaughter in terms of meat (including fats)* [c] *in t*
Mleko krowie w tys. l	177469	182704	169194	161086	157629	*Cows' milk in thous. l*
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	153	1791	99	63	63	*Consumer hen's eggs in thous. units*

a Bez materiału siewnego. *b* W wadze żywej. *c* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 23 (201) **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące [a])**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices [a])

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		*AGRICULTURAL PRODUCTS*
				ogółem *total*	w tym od gospodarstw indywidualnych *of which from private farms*	
	w tys. zł *in thous. zl*					
Zboża	18551,5	12582,2	40582,1	32459,7	27807,6	*Cereals*
w tym zboża podstawowe	18433,2	10806,3	35483,2	29161,2	24740,3	*of which basic cereals*
pszenica	16149,8	8044,0	25480,2	20808,7	18221,8	*wheat*
żyto	388,7	523,9	1091,0	255,1	193,1	*rye*
jęczmień	1527,2	1794,9	5234,0	5597,5	3881,7	*barley*
owies i mieszanki zbożowe	169,3	226,9	326,8	277,8	272,0	*oats and cereal mixed*
pszenżyto	198,2	216,6	3351,2	2222,0	2171,7	*triticale*
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	17152,5	12090,1	39619,7	31101,0	26468,6	*of which consumer and for feeds cereals*
w tym zboża podstawowe	17047,1	10314,1	34529,0	27847,7	23446,3	*of which basic cereals*
pszenica	15339,3	7806,1	25023,4	19936,2	17349,3	*wheat*
żyto	283,6	523,9	1071,6	236,8	174,7	*rye*
jęczmień	1238,4	1663,1	5036,5	5431,4	3735,2	*barley*
owies i mieszanki zbożowe	151,8	156,7	165,9	219,2	213,4	*oats and cereal mixed*
pszenżyto	33,9	165,4	3231,6	2024,1	1973,7	*triticale*
Strączkowe konsumpcyjne [b]	705,0	3598,7	6174,5	6106,7	6064,1	*Edible pulses [b]*
Ziemniaki	2184,7	639,6	866,1	2121,3	2088,6	*Potatoes*
Buraki cukrowe	42985,5	70181,1	28854,4	28349,6	28148,4	*Sugar beets*
Rzepak i rzepik [b]	3911,6	7021,4	14881,7	18817,5	17007,9	*Rape and agrimony [b]*
Warzywa	8809,8	13614,5	29688,6	28527,9	28239,3	*Vegetables*
Owoce	68142,8	89835,8	84605,8	111639,7	111594,4	*Fruit*
Żywiec rzeźny [c]	140984,2	310074,4	435695,8	436925,2	420548,5	*Animals for slaughter [c]*
bydło (bez cieląt)	31867,1	72301,6	84184,1	109142,6	108754,9	*cattle (excluding calves)*
cielęta	10108,2	5607,5	3035,4	1524,1	1402,9	*calves*
trzoda chlewna	61443,9	158548,5	217370,5	181349,5	175376,1	*pigs*
owce	141,2	14,7	19,9	27,7	27,7	*sheep*
konie	13637,7	9031,3	9950,7	12036,7	12036,7	*horses*
drób	23786,1	64570,8	121135,2	132844,6	122950,2	*poultry*
Mleko krowie	118749,2	152103,4	138223,9	152493,7	149133,6	*Cows' milk*
Jaja kurze konsumpcyjne	29,7	316,4	30,4	10,4	10,4	*Consumer hen eggs*

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. *b* Bez materiału siewnego. *c* W wadze żywej.
a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight.

Leśnictwo
Forestry

TABL. 24 (202) **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M w ha	**320435**	**329463**	**332916**	**333622**	***T O T A L in ha***
Lasy	**314354**	**323235**	**326396**	**327113**	***Forests***
Publiczne	235090	236204	236002	235393	*Public*
zalesione	233203	234573	233839	233274	*wooded*
niezalesione	1887	1631	2163	2119	*non-wooded*
własność Skarbu Państwa	234470	235345	235156	243521	*owned by the State Treasury*
zalesione	232586	233758	233024	232428	*wooded*
niezalesione	1884	1587	2132	2094	*non-wooded*
w tym:					*of which:*
w zarządzie Lasów Państwowych	222427	223782	223784	223794	*managed by State Forests*
zalesione	220616	222360	221905	221912	*wooded*
niezalesione	1811	1423	1879	1882	*non-wooded*
parki narodowe	7078	7079	7089	7089	*national parks*
zalesione	7078	7079	7089	7089	*wooded*
niezalesione	-	1	1	1	*non-wooded*
własność gmin [a]	621	859	845	872	*owned by gmina* [a]
zalesione	617	815	815	847	*wooded*
niezalesione	4	44	31	25	*non-wooded*
Prywatne	79264	87030	90394	91720	*Private*
zalesione	75696	83751	87234	88585	*wooded*
niezalesione	3568	3279	3160	3135	*non-wooded*
Grunty związane z gospodarką leśną	**6081**	**6229**	**6520**	**6509**	***Land connected with silviculture***
LESISTOŚĆ w %	**26,9**	**27,6**	**27,9**	**27,9**	***FOREST COVER in %***
ZALESIENIE w %	**26,4**	**27,2**	**27,4**	**27,5**	***AFFORESTATION in %***

a Dotyczy także gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a It also concerns gminas which are cities with powiat status.

TABL. 25 (203) **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				*SPECIFICATION*
				ogółem *grand total*	lasy publiczne *public forests*		lasy prywatne [a] *private forests* [a]	
					razem *total*	w tym własność Skarbu Państwa *of which owned by the State Treasury*		
	w ha *in ha*							
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	112	100	93	88	88	88	-	*Production area of forest nurseries (as of 31 XII)*
Odnowienia i zalesienia [b]	2428	2095	1671	2014	1557	1557	457	*Renewals and afforestations* [b]
sztuczne [b]	2192	1725	1479	1740	1345	1345	395	*artificial* [b]
zrębów [bc]	740	1218	1275	1353	1283	1283	70	*felling sites* [bc]
halizn i płazowin	73	42	36	79	57	57	22	*blanks and irregularly stocked open stands*
użytków rolnych [d] i nieużytków	910	465	168	308	5	5	303	*agricultural land* [d] *and wasteland*
naturalne	236	370	193	273	212	212	61	*natural*
Poprawki i uzupełnienia	129	168	153					*Corrections and supplements*
Pielęgnowanie [e]	9119	9438	8614	9761	9103	9103	658	*Tending* [e]
w tym:								*of which:*
upraw [f]	5401	5969	6196	6870	6212	6212	658	*crops* [f]
młodników	2963	3310	2287	2883	2883	2883	-	*greenwoods*
wprowadzanie podszytów [g]	303	123	4	8	8	8	-	*introduction of undergrowth* [g]
Melioracje	1359	1589	1588	1413	1413	1413	-	*Drainage*

a Dane szacunkowe. *b* Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. *c* Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. *d* Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. *e* Bez cięć trzebieżowych. *f* Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. *g* Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. c Including renewals protected by tree stands. d Designated for afforestation in land development plan. e Without extirpation. f Tending soil and early tree cutting. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 26 (204) **POZYSKANIE DREWNA**[a]
REMOVALS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem *grand total*	lasy publiczne *public forests*		lasy prywatne *private forests*	
					razem *total*	w tym własność Skarbu Państwa *of which owned by the State Treasury*		
O G Ó Ł E M w dam³	**760,7**	**933,6**	**1010,9**	**1081,4**	**1017,8**	**1017,4**	**63,7**	***T O T A L in dam³***
Grubizna	**731,9**	**901,8**	**977,0**	**1049,9**	**986,2**	**985,9**	**63,7**	***Timber***
Grubizna iglasta	553,2	673,3	738,5	825,9	772,7	772,4	53,2	*Coniferous*
w tym drewno:								*of which:*
wielkowymiarowe	320,1	385,0	438,5	478,1	439,8	439,6	38,3	*large-size wood*
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	166,1	203,9	207,1	256,9	248,0	248,0	8,8	*medium-size wood for industrial uses*
Grubizna liściasta	178,7	228,5	238,4	224,0	213,5	213,5	10,5	*Non-coniferous*
w tym drewno:								*of which:*
wielkowymiarowe	72,2	85,2	83,8	82,7	76,8	76,8	5,9	*large-size wood*
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	73,2	111,4	119,2	107,4	105,4	105,4	2,0	*medium-size wood for industrial uses*
Drewno małowymiarowe	**28,8**	**31,7**	**34,0**	**31,5**	**31,5**	**31,5**	**-**	***Slash***
Do przerobu przemysłowego	1,8	2,0	0,6	0,3	0,3	0,3	-	*Slash for industrial uses*
Opałowe	27,0	30,1	33,4	31,2	31,2	31,2	-	*Slash for fuel*
Karpina[b]	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	***Stump wood***[b]
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	**232,8**	**279,0**	**299,3**	**321,0**	**419,0**	**420,4**	**69,4**	***TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³***

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 27. *b* Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 27. b Exclusively in public forests.

TABL. 27 (205) **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEŃ**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem *total*	w tym na gruntach prywatnych *of which on private land*	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych[a] w ha	5	5	1	1	-	*Production area of nurseries*[a] *in ha*
Sadzenie w szt: drzew	61200	111700	33105	22612	3856	*Plantings in units of: trees*
krzewów	16200	36923	9388	27654	2715	*bushes*
Pozyskanie drewna (grubizny)[b] w m³	12553	15001	21652	30578	20327	*Removals (timber)*[b] *in m³*
grubizna iglasta	1730	1045	4422	10886	8296	*coniferous*
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	947	574	2296	4978	4563	*of which large-size general purpose wood*
grubizna liściasta	10823	13956	17230	19692	12031	*non-coniferous*
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	3231	3726	5639	6720	4211	*of which large-size general purpose wood*

a Stan w dniu 31 XII. *b* Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).
a As of 31 XII. b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji: Górnictwo i wydobywanie", „Przetwórstwo przemysłowe", „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę" oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja".

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie", „Przetwórstwo przemysłowe", „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę" oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja".

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw,** z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 25.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne" z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujace w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

4. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie,

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

***1**. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 1, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".*

In tables 1 and 4 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

***2.** Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.*

***3.** Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU).*

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- *the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,*
- *collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.*

Moreover, abbreviated names were used for some products.

***4. Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:*

1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
2) *the value of paid work and services rendered,*

tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 27.

Jako **ceny stałe** od 2001 r. przyjęto ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:
1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
2) agentów;
3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

i.e., both industrial and non-industrial;
3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
4) the value of products in the form of settlements in kind;
5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of ***basic price*** *is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 27.*

As constant prices *since 2001 were adopted 2000 constant prices (2000 average current prices).*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

Outwork *in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

6. *Data concerning* ***employment in industry*** *include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:
1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
2) agents;
3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji „Budownictwo", w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw.** Definicję metody przedsię-

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 1, in the section "Construction", employing more than 9 persons.*

2. *Data according to NACE rev. 1 groups were compiled using* ***the enterprise method.*** *The*

biorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 25.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceniowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceniodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytku** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.

***3. Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.*

***4.** The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

***5.** Data on **buildings completed** (by all investors) concern:*

- *within the scope of the number of buildings — newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

***6.** Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concern hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contact, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.*

Przemysł
Industry

TABL. 1 (206) **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYŚLE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		*SPECIFICATION*
			ogółem *total*	2009 = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	15785,1	19991,5	20769,9	105,9 [a]	*Sold production (current prices) in mln zl*
Pracujący [b]	.	80100	81539	101,8	*Employed persons* [b]
Przeciętne zatrudnienie	69370	70467	67313	95,5	*Average paid employment*
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	2126,97	2754,89	2813,80	102,1	*Average monthly gross wages and salaries in zl*

a Ceny stałe. *b* Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy.
a Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace.

TABL. 2 (207) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU** [a]
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2005	2009	2010		
	w mln zł *in mln zl*			w odsetkach *in %*	2009 = 100 (ceny stałe) *(constant prices)*
	ceny bieżące *current prices*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**14345,2**	**18343,3**	**19217,7**	**100,0**	**106,8**
sektor publiczny *public sector*	1650,5	1833,4	1386,1	7,2	x
sektor prywatny *private sector*	12694,8	16509,8	17831,6	92,8	x
Górnictwo i wydobywanie ***Mining and quarrying***	**418,6**	**488,9**	**#**	**#**	**#**
Przetwórstwo przemysłowe ***Manufacturing***	**12053,5**	**14417,7**	**15390,1**	**80,1**	**108,5**
w tym: *of which:*					
Produkcja artykułów spożywczych *Manufacture of food products*	1953,8	1711,5	1862,8	9,7	107,3

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (207) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU [a] (ceny bieżące) (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY [a] (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2005	2009	2010		
	w mln zł *in mln zl*			w odsetkach *in %*	2009 = 100 (ceny stałe) *(constant prices)*
	ceny bieżące *current prices*				
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) ***Manufacturing (cont.)***					
Produkcja wyrobów tekstylnych *Manufacture of textiles*	53,0	104,1	112,8	0,6	105,4
Produkcja odzieży *Manufacture of wearing apparel*	229,3	127,0	122,8	0,6	100,5
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny [Δ] *Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker [Δ]*	270,7	520,7	574,2	3,0	109,9
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji *Printing and reproduction of recorded media*	310,5	244,5	228,9	1,2	95,4
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych *Manufacture of rubber and plastic products*	337,1	471,9	502,9	2,6	117,6
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych *Manufacture of other non-metallic mineral products*	3331,6	4213,9	4335,8	22,6	114,3
Produkcja wyrobów z metali [Δ] *Manufacture of metal products [Δ]*	1310,4	1809,1	2063,6	10,7	113,4
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych *Manufacture of computer, electronic and optical products*	45,2	15,6	21,8	0,1	157,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (207) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU** [a] **(ceny bieżące) (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY [a] *(current prices) (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2005	2009	2010		
	w mln zł *in mln zl*			w odsetkach *in %*	2009 = 100 (ceny stałe) *(constant prices)*
	ceny bieżące *current proces*				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) ***Manufacturing (cont.)***					
Produkcja urządzeń elektrycznych ..... *Manufacture of electrical equipment*	227,7	341,7	397,4	2,1	118,3
Produkcja maszyn i urządzeń Δ ..... *Manufacture of machinery andequipment n.e.c.*	977,4	838,7	1040,7	5,4	134,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Δ ..... *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	306,8	263,6	557,9	2,9	220,4
Produkcja mebli ..... *Manufacture of furniture*	56,1	61,2	68,9	0,4	104,3
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń ..... *Repair and installation of machinery and equipment*	211,0	303,7	250,9	1,3	84,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Δ ..... *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*	**1585,1**	**2780,5**	**#**	**#**	**#**
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Δ .... *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*	1585,1	2780,5	#	#	#
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ ..... *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	**288,0**	**656,1**	**837,7**	**4,4**	**111,3**
w tym: *of which:*					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody ..... *Water collection, treatment and supply*	118,0	169,9	187,9	1,0	100,4
Gospodarka odpadami; odzysk surowców Δ ..... *Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery*	151,4	465,2	576,4	3,0	106,0

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (208) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE W 2010 R. [a] (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2010 [a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych *Entities with following number of paid employees*				
		49 i mniej *49 and less*	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej *1000 and more*
	w mln zł *in mln zl*					
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**19217,7**	**2526,5**	**5127,1**	**3008,6**	**4208,8**	**4346,7**
w tym: *of which:*						
Przetwórstwo przemysłowe ..... ***Manufacturing***	**15390,1**	**2318,8**	**4105,5**	**2719,8**	**1899,2**	**4346,7**
w tym: *of which:*						
Produkcja artykułów spożywczych *Manufacture of food products*	1862,8	537,4	549,9	775,5	-	-
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych ..... *Manufacture of other non-metallic mineral products*	4335,8	426,8	898,9	1209,6	#	#
Produkcja wyrobów z metali [Δ]..... *Manufacture of metal products* [Δ]	2063,6	298,9	812,5	#	#	777,2
Produkcja maszyn i urządzeń [Δ]..... *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	1040,7	#	305,9	#	-	#

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (209) **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW** [a]
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS [a]

WYROBY	2000	2005	2009	2010		*PRODUCTS*
	w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*				udział w produkcji krajowej w % *share in domestic production in %*	
Tłuczeń kamienny w rodzaju stosowanego jako kruszywo do betonu, tłuczeń drogowy lub do innych celów budowlanych (kruszywo mineralne łamane zwykłe) w tys. t	5463,3	6907,5 [b]	11854,4 [b]	14931,2 [b]	25,7	*Crushed stone of a kind used for concrete aggregates, for roadstone and for other construction use (in thous. t*
Mineralne środki dla rolnictwa wapniowe i wapniowo-magnezowe (tlenkowe i węglanowe) w tys. t [b]	316,3	524,9	790,8	692,8	41,2	*Calcium fertilizers and calcium-magnesium fertilizers in thous. t* [b]
Mięso drobiowe w tys. t	18,4	17,1	32,4	33,2	2,1	*Poultry meat in thous. t*
Wędliny [c] w tys. t	23,8	17,7	33,1	31,7	4,2	*Cured meat products* [c] *in thous. t*
Soki owocowe i warzywne w tys. t	9,3	23,4	26,2	17,0	2,2	*Fruit and vegetable juice in thous. t*
Mleko płynne przetworzone [d] w tys. hl	787,2	588,4	341,2	421,1	1,5	*Processed liquid milk* [d] *in thous. hl*
Masło w tys. t	4,5	3,2	3,7	3,2	1,8	*Butter in thous. t*
Sukienki, spódnice i spódnico-spodnie damskie lub dziewczęce w tys. szt.	462	316	206	128	2,2	*Women's or girls' dresses, skirts and culottes in thous. units*
Bluzki, bluzki koszulowe damskie lub dziewczęce, wyłączając z dzianin w tys. szt.	777	421	1142	1057	17,3	*Women's or girls' blouses, shirts and shirt-blouses, not knitted or crocheted in thous. units*
Tarcica iglasta w dam^3	67,6	94,6	186,3	231,9	6,2	*Coniferous sawnwood in* dam^3
Tarcica liściasta w dam^3	6,9	15,4	15,6	14,9	3,3	*Broadleaved sawnwood in* dam^3
Szyby zespolone jednokomorowe w tys. m^2	418	3074	3195 [b]	3598 [b]	26,5	*Double glazed units in thous.* m^2
Płytki ceramiczne i płyty chodnikowe w tys. m^2	4333	17609	27167	29034	27,7	*Ceramic tiles and flags in thous.* m^2
Wapno w tys. t	958,9	695,7	1021,2	1046,3	58,2	*Lime in thous. t*

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Opracowano metodą przedsiębiorstw. *c* Bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i z królików. *d* Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Compiled using the enterprise method. c Excluding horseflesh, poultry, game and rabbit. d Including milk forwarded for further processing.

TABL. 5 (210) **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE** [a]
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**63261**	**61137**	***T O T A L***
sektor publiczny	11637	8624	*public sector*
sektor prywatny	51624	52514	*private sector*
Górnictwo i wydobywanie	**2462**	**2371**	***Mining and quarrying***
Przetwórstwo przemysłowe	**52508**	**52912**	***Manufacturing***
w tym:			*of which*:
Produkcja artykułów spożywczych	7700	7837	*Manufacture of food products*
Produkcja wyrobów tekstylnych	1333	1013	*Manufacture of textiles*
Produkcja odzieży	2884	2733	*Manufacture of wearing apparel*
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny [Δ]	2447	2549	*Manufacture of products of, cork, straw and wicker*
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1200	1074	*Printing and reproduction of recorded media*
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych	1997	2062	*Manufacture of rubber and plastic products*
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	9015	8789	*Manufacture of other non-metallic mineral products*
Produkcja wyrobów z metali [Δ]	9851	10193	*Manufacture of metal products*
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	99	66	*Manufacture of computer, electronic and optical products*
Produkcja urządzeń elektrycznych	2017	2132	*Manufacture of electrical equipment*
Produkcja maszyn i urządzeń [Δ]	4457	4299	*Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep [Δ]	1458	2513	*Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers* [Δ]
Produkcja mebli	523	456	*Manufacture of furniture*
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1686	1742	*Repair and installation of machinery and equipment*
Wywarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	**4248**	**1672**	*Electricity, gas, steam and air conditioning supply*
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	**4044**	**4181**	*Water suppply; sewerage, waste management and remediation activities*
w tym:			*of which:*
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2283	2237	*Water collection, treatment and supply*
Gospodarowanie odpadami; odzysk surowców [Δ]	1498	1514	*Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery*

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (211) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE** [a]
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w zł *in zl*		
O G Ó Ł E M	**2857,45**	**2902,35**	***T O T A L***
sektor publiczny	3435,06	3220,82	*public sector*
sektor prywatny	2727,24	2849,99	*private sector*
Górnictwo i wydobywanie	**3979,45**	**4173,24**	***Mining and quarrying***
Przetwórstwo przemysłowe	**2625,61**	**2758,75**	***Manufacturing***
w tym:			*of which*:
Produkcja artykułów spożywczych	1943,60	2087,79	*Manufacture of food products*
Produkcja wyrobów tekstylnych	1691,27	1844,64	*Manufacture of textiles*
Produkcja odzieży	1410,47	1465,21	*Manufacture of wearing apparel*
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny [Δ]	1911,03	1895,13	*Manufacture of products of, cork, straw and wicker*
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2277,82	2443,15	*Printing and reproduction of recorded media*
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych	2343,79	2430,59	*Manufacture of rubber and plastic products*
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3470,70	3663,83	*Manufacture of other non-metallic mineral products*
Produkcja wyrobów z metali [Δ]	2697,22	2882,32	*Manufacture of metal products* [Δ]
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2923,65	2503,54	*Manufacture of computer, electronic and optical products*
Produkcja urządzeń elektrycznych	2440,94	2553,22	*Manufacture of electrical equipment*
Produkcja maszyn i urządzeń [Δ]	3006,21	3144,78	*Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep [Δ]	2350,65	2503,20	*Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*
Produkcja mebli	2037,83	1791,90	*Manufacture of furniture*
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3337,71	3272,08	*Repair and installation of machinery and equipment*
Wywarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	**4984,16**	**5231,52**	*Electricity, gas, steam and air conditioning supply*
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	**2949,92**	**3068,16**	*Water suppply; sewerage, waste management and remediation activities*
w tym:			*of which:*
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3078,35	3298,16	*Water collection, treatment and supply*
Gospodarowanie odpadami; odzysk surowców [Δ]	2810,74	2735,69	*Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery*

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo
Construction

TABL. 7 (212) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA[a] WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zl			
O G Ó Ł E M	**2481,4**	**4402,7**	**4749,8**	***T O T A L***
w tym:				*of which:*
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1062,5	2370,6	2393,9	*Entities with more than 9 persons employed:*
Budowa budynków Δ	368,2	949,2	766,6	*Constructions of buildings*
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Δ	350,2	734,6	874,5	*Civil engineering works*
Roboty budowlane specjalistyczne	344,1	686,8	752,9	*Specialized construction activities*

a Zrealizowana systemem zleceniowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.
a Realized on the basis of contract system by construction entities with the head office in the voivodship.

TABL. 8 (213) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA[a] WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem *Total*	Roboty o charakterze inwestycyjnym *Works with an investment character*	Remonty i pozostałe roboty *Renovation (restoration) and other works*	SPECIFICATION
	w mln zł *in mln zl*			
O G Ó Ł E M 2000	2398,8	1835,1	563,7	***T O T A L***
2005	1062,5	761,0	301,4	
2009	2370,6	1612,9	757,7	
2010	**2393,9**	**1629,5**	**764,5**	
Budynki				***Buildings***
Budynki mieszkalne	231,2	124,1	107,0	*Residential buildings*
budynki mieszkalne jednorodzinne	28,0	14,7	13,3	*one-dwelling buildings*
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	159,6	88,7	70,9	*two- and more dwelling buildings*
budynki zbiorowego zamieszkania	43,5	20,7	22,9	*residences for communities*

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa świętokrzyskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.
a Realized by enterprises which have a seat of board in the Świętokrzyskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (213) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA[a] WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące) (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem *Total*	Roboty o charakterze inwestycyjnym *Works with an investment character*	Remonty i pozostałe roboty *Renovation (restoration) and other works*	*SPECIFICATION*
	w mln zł *in mln zl*			
Budynki (dok.)				***Buildings (cont.)***
Budynki niemieszkalne	836,8	619,5	217,3	*Non-residential buildings*
w tym:				*of which:*
budynki handlowo-usługowe	167,8	136,0	31,8	*wholesale and retail trade buildings*
budynki transportu i łączności	5,8	5,3	0,6	*traffic and communication buildings*
budynki przemysłowe i magazynowe	138,0	79,6	58,4	*industrial buildings and warehouses*
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	354,3	308,1	46,2	*public entertainment, education, hospital or institutional care buildings*
pozostałe budynki niemieszkalne	61,3	9,8	51,5	*other non-residential buildings*
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	**1326,0**	**885,8**	**440,2**	***Civil engineering works***
w tym:				*of which:*
Autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	666,3	383,0	283,3	*Highways, streets and roads*
Mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	128,8	78,8	50,0	*Bridges, elevated highways, tunnels and subways*
Budowle wodne	76,2	74,3	1,9	*Harbours, waterways, dams and other waterworks*
Rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	69,6	55,9	13,7	*Long-distance pipelines, communication and electricity power lines*
Rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	255,4	216,7	38,7	*Local pipelines and cables*

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa świętokrzyskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

a Realized by enterprises which have a seat of board in the Świętokrzyskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (214) **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Budynki [a]	**1651**	**1877**	**1721**	**2078**	***Buildings*** [a]
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1078	1328	1247	1471	*of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings*
miasta	624	806	645	737	*urban areas*
wieś	1027	1071	1076	1341	*rural areas*
W tym budynki indywidualne [b]	1440	1754	1553	1899	*Of which private buildings* [b]
miasta	422	721	516	604	*urban areas*
wieś	1018	1033	1037	1295	*rural areas*
w tym:					*of which:*
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	980	1298	1206	1412	*one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings*
niemieszkalne	459	456	347	486	*non-residential*
Kubatura [c] **w dam^3**	**1949,3**	**2406,8**	**2609,9**	**3282,8**	***Cubic volume*** [c] ***in dam^3***
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1017,0	1090,3	1069,1	1184,1	*of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings*
miasta	1174,7	1286,5	1388,8	1979,2	*urban areas*
wieś	774,6	1120,3	1221,1	1303,6	*rural areas*
W tym budynki indywidualne [b]	1156,2	1492,2	1225,2	2177,6	*Of which private buildings* [b]
miasta	414,1	645,4	440,2	1151,0	*urban areas*
wieś	742,1	846,9	785,0	1026,6	*rural areas*
w tym:					*of which:*
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	746,8	933,3	844,1	945,4	*one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings*
niemieszkalne	408,6	533,0	381,2	1229,1	*non-residential*

a Nowo wybudowane. *b* Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. *c* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Realized by natural persons, churches and religious associations. c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (215) **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	BUDYNKI [a] *BUILDINGS* [a]				
Budynki mieszkalne	**1082**	**1329**	**1248**	**1472**	***Residential buildings***
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1078	1328	1247	1471	*One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings*
w tym jednorodzinne	1036	1301	1218	1436	*of which one-dwelling buildings*
Budynki zbiorowego zamieszkania	4	1	1	1	*Residences for communities*
Budynki niemieszkalne	**569**	**548**	**473**	**606**	***Non-residential buildings***
w tym:					*of which:*
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	9	4	10	15	*Hotels and similar buildings*
Budynki biurowe	4	5	12	9	*Office buildings*
Budynki handlowo-usługowe	64	125	109	136	*Wholesale and retail trade buildings*
Budynki garaży	94	142	99	131	*Garage buildings*
Budynki przemysłowe	19	16	28	15	*Industrial buildings*
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	37	57	55	76	*Reservoirs, silos and warehouses*
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	1	3	4	18	*Public entertainment buildings, museums and libraries*
Budynki szkół i instytucji badawczych	5	11	1	6	*School, university and research buildings*
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	5	7	7	10	*Hospital or institutional care buildings*
Budynki kultury fizycznej	4	1	5	21	*Sport halls*
Budynki gospodarstw rolnych	322	170	138	158	*Non-residential farm buildings*
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	3	4	2	3	*Buildings used as places of worship and for religious activities*

a Nowo wybudowane.
a Newly built.

TABL. 10 (215) **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	KUBATURA[b] w dam^3 *CUBIC VOLUME[b] in dam^3*				
Budynki mieszkalne	**1017,0**	**1129,1**	**1070,3**	**1191,2**	***Residential buildings***
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	996,0	1090,3	1069,1	1184,1	*One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings*
w tym jednorodzinne	753,5	924,2	843,4	962,7	*of which one-dwelling buildings*
Budynki zbiorowego zamieszkania	21,1	38,8	1,2	7,1	*Residences for communities*
Budynki niemieszkalne	**932,2**	**1277,7**	**1539,7**	**2091,6**	***Non-residential buildings***
w tym:					*of which:*
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	15,5	15,6	78,7	75,5	*Hotels and similar buildings*
Budynki biurowe	31,3	44,5	43,5	41,2	*Office buildings*
Budynki handlowo-usługowe	300,5	177,1	347,3	444,1	*Wholesale and retail trade buildings*
Budynki garaży	7,6	22,2	189,7	27,3	*Garage buildings*
Budynki przemysłowe	80,3	364,6	300,9	509,0	*Industrial buildings*
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	113,5	210,2	332,3	225,5	*Reservoirs, silos and warehouses*
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	2,9	8,2	6,2	105,6	*Public entertainment buildings, museums and libraries*
Budynki szkół i instytucji badawczych	64,4	214,7	3,0	63,4	*School, university and research buildings*
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	22,2	46,0	46,9	161,0	*Hospital or institutional care buildings*
Budynki kultury fizycznej	29,4	1,8	29,2	271,5	*Sport halls*
Budynki gospodarstw rolnych	260,5	146,1	141,9	140,2	*Non-residential farm buildings*
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4,1	21,1	3,0	5,8	*Buildings used as places of worship and for religious activities*

b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).
b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

Tabl. 11 (216) **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE** [a]
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**8836**	**13585**	**14114**	***T O T A L***
sektor publiczny	202	134	129	*public sector*
sektor prywatny	8634	13451	13985	*private sector*

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 12 (217) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE** [a]
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w zł *in zl*			
O G Ó Ł E M	**1830,10**	**2578,38**	**2635,88**	***T O T A L***
sektor publiczny	1857,14	2815,80	2874,87	*public sector*
sektor prywatny	1829,47	2576,01	2633,68	*private sector*

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:
- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. *Data concerning the total length of* ***railway lines operated*** *on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.* ***The railway line*** *is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).*

2. National roads *include:*
- *motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,*
- *international roads,*
- *roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,*
- *approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,*
- *roads which are an alternative to toll motorways,*
- *roads which are bypasses around large urban agglomerations,*
- *roads with a military significance.*

Voivodship roads *include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.*

Powiat roads *include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.*

Gmina roads *include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.*

Municipal roads *include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.*

Non-municipal roads *include roads located outside the administrative boundaries of cities.*

3. A bus line *is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.*

The length of a bus line *is the length of the*

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

***4. Hire or reward road transport** includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).*

***5.** Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.*

*A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.*

*A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.*

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. — uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakieciki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostępach ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

***1.** Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).*

***2. Post offices** include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 — telecommunication service offices.*

***3.** Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

***4. Telephone main line** includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.*

Transport
Transport

TABL. 1 (218) **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE**
Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	w km *in km*				
O G Ó Ł E M	**752**	**707**	**722**	**722**	***T O T A L***
Normalnotorowe [a]	722	707	722	722	*Standard gauge* [a]
w tym zelektryfikowane	539	541	543	554	*of which electrified*
jednotorowe	348	334	349	349	*single track*
dwu- i więcej torowe	374	373	373	373	*double and more tracks*
Wąskotorowe	30	-	-	-	*Narrow gauge*
Na 100 km² powierzchni ogólnej	**6,4**	**6,0**	**6,2**	**6,2**	***Per 100 km² of total area***

a Łącznie z szerokotorowymi.
a Including broad gauge.

TABL. 2 (219) **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓL-NIENIE	2000	2005	2009	2010		*SPECIFICATION*
				ogółem *total*	w tym o nawierzchni ulepszonej *of which improved*	
	w km *in km*					
O G Ó Ł E M	**11332**	**12084**	**12974**	**13067**	**10872**	***T O T A L***
miejskie	1342	1475	1508	1493	1426	*urban*
zamiejskie	9990	10609	11466	11574	9446	*out-of-town*
Krajowe	765	766	756	756	756	*Domestic*
miejskie	135	135	132	132	132	*urban*
zamiejskie	630	631	624	624	624	*out-of-town*
Wojewódzkie	1064	1068	1074	1077	1077	*Voivodship*
miejskie	138	148	150	151	151	*urban*
zamiejskie	926	920	924	926	926	*out-of-town*
Powiatowe	5534	5600	5690	5711	5387	*Powiat*
miejskie	396	420	413	413	406	*urban*
zamiejskie	5138	5180	5278	5298	4981	*out-of-town*
Gminne	3969	4650	5454	5523	3652	*Gmina*
miejskie	673	772	813	797	738	*urban*
zamiejskie	3296	3878	4641	4726	2915	*out-of-town*

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3 (220) **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE** [a]
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**522470**	**566862**	**751773**	**783698**	***T O T A L***
w tym:					*of which:*
Samochody osobowe	324169	377745	517005	539730	*Passenger cars*
Autobusy	3646	3571	4186	4249	*Buses*
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe [b]	92308	85755	108607	114742	*Lorries and road tractors* [b]
Ciągniki balastowe i rolnicze	68685	67484	82732	84293	*Ballast and agricultural tractors*
Motocykle [c]	30660	29171	34781	35907	*Motorcycles* [c]

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, a od 2002 r. przez burmistrzów i starostów. *b* Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. *c* W 2000 r. — motocykle i skutery.

a Until 2001 according to register maintained by voivodes and in 2000 by mayors and starosts. b Including vans. c In 2000 — motorcycles and scooters.

TABL. 4 (221) **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ** [a]
Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Krajowe: liczba	1261	1412	1168	956	*National: number*
długość w km	54077	61029	51727	45221	*length in km*
dalekobieżne: liczba	32	54	47	44	*long distance: number*
długość w km	6961	13881	13662	12747	*length in km*
regionalne: liczba	237	182	158	127	*regional: number*
długość w km	18847	15761	12793	11073	*length in km*
podmiejskie: liczba	957	1172	943	781	*suburban: number*
długość w km	27975	31367	25052	21381	*length in km*
miejskie: liczba	35	4	20	4	*urban: number*
długość w km	294	20	220	20	*length in km*
Międzynarodowe: liczba	2	2	1	1	*International: number*
długość w km	2656	4545	2681	2681	*length in km*

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 (222) **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY** [a]
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Komunikacja krajowa					***Domestic communication***
Przewozy ładunków w tys. t	3352	3630	3928	4161	*Transport of goods in thous. t*
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	142,1	151,0	223,1	200,6	*Average transport distance per 1 t in km*
Przewozy pasażerów w tys. osób [b] ...	45065	33136	26660	21210	*Transport of passengers in thous.* [b]
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	26,0	24,6	29,9	27,4	*Average transport distance per passenger in km*
Komunikacja międzynarodowa					***International communication***
Przewozy ładunków w tys. t	180	678	1279	1328	*Transport of goods in thous. t*
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1262,0	811,5	955,3	690,7	*Average transport distance per 1 t in km*
Przewozy pasażerów w tys. osób [b] ...	31	51	35	10	*Transport of passengers in thous.* [b]
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	334,1	2313,2	2115,9	1933,1	*Average transport distance per passenger in km*

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. *b* Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.
a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. b Excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (223) **WYPADKI DROGOWE** [a]
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Wypadki	**2283**	**1909**	**1745**	**1574**	***Total accidents***
Ofiary wypadków					***Road traffic casualties***
Śmiertelne.....	263	228	176	197	*Fatalities*
Ranni	2809	2585	2276	2017	*Injured*

a Zarejestrowane przez policję.
Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.
a Registered by the police.
S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

Łączność
Communications

TABL. 7 (224) **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI**
BASIC COMMUNICATION SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
USŁUGI POCZTOWE [a] *POSTAL SERVICES [a]*					
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	299	312	309	308	*Post offices (as of 31 XII)*
miasta	98	125	124	123	*urban areas*
wieś	201	187	185	185	*rural areas*
Przesyłki listowe polecone, nadane [b] w tys.	6719	7102	8796	9043	*Registered letters mailed [b] in thous.*
Paczki i listy wartościowe nadane [b] w tys.	226	389	475	450	*Packages and insured letters mailed [b] in thous.*
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacane [b] w tys.	4629	3478	2327	1769	*Postal and telegraphic transfers paid [b] in thous.*
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	5668	7207	7085	6279	*Orders of payments on banking accounts in thous.*

a Dane dotyczą poczty publicznej. *b* W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; łącznie ze służbowymi i zwolnionymi od opłat; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.
a The data apply to the public post. b In overturn within Poland and from Poland abroad; including business and free of charge; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (225) **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Telefoniczne łącza główne w tys.	289	316	235	225	*Fixed main line in thous.*
w tym abonenci prywatni [a]	245	251	178	173	*of which private subscribers [a]*
miasta	195	229	168	166	*urban areas*
w tym abonenci prywatni [a]	160	173	119	122	*of which private subscribers [a]*
wieś	94	87	68	59	*rural areas*
w tym abonenci prywatni [a]	85	78	59	51	*of which private subscribers [a]*
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	286	296	216	203	*of which standard main line (fixed line telephone subscribers)*
miasta	193	212	150	146	*urban areas*
wieś	93	84	66	57	*rural areas*
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	2295	1990	1484	1450	*Public pay telephones*
miasta	1791	1418	845	778	*urban areas*
wieś	504	572	639	672	*rural areas*

a Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.
a Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle".

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
   - punktach sprzedaży detalicznej,
   - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzania rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

General notes

1. *Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.*

Trade enterprises *are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".*

2. *Data concerning* ***retail sales*** *include:*

1) *sales of consumer and non-consumer goods in:*
   - *retail sales outlets,*
   - *wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;*
2) *sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.*

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. *The division of commodities into* ***consumer and non-consumer*** *goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.*

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. *Data regarding the* ***wholesale sale of com-***

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m^2 i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m^2.

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m^2 do 2499 m^2 prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m^2 prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m^2.

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m^2.

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej

modities *include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.*

5. *The division of* ***stores by organizational form*** *was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.*

Department stores and trade stores *are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m^2 and more for department stores and from 600 to 1999 m^2 for trade stores.*

Supermarkets *are stores with a sales floor from 400 to 2499 m^2, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.*

Hipermarkets *are stores with a sales floor above 2500 m^2, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.*

Grocery stores *are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m^2.*

Specialized stores *are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).*

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m^2.

The division of shops by voivodships was made on the basis of the actual location of a shop.

6. *Shops include public pharmacies.*

7. Catering establishments *include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.*

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been gen-*

micznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

9. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

eralized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons since 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

***9. Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).*

***Seasonal marketplaces** are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.*

TABL. 1 (226) **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

L A T A *Y E A R S*	Ogółem w mln zł *Grand total in mln zl*	W tym udział przedsiębiorstw handlowych w % [a] *Of which share of trade enterprises in % [a]*	Na mieszkańca w zł *Per capita in zl*
2005	9877,3	20,7	7678
2009	12052,2	26,5	9481
2010	**12681,4**	**25,5**	**9999**

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (227) **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW [a] (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES [a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
		W MILIONACH ZŁOTYCH *IN MILLION ZLOTYS*			
O G Ó Ł E M	**3005,0**	**4356,2**	**5918,6**	**6538,8**	***T O T A L***
		W ODSETKACH *IN PERCENT*			
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	***T O T A L***
Towary konsumpcyjne	66,0	66,9	71,0	70,4	*Consumer goods*
żywność i napoje bezalkoholowe	22,3	19,7	18,9	19,6	*food and non-alcoholic beverages*
napoje alkoholowe	5,2	4,1	3,5	3,1	*alcoholic beverages*
towary nieżywnościowe	38,5	43,1	48,6	47,7	*non-foodstuffs*
Towary niekonsumpcyjne	34,0	33,1	29,0	29,6	*Non-consumer goods*

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (228) **STRUKTURA SPRZEDAŻY HURTOWEJ TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH [a] (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES [a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
	W MILIONACH ZŁOTYCH *IN MILLION ZLOTYS*			
O G Ó Ł E M	**10152,8**	**14283,7**	**14870,4**	***T O T A L***
	W ODSETKACH *IN PERCENT*			
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	***T O T A L***
Żywność i napoje bezalkoholowe	8,6	7,4	8,1	*Food and non-alcoholic beverages*
Napoje alkoholowe	7,4	3,6	4,2	*Alcoholic beverages*
Towary nieżywnościowe [b]	84,0	89,0	87,7	*Non-foodstuffs goods [b]*

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (229) **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH [a]**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORMS [a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**14820**	**12310**	**14393**	**11534**	***T O T A L***
Domy towarowe	3	-	-	-	*Department stores*
Domy handlowe	12	13	9	10	*Trade stores*
Supermarkety	41	69	90	104	*Supermarkets*
Hipermarkety	1	6	11	11	*Hipermarkets*
Sklepy powszechne	138	165	154	175	*General shops*
Sklepy wyspecjalizowane	191	373	615	634	*Specialized shops*
Pozostałe [b]	14195	11342	13177	10235	*Others [b]*
Stacje paliw	239	342	337	365	*Petrol stations*

a Patrz uwagi ogólne, ust 8 na str. 321. *b* Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.
a See general notes, item 8 on page 321. b Data concern economic entities employing more than 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (230) **GASTRONOMIA** [a]
CATERING [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII)	221	204	262	283	*Catering establishments (as of 31 XII)*
w tym restauracje	59	65	76	93	*of which restaurants*
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	58795	80696	172733	182826	*Revenues from catering activity (current prices) in thous. zl*
w tym:					*of which:*
produkcja gastronomiczna	39618	60145	143639	154971	*catering production*
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	10531	13326	16974	15883	*alcoholic beverages and tobacco*

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (231) **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
Targowiska stałe:					*Permanent marketplaces:*
liczba	71	81	77	77	*number*
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	62	74	70	70	*of which with predominance of small-retail sales*
powierzchnia targowisk w tys. m^2	587,3	755,1	770,0	776,0	*area of marketplaces in thous. m^2*
w tym sprzedażowa	509,0	618,5	638,3	647,6	*of which sales area*
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	2448	2951	3349	3463	*permanent small-retail sales outlets*
w tym na targowiskach czynnych codziennie	1819	1723	1522	1522	*of which at marketplaces opened daily*
Targowiska sezonowe [a] (w ciągu roku)	50	83	78	72	*Seasonal marketplaces [a] (during the year)*
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	9355,5	12097,7	13544,7	12176,7	*Annual receipts from marketplace fees in thous. zl*

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny, aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

General notes

1. The financial results of enterprises *for 2000 are presented adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694 with later amendments).*

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) *include:*

1) net sales revenues of products (goods and services), including allocations to products;
2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights) received free of charge, including donated assets, assets (cash), as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non--financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity *include:*

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych sta-

1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);
2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
3) other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;
4) financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: *products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).*

5. The financial result on economic activity *is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.*

6. Balance of extraordinary profits and losses *is the difference between extraordinary profits realized and extraordinary losses borne.*

nowi różnicę między zrealizowanymi zyskami nadzwyczajnymi a poniesionymi stratami nadzwyczajnymi. Zyski i straty nadzwyczajn**e** to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym lub naprawczym.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
   - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
   - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
3) **wskaźnik płynności finansowej:**

Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events, certain types of ceased or suspended activity (also including a significant change in the methods of production or the sale of an organised part of an entity) as well as negotiations or improvement.

***7. The gross financial result** (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.*

***8. Obligatory encumbrances of gross financial result** include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.*

***9. Income tax** is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Since 2002 according to the modified Act of Accounting (art. 37) the income tax consists of the current and the deferred part:*

- *the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,*
- *the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

***10. The net financial result** (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.*

***11.** The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:*

1) ***cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;*
2) ***turnover profitability rate:***
   - ***gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,*
   - ***net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;*
3) ***financial liquidity ratio of:***
   - ***first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,*

- **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych — kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszel-

- ***second degree*** *as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,*
- ***third degree*** *as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.*

12. Current assets *include: inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.*

N o t e. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespectively of its due date).

13. Share equity (funds) *is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:*

- *share capital — in joint stock companies,*
- *initial capital — in limited liability companies,*
- *founders' capital — in state owned enterprises,*
- *participation fund — in co-operatives,*
- *owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.*

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) *include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on*

kich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

the balance day is not longer than one year.

N o t e. Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespectively of its due date).

***15.** Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (232) **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000	2005	2009	2010		
				ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
			w mln zł	*in mln zl*		
Przychody z całokształtu działalności ..... ***Revenues from total activity***	**25148,7**	**31966,4**	**44926,5**	**43697,5**	**1925,3**	**41772,2**
w tym: *of which:*						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)..... *Net sales revenues of products (goods and services)*	14473,4	16950,8	23834,8	24622,0	1629,5	22992,5
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów..... *Net sales revenues of goods and materials*	9647,1	13961,6	19315,4	17758,8	180,0	17578,8
Przychody finansowe..... *Financial revenues*	484,8	439,4	835,2	533,5	13,8	519,7
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności ..... ***Costs of obtaining revenues from total activity***	**24841,6**	**30726,5**	**42686,8**	**41519,8**	**1880,4**	**39639,4**
w tym: *of which:*						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)..... *Cost of products sold (goods and services)*	14737,6	17158,0	23554,1	24362,8	1599,3	22763,4
Wartość sprzedanych towarów i materiałów ..... *Value of goods and materials sold*	8545,3	12495,6	17078,7	15720,0	161,2	15558,8
Koszty finansowe..... *Financial costs*	1061,9	554,5	1187,9	876,3	26,1	850,2
Wynik finansowy na działalności gospodarczej ***Financial result on economic activity***	**307,1**	**1239,8**	**2239,8**	**2177,6**	**44,9**	**2132,7**
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych..... ***Balance of extraordinary profits and losses***	**-1,1**	**63,0**	**-67,4**	**3,7**	**1,3**	**2,4**
Wynik finansowy brutto ..... ***Gross financial result***	**306,0**	**1302,8**	**2172,3**	**2181,4**	**46,2**	**2135,2**
Zysk brutto..... *Gross profit*	1053,4	1503,0	2792,1	2603,5	86,4	2517,0
Strata brutto..... *Gross loss*	747,4	200,1	619,8	422,1	40,2	381,9
Podatek dochodowy [a] ..... ***Income tax*** [a]	**262,5**	**215,7**	**421,9**	**291,4**	**19,4**	**272,0**
Wynik finansowy netto..... ***Net financial result***	**34,0**	**1080,6**	**1749,9**	**1889,9**	**26,7**	**1863,2**
Zysk netto..... *Net profit*	785,0	1281,3	2358,7	2271,5	67,0	2204,6
Strata netto..... *Net loss*	750,9	200,7	608,8	381,6	40,2	341,4

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 327.
a See general notes, item 9 on page 327.

TABL. 2 (233) **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Przychody z całokształtu działalności *Revenues from total activity*	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności *Costs of obtaining revenues from total activity*	Wynik finansowy brutto *Gross financial result*	Podatek dochodowy *Income tax*	Wynik finansowy netto *Net financial result*
		w mln zł *in mln zl*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	25148,7	24841,6	306,0	262,5	34,0
	2005	31966,4	30726,5	1302,8	215,7	1080,6
	2009	44926,5	42686,8	2172,3	421,9	1749,9
	2010	**43697,5**	**41519,8**	**2181,4**	**291,4**	**18889,9**
w tym: *of which:*						
Przemysł *Industry*		20357,6	18845,2	1515,9	194,1	1321,7
w tym: *of which:*						
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		16109,9	15105,5	1008,3	95,6	912,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		1092,3	1062,3	29,6	6,0	23,7
Budownictwo *Construction*		3609,9	3381,1	228,3	33,0	195,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		16866,9	16509,1	357,6	43,9	313,7
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		1153,6	1190,0	-36,7	0,9	-37,6
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		138,1	136,7	1,4	1,7	-0,2
Informacja i komunikacja *Information and communication*		254,5	234,0	20,5	2,1	18,4
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		502,7	476,8	25,8	4,7	21,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		181,0	162,5	18,6	3,0	15,6
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*		188,4	165,7	24,1	4,5	19,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		251,0	236,6	14,4	2,7	11,7

TABL. 3 (234) **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Liczba przedsiębiorstw ogółem *Total number of enterprises*	Z wynikiem finansowym brutto *With gross financial result*			Z wynikiem finansowym netto *With net financial result*		
			dodatnim (zysk) *positive (profit)*	ujemnym (strata) *negative (loss)*	zerowym (0) *zero (0)*	dodatnim (zysk) *positive (profit)*	ujemnym (strata) *negative (loss)*	zerowym (0) *zero (0)*
			w % ogółu *in % of total*					
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2000	1237	65,5	32,3	2,2	64,5	33,3	2,2
	2005	1158	79,4	18,5	2,1	78,2	19,2	2,6
	2009	1295	82,5	17,3	0,2	81,7	17,8	0,5
	2010	**1254**	**81,7**	**18,3**	**0,1**	**81,1**	**18,7**	**0,2**
sektor publiczny *public sector*		75	60,0	40,0	-	57,3	41,3	1,3
sektor prywatny *private sector*		1179	83,0	16,9	0,1	82,6	17,2	0,2
w tym: *of which:*								
Przemysł *Industry*		443	81,7	18,3	-	81,3	18,7	-
w tym: *of which:*								
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		383	81,5	18,5	-	80,9	19,1	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		28	75,0	25,0	-	75,0	25,0	-
Budownictwo *Construction*		175	84,6	15,4	-	84,6	15,4	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		373	86,6	13,4	-	85,8	14,2	-
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		60	53,3	46,7	-	53,3	46,7	-
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		23	56,5	43,5	-	56,5	43,5	-
Informacja i komunikacja *Information and communication*		15	73,3	26,7	-	73,3	26,7	-
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		39	92,3	5,1	2,6	92,3	5,1	2,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		32	87,5	12,5	-	87,5	12,5	-
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*		26	92,3	7,7	-	92,3	7,7	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		36	80,6	19,4	-	75,0	19,4	5,6

TABL. 4 (235) **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Wskaźnik poziomu kosztów *Cost level indicator*	Wskaźnik rentowności obrotu *Turnover profitability rate*		Wskaźnik płynności finansowej *Financial liquidity ratio of the*		
			brutto *gross*	netto *net*	I stopnia *first degree*	II stopnia *second degree*	III stopnia *third degree*
		w %			*in %*		
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	98,8	1,2	0,1	13,3	72,4	114,2
	2005	96,1	4,1	3,4	29,5	87,2	128,2
	2009	95,0	4,8	3,9	40,5	96,1	140,1
	2010	**95,0**	**5,0**	**4,3**	**36,6**	**94,0**	**132,2**
sektor publiczny *public sector*		97,7	2,4	1,4	68,8	130,0	186,5
sektor prywatny *private sector*		94,9	5,1	4,5	35,3	92,6	130,1
w tym: *of which:*							
Przemysł *Industry*		92,6	7,4	6,5	35,5	98,7	142,3
w tym: *of which:*							
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		93,8	6,3	5,7	27,8	82,1	127,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		97,3	2,7	2,2	46,8	123,9	130,4
Budownictwo *Construction*		93,7	6,3	5,4	63,5	123,7	176,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		97,9	2,1	1,9	26,4	73,6	103,5
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		103,2	-3,2	-3,3	8,4	65,4	76,3
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		99,0	1,0	-0,2	54,3	96,3	108,8
Informacja i komunikacja *Information and communication*		91,9	8,1	7,2	137,7	236,9	302,7
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		94,9	5,1	4,2	138,5	236,0	268,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		89,7	10,3	8,6	63,0	136,7	159,4
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*		88,0	12,8	10,4	172,1	289,2	312,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		94,3	5,7	4,7	104,2	168,5	187,4

TABL. 5 (236) **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. *No.*	WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Zapasy		
			razem *total*	w tym	
				materiały *materials*	półprodukty i produkty w toku *semi-finished products and products in progress*
		w mln zł			
1	**O G Ó Ł E M** 2000	7709,9	2488,3	690,0	663,3
2	***T O T A L*** 2005	9833,8	2988,5	850,8	594,4
3	2009	15932,5	4475,9	1217,4	835,5
4	**2010**	**15718,7**	**4182,6**	**1196,0**	**822,3**
5	sektor publiczny *public sector*	854,1	209,7	110,2	33,5
6	sektor prywatny *private sector*	14864,5	3972,9	1085,7	788,7
	w tym: *of which:*				
7	Przemysł *Industry*	8233,4	2408,2	1088,5	433,3
	w tym: *of which:*				
8	przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	6282,6	2146,8	968,0	427,5
9	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	376,3	15,1	11,3	1,9
10	Budownictwo *Construction*	1999,6	506,0	57,5	362,5
11	Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]	4502,0	1184,2	24,1	11,7
12	Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	223,7	17,8	6,2	0,0
13	Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	32,7	2,8	1,9	0,0
14	Informacja i komunikacja *Information and communication*	99,7	20,5	3,7	0,8
15	Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	254,2	16,2	6,4	9,5
16	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	93,5	6,3	1,5	3,5
17	Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	84,7	2,2	0,5	0,1
18	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	63,5	5,4	3,6	-

a W 2000 r. środki pieniężne oraz krótkoterminowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu. *b* Patrz uwagi ogólne,
a In 2000 cash equivalents and short-term securities designated for trading. b See general notes, item 12 on page 328.

Inventories		Krótkoterminowe należności i roszczenia *Short-term dues and claims*		Inwestycje krótkoterminowe [a] *Short-term investments* [a]	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne *Short-term deferred expenditures*	Lp. *No.*
of which						
produkty gotowe *finished products*	towary *goods*	razem *total*	w tym z tytułu dostaw i usług [b] *of which from deliveries and services* [b]			
in mln zl						
352,0	768,8	3987,3	3330,8	898,9	x	1
503,3	1024,3	4421,9	3876,6	2266,0	157,5	2
802,4	1560,8	6325,7	5412,5	4603,5	527,4	3
674,3	**1426,7**	**6823,3**	**1524,9**	**4349,5**	**363,2**	4
45,1	14,1	280,2	79,8	314,9	49,3	5
629,2	1412,5	6543,1	1445,1	4034,6	313,9	6
637,2	216,1	3655,6	1061,6	2056,2	113,4	7
604,2	115,6	2671,0	532,9	1367,3	97,5	8
0,0	0,5	222,7	136,7	135,0	3,5	9
16,1	50,2	684,4	113,5	721,2	87,9	10
4,2	1134,8	2054,4	323,5	1148,7	114,7	11
0,0	11,2	167,2	10,3	24,5	14,2	12
-	0,9	12,6	2,4	16,3	0,9	13
8,3	7,3	32,7	2,2	45,4	1,1	14
0,2	0,0	92,2	1,9	131,0	14,7	15
0,5	0,6	43,3	8,3	37,0	7,0	16
0,1	1,5	31,7	1,0	46,6	4,2	17
0,3	1,5	21,8	0,2	35,3	1,0	18

ust. 12 na str. 328.

TABL. 6 (237) **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym *Of which*			
			kapitały (fundusze) podstawowe *core capital (fund)*	kapitał (fundusz) zapasowy *supplementary capital (fund)*	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych *undistributed (unsettled) financial result from previous years*	wynik finansowy netto roku obrotowego *net financial result of the turnover year*
		w mln zł *in mln zl*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	9098,1	4671,1	3629,5	-648,5	53,9
	2005	12088,4	7168,9	4291,1	-1940,5	1067,0
	2009	20001,3	9387,3	7680,8	-522,4	1737,4
	2010	**17488,1**	**7143,5**	**7862,7**	**-779,8**	**1857,1**
sektor publiczny *public sector*		2093,9	972,0	436,2	-129,3	31,7
sektor prywatny *private sector*		15394,1	6171,6	7426,6	-650,5	1825,3
w tym: *of which:*						
Przemysł *Industry*		11097,5	4531,5	4705,2	-524,2	1289,3
w tym: *of which:*						
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		8584,4	3031,3	4075,5	-375,7	879,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		580,5	552,4	84,8	-89,9	23,7
Budownictwo *Construction*		1452,3	172,3	985,5	21,2	195,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		2403,8	950,3	1208,7	-177,8	315,7
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		122,9	140,4	51,1	-33,9	-37,5
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		101,1	70,3	41,7	-18,8	-0,2
Informacja i komunikacja *Information and communication*		97,7	7,5	63,4	-0,6	11,1
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		1411,5	912,9	437,3	5,8	21,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		402,5	138,5	239,7	0,1	15,3
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*		124,2	40,0	53,2	1,6	19,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		83,6	32,1	31,1	5,0	11,7

TABL. 7 (238) **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (SHARE) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym mienie *Of which estate*			
			Skarbu Państwa *of the State Treasury*	państwowych osób prawnych *of state legal persons*	krajowych osób fizycznych *of domestic natural persons*	osób zagranicznych *of foreign persons*
		w mln zł *in mln zl*				
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2000	3024,6	1041,1	87,3	483,1	761,4
	2005	5569,2	651,8	282,4	555,7	2872,6
	2009	7755,7	278,0	2214,0	1358,5	2527,8
	2010	**5501,9**	**269,4**	**41,4**	**1192,5**	**2529,7**
sektor publiczny *public sector*		972,0	245,3	31,8	2,8	-
sektor prywatny *private sector*		4530,0	24,1	9,6	1189,7	2529,7
w tym: *of which:*						
Przemysł *Industry*		4050,2	211,8	30,6	348,2	2317,4
w tym: *of which:*						
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		2550,3	117,6	27,3	339,9	1531,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		552,4	0,2	0,4	4,3	77,6
Budownictwo *Construction*		103,8	2,6	-	56,9	3,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		746,1	6,0	0,8	559,4	62,7
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		98,1	23,0	4,8	20,9	6,2
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		67,2	-	0,3	37,0	21,1
Informacja i komunikacja *Information and communication*		7,5	0,8	0,2	5,9	0,5
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		74,4	3,4	0,1	1,7	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		137,6	0,8	0,1	22,5	111,9
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*		39,8	-	-	15,7	0,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		30,9	21,0	0,1	6,3	0,0

TABL. 8 (239) **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	Długoterminowe *Long-term*		Krótkoterminowe *Short-term*		
			razem *total*	w tym kredyty i pożyczki [a] *of which credits and loans* [a]	razem *total*	w tym *of which*	
						kredyty i pożyczki [a] *credits and loans* [a]	zobowiązania z tytułu dostaw i usług [b] *liabilities from deliveries and services* [b]
		w mln zł *in mln zl*					
O G Ó Ł E M ..... *T O T A L*	2000	8152,0	2112,1	929,6	6039,9 [c]	1167,1	2817,9
	2005	10537,1	2723,8	2358,9	7813,3	2071,2	4065,7
	2009	15814,9	4293,2	2824,9	11521,7	2615,6	6019,1
	2010	**15886,8**	**3863,5**	**2509,4**	**12023,3**	**2909,9**	**5746,0**
sektor publiczny ..... *public sector*		798,5	319,9	298,7	478,6	54,3	238,2
sektor prywatny ..... *private sector*		15088,3	3543,6	2210,8	11544,7	2855,7	5507,9
w tym: *of which:*							
Przemysł ..... *Industry*		8220,1	2359,7	1793,3	5860,4	1900,5	2725,1
w tym: *of which:*							
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*		6886,7	1920,8	1508,8	4965,9	1711,1	2318,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		654,6	363,5	234,4	291,1	155,5	57,9
Budownictwo ..... *Construction*		1686,9	544,3	40,0	1142,6	170,5	549,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		4859,5	492,2	351,5	4367,3	725,6	2131,7
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*		431,9	135,4	25,8	296,5	47,3	175,5
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ..... *Accommodation and catering* [Δ]		96,6	66,1	63,3	30,5	7,5	13,3
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*		34,2	0,8	0,3	33,4	2,3	22,9
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] ..... *Real estate activities*		290,8	167,3	142,0	123,5	6,7	72,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*		120,4	60,6	59,0	59,8	22,5	15,2
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*		33,8	2,9	2,4	31,0	0,9	10,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*		49,3	15,0	13,1	34,3	3,1	19,3

a W 2000 r. wyłącznie kredyty bankowe. *b* Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 329. *c* Bez funduszy specjalnych.
a In 2000 — bank credits only. b See general notes, item 14 on page 329. c Excluding special funds.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142) poz. 1592, z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 VI 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 IX 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 VI 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726) z późniejszymi zmianami.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa)

3. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

General notes

1. *Public finances cover the processes connected with accumulation and allocation of public funds.*

The legal basis defining these processes is provided by the Law of 27 August 2009 on Public Finances (Journal of Laws No. 157, item 1240),. In the case of the financial management of local self-government entities, the legal basis is provided also by the following:

- *the Law of 8 March 1990 on Gmina Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1592), with subsequent amendments,*
- *the Law of 5 June 1998 on Powiat Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1592), with subsequent amendments,*
- *the Law of 5 June 1998 on Voivodship Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1590), with subsequent amendments,*
- *the Law of 13 November 2003 on Incomes of Local Self-government Entities (Journal of Laws No. 203, item 1966), with subsequent amendments,*
- *the Minister of Finances Regulation of 27 June 2006 on Budgetary Reporting (Journal of Laws No. 115, item 781),*
- *the Minister of Finances Regulation of 20 September 2004 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 209, item 2132), with subsequent amendments,*
- *the Minister of Finances Regulation of 14 June 2006 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 107, item 726), with subsequent amendments.*

2. *The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i. e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).*

3. *Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passes by the appropriate councils for a period of one calendar year , within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.*

City with powiat status realizes tasks of gmina

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:
   - dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
   - wpływu z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbowa, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
   - dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy;
2) dotacje celowe:
   - z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
   - otrzymane z funduszy celowych,
   - pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
3) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
4) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

5. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:
- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

6. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenues of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

4. Budget revenues of local self-government entities comprise:

1) own revenue, i.e.:
   - *revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,*
   - *receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, and receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,*
   - *revenue from property, i.e. income from renting and leasing.*

2) appropriated allocations:
   - *from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration,*
   - *allocations received from appropriated funds,*
   - *other allocations, including allocations based on agreements with bodies of the government administration,*

3) funds for the additional financing of own tasks from non-budgetary sources,

4) general subsidy from the state budget, consisting of the following parts: equalization, educational, compensatory, balancing and regional.

***5. Expenditures of local self-government entities budgets** are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:*
- *expenditures on wages and salaries (including derivatives),*
- *expenditures on the purchase of materials and services,*
- *allocations for organisational and legal units operating within local self-government entities budgets,*
- *expenditures on debt servicing,*
- *expenditures related to granting endorsements and guarantees.*

***6.** Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.*

TABL. 1 (240) **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Gminy [a] *Gminas* [a]	Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwo *Voivodship*
		w tys. zł *in thous. zl*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	2342951,8	1207839,9	388848,8	556903,2	189360,0
	2005	3130164,7	1837558,8	507603,2	612374,4	172628,3
	2009	5203180,7	2674019,3	806926,7	938516,6	783718,1
	2010	**5621198,9**	**3179123,2**	**918231,3**	**1003076,4**	**520768,0**
Dochody własne *Own revenue*		1997457,5	1116841,3	489046,2	253926,4	137643,6
w tym: *of which:*						
udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa — w podatku dochodowym *share in income from taxes comprising state budget revenue — in income tax*						
od osób prawnych *corporate income tax*		102561,1	19701,6	14829,1	3652,9	64377,5
od osób fizycznych *personal income tax*		608018,6	322673,5	175874,4	89532,0	19938,7
podatek od nieruchomości *tax on real estate*		379083,3	294183,3	84899,9	-	-
podatek rolny *agricultural tax*		40507,1	40342,3	164,8	-	-
podatek od środków transportowych *tax on means of transport*		29853,0	24079,5	5773,5	-	-
podatek od czynności cywilnoprawnych *tax on civil law transactions*		32621,8	21939,8	10682,0	-	-
opłata skarbowa *treasury fee*		12327,3	7650,9	4676,4	-	-

a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status.

TABL. 1 (240) **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Gminy [a] *Gminas* [a]	Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwo *Voivodship*
	w tys. zł *in thous. zl*				
Dochody własne (dok.) *Own revenue (cont.)*					
dochody z majątku ... *revenue from property*	151542,9	62669,1	78677,0	9884,6	312,1
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze ... *of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character*	60778,3	24134,5	31907,2	4520,7	215,9
Dotacje celowe z budżetu państwa ... *Appropriated allocations from the state budget*	1194840,0	745474,6	120163,5	211484,8	117717,1
na zadania: *for tasks:*					
z zakresu administracji rządowej ... *for government administration tasks*	843862,8	555306,6	71142,1	108066,4	109347,7
własne ... *for own tasks*	302641,7	164946,3	41045,6	88537,4	8112,4
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej ... *realized on the basis of agreements with government administration bodies*	5568,2	4344,3	192,6	976,2	55,0
Dotacje otrzymane z funduszy celowych ... *Allocations received from appropriated funds*	8827,5	7322,6	368,6	934,2	202,1
Pozostałe dotacje ... *Other allocations*	556303,9	281206,7	86573,9	72949,2	115574,0
Subwencje ogólne z budżetu państwa ... *General subsidies from the state budget*	1906537,3	1049155,3	229862,3	477686,5	149833,3
w tym na zadania oświatowe ... *of which for educational tasks*	1259701,2	686210,1	219700,5	340839,0	12951,6

a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status.

TABL. 2 (241) **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Gminy [a] *Gminas* [a]	Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwo *Voivodship*
	w tys. zł *in thous. zl*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**5621198,9**	**3179123,2**	**918231,3**	**1003076,4**	**520768,0**
w tym: *of which:*					
Rolnictwo i łowiectwo *Agriculture and hunting*	216773,8	110841,0	3,9	171,8	105757,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę *Electricity, gas and water supply*	4769,9	4769,9	-	-	-
Transport i łączność *Transport and communication*	415979,7	133807,4	105031,5	137163,5	39977,4
Gospodarka mieszkaniowa *Dwelling economy*	161721,6	71566,0	78187,0	11856,8	111,9
Działalność usługowa *Service activity*	45504,7	4336,1	32285,7	6924,5	1958,4
Administracja publiczna *Public administration*	51637,6	19368,0	2667,4	11359,9	18242,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa *Public safety and fire care*	92275,3	17607,1	16957,0	57311,2	400,0
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych *Corporate income tax and personal income tax*	1315317,1	799763,3	317916,9	113083,1	84553,7
Oświata i wychowanie *Education*	86274,5	65493,0	3848,7	15134,1	1798,8
Ochrona zdrowia *Health care*	53490,6	2488,6	7441,8	43525,0	35,1
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej *Social assistance and other tasks in sphere of social policy*	857647,8	640805,6	108882,4	103614,1	4345,7
Edukacyjna opieka wychowawcza *Educational care*	25370,0	18841,5	1218,3	5253,6	56,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska *Municipal economy and environmental protection*	145452,1	127314,3	8140,2	9773,9	223,7
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego *Culture and national heritage*	26088,7	23863,9	1133,1	691,0	400,7
Kultura fizyczna i sport *Physical education and sport*	70489,9	61708,1	2708,9	5402,0	670,9

a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status.

TABL. 3 (242) **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Gminy [a] *Gminas* [a]	Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwo *Voivodship*
		w tys. zł *in thous. zl*				
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2000	2417483,0	1256421,9	414016,1	558078,0	188967,0
	2005	3172882,4	1825025,5	548107,0	628102,2	171647,7
	2009	5528489,8	2918525,2	888925,3	966704,2	754335,1
	2010	**6264122,8**	**3644235,3**	**982945,9**	**1076039,2**	**560902,5**
w tym: *of which:*						
Dotacje *Allocations*		372007,9	148022,3	70489,9	44474,1	109021,5
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych *of which allocations for budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds*		45725,9	38543,8	7182,1	-	-
Świadczenia na rzecz osób fizycznych *Benefits for natural persons*		777979,3	654875,7	95101,1	26608,5	1394,1
Wydatki bieżące jednostek budżetowych *Current expenditure of budgetary entities*		3270589,7	1762497,3	580319,4	731190,5	196582,5
w tym: *of which:*						
wynagrodzenia *wages and salaries*		1730111,4	950185,0	289091,4	418170,3	72664,7
składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy *contributions to compulsory social security and the Labour Fund*		289628,2	166966,1	46568,8	64294,8	11798,6
zakup materiałów i usług *purchase of materials and services*		1039807,9	543322,5	206069,8	184285,7	106129,9
Obsługa długu publicznego *Public debt servicing*		43931,0	28076,3	8747,8	7106,9	-
Wydatki majątkowe *Property expenditure*		1776946,7	1040364,3	222673,0	263872,4	250037,1
w tym inwestycyjne [b] *of which investment expenditure* [b]		1733948,6	1026866,2	207973,0	263862,4	235247,1

a Bez wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu. *b* Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (243) **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Gminy [a] *Gminas* [a]	Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwo *Voivodship*
	w tys. zł *in thous. zl*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**6264122,8**	**3644235,3**	**982945,9**	**1076039,2**	**560902,5**
w tym: *of which:*					
Rolnictwo i łowiectwo *Agriculture and hunting*	338385,1	224294,7	11,7	400,3	113678,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę *Electricity, gas and water supply*	12751,3	11751,3	1000,0	-	-
Transport i łączność *Transport and communication*	1030065,2	392955,0	185103,5	258508,7	193498,0
Gospodarka mieszkaniowa *Dwelling economy*	115168,5	59406,4	48197,7	7034,4	530,0
Działalność usługowa *Service activity*	72735,1	13580,9	50586,3	5786,7	2781,3
Administracja publiczna *Public administration*	526285,8	306764,8	53692,2	107160,8	58668,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa *Public safety and fire care*	137683,5	53712,9	23398,1	58655,6	1916,9
Obsługa długu publicznego [b] *Public debt servicing* [b]	47490,7	29242,3	8754,5	9493,8	-
Oświata i wychowanie *Education*	1675498,6	1081053,4	267559,6	301658,8	25226,7
Ochrona zdrowia *Health care*	131861,7	22030,4	14850,5	59073,5	35907,2
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej *Social assistance and other tasks in sphere of social policy*	1109792,2	732163,7	184808,2	169274,4	23545,9
Edukacyjna opieka wychowawcza *Educational care*	148504,9	43975,9	29183,5	74426,0	919,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska *Municipal economy and environmental protection*	397987,0	346385,4	47010,4	4067,4	523,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego *Culture and national heritage*	209346,7	129124,2	29498,7	5256,5	45467,3
Kultura fizyczna i sport *Physical education and sport*	220250,2	167851,9	32698,3	11716,8	7983,3

a Bez wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu. *b* Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are cities with powiat status. b Includes public debt servicing expenditure and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995".

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. *Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of "European System of Accounts 1995" (ESA).*

Investment outlays *are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.*

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets *include outlays on:*

- *buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,*
- *machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),*
- *transport equipment,*
- *others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that have used since 2005 International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.*

Other outlays *are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.*

2. *Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).*

3. *Since 2002 due to amendment Act of Ac-*

o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

counting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units.

4. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to

Fixed assets

1. Fixed assets *include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.*

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognized, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws of 2002 No. 76, item 694 with later amendments).

2. *The* ***gross value of fixed assets*** *is the*

wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII 2009 r. w bieżących cenach ewidencyjnych należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. - również wycenę według wartości godziwej.

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców)".

5. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

1) budynki i budowle:
   a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
   b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez me-

value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets as of 31 XII 2009 at current book-keeping prices is understood:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
  - before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,
  - after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 - also revaluation according to fair value.

3. *The* ***value of consumption of fixed assets*** *corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.*

The ***degree of consumption*** *of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.*

4. *Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws of 2002 No. 76, item 694, with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee)..*

5. *The gross value of fixed assets:*

- *of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

6. *The* ***value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets.*** *The grouping includes:*

1) buildings and structures:
   a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
   b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);

lioracji szczegółowych);
2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
   a) kotły i maszyny energetyczne,
   b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
   c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
   d) urządzenia techniczne,
   e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
3) środki transportu;
4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

2) machinery, technical equipment and tools:
   a) boilers and power industry machinery,
   b) general usage machinery, equipment and apparatus,
   c) special use machinery, equipment and apparatus,
   d) technical equipment,
   e) tools, instruments, moveables and endowments;
3) transport equipment;
4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje
Investments

Uwaga do tablic 1—4
Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 347.
Note to tables 1—4
See general notes, item 3 on page 347.

TABL. 1 (244) **NAKŁADY INWESTYCYJNE [a] (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS [a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2009	2010		
		ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w mln zł		*in mln zl*	
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**6179,6**	**6745,4**	**3151,4**	**3594,0**
w tym: *of which:*				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	120,0	127,4	16,9	110,5
Przemysł *Industry*	2675,5	2206,1	767,2	1439,0
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	30,1	84,6	25,2	59,4
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	1958,6	855,4	25,5	829,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	361,7	589,3	100,3	489,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	325,2	676,9	616,2	60,7
Budownictwo *Construction*	133,4	247,3	11,2	236,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles [Δ]*	424,0	375,3	0,9	374,4
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	1241,2	1386,5	1271,8	114,7

a Według lokalizacji inwestycji.
a According to investment location.

TABL. 1 (244) **NAKŁADY INWESTYCYJNE** [a] **(ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS [a] *(current prices) (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2009	2010		
		ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w mln zł		*in mln zl*	
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	77,2	46,9	2,9	44,0
Informacja i komunikacja *Information and communication*	19,2	18,0	0,9	17,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	75,4	22,2	2,5	19,7
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	575,9	1129,5	32,1	1097,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	40,3	28,9	5,4	23,5
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	44,9	57,9	38,6	19,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	151,6	226,6	226,5	0,1
Edukacja *Education*	137,4	247,1	239,8	7,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	251,2	260,8	188,9	72,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	200,8	350,1	345,8	4,2
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	11,8	15,1	0,1	15,0

a Według lokalizacji inwestycji.
a According to investment location.

TABL. 2 (245) **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH [a] WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES [a] BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2005	2009	2010		
			ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w mln zł *in mln zl*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**1568,2**	**3243,5**	**2748,5**	**895,7**	**1852,8**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	19,3	14,1	20,1	16,5	3,7
Przemysł *Industry*	1110,8	2420,6	1692,6	473,4	1219,2
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	20,6	28,4	83,8	25,2	58,6
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	910,3	1906,4	792,2	25,5	766,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	156,9	332,1	449,5	95,5	354,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	23,0	153,7	367,2	327,3	39,9
Budownictwo *Construction*	51,0	83,2	156,8	0,1	156,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles [Δ]*	132,5	232,5	241,5	0,9	240,7
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	64,0	86,2	213,1	155,2	57,9
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering [Δ]*	10,6	56,6	35,1	-	35,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 (245) **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH[a] WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES[a] BY OWNERSHIP SECTORS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2005	2009	2010		
			ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w mln zł *in mln zl*				
Informacja i komunikacja *Information and communication*	36,8	28,7	8,2	0,9	7,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	21,5	36,1	19,7	2,3	17,5
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*	20,6	55,5	47,2	5,3	41,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	3,8	7,6	7,4	1,6	5,7
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*	10,3	33,8	45,7	38,5	7,2
Edukacja *Education*	11,6	5,8	4,0	0,2	3,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	67,5	133,1	222,3	169,0	53,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	7,5	26,4	34,4	31,9	2,5
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	0,4	0,7	0,2	0,0	0,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (246) **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH [a] WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES [a] BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym *Of which*		
			budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia *machinery, technical equipment and tools*	środki transportu *transport equipment*
		w mln zł *in mln zl*			
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	1921,4	873,0	825,0	108,7
	2005	1517,0	503,1	864,2	135,7
	2009	2753,0	898,1	1643,2	187,9
	2010	**2410,6**	**1062,9**	**1124,8**	**223,7**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		20,1	13,0	3,0	2,8
Przemysł *Industry*		1537,8	599,7	879,0	62,4
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		65,4	14,3	44,6	6,1
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		812,3	200,9	569,9	48,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		297,4	61,7	235,1	0,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		362,8	322,8	29,4	7,8
Budownictwo *Construction*		200,1	110,0	58,0	32,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		208,1	86,6	65,3	56,0
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		64,3	0,9	7,2	56,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (246) **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH[a] WEDŁUG GRUP (ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES[a] BY GROUPS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W tym *Of which*		
		budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia *machinery, technical equipment and tools*	środki transportu *transport equipment*
	w mln zł *in mln zl*			
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	34,7	26,5	7,2	1,1
Informacja i komunikacja *Information and communication*	7,1	0,6	3,9	2,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	8,2	4,4	3,6	0,3
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	44,8	42,4	1,8	0,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	6,0	1,2	1,9	2,9
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	42,2	37,8	2,0	2,3
Edukacja *Education*	4,0	1,2	1,9	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	201,4	112,4	85,2	3,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	31,6	26,1	5,0	0,5
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	0,2	0,2	0,0	-

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (247) **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym *Of which*		
			budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia *machinery, technical equipment and tools*	środki transportu *transport equipment*
		w mln zł *in mln zl*			
O G Ó Ł E M	2000	423,1	369,9	36,0	10,9
T O T A L	2005	662,2	589,5	41,0	29,1
	2009	1620,4	1511,6	78,2	29,4
	2010	**2218,7**	**2031,4**	**144,4**	**33,7**
własność państwowa *state ownership*		857,5	765,9	80,8	10,9
własność jednostek samorządu terytorialnego *local self-government entities ownership*		1361,2	1265,5	63,6	22,9
w tym: *of which:*					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*		0,3	-	0,3	-
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		9,4	6,0	1,8	1,6
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		14,6	-	0,2	14,4
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		0,2	0,1	0,1	0,0
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		3,4	3,3	0,1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		0,3	0,1	0,3	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		1976,4	1898,6	52,0	16,6
Edukacja *Education*		176,8	95,7	80,7	0,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		9,0	4,1	4,2	0,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		28,0	23,5	4,5	0,1

Środki trwałe
Fixed assets

Uwaga do tablic 5—8
Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 348.
Note to tables 5—8
See general notes, item 4 on page 348.

TABL. 5 (248) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH** [a] **(bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS [a] *(current book-keeping prices)*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2009	2010		
		ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
		w mln zł	*in mln zl*	
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**62652,7**	**65481,3**	**24512,6**	**40968,8**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	4989,7	5082,5	336,1	4746,4
Przemysł ..... *Industry*	21769,6	22234,0	5122,7	17111,3
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*	821,9	919,3	431,4	488,0
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*	12427,8	11924,2	721,0	11203,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	6213,9	6738,9	1570,9	5168,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	2306,0	2651,6	2399,4	252,1
Budownictwo ..... *Construction*	1016,6	1241,5	80,1	1161,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]	3203,5	3208,1	60,0	3148,1
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	11682,5	12215,2	11133,8	1081,4

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 5 (248) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH**[a] **(bieżące ceny ewidencyjne) (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS[a] *(current book-keeping prices) (cont.)*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2009	2010		
		ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w mln zł		*in mln zl*	
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	375,9	415,4	17,9	397,5
Informacja i komunikacja *Information and communication*	735,0	569,3	25,9	543,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	269,5	281,0	53,9	227,2
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	11533,0	12061,8	576,1	11485,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	304,9	473,3	61,6	411,8
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	154,4	174,2	77,9	96,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	1839,5	2069,6	2067,5	2,0
Edukacja *Education*	2021,0	2289,3	2112,0	177,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	1964,8	2169,9	1906,9	262,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	724,9	906,9	871,9	35,0
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	67,9	89,3	8,2	81,1

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (249) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH [a] (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES [a] (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2005	2009	2010		
			ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w mln zł *in mln zł*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**23081,7**	**28078,4**	**28688,0**	**6056,2**	**22631,8**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	198,1	270,5	297,5	245,1	52,4
Przemysł *Industry*	15741,0	19676,3	19944,7	3484,1	16460,6
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	462,2	799,4	894,5	431,4	463,1
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	9191,6	11930,6	11387,7	720,8	10666,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	5525,1	6088,7	6598,0	1496,7	5101,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	562,1	857,6	1064,5	835,2	229,3
Budownictwo *Construction*	387,4	678,5	836,8	79,9	756,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles [Δ]*	1260,2	1871,5	1757,3	45,1	1712,2
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	385,7	618,1	672,7	188,2	484,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (249) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH [a] (bieżące ceny ewidencyjne) (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES [a] (current book-keeping prices) (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2005	2009	2010		
			ogółem *total*	sektor publiczny *public sector*	sektor prywatny *private sector*
	w mln zł *in mln zl*				
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ..... *Accommodation and catering [Δ]*	115,4	253,7	266,2	2,7	263,5
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	1149,0	650,8	476,5	25,8	450,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... *Financial and insurance activities*	190,3	233,0	240,4	52,6	187,9
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] ..... *Real estate activities*	2250,9	1816,5	1854,2	111,1	1743,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	59,8	82,6	216,9	12,2	204,7
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	68,0	95,3	100,5	57,8	42,7
Edukacja ..... *Education*	90,2	131,1	129,9	6,7	123,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	1106,0	1549,6	1724,1	1590,3	133,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... *Arts, entertainment and recreation*	75,4	145,0	155,9	153,4	2,4
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	4,3	5,9	14,3	1,2	13,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (250) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym *Of which*		
			budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia *machinery, technical equipment and tools*	środki transportu *transport equipment*
		w mln zł *in mln zł*			
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2000	3383,8	2900,5	319,0	158,8
	2005	6210,6	5471,0	531,9	203,5
	2009	9154,6	8052,5	797,9	301,1
	2010	**10418,9**	**9162,3**	**921,7**	**331,7**
własność państwowa *state ownership*		1437,9	874,7	410,7	152,4
własność jednostek samorządu terytorialnego *local self-government entities ownership*		8980,9	8287,6	511,1	179,2
w tym: *of which:*					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		35,2	34,0	0,4	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*		74,2	66,4	7,5	0,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		1564,2	1494,2	52,7	17,4
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		3021,9	2981,6	7,5	32,7
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		15,2	13,0	1,9	0,4
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		465,0	447,5	15,6	1,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		49,4	36,5	7,6	5,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		2067,5	1467,7	374,6	224,5
Edukacja *Education*		2105,3	1720,7	349,5	34,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		309,3	249,6	47,5	12,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		667,8	611,8	54,3	1,7

TABL. 8 (251) **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym *Of which*		
			budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia *machinery, technical equipment and tools*	środki transportu *transport equipment*
		w % *in %*			
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2000	35,0	30,7	60,6	63,7
	2005	29,9	24,8	70,0	61,3
	2009	32,7	27,6	73,5	62,1
	2010	**31,8**	**26,9**	**68,8**	**64,3**
własność państwowa *state ownership*		39,2	23,0	63,0	68,5
własność jednostek samorządu terytorialnego *local self-government entities ownership*		30,6	27,3	73,4	60,8
w tym: *of which:*					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		30,6	30,7	64,4	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*		41,7	37,6	77,2	64,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		33,5	32,2	61,0	63,2
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		23,4	23,4	47,4	25,1
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		41,9	39,3	56,8	56,9
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		40,5	39,7	58,3	77,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		37,1	19,9	82,8	90,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		38,6	25,1	75,9	64,8
Edukacja *Education*		36,8	30,2	63,5	91,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		38,4	28,9	79,8	71,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		18,1	14,6	55,8	68,6

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem obrotów wewnętrznych.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

General notes

***1. Regional accounts** were compiled according to the principles of "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for the voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kinds of activities as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kinds of activities.*

***2. Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.*

***3. Gross value added** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented in basic prices.*

***4. Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.*

***5. Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.*

***6.** In the regional accounts system gross output and intermediate consumption are recorded including **internal turnover**.*

***7. Gross primary income in the households sector** is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.*

8. Gross disposable income in the house-

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności,** tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);
2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami;
3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa;
4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek **„szarej gospodarki"** w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane z rachunków regionalnych według

holds sector *is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income and wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.*

9. *The grouping of data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD) was conducted using the* ***local kind of activity unit method,*** *i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

10. *Criteria of rating given unit of the national economy among* ***institutional sectors*** *are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic value as well as the way of participation in the distribution of incomes. The five following institutional sectors are defined:*

1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);*
2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;*
3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in act on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget;*
4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;*
5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of the* ***"hidden economy"*** *is included in the regional accounts in the field of concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data from regional accounts by kind of activity were, for the first time, calculated in accor-*

rodzajów działalności po raz pierwszy zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Dane za lata 2007-2008 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych na podstawie aktualizacji zaklasyfikowania jednostek.

W nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007) przeliczone będą również dane za lata 2000-2006, które zostaną opublikowane w 2012 r.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto − Rachunki regionalne w 2009 r.”.

dance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007. Data for the years 2007-2008 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification on the basis of updating classification of units.

Data for the years 2000-2006 will be also recalculated and published according to the new classification (PKD 2007) in 2012.

***13.** Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication "Gross Domestic Product − Regional Accounts in 2009".*

TABL. 1 (252) **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)** [a]
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices) [a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2007	2008	2009	2007	2008	2009
	w mln zł in mln zl			*w odsetkach in percent*		
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**30424**	**34051**	**34747**	**x**	**x**	**x**
W tym wartość dodana brutto [b] ***Of which gross value added*** [b]	**26616**	**29807**	**30875**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym sektor: *of which sector:*						
przedsiębiorstw *non-financial corporations*	11259	13467	14001	42,3	45,2	45,3
instytucji rządowych i samorządowych *general government*	4411	4865	5257	16,6	16,3	17,0
gospodarstw domowych *households*	10165	10645	10929	38,2	35,7	35,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	1669	1583	1586	6,3	5,3	5,1
Przemysł *Industry*	7056	8197	8452	26,5	27,5	27,4
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*	5878	6504	6483	22,1	21,8	21,0
Budownictwo *Construction*	2225	2754	2923	8,4	9,2	9,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ], transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia [Δ]; informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles [Δ], transportation and, storage; Accommodation and catering [Δ]; Information and communication*	7605	8321	8745	28,6	27,9	28,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Financial and insurance activities; Real estate activities*	2019	2199	2014	7,6	7,4	6,5
Pozostałe usługi *Other services*	6042	6754	7156	22,7	22,7	23,2
NA 1 MIESZKAŃCA [c] ***PER CAPITA*** [c]	**23816**	**26736**	**27333**	**x**	**x**	**x**

a Dane za lata 2007-2008 zostały zmienione. *b* Dane według rodzajów działalności prezentowane są w układzie PKD 2007; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 365. *c* W złotych.

a Data for the years 2007-2008 have been revised. b Data according to kind of activity are presented by NACE rev. 2; See general notes to the Yearbook, item 12 on page 365. c In zlotys.

TABL. 2 (253) **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW[a] (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT[a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	*SPECIFICATION*
	w mln zł *in mln zl*			
Produkcja globalna	61120	68073	66466	*Gross output*
Zużycie pośrednie	34504	38265	35591	*Intermediate consumption*
Wartość dodana brutto	26616	29807	30875	*Gross value added*
w tym koszty związane z zatrudnieniem	10139	11845	12107	*of which compensation of employees*
Nadwyżka operacyjna brutto	16337	17804	18607	*Gross operating surplus*

a Dane za lata 2007-2008 zostały zmienione.
a Data for the years 2007-2008 have been revised.

TABL. 3 (254) **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH[a]**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	*SPECIFICATION*
Dochody pierwotne brutto:				*Gross primary income:*
w milionach złotych	20817	22739	23355	*in million zlotys*
na 1 mieszkańca w zł	16296	17854	18372	*per capita in zl*
Dochody do dyspozycji brutto:				*Gross disposable income:*
w milionach złotych	21939	23691	24568	*in million zlotys*
na 1 mieszkańca w zł	17173	18601	19326	*per capita in zl*

a Dane za lata 2005-2007 zostały zmienione.
a Data for the years 2005-2007 have been revised.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych zapoczątkowany został 1 VIII 1990 r. na mocy ustawy z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298) z późniejszymi zmianami, która zdefiniowała podstawowe kierunki i zasady przekształceń własnościowych w Polsce. Wymieniona ustawa obowiązywała do 7 IV 1997 r. Obecnie prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych - z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej - prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami, obowiązującej od 8 IV 1997 r. oraz następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację,** tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
   a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
      - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
      - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych — NFI,
      - innym,
   b) w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności;
2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The process of privatizing *state owned enterprises began on 1 VIII 1990, on the basis of the Law on the Privatization of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990 (Journal of Laws No. 51, item 298) with later amendments, which defined the basic directions and principles of ownership transformations in Poland. The above mentioned law was valid until 7 IV 1997. At present, the privatization of state owned enterprises is conducted on the basis of the Laws on the Commercialization and Privatization of State Owned Enterprises, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments, valid since 8 IV 1997 as well as the following legal documents:*

- *the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,*
- *the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.*

*On the basis of the legal acts mentioned above three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:*

1) ***commercialization,*** *i.e. the transformation of an enterprise:*
   a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
      - *indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,*
      - *the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds — NIF,*
      - *other,*
   b) into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion;
2) ***direct privatization*** *based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);*
3) ***the liquidation*** *of an enterprise **due to eco-***

3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych.**

Odrębnym procesom w myśl ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa — podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa) w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

2. Na podstawie ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji powołano **15 narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI) w formie spółek akcyjnych**, do których Skarb Państwa wniósł wkłady niepieniężne w postaci akcji 14 jednoosobowych spółek Skarbu Państwa.

nomic reasons.

Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury) for the purpose of restructuring and privatization.

***2.** On the basis of the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993, **15 national investment funds (NIF) were established in the form of joint stock companies,** to which the State Treasury transferred non-monetary contributions in the form of shares of 14 sole-shareholder companies of the State Treasury.*

Prywatyzacja
Privatization

TABL. 1 (255) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem *Total*	W upadłości *In bankruptcy*	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**3**	**2**	***T O T A L***
Przetwórstwo przemysłowe	2	1	*Manufacturing*
Budownictwo	1	1	*Construction*

TABL. 2 (256) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE [a] OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES [a] INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych *In absolute numbers*	W odsetkach *In percent*	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**183**	**100,0**	***T O T A L***
Skomercjalizowane	61	33,3	*Commercialized*
Objęte prywatyzacja bezpośrednią	58	31,7	*Included in direct privatization*
w tym sprywatyzowane	57	31,1	*of which privatized*
Poddane likwidacji	64	35,0	*Subject to liquidation*
w tym zlikwidowane	29	15,8	*of which liquidated*

a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 (257) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W wyniku *As a result of*			
		sprzedaż *sale*	wniesienia majątku do spółki *transfer of assets to a company*	oddania majątku do odpłatnego korzystania *leasing*	mieszane sposoby zbycia majątku *combined methods for disposal of assets*
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**57**	**8**	**13**	**34**	**2**
w tym: *of which:*					
Przetwórstwo przemysłowe .... *Manufacturing*	15	3	6	6	-
Budownictwo ..... *Construction*	17	-	1	14	2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]	10	2	2	6	-
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	5	1	3	1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	5	2	-	3	-

TABL. 4 (258) **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W tym spółki *Of which companies*	
		sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo) *privatized by the indirect (capital) method*	uczestniczące w Programie NFI *participating in the NIF Program*
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**60**	**18**	**14**
w tym: *of which:*			
Przetwórstwo przemysłowe ..... *Manufacturing*	36	9	10
Budownictwo ..... *Construction*	2	1	1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]	6	2	2
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	6	-	-

TABL. 5 (259) **PRACUJĄCY W PRYWATYZOWANYCH PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W 2010 R.**
EMPLOYMENT IN ECONOMIC ENTITIES INVOLVED IN THE PRIVATIZATION PROCESS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W tym *Of which*			
		przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	budownictwo *construction*	handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *trade; repair of motor vehicles* [Δ]	transport i gospodarka magazynowa *transportation and storage*
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych ..... *Companies established as a result of commercialization of the state owned enterprises*	13045	8765	x	470	1170
w tym: *of which:*					
jednoosobowe spółki Skarbu Państwa ..... *sole-shareholder companies of the State Treasury*	x	x	x	x	1170
Spółki powstałe w wyniku wniesienia majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych ..... *Companies established as a result of the transfer of assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises to a company*	1713	1007	x	x	x
Spółki pracownicze ..... *Employee companies*	3107	x	939	620	x

TABL. 6 (260) **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki *Companies*	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**64**	***T O T A L***
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	17	*Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises*
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	5	*of which with foreign capital participation*
Spółki pracownicze [a]	47	*Employee companies* [a]

a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Podmioty gospodarki narodowej
Entities of the national economy

TABL. 7 (261) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ [a] ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY [a] REGISTERED IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	89129	104416	105678	108715	***T O T A L***
sektor publiczny	3363	3868	3316	3317	*public sector*
sektor prywatny	85766	100548	102362	105398	*private sector*
z liczby ogółem:					*of total number:*
Przedsiębiorstwa państwowe	90	15	6	5	*State owned enterprises*
Spółki	10056	11028	11590	11930	*Companies*
w tym:					*of which:*
handlowe	2643	3970	4550	4760	*commercial*
cywilne	7391	7026	7003	7128	*civil law partnership*
Spółdzielnie	567	539	496	491	*Co-operatives*
Fundacje	78	131	175	203	*Foundations*
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1101	2393	2887	3022	*Associations and social organizations*
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	72522	84352	84315	86663	*Natural persons conducting economic activity*

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (262) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ [a] ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY [a] REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej *Legal persons and organizational entities without legal personality*							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą *Natural persons conducting economic activity*
			razem *total*	w tym *of which*						
				przedsiębiorstwa państwowe *state owned enterprises*	spółki handlowe *commercial companies*			spółki cywilne *civil law partnerships*	spółdzielnie *co-operatives*	
					razem *total*	w tym *of which*				
						jednoosobowe Skarbu Państwa *sole-shareholder companies of the State Treasury*	z udziałem kapitału zagranicznego *with foreign capital participation*			
O G Ó Ł E M	2000	89129	16607	90	2643	26	428	7391	567	72522
T O T A L	2005	104416	20064	15	3970	30	500	7026	539	84352
	2009	105678	21363	6	4550	24	553	7003	496	84315
	2010	**108715**	**22052**	**5**	**4760**	**21**	**563**	**7128**	**491**	**86663**
w tym: *of which:*										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		1716	399	-	65	-	8	83	113	1317
Przemysł..... *Industry*		10435	2243	2	1070	10	153	1027	63	8192
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... *of which manufacturing*		9865	1977	2	924	7	140	983	61	7888
Budownictwo ..... *Construction*		14478	1454	2	712	-	82	675	57	13024
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		37297	4952	1	1595	2	230	3238	115	32345
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		7631	530	-	168	6	21	352	4	7101
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ..... *Accommodation and catering* [Δ]		2908	533	-	89	-	11	419	3	2375

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (262) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ [a] ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY [a] REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej *Legal persons and organizational entities without legal personality*							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą *Natural persons conducting economic activity*
		razem *total*	w tym *of which*						
			przedsiębiorstwa państwowe *state owned enterprises*	spółki handlowe *commercial companies*			spółki cywilne *civil law partnerships*	spółdzielnie *co-operatives*	
				razem *total*	w tym *of which*				
					jednoosobowe Skarbu Państwa *sole-shareholder companies of the State Treasury*	z udziałem kapitału zagranicznego *with foreign capital participation*			
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	1714	306	-	163	1	9	141	-	1408
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... *Financial and insurance activities*	3454	227	-	59	-	2	67	28	3227
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] ..... *Real estate activities*	2875	2304	-	193	-	9	98	85	571
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	7294	874	-	310	1	18	467	13	6420
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	1281	1280	-	-	-	-	-	-	1
Edukacja ..... *Education*	3091	1789	-	49	-	4	68	1	1302
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	4760	625	-	120	1	1	179	2	4135
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	6510	3419	-	23	-	2	133	3	3091

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
a Excluding persons tending private farms.

TABL. 9 (263) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	Spółki kapitałowe *Companies*			Spółki osobowe [a] *Partnerships* [a]		
			razem *total*	akcyjne *joint stock*	z ograniczoną odpowiedzialnością *with limited liability*	razem *total*	w tym *of which*	
							jawne *unlimited partnerships*	komandytowe *limited partnerships*
OGÓŁEM *TOTAL*	2000	2643	2627	217	2410	16	13	3
	2005	3970	3262	233	3029	708	670	14
	2009	4550	3652	222	3430	898	808	49
	2010	**4760**	**3824**	**223**	**3601**	**936**	**822**	**64**
w tym: *of which:*								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		65	59	-	59	6	6	-
Przemysł *Industry*		1070	904	78	826	166	157	7
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*		924	771	64	707	153	144	7
Budownictwo *Construction*		712	639	41	598	73	62	8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]		1595	1150	58	1092	445	425	18
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		168	131	9	122	37	35	2
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]		89	65	4	61	24	22	2
Informacja i komunikacja *Information and communication*		163	147	10	137	16	14	2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		59	44	4	40	15	13	1
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*		193	149	3	146	44	24	11
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		310	266	7	259	44	27	9
Edukacja *Education*		49	48	-	48	1	1	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		120	75	3	72	45	19	1
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*		23	20	-	20	3	3	-

a W województwie świętokrzyskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było w 2009 r. – 32 spółki partnerskie a w 2010 r. – 33.

a In 2009 among partnerships there were 32 professional partnerships in Świętokrzyskie Voivodship and in 2010 – 33.

TABL. 10 (264) **OSOBY FIZYCZNE[a] PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS[a] CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	*SPECIFICATION*
O G Ó Ł E M	**84315**	**86663**	***T O T A L***
w tym:			*of which:*
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1240	1317	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	7772	8192	*Industry*
w tym przetwórstwo przemysłowe	7502	7888	*of which manufacturing*
Budownictwo	12294	13024	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	32134	32345	*Trade; repair of motor vehicles [Δ]*
Transport i gospodarka magazynowa	7229	7101	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]	2291	2375	*Accommodation and catering [Δ]*
Informacja i komunikacja	1298	1408	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3322	3227	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]	503	571	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6107	6420	*Professional, scientific and technical activities*
Edukacja	1216	1302	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3984	4135	*Human health and social work activities*
Pozostała działalność usługowa	2960	3091	*Other service activities*

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
a Excluding persons tending private farms.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE DIVISION
OF ŚWIĘTOKRZYSKIE VOIVODSHIP IN 2010
As of 31 XII

Granice:
Borders:

województwa świetokrzyskiego
Świętokrzyskie voivodship

podregionów
subregions

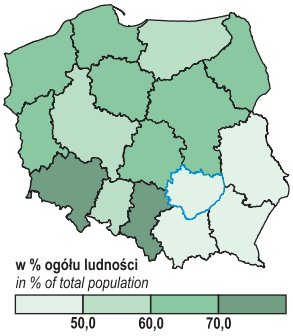
powiatów
powiats

gmin
gminas

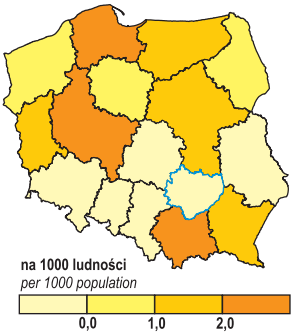
miasta
cities

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE NA TLE KRAJU W 2010 R.
ŚWIĘTOKRZYSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF POLAND IN 2010

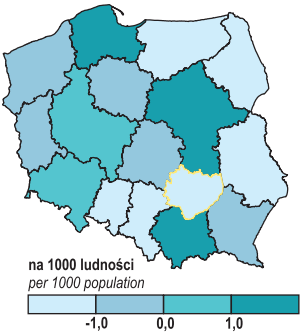
Ludność w miastach. Stan w dniu 31 XII
Urban population. As of 31 XII

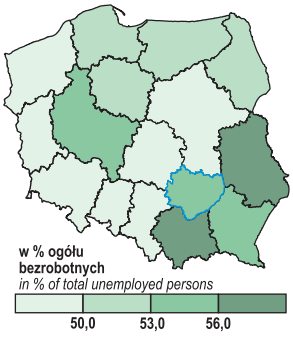

Przyrost naturalny
Natural increase

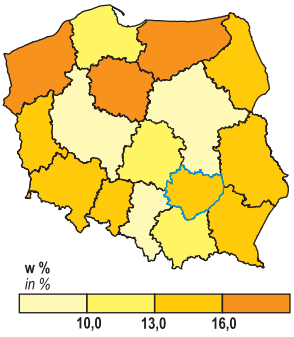

Saldo migracji
Net migration

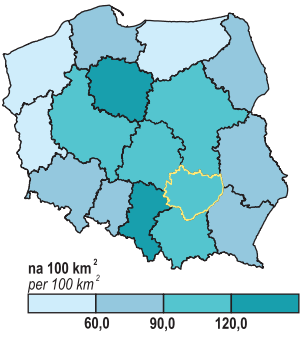

Bezrobotni w wieku 34 lata i mniej
Stan w dniu 31 XII
Unemployed persons aged 34 and less
As of 31 XII

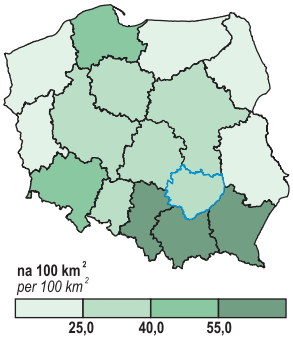

Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 XII
Registered unemployment rate
As of 31 XII

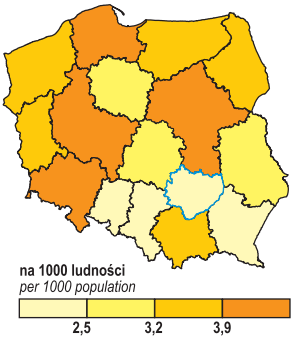

Sieć rozdzielcza wodociągowa w km
Stan w dniu 31 XII
Water-line distribution system in km
As of 31 XII

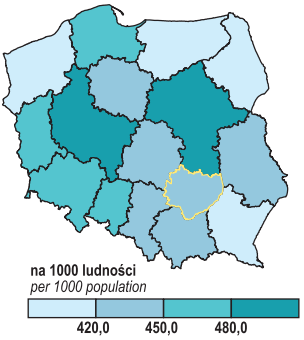

Sieć rozdzielcza kanalizacyjna w km
Stan w dniu 31 XII
Sewerage distribution system in km
As of 31 XII

Mieszkania oddane do użytku
Dwellings completed

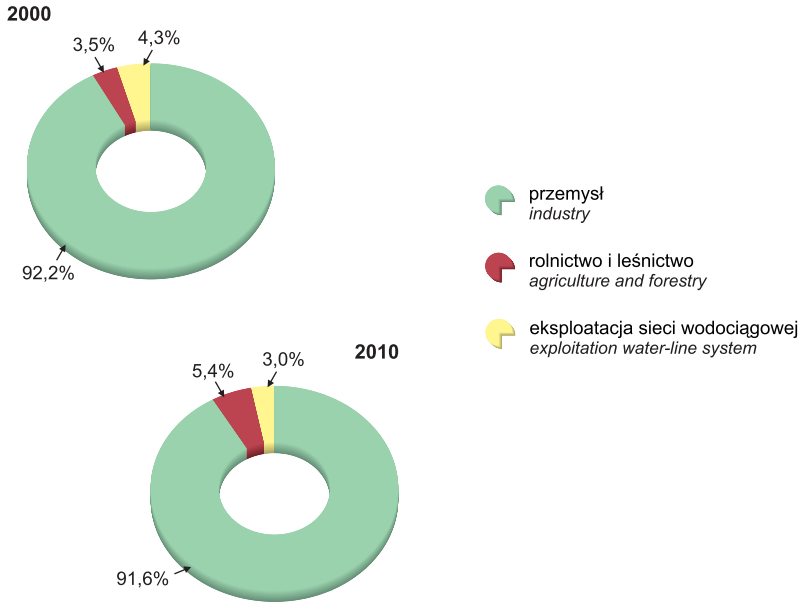

Samochody osobowe. Stan w dniu 31 XII
Passenger cars. As of 31 XII

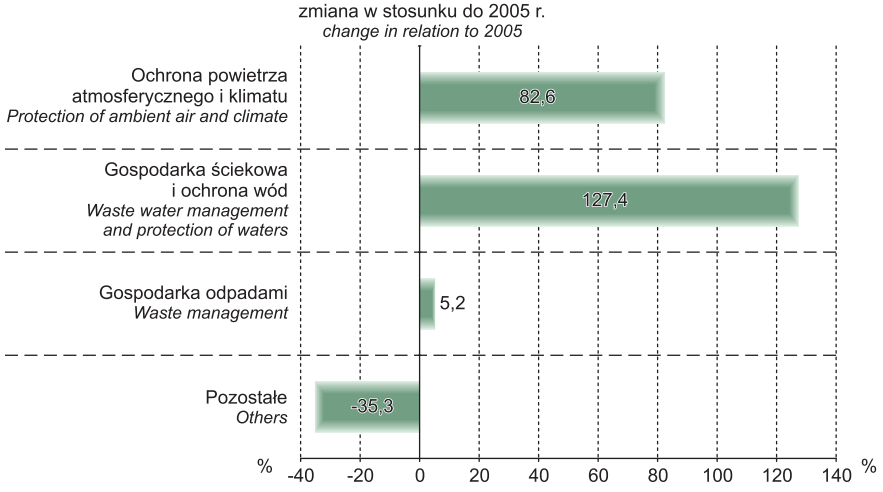

U w a g a: Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
N o t e: Intervals were shifted upward.

ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

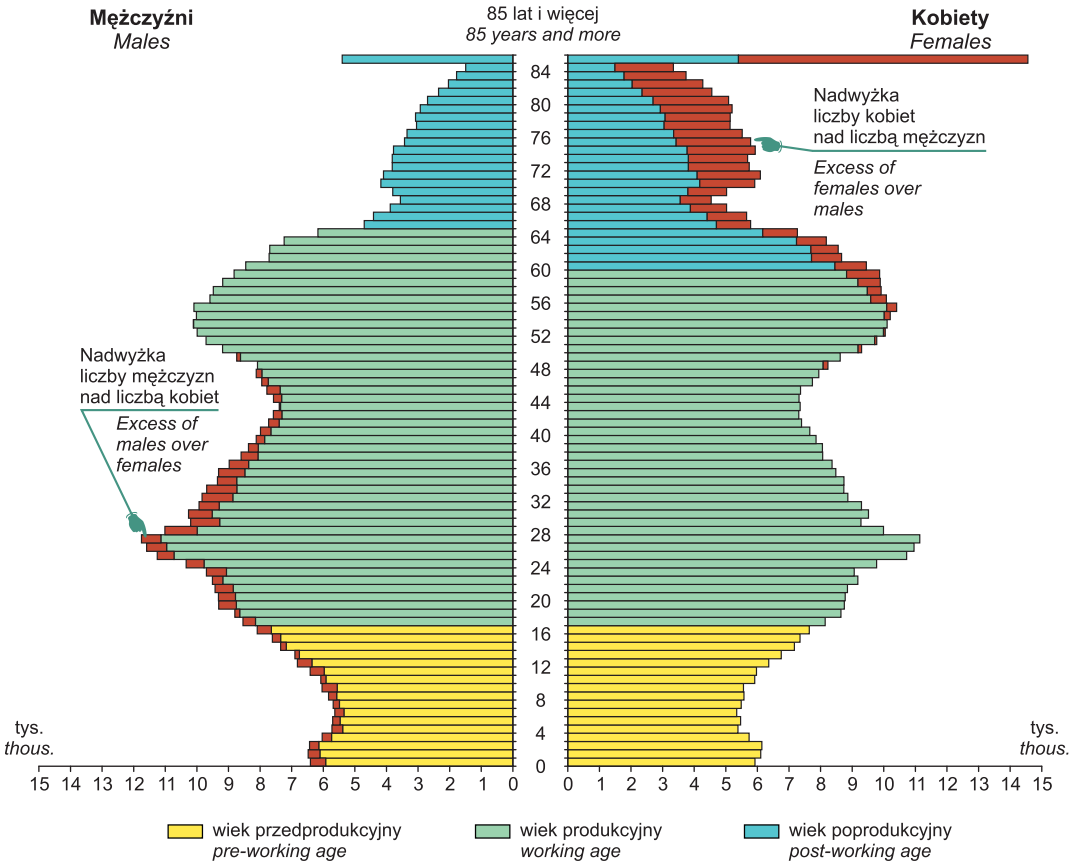

KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

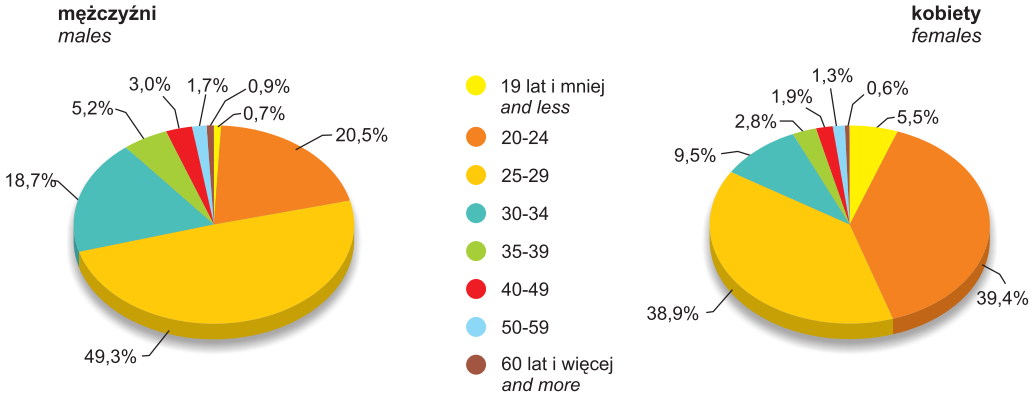
LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R. Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010. As of 31 XII

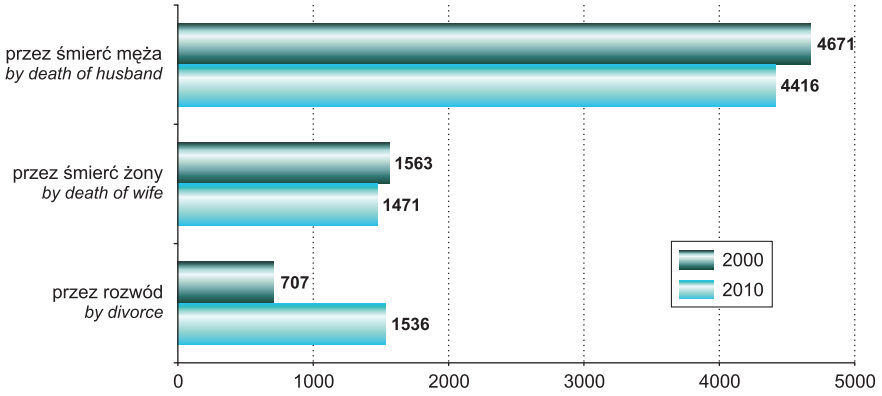

MAŁŻEŃSTWA WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW ZAWARTE W 2010 R.

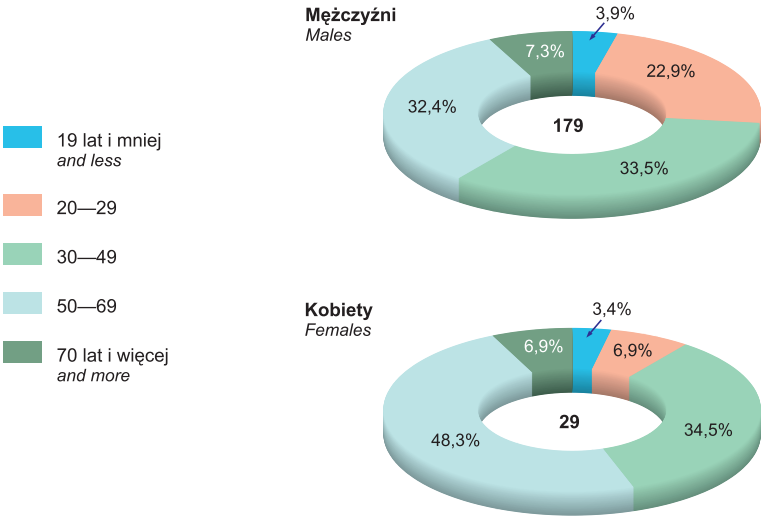
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2010

MAŁŻEŃSTWA ROZWIĄZANE WEDŁUG PRZYCZYN
MARRIAGES DISSOLVED BY CAUSE

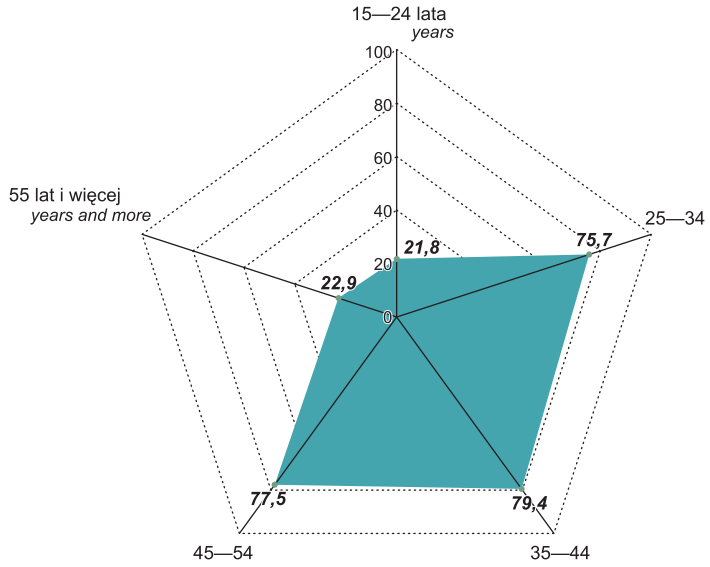

ZAMACHY SAMOBÓJCZE [a]
ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ W 2010 R.
SUICIDES [a] REGISTERED BY POLICE IN 2010

a Usiłowane i dokonane.
a Attempted and committed.

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG WIEKU W IV KWARTALE 2010 R.

EMPLOYMENT RATE BY AGE IN IV QUARTER 2010

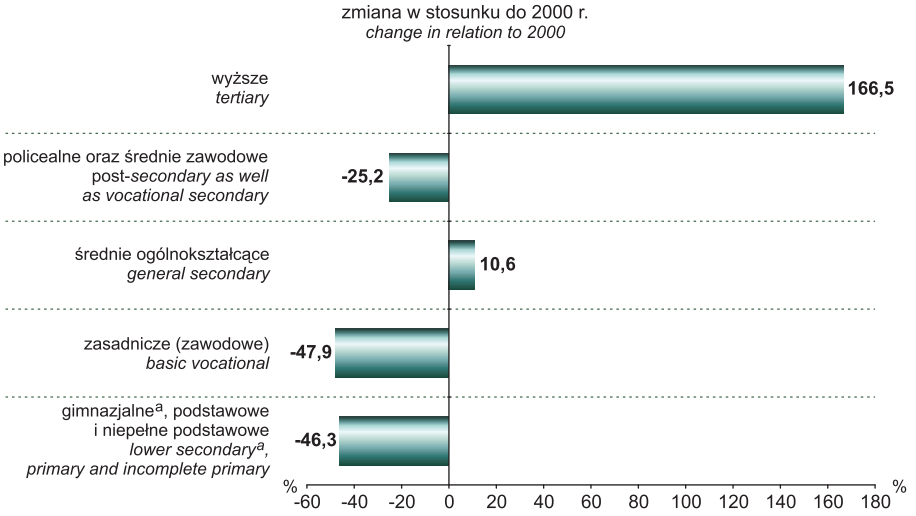

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2010

As of 31 XII

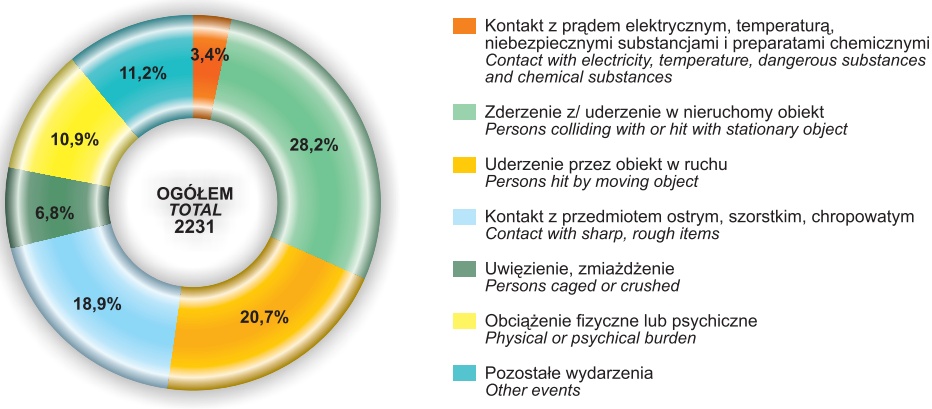

a Od 2002 r.

a *Since 2002.*

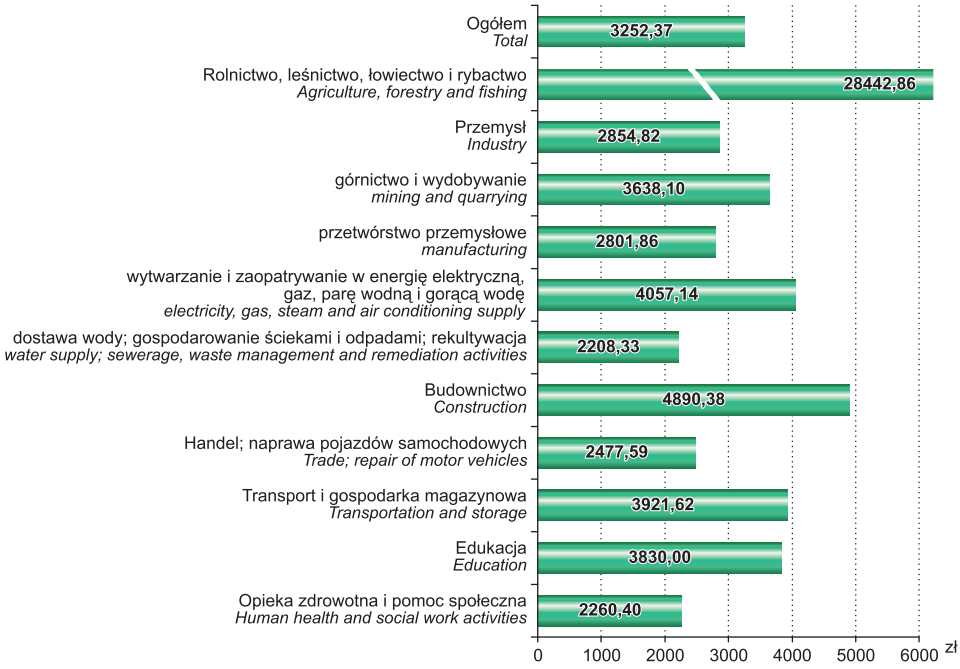
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZ U OSOBY POSZKODOWANEJ W WYPADKACH PRZY PRACY W 2010 R.

CONTACT MODE OF INJURY FOR PERSON INJURED IN ACCIDENTS AT WORK IN 2010

ŚREDNI KOSZT 1 ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH [a] W 2010 R.

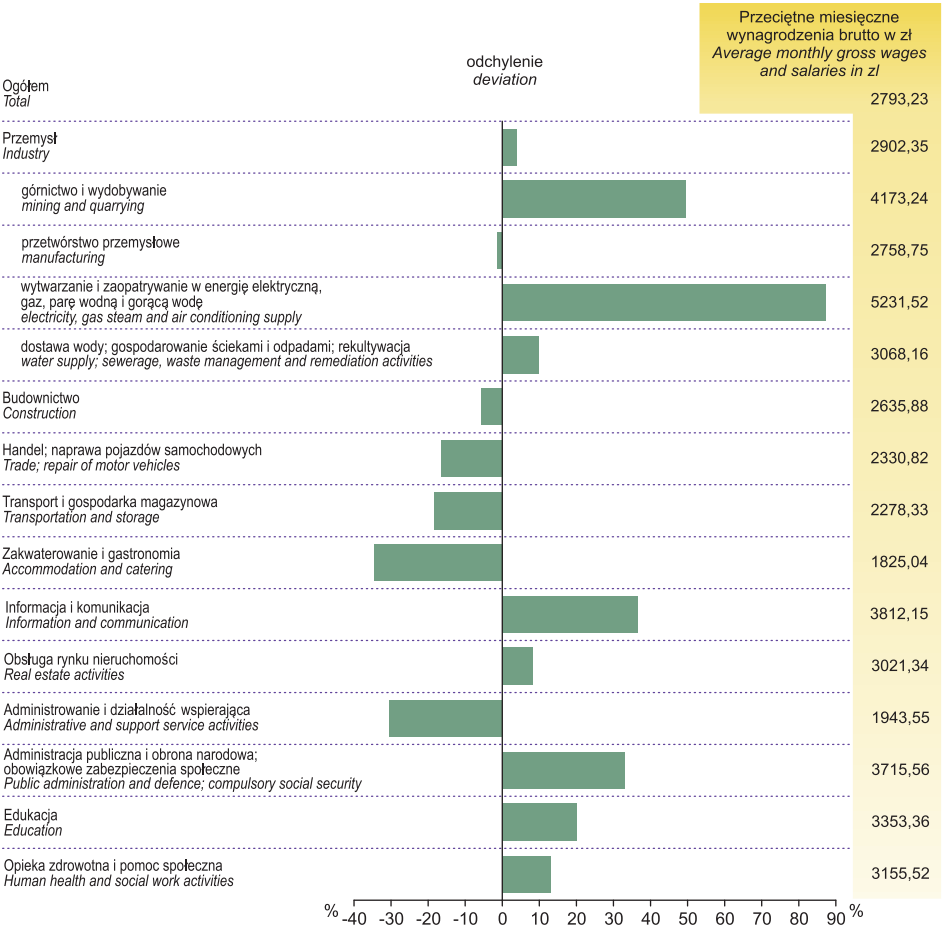
AVERAGE COST PER BENEFIT DUE TO OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES [a] IN 2010

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern entities employing more than 9 persons.

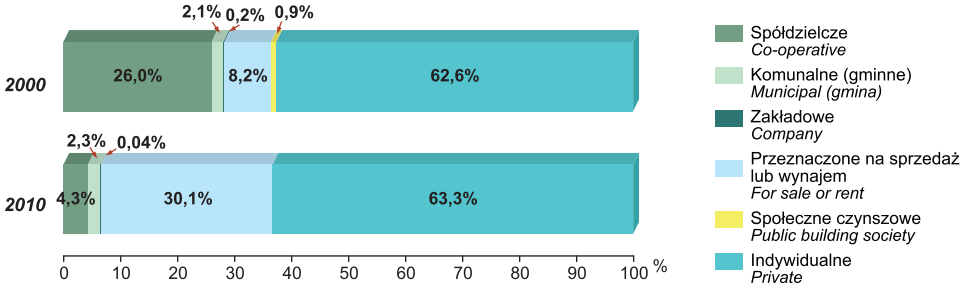
ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO WYBRANYCH SEKCJI OD PRZECIĘTNEGO W WOJEWÓDZTWIE W 2010 R.

RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF SELECTED SECTIONS FROM AVERAGE IN VOIVODSHIP IN 2010

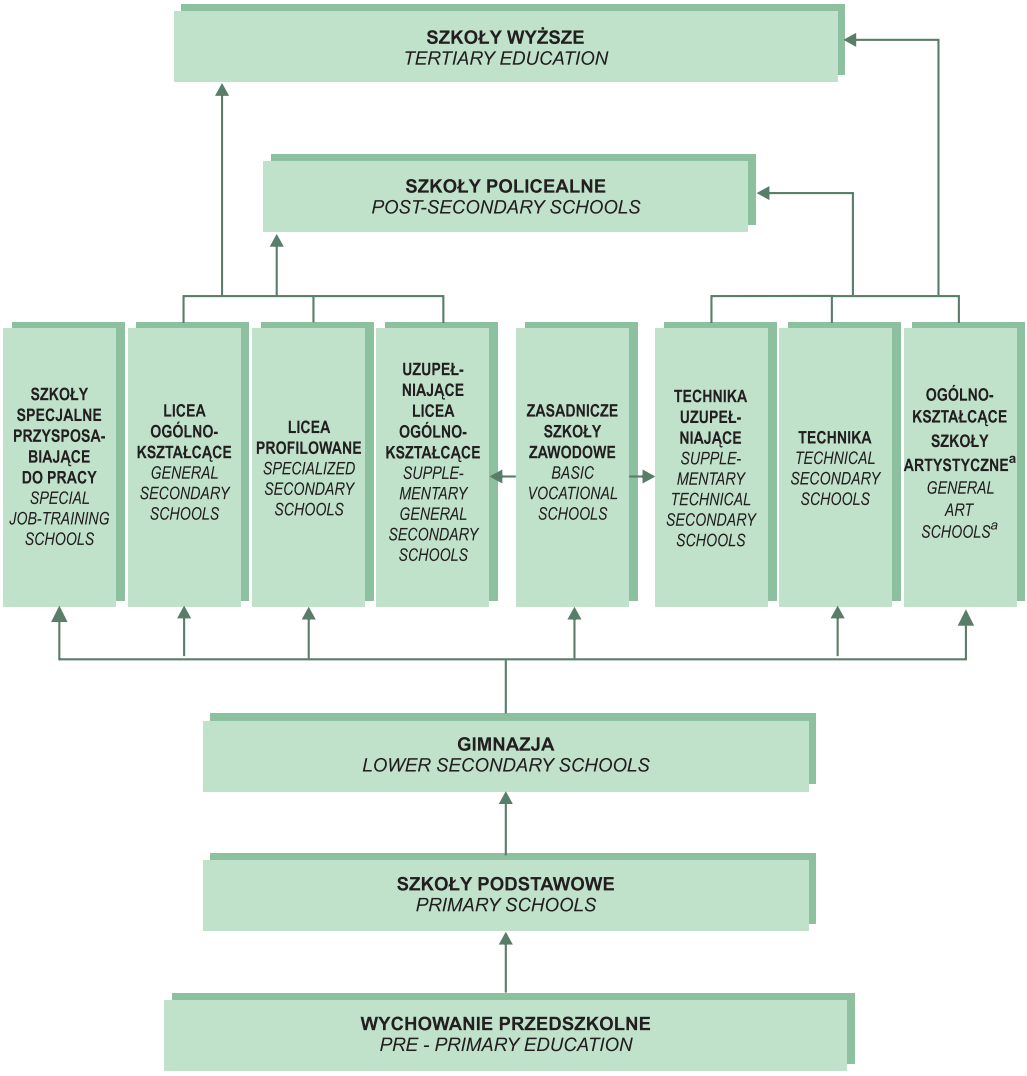

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG INWESTORÓW

DWELLINGS COMPLETED BY INVESTOR

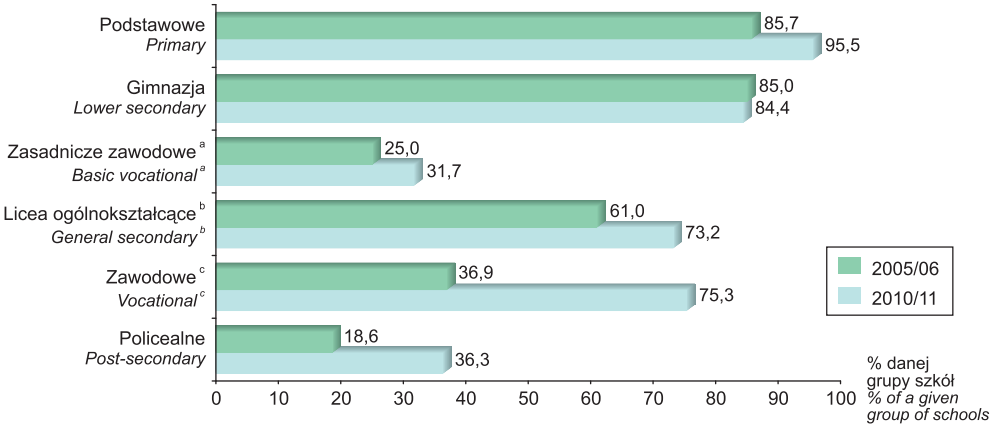
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2010/11
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2010/11 SCHOOL YEAR

a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

SZKOŁY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNE POSIADAJĄCE KOMPUTERY

SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND POST-SECONDARY SCHOOLS POSSESSING PERSONAL COMPUTERS

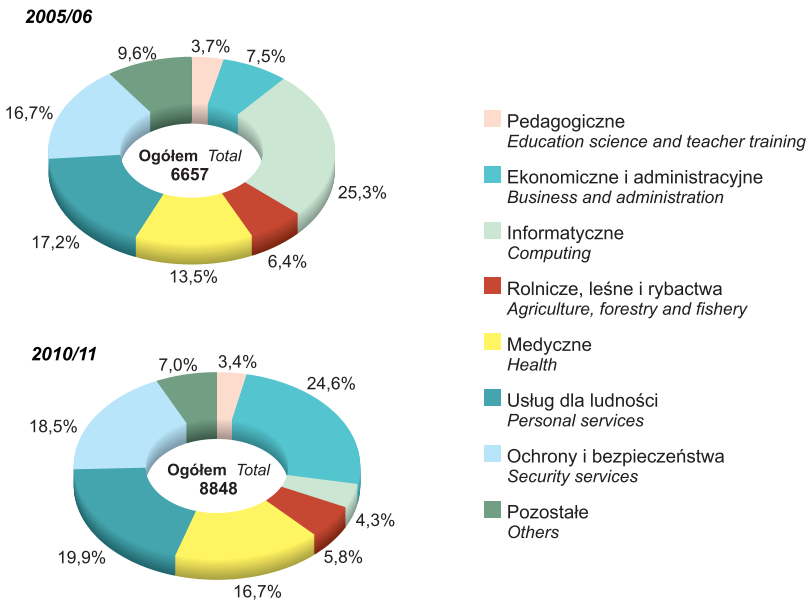

a Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. c Łącznie z liceami profilowanymi, technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a Including special job-training schools. b Including supplementary general secondary schools. c Including specialized secondary schools, supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

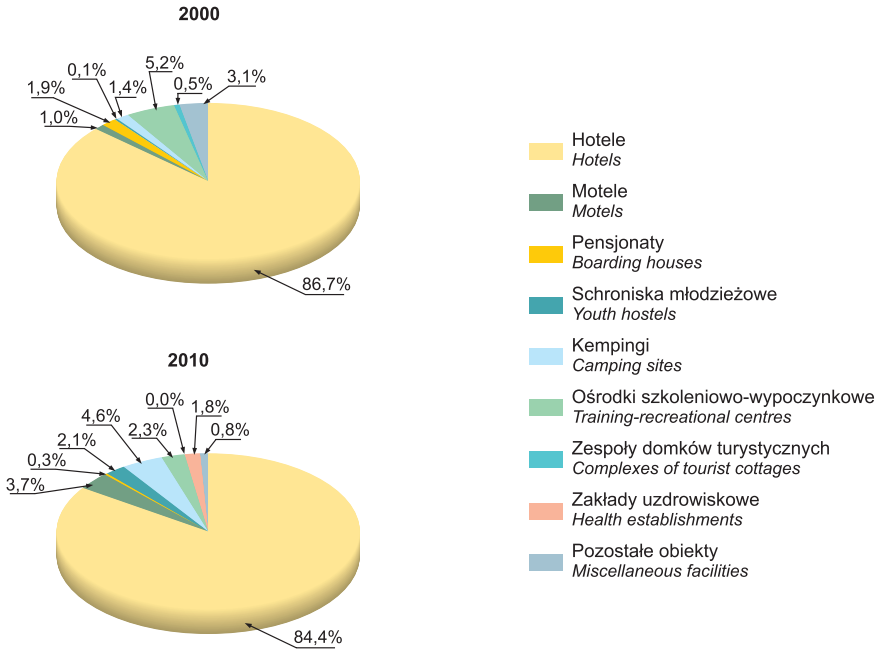
UCZNIOWIE SZKÓŁ POLICEALNYCH (BEZ SZKÓŁ SPECJALNYCH) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

STUDENTS OF POST-SECONDARY SCHOOLS (EXCLUDING SPECIAL SCHOOLS) BY FIELDS OF EDUCATION

TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W 2010 R.

FOREIGN TOURISTS ACCOMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMODATION ESTABLISHMENTS IN 2010

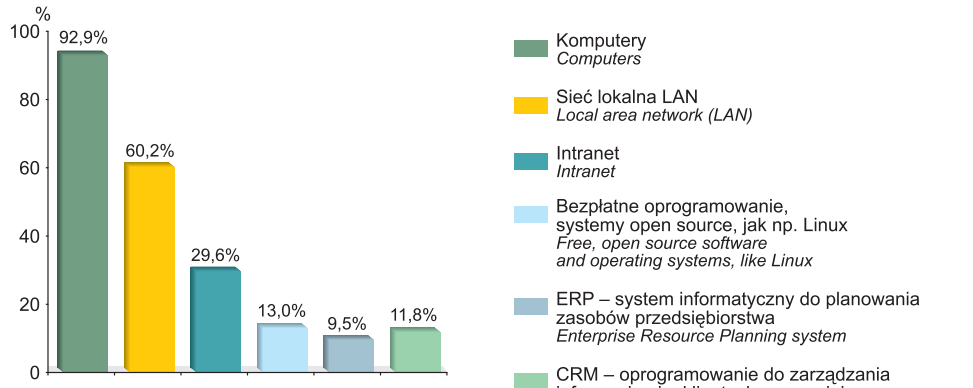

PRZEDSIĘBIORSTWA [a] WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE W 2010 R.

Stan w styczniu

ENTERPRISES [a] USING SELECTED ICT SYSTEMS IN 2010

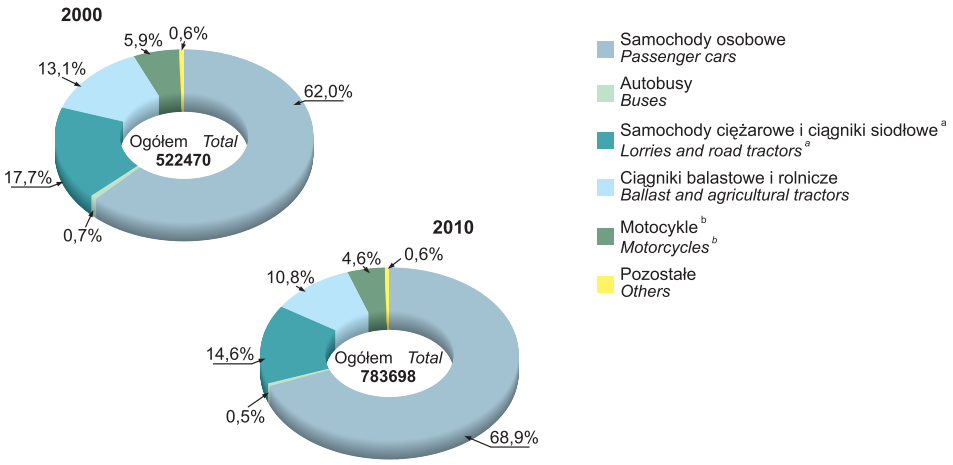
As of January

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

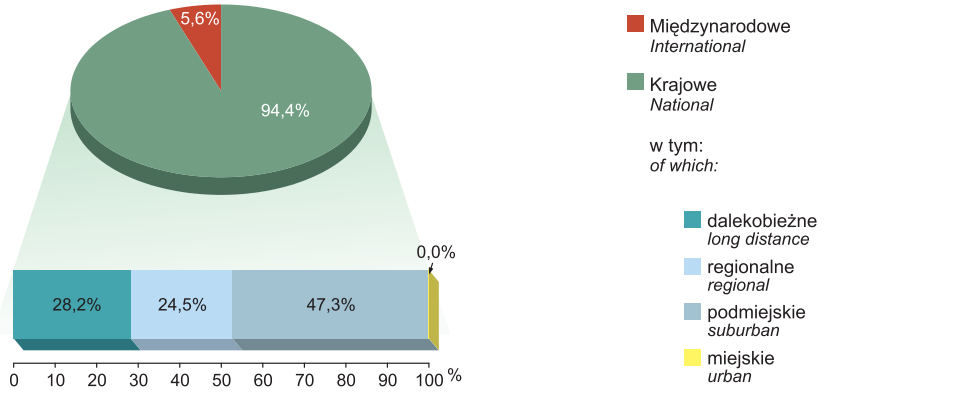
a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS
As of 31 XII

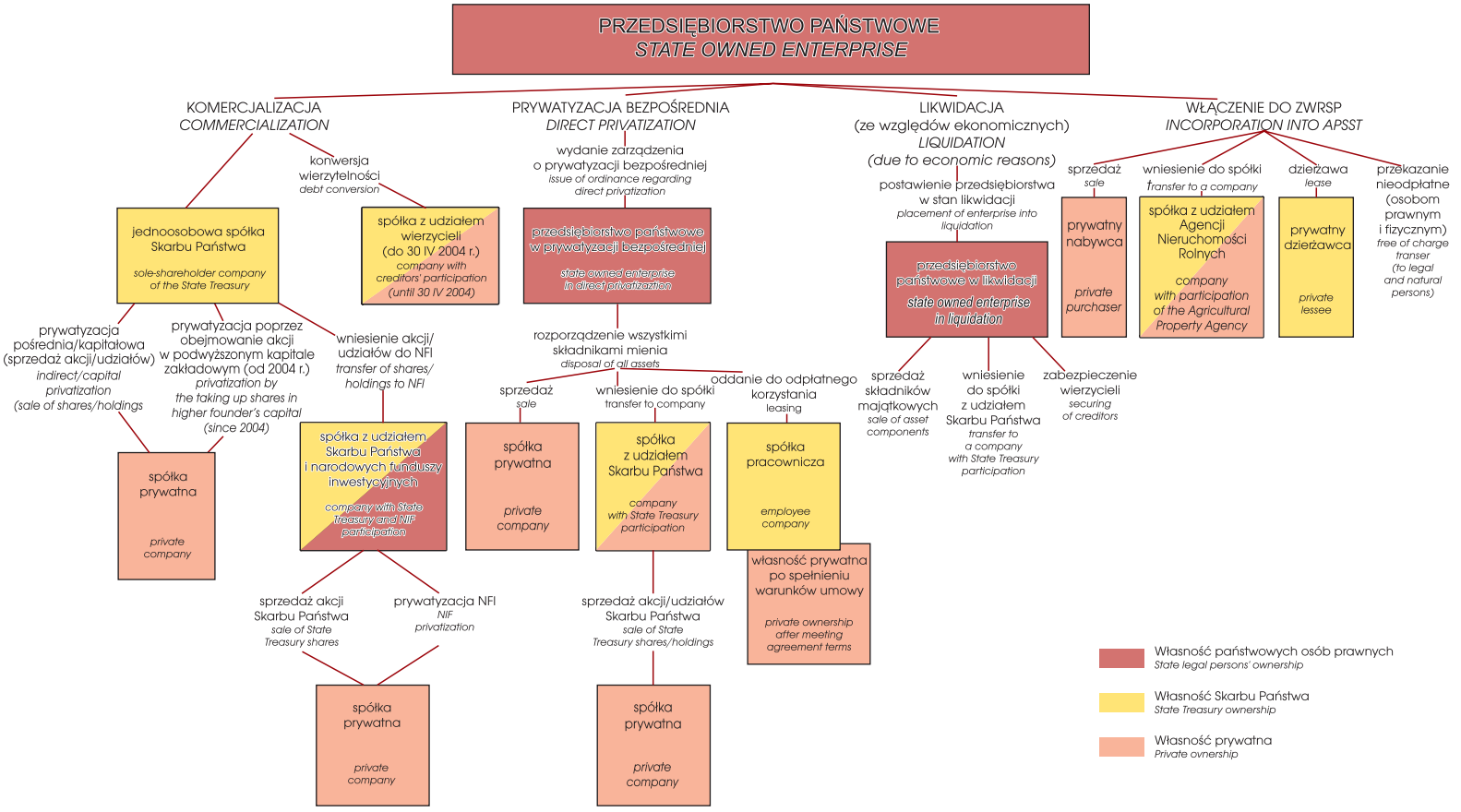

a Łącznie z samochodami cieżarowo-osobowymi. b W 2000 r. - motocykle i skutery.
a Including vans. b In 2000 - motorcycles and scooters.

DŁUGOŚĆ LINII REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ [a] W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII
LENGTH OF REGULAR BUS COMMUNICATION LINES [a] IN 2010
As of 31 XII

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.
a Entities employng more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

PRYWATYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH
STATE OWNED ENTERPRISES' PRIVATIZATION

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA
INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

